

ATLANTIC EDGE
LIMERICK
EUROPEAN EMBRACE

Comhairle Cathrach
& Contae **Luimnigh**

Limerick City
& County Council

KPMG

 Future Analytics

o'mahony pike

Athbhreithniú Eatramhach agus
Nuashonru ar

Glactha Meitheamh 2022

PLEAN LUIMNIGH 2030

ÁBHAR

Review and Update of the Limerick 2030 Plan

RÉAMHRÁ FAOI AN TUARASCÁIL SEO

Interim Review and Update of Executive Limerick & Summary 2030 Plan

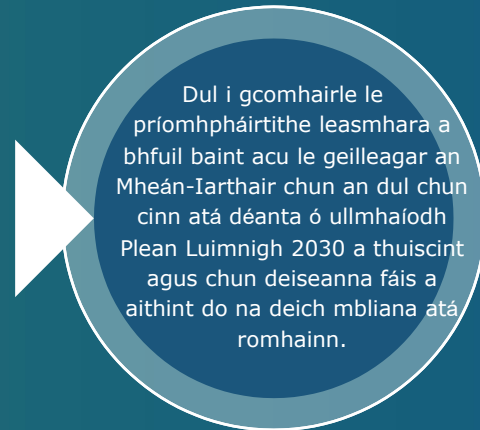
Réamhrá	i
Achoimre Feidhmiúcháin	1
Socrú Radharc	19
Creat	39
Straitéis Spáis	67
Deiseanna Fáis	93
Deiseanna Spáis	107
Moltaí agus Cur i bhFeidhm	137
Monatóireacht agus Measúnú	155

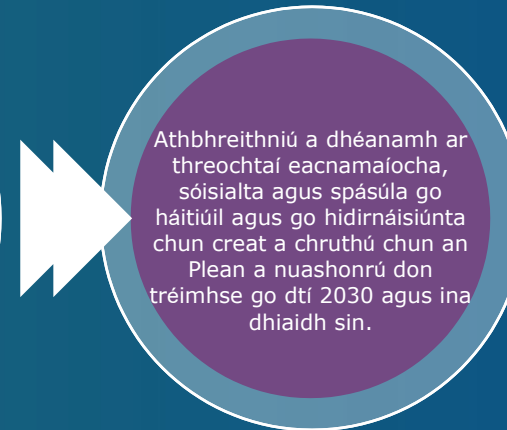
Cur chuige ardleibhéil

Plean Luimnigh 2030 a athbhreithniú agus a nuashonrú

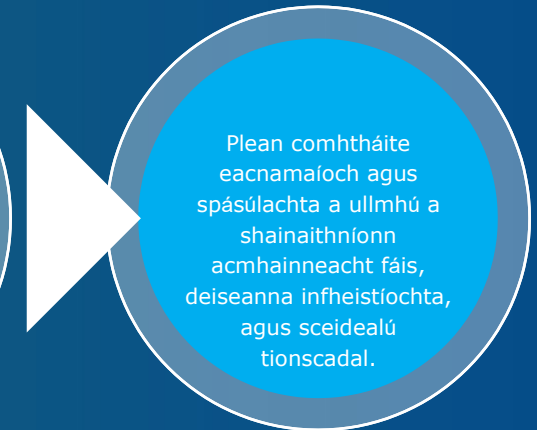
Taighde bunscóile

Taighde tánaisteach

Seachadadh

Ionchur ó pháirtithe leasmhara agus ó speisialtóirí Cinntíonn an anailís seo go bhfuil ár dtaighde comhtháite thar na sruthanna oibre go léir. bunaithe ar na sonraí agus na léargais is déanaí.

Tá ár bpleananna agus ár moltaí soiléir, láidir agus cuimsíonn siad raon spriocanna.

Foinsí tábhachtacha

Comhairliúcháin dhíreacha le príomhpháirtithe leasmhara, ach gan bheith teoranta dóibh:

- Fiontraíocht Éireann
- IDA
- LDA
- LCCC
- DAC Luimneach 2030
- TUS
- MIC
- UL
- Luimneach a nuáil
- Ionadaithe pobail

Taighde ar pháipéir agus tuarascálacha tríú páirtí, lena n-áirítear ó:

- CSO
- Eurostat
- KPMG
- LCCC
- An Roinn Airgeadais
- Na Coimisinéirí Ioncaim
- EY
- Duedil
- Monatóir Euro

Comhráite le roinnt ionadaithe ó Chomhairle Cathrach agus Contae Luimnigh, go háirithe le:

- Ionadaithe tofa
- Pat Daly
- Pat Fitzgerald
- Vincent Murray
- Maria Woods

Cuspóirí ó Phlean Luimneach 2030

Soláthraíonn an tuarascáil seo Athbhreithniú agus Nuashonrú ar Phlean 2013 Luimneach 2030

Tá KPMG agus OMP ceaptha ag Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh le tabhairt faoi athbhreithniú geilleagrach agus spásúil agus nuashonrú ar Phlean Eacnamaíochta agus Spáis Luimneach 2030.

I ndeireadh na dála, caithfidh an plean seo a aithint go bhfuil geilleagar láidir ag brath ar infheistíocht i dtíthíocht inacmhainne, iompar poiblí éifeachtach, timpeallacht tharraingteach, pobail bhríomhara chomh maith le fócas ar fhuinneamh, cúram sláinte, seirbhísí sóisialta agus oideachas.

Luimneach 2030: Tá 5 chuspóir eacnamaíochta (1-5) agus 8 gcuspóir spásúlachta (6-13) san áireamh i bPlean Eacnamaíochta agus Spáis Luimnigh – mar a foilsíodh in 2013.

- 1 **Luimneach a shuíomh mar gheilleagar iomaíoch eolais, a bhfuil cáil air as barr feabhais a bhoinn scileanna in earnálacha ardteicneolaíochta**
- 2 **Timpeallacht den scoth a fhorbairt chun gnólachtaí nua a thosú agus a fhás**
- 3 **Na dálaí a chruthú d'fhás eacnamaíoch fadtéarmach**
- 4 **Geilleagar bríomhar Lár na Cathrach a chruthú le meascán nua úsáidí eacnamaíochta agus láithreach oideachais láidir**
- 5 **An tionchar fostaíochta áitiúil ó fhorbairt / athnuachan a uasmhéadú**

- 6 **Geilleagar Lár na Cathrach san 21ú hAois a bhunú a bheidh in ann dul in iomaíocht le cathracha Eorpacha eile agus geilleagar níos leithne na Cathrach, an Cheantair Uirbhí agus an Réigiúin Cathrach a threorú.**
- 7 **Lár na Cathrach a athshuíomh mar phríomhcheann scríbe siopadóireachta réigiúnach**
- 8 **Tairiscint uathúil turasóireachta a bhunú a bhaineann leas iomlán as an gCathair Tréithe speisialta oidhreachta agus comhshaoil an Ionaid.**
- 9 **Áit inmhianaithe a dhéanamh arís de Lár na Cathrach cónaí ann trí cháilíocht na tairisceana tithíochta i Lár na Cathrach a fheabhsú**
- 10 **Timpeallacht uirbeach shábháilte ardchaighdeáin a chruthú a bheidh tarraingteach d'infheisteoirí, d'fhostóirí, do chónaitheoirí agus do thurasóirí a chothaíonn bród as an gCathair.**
- 1 **Cur le carachtar saibhir stairiúil Lár na Cathrach tríd an oidhreacht shaibhir seo a chothú go hiomlán, í a chosaint agus a fheabhsú nuair is cuí agus dearadh den scoth d'aon fhorbairt nua a chur léi.**
- 1 **Tairseacha straitéiseacha ardchaighdeáin a chruthú go Lár na Cathrach, rud a chuirfidh fáilte roimh chuairoteoirí.**
- 13 **Daoine óga a mhealladh agus a choinneáil trí dheiseanna foghlama a sholáthar trí chomhoibriú idir Ollscoil Teicneolaíochta na Sionainne: Lár na Tíre (TUS) agus Coláiste Mhuire gan Smál, maidir le cóiríocht teagaisc agus chónaithe a sholáthar i gcroílár Lár na Cathrach.**

ACHOIMRE FEIDHMIÚCHÁIN

Forbhreathnú

Is creat eacnamaíoch agus spásúil é Plean Luimnigh 2030 d'athfhorbairt agus d'fhás Lár Chathair Luimnigh a foilsíodh in 2013.

Déanann an t-athbhreithniú agus an nuashonrú seo anailís ar dhul chun cinn an phlean le seacht mbliana anuas agus nuashonraítear an phlean le spriocanna agus moltaí nua chun an chathair agus an contae a thabhairt go dtí 2030.

Ó foilsíodh Plean Luimnigh 2030 in 2013, tá Éire tagtha chun cinn ó thréimhse ghéarchéime eacnamaíoch, agus í ar an ngeilleagar is mó fáis san Eoraip gach bliain ó 2017-2019. Cé gur chruthaigh géarchéim COVID-19 dúshlán nua, ba í Éire an t-aon tír san AE faoinar thainig borradh dearfach in 2020 agus in 2021. Chomh maith

leis an gcomhthéacs níos leithne geilleagrach, tarlaíonn an t-athbhreithniú eatramhach seo agus an nuashonrú ar Phean 2030 i gcomhthéacs tírdhreach nua reachtaíochta agus beartais. Ó 2013 i leith, tá an Plean Forbartha Náisiúnta 2021-2030 (NDP); an Creat Pleanála Náisiúnta 2040 (NPF); agus an Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíochta (RSES) do Réigiún an Deiscirt (i measc cinn eile) foilsithe agus anois stiúránn agus struchtúraíonn siad forbairt na tíre agus an réigiúin amach anseo. Ar leibhéal áitiúil, tá an t-athbhreithniú seo mar chuid de agus ailínithe le Plean Forbartha Luimnigh 2022-2028 (Plean Forbartha Luimnigh).

Tá bunphlean 2030 bunaithe ar thrí phríomhghné – (1) Straitéis Eacnamaíoch a shainithníonn conas is gá Luimneach a shuíomh chun an leas is fearr a bhaint as deiseanna eacnamaíocha; (2) Plean Spáis dírithe ar Lár Chathair Luimnigh a athbheochan agus a athfhorbairt agus (3) Plean Margaíochta. Chun a aidhmeanna leathana a bhaint amach, cuimsíonn sé 5 chuspóir eacnamaíocha agus 8 gcuspóir spáis (mar a luaitear sa Réamhrá). Leagann an Plean amach freisin 7 dtionscadal bunathraithe, mar seo a leanas:

Tionscadail Athraithe

Cladach 'den Scoth' – athbheochaint ar chladach Luimnigh ar fad

'Ionad Cultúrtha Luimnigh' – foirgneamh Íocónach Cinn scribe ar an Édan le hUisce

'Sráideanna móra' – claochlú ar thrí phríomhshráid na Cathrach – Sráid Uí Chonaill, Sráid Chaitríona agus Sráid Anraí

Cearnóg/Plás na Cathrach nua – chun pointe fócais nó 'croí' Lár na Cathrach a shainiú

Campas ardoideachais i Lár na Cathrach - il-oillscoil a chruthú

chomhcheanglaíonn áiseanna ó Ollscoil Teicneolaíochta na

Sionainne (TUS), Ollscoil Luimnigh agus Coláiste Mhuire gan Smál i gcroí Lár na Cathrach

Athnuachan ar an gComharsanacht Sheirseach – clár dlúth chun an chuid Sheirseach den Chathair athcóiriú; agus

Athnuachan Stáisiún Cholbaird – acomhal iompair phoiblí nua agus timpeallacht stáisiúin fneabhsaithe.

Tógann an plean nuashonraithe seo ar bhunchuspóirí agus uaillmhianta tionscadail Luimneach 2030. Is é fócas an doiciméid seo ná cur le béim an bhunphlean ar láithreáin agus ar thionscadail bhunathraithe, chomh maith le tionscadail atá ag teacht chun cinn agus réimsí deiseanna a chur san áireamh. Ina measc seo tá: suíomh Cleeves, Ceathrú Cholbaird, an Chomharsanacht Sheoirseach, Cearnóg Thionscadal Opera, Cé Artúir, Campas Lár na Cathrach UL, Ceathrú Debenhams/Penneys, Ceantar Dugaí Thaobh na Cathrach, Sráid an Chláraigh, foirgneamh na gCoimisinéirí Ioncaim, páirceanna gnó sa Chaisleán Nua Thiar agus Cill Mocheallóg. Soláthraíonn an straitéis seo creat cumasúcháin agus tacaíochta téamach níos leithne freisin chun tacú le huailmhianta bonnlíne an Phlean bhunaidh.

“Dírítear sa doiciméad seo ar chur le béim an bhunphlean ar láithreáin agus ar thionscadail bhunathraithe...”

Dul chun cinn go dtí seo

Ó cuireadh Plean Luimnigh 2030 i bhfeidhm, tá fás láidir eacnamaíoch agus fostaíochta tagtha ar Luimneach. Tugadh méadú faoi deara ar infheistíocht IDC agus rinneadh roinnt príomhéachtaí.

Tá Luimneach láidir go háirithe sna heolaíochtaí beatha agus san earnáil chógaisíochta, chomh maith leis an earnáil TFC. Beidh na hearnálacha seo chun tosaigh ar fhás eacnamaíoch ar fud an domhain sna 2020idí, rud a chiallaíonn go bhfuil ar shárchumas Luimnigh tabhairt faoi fhás.

Teastaíonn ardú ar go leor bealaí le go mbainfidh Luimneach a lánacmhainneacht amach agus le bheith ina chathair níos tarraingtí agus níos inchónaithe.

Ó seoladh Plean Luimnigh 2030, tá geilleagar Luimnigh agus an Mheán-Iarthair tar éis dul trí roinnt céimeanna, ag léiriú treochtaí náisiúnta. Cruthaíodh sruth seasta post nua i Luimneach thar raon leathan tionscal: fógraíodh ~20,300 post nua san iomlán i measc poist lánaimseartha, mhiondíola agus tógála i Luimneach idir 2013 agus 2020. Sna chéad trí mhí de 2021 fógraíodh 860 post nua, lena n-áirítear ról i bhfostóirí móra (ar nós Bon Secours, UPMC, Regeneron, Transact Campus, 4Site, Screwfix, AMCS, Takumi, agus Kneat) ag cur

béime ar leibhéal athléimneachta i ngeilleagar Luimnigh le linn na tréimhse deacra seo. Ar an iomlán, bhí ~50% de dhaonra Luimnigh fostaithe ó 2016 (tréimhse an Daonáirimh is déanaí). Mar sin féin, tá na ceantair ina bhfuil na rátaí fostaíochta is ísle sa Chontae i gCathair Luimnigh. Go deimhin, sa chathair freisin a bhí 8 gcinn as na 10 dToghcheantar ina raibh na rátaí dífhostaíochta ab airde sa Stát i mí Aibreáin 2016.

Ó 2016, tá beagnach 50% de dhaonra iomlán Luimnigh ina gcónaí sa chathair agus ina bruachbhailte, arb ionann é agus 2% de dhaonra iomlán na tíre. Ach, ag an am céanna, tá daonra an-íseal i Lár Chathair Luimnigh i gcomparáid leis na bruachbhailte (bhí roinnt ceantar thíos le laghdú sa daonra idir 2011 agus 2016), rud a léiríonn leibhéal leata. Tugtar cuntas i bPlean Luimnigh 2030 ar an tábhacht a bhaineann leis an gcathair a bheith ag fás agus ag comhdhlúthú

a daonra chun na spriocanna atá leagtha amach sa phlean a bhaint amach, agus tionchar tábhachtach ag mais chriticiúil chuí ar a indéanta agus a inbhainte amach atá fíis Luimnigh 2030. Aithníonn an NPF agus RSES é seo freisin, agus tá sprioc leath (50%) den fhás daonra agus fostaíochta amach anseo le díriú ar na cúig chathair reatha agus a mbruachbhailte san NPF. Ina theannta sin, beidh 30% de na títhe nua go léir a ndírítear orthu i lonnaitheachtaí seachas na cúig Chathair agus a mbruachbhailte laistigh dá lorg tógtha reatha do Luimneach, tugtar príomhthús áite d'fhás dlúth go 2030 (i lár na cathrach agus ar fud bhailte agus shráidbhailte an chontae araon) mar sin. Tá deiseanna ag lár na cathrach agus a bhruachbhailte méadú suntasach a dhéanamh ar an daonra sna 8 mbliana atá romhainn. Tá soláthar tithíochta lánmach ann seo. Meallann agus coimeádann tairiscint éagsúil de thithe ardchaighdeán tallann, agus tá sé ríthábhachtach chun lár na cathrach agus fás eacnamaíoch an réigiúin a chumasú.

Tugann Cuid 1 den doiciméad seo forbhreathnú níos sainiúla ar dhul chun cinn ar na cuspóirí spáis agus eacnamaíocha. Léiríonn sé go háirithe an rath foriomlán ó thaobh cuspóirí eacnamaíocha Phlean 2030 a chur chun cinn ó 2013 i leith agus aithníonn sé freisin go bhfuil gá le fócas breise ar na cuspóirí spáis chun a chinntiú go mbainfear amach lár na cathrach atá níos tarraingtí, níos mealltaí agus níos inchónaithe go dtí 2030 agus ina dhiaidh. Aithnítear Príomh-Láidreachtaí, Srianta, Deiseanna agus Bagairtí (SCOT) na cathrach agus an chontae. I R1 2021, faomhadh Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh do mhaoiniú €116 milliún tríd an gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach (URDF) don tionscadal 'Éadan le hUisce den Scoth' ('World-Class Waterfront') agus an tionscnamh 'Lár Chathair Luimnigh Inchónaithe'. Ina theannta sin, cuireann sé béim freisin ar an deis a thugann Ollscoil Teicneolaíochta nua na Sionainne (trí obair le cuibhreannas ITL agus AIT).

“Tá Luimneach láidir go háirithe sna heolaíochtaí beatha agus san earnáil chógaisíochta, chomh maith leis an earnáil TFC. Beidh na hearnálacha seo chun tosaigh ar fhás eacnamaíoch ar fud an domhain sna 2020idí, rud a chiallaíonn go bhfuil ar shárchumas Luimnigh tabhairt faoi fhás.”

An aerial photograph showing a cityscape in the distance, a river winding through the middle ground, and lush green fields and trees in the foreground. The sky is blue with scattered white clouds. A large, stylized graphic element consisting of overlapping teal and orange shapes is on the right side of the image.

“Cé go mbaineann Plean Luimnigh 2030 atá ann faoi láthair le deiseanna a chatalú laistigh de chroícheantar Lár na Cathrach, cuireann an straitéis athbhreithnithe seo na tionscadail mhóra bhunathraithe laistigh de chreat níos leithne chun deiseanna a chatalú ar fud an limistéir uirbigh.”

Athbhreithniú ar an bPlean Spásúlachta

Cé go bhfuil dul chun cinn láidir déanta maidir le go leor de na suíomhanna deise a aithníodh i bPlean Luimnigh 2030 a chur chun cinn, sainaithníodh príomhghnéithe dearaidh chun éifeachtúlacht na straitéise spásúlachta a uasmhéadú maidir le deiseanna fáis ar fud an limistéir uirbigh a chothromú.

Is fearr an aidhm seo a chumasú trí athbhreithniú a dhéanamh ar an straitéis spásúlachta chun cur síos a dhéanamh ar dhiansaorthrú na bpríomhionad eacnamaíoch ar fud na cathrach chun iad a chlaochlú ina lárionaid áitiúla úsáide measctha le mais chriticiúil áitíochta cónaithe a thacaíonn le lár na Cathrach. Coinníonn an gréasán níos mó seo príomhaíocht Lár na Cathrach agus soláthraítear creat ag an am céanna ina n-aithnítear roinnt príomhláithreáin deise a bhféadfadh tionscadail bhunathraithe a bheith iontu.

Sainaithnítear i bPlean Luimnigh 2030 a foilsíodh in 2013 sraith suíomhanna deise a ndéanadh a bhforbairt, mar aon le clár feabhsuithe ar an bhfearann poiblí, Lár Chathair Luimnigh a athbheochan agus a athfhorbairt le chéile trí 7 dtionscadal bunathraithe a sheachadadh thar shraith criosanna forbartha. Ina n-aonar, gníomhóidh na suíomhanna deise a sainaithníodh mar ancairí le haghaidh

forbartha ar fud Lár na Cathrach. Le chéile, tá an uailmhian acu maidir le cathair a chruthú a mheallfaidh infheistíocht nua gnó isteach agus a spreagfaidh bunú gnóilachtaí áitiúla nua, a sholáthróidh spásanna solúbtha ardchaighdeáin chun freastal ar riachtanais chóiríochta.

Tá an nuashonrú agus an t-athbhreithniú seo ag teastáil chun freagairt do na hathruithe atá tarlaithe sa chathair cheana féin agus ag an am céanna a bheith eolach ar chomhthéacs nua beartas pleanála an NPF, RSES agus Phlean Forbartha Luimnigh. Tríd is tríd, tá an nuashonrú seo bunaithe ar aidhm uileghabhálach shoiléir – féiniúlacht Chathair Thairsí Shlí an Atlantaigh Fhiáin a chomhdhlúthú agus a chinntiú go ndéantar an fás a bhainistiú ar bhealach a sheachnaíonn ní hamháin sracilleáil ach, ina ionad sin, a neartaíonn an bhraistint de limistéar uirbeach comhleanúnach – a luaitear i gCuid 3.

Léiríonn na cathracha idimáisiúnta is rathúla ceithre threocht shoiléire a bhaineann le bunathrú Chathair Luimnigh:

(1) Tacú le saol gníomhach uirbeach trí shamhail chathrach dlúithe de dhíús níos airde agus d'úsáid mheasctha chun mais chriticiúil a fhorbairt; (2) Creat a chur chun feidhme go hincriminteach ag a bhfuil fíis shoiléir a sholáthraíonn cobhsaíocht 'gnó mar is gnách' agus infheistíocht pobail; (3) Aitheantas na cathrach a bhainistiú trí rogha tithíochta, straitéis eacnamaíoch agus comhtháthú spásúil, agus (4) Infheistíocht a dhéanamh i bhfolláine trí shráideanna nasctha, spásanna nasctha agus comharsanachtaí nasctha.

De bharr tionscadail shuntasacha atá ar bun anois ag Ceathrú Cois Abhann Cleaves, Stáisiún Cholbaird agus Gearnóg Opera; sainaithnítear dhá phríomh-bhreithniú deartha le haghaidh plean spáis athbhreithnithe chun aidhmeanna an Chreata Eacnamaíochta a chur i ngníomh ar bhealach níos fearr:

1. An Plean a Chumasú: Chun tacú leis an bhfís de shaol gníomhach uirbeach i gcathair dhlúth mar a shamhlaítear i bPlean Forbartha Luimnigh, ní mór do Phlean Spásúlachta Luimnigh 2030 feidhmiú mar threoir chun cur ar chumas na cathrach feidhm 'gnó mar is gnách' a choinneáil agus claochlúithe suntasacha ag an am céanna á gcur i ngníomh.

2. An Plean a Fhairsingiú: Chun a chinntiú go bhfuil Plean Luimnigh 2030 ag teacht le Plean Forbartha Luimnigh, ní mór fairsinge an phlean spásúlachta a leathnú chun Cathair agus Bruachbhailte Luimnigh níos leithne a mheas lena n-áirítear Áth an Choite agus Mungairit.

Fás Eacnamaíoch Foriomlán

Níl aon tuartha ar fáil ar leibhéal réigiúnacha maidir le haschur eacnamaíoch dóchúil sna blianta amach romhainn. Cuireann sé seo bac ar fhorbairt straitéisí eacnamaíocha réigiúnacha.

Tríd is tríd, is féidir le gilleagar Luimnigh fás eacnamaíoch náisiúnta a shárú leis na beartais chearta. Is féidir le CCCL agus páirtithe leasmhara eile díriú ar fhás eacnamaíoch meánach 4% agus fás fostaíochta 4%-5% thar an tréimhse go dtí 2030.

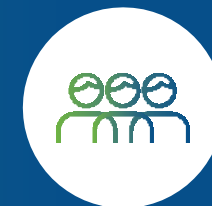
Tar éis thionchar na paindéime ar gilleagar na hÉireann in 2020 agus sa chéad leath de 2021, tá an Roinn Airgeadais (DoF, Deireadh Fómhair 2021) ag tuar go dtiocfaidh fás 15.6% agus 5.2% faoi seach ar OTI agus ar an ngeilleagar intíre in 2021, agus faoi 5.0% agus 6.5% in 2022. Thar an tréimhse go dtí 2025, bheadh an meánráta fáis bhliantúil níos mó ná 4%. Is é cothromaíocht thorthúil trádála trí ghlanonnmhairí (68% den fhás iomlán) agus leibhéal láidre tomhaltais phearsanta (17% den fhás iomlán) a bheidh mar thoradh ar an bhfás atá réamh-mheasta do na cúig bliana amach romhainn.

Tá rioscaí a bhaineann leis na réamh-mheastacháin fáis seo eisghineach den chuid is mó, mar shampla, má bhíonn cor chun donais eile roimh gilleagar an domhain. Mar a thugtar chun solais I Mír 6, i dtéarmaí comparáideacha, is dócha go n-éireoidh le hÉirinn níos fearr ná go leor gilleagair chun cinn eile go dtí lár na tréimhse deich mbliana seo. Ní fios an fás dóchúil don tréimhse 2025-2030, ach de ghnáth is é an meánráta fáis fhadtéarmaigh ná 2.0%-2.5%.

I mí an Mheithimh 2021, d'eisigh an Rialtas a Phlean Téarnaimh Eacnamaíoch Náisiúnta a dhírigh ar roinnt colún, lena n-áirítear tacú le fillleadh ar an obair, athléimneacht agus táirgiúlacht fiontair, agus infheistíocht a dhéanamh i mbonneagar. Cé nach bhfuil rannchuidiú breise na dtionscnamh seo le haschur eacnamaíoch eisithe, d'fhéadfadh go n-éireoidh le fás na tuartha is déanaí ón Rialtas féin a shárú.

Tá easpa sonraí le déanaí ar an margadh saothair agus ar an bhfórsa saothair i gCathair agus i gContae Luimnigh. Thug sonraí Dhaonáireamh 2016 le fios go raibh thart ar 77,000 duine fostaíthe ar lá an Daonáirimh. Ó 2016, cruthaíodh ~12,000 post breise. Mar thoradh ar an bpaindéim tháinig laghdú ar fhostaíocht in 2020 agus isteach in 2021. Ní dhéanfar roinnt post a aisghabháil ach déanfar go leor eile a aisghabháil. Meastar go bhfuil fostaíocht déag ~85,000 duine sa Chathair agus sa Chontae faoi lár 2021.

Thar an tréimhse go dtí 2030, d'fhéadfaí suas le 30,000 post a chruthú sa chathair agus ina bruachbhailte agus d'fhéadfaí suas le 12,500 post a chruthú sa chontae – san iomlán, léireodh sé seo fás thart ar 40% thar an tréimhse 2021-2030. Chun an fás seo a bhaint amach, tá gá le roinnt tiománaithe:

Filleann daoine dúchasacha Luimnigh ar ais go dtí an chathair/contae

Coinneáil níos mó céimíthe i gcoibhneas leis an mbonlíne

Imircigh nua ag teacht isteach as Éirinn agus áiteanna eile

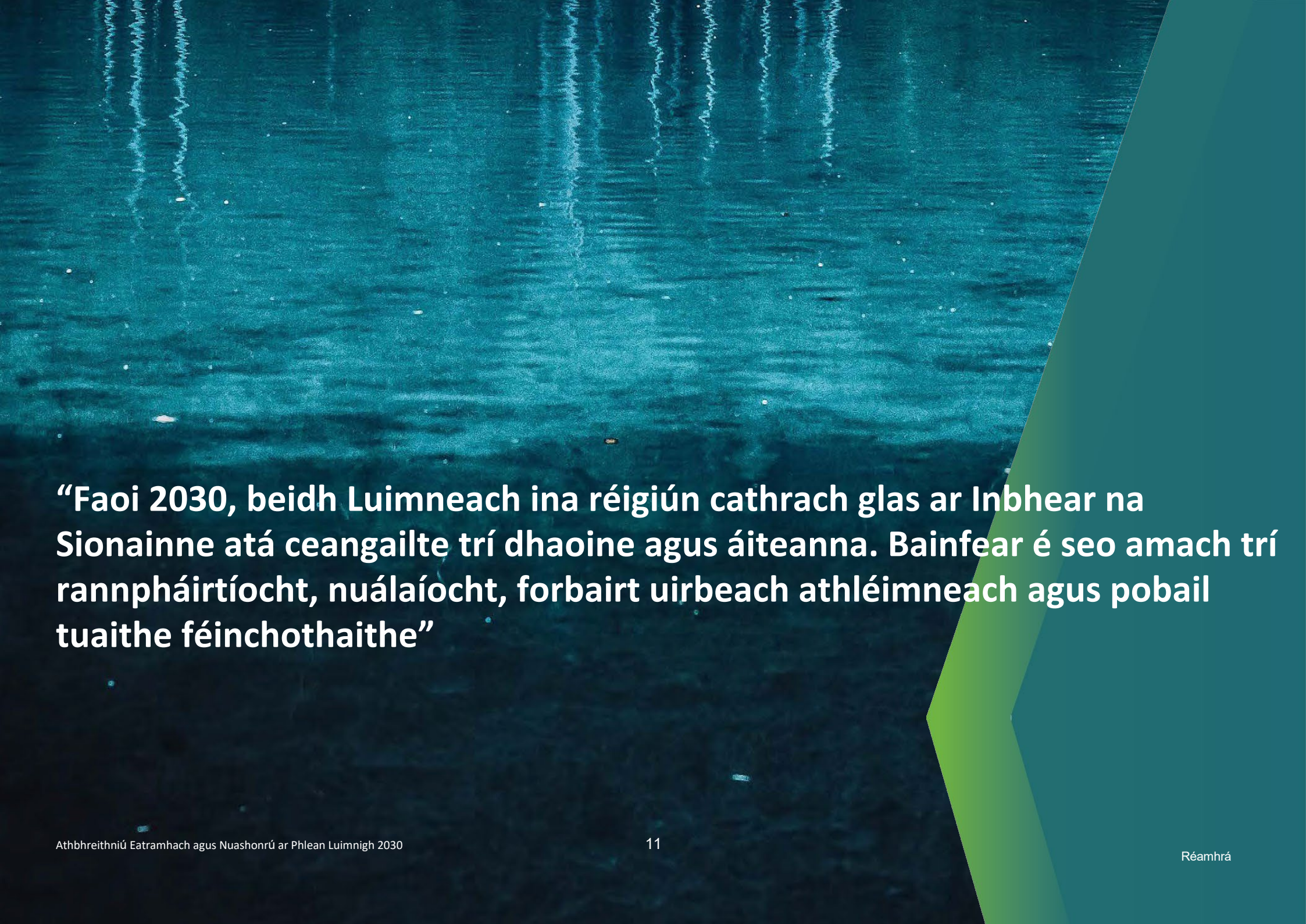
Teacht isteach líon breise cónaitheoirí reatha isteach sa mhargadh saothair.

“Thar an tréimhse go dtí 2030, d’fhéadfaí suas le 30,000 post a chruthú sa chathair agus ina bruachbhailte agus d’fhéadfaí suas le 12,500 post a chruthú sa chontae...”

“Faoi 2030, beidh Luimneach ina réigiún cathrach glas ar Inbhear na Sionainne atá ceangailte trí dhaoine agus áiteanna. Bainfear é seo amach trí rannpháirtíocht, nuálaíocht, forbairt uirbeach athléimneach agus pobail tuaithe féinchothaithe”

An Creat agus an Fhís Straitéiseach a Fhorbairt

Is é an cur chuige foriomlán maidir le Plean Luimnigh 2030 a athbhreithniú agus a nuashonrú ná úsáid a bhaint as cur chuige creata nua.

Áirítear leis an gcur chuige seo Fís athbhreithnithe a fhorbairt do Luimneach, naoi gcinn de choincheapa tionscadail lárnacha, roinnt idirghabháil straitéiseach agus a n-idirpleáchas, liosta níos beaichte deiseanna agus plean um chur l bhfeidhm mionsonraithe.

Tá tuilleadh faisnéise faoin gcreat agus faoi thionscnaimh straitéiseacha i gcuid 4 agus 5.

Áiríonn an t-athbhreithniú agus an nuashonrú seo ar Phlean Luimnigh 2030 creat céimnithe:

1 Fís agus Príomhthéamaí a Chruthú:

Chuir tosaíochtaí geografacha, déimeagrafacha agus téamacha, anailís mionsonraithe eacnamaíocha agus spásúla, agus comhairliúchán domhain le geallsealbhóirí, le fíís uileghabhálach athbhreithnithe do Luimneach:

“Faoi 2030, beidh Luimneach ina réigiún cathrach glas ar Inbhear na Sionainne ceangailte trí dhaoine agus áiteanna. Bainfeadh é seo amach trí rannpháirtíocht, nuálaíocht, forbairt uirbeach athléimneach agus pobail tuaithe féinchothabhálacha”.

Chun an fhís seo a bhaint amach, sainíodh ceithre réimse téamacha uailmhéine chun pointí díola uathúla Chathair agus Chontae Luimnigh a léiriú agus chun príomhréimsí deiseanna a chur chun cinn. Is iad sin: **Réigiún Glas; Ag glacadh leis an tSionainn; Pobail Athléimneacha Nasctha agus Uillechuimsitheacha; agus Geilleagar Inbhuanaithe, Nuálaíoch agus Iomaíoch.**

2 Coincheapa Tionscadail a Fhorbairt: Ar bhonn chéim 1, sainítear 9 gcof-choincheap tionscadail lena chinntiú go mbaintear amach an fhís agus na huailmhianta uileghabhálacha. Treoraíonn agus struchtúraíonn na coincheapa seo cuspóirí nuashonraithe don phlean chomh maith le hidirghabháil straitéiseach a theastaíonn a aithint. Is iad na coincheapa ná: Tithíocht Ardchaighdeán do Dhaonra atá ag Fás; An Chathair mar Chomharsanachtaí; Inchónaitheacht a Fheabhsú; Láidreachtaí Geilleagracha a Choithú agus a Fhás; An Geilleagar Glas a Fhás; Cultúr agus Féiniúlacht a Fhás; Daoine a Ullmhú don Todhchaí; agus Athbheochan an Éadain le hUisce.

3 Idirghabháil Straitéiseach a

Shainnithint: Faoi gach ceann de choincheapa an tionscadail, moltar roinnt idirghabháil straitéiseach. Léiríonn iad seo idirghabháil maicrileibhéil (i.e. ar fud an chontae nó na cathrach) agus micrileibhéil (i.e. logánta) le tréimhsí ama éagsúla le haghaidh seachadta (ón ngearrthearma agus go dtí an fadtearma).

4 Idirpleáchas a Mheas: Déanann an chéim seo measúnú ar raon na hidirghabhála a sainnithníodh i gcoinne na bpríomhréimsí téamacha den fhís foriomlán do 2030. Soláthraíonn sé seo meastóireacht ar mhéid an fhorluí ar fud na réimsí téamacha agus mar sin a n-acmhainneacht le haghaidh ‘aímsiú leathnaithe nó leibhéal tionchair níos mó thar thréimhse an Phlean

5 Deiseanna Athchóirithe: D’fhonn anailís a dhéanamh ar thosaíocht ionchasach na hidirghabhála agus na dtionscadal a sainnithníodh, rinneadh athbhreithniú ar gach ceann acu i dtéarmaí a leibhéal tionchair féideartha (ar scála íseal-ard) agus a n-éasca is féidir an idirghabháil seo a chur i bhfeidhm (ar scála éasca-deacair).

6 Plean um Chur l bhFeidhm a

Fhorbairt: Ag baint úsáid as an gcur chuige thuas, leagtar amach plean um chur l bhfeidhm foriomlán don idirghabháil faoi seach.

Straitéis Spásúlachta Nuashonraithe

Cuireann an straitéis spásúlachta an Creat Eacnamaíoch in iúl trí chathair chomharsanachtaí nasctha a aithint ina sonraítear limistéir shaintréithe na cathrach agus na bruachbhailte, lena n-áirítear Mungairit agus Áth an Choite, i gceithre limistéar feidhme atá nasctha trí bhealaí taistil inbhuanaithe.

Laistigh de na comharsanachtaí, díritear deiseanna ar ionaid eacnamaíocha, ag ailíniú diansaothraithe áitbhunaithe sna suíomhanna cuí le hinfheistíocht ar leibhéal na cathrach i mbonneagar gluaiseachta chun gréasán cathrach 10 nóiméad a chruthú.

Tá suíomh na láithreán deise agus eagrú ginearálta na straitéise ag teacht le forálacha críosaithe úsáide talún Phlean Forbartha Luimnigh 2022-2028.

Eascraíonn an straitéis spásúlachta ó fhís straitéiseach Phlean Forbartha Luimnigh, a bhfuil pobail chomhtháite inbhuanaithe ina gcuid lárnach díobh ina bhfuil ár dtimpeallacht chultúrtha, nádúrtha agus tógtha cosanta. Níos ginearálta, tá sé mar aidhm aige príomhbhearta spásúlachta an chreata eacnamaíoch a chur in iúl mar a bhaineann sé le deiseanna fáis.

Go ginearálta, coinníonn an straitéis spásúlachta príomhaíocht lár na cathrach agus déanann cur síos ar threisiú na bpríomh-lárionad eacnamaíoch ar fud na gcomharsanachtaí ina lárionaid áitiúla ilúsáide le mais chriticiúil áitíochta cónaithe, ag neartú na nasc idir na hionaid seo trí infheistíocht i gcomhfhorbairt áite. Feidhmíonn an gréasán níos mó seo mar chreat ina n-aithnítear roinnt príomhláithreán deise a bhféadfadh tionscadail bhunathraithe a bheith ann.

Laistigh de Lár na Cathrach agus ar fud an cheantair uirbigh, cumasaítear agus freastalaítear ar fhás daonra cónaithe. Samhlaítear sa straitéis spásúlachta cathair chomharsanachtaí nasctha, agus cuimsíonn gach ceann acu príonsabail na cathrach 10 nóiméad mar a thuairiscítear i bPlean Forbartha Luimnigh. Tá sé mar aidhm ag na comharsanachtaí nasctha seo deiseanna a chothromú go spásúil

ar fud an cheantair uirbigh, ag cur agus ag tacú le fás daonra i lár na cathrach. Tugtar tosaíocht d'fhorbairt fós do Lár na Cathrach – is é an tarraingt is mó tallainne agus tiomántóir na nuálaíochta, an t-inneall cultúrtha agus eacnamaíoch a chumasaíonn forbairt na n-ionad áitiúil eile seo a rath.

Eagraítear deiseanna fáis de réir patrúin taistil ghníomhaigh agus gluaiseachtaí iompair phoiblí a bhfuil an baint is dlúithe acu le haidhmeanna iompair inbhuanaithe Phlean Forbartha Luimnigh, agus is tábhachtaí maidir le pobail fhéinchothaithe a fhorbairt. Trí na comharsanachtaí a nascadh feadh na rogha conairí gluaiseachta seo, ceadaítear fás chun trasdulta inléite a chaomhnú idir comhréimsí de shaintréithe ar leith laistigh de agus ar fud na gcomharsanachtaí, is é fás fréamhaithe an chaoi a gcónaítear sa chathair agus a n-úsáidtear í, agus cuireann sé rogha ar fáil do chónaitheoirí nua agus reatha.

Aithníonn an straitéis spásúlachta deiseanna nua forbartha ar fud na gcomharsanachtaí nasctha a léiríonn meascán de thionscadail bhunathraithe ar scála níos mó agus idirghabháil san fhearann poiblí ar scála níos lú chun an raon deiseanna forbartha a léiriú a eascraíonn as comhtháthú spásúil fhorálacha Phlean Forbartha Luimnigh agus a gcur in iúl trí an gCreat Eacnamaíoch. Tá cur síos ar an Straitéis Spáis i gCuid 3 agus déantar breithniú níos mine ar na suíomhanna deise aonair i gCuid 5.

“Eagraítear deiseanna fáis ar phatrúin taistil ghníomhaigh agus ar ghluaiseachtaí iompair phoiblí a bhaineann go dlúth le haidhmeanna iompair inbhuanaithe Phlean Forbartha Luimnigh.”

A man with glasses and a beard, wearing a blue suit and tie, holds a tablet. A woman in a grey blazer looks at the tablet. They are in a server room with blue and purple lighting. A large pink and purple geometric shape is on the right side of the page.

“Thar an tréimhse go dtí 2030, is féidir tógáil ar dheiseanna breise TFC, go háirithe ós rud é go bhfuil an teicneolaíocht ag baint amach earnálacha eile de réir a chéile, mar na heolaíochtaí beatha, cógaisíocht, teicneolaíocht leighis, agraitheicneolaíocht.”

Deiseanna Fáis

Leag an bunphlean amach roinnt deiseanna fáis a d'fhéadfadh Luimneach a iniúchadh agus a chur ar aghaidh thar thréimhse an Phlean go dtí 2030. D'éirigh le go leor acu (féach an dul chun cinn go dtí seo).

Déantar roinnt moltaí chun cur leis an bhfócas reatha agus leas a bhaint as treochnaí atá tagtha chun cinn ó 2013 agus as forbairtí amach anseo a bhfuiltear ag súil leo faoi 2030.

Is iad na nithe seo a leanas a bheith i gceannas ar fhás eacnamaíoch sna 2020idí: 1) an geilleagar glas; 2) TFC; 3) eolaíochtaí beatha. Is féidir iad seo a chur in ord tosaíochta, ach gan earnálacha eile a bheith thíos leis.

Déanann Cuid 4 machnamh ar roinnt réimsí deiseanna fáis lena n-áirítear: an earnáil chruthaitheach, an geilleagar glas, an earnáil soghluaisteachta, ionaid sonraí, Tionscal 4.0, TFC, eolaíochtaí beatha/cógaisíochta, agus seirbhísí airgeadais. Déantar moltaí iomadúla chun tacú le fás eacnamaíoch i Luimneach agus sa réigiún níos leithne. Áirítear leis an eolas ceannlíne ahoimre:

■ Is é an t-aistriú go dtí an geilleagar glas an deis eacnamaíoch is mó do gach réigiún ar fud an domhain. Tá pleannanna atá ag teacht chun cinn i bhfeidhm chun leas a bhaint as seo. Chun rathúlacht a bhaint amach, d'fhéadfadh go mbeadh gá le tuilleadh forbartha a dhéanamh ar an gcoincheap um imchuach digiteach, lena n-áirítear spás gortha sna Dugthailte do ghnóilachtaí glasa agus digiteacha, iniúchadh a dhéanamh ar an bhféidearthacht atá i bhFaing le haghaidh tionóil, agus ionaid sonraí a mhealladh atá faoi thiomáint ag fuinneamh glas.

Tá ról lárnach ag réigiún an Mheán-Iarthair sna heolaíochtaí beatha agus i dTeicneolaíocht Leighis le blianta beaga anuas, a chuireann le braislí earnálacha láidre eile i gCorcaigh agus i nGaillimh agus a léiríonn gné nuálaíochta san earnáil ar fud chósta an iarthair – is ionann an fhostaíocht i Luimneach agus ~5,000 post. Is féidir le Luimneach díriú ar ar a laghad 1 ionad taighde Fhondúireacht Eolaíochta Éireann (SFI) nua a fháil do Luimneach agus a bheith ar an gcéad réigiún aistrithe I modhnú géine.

■ Thar an tréimhse go dtí 2030, is féidir tógáil ar dheiseanna breise TFC, go háirithe agus an teicneolaíocht ag baint amach earnálacha eile níos mó, mar na heolaíochtaí beatha, cógaisíocht, teicneolaíocht leighis, agus agraitheicneolaíocht. Ba cheart don Chomhairle agus do gheallsealbhóirí eile gnóilachtaí nuathionscanta TFC a nascadh leis an spás atá ar fáil ar an gcéad urlár sa chathair agus gníomhaithe réigiúnacha agraibhia a nascadh le himreoirí TFC.

■ De réir mar a fhásann tionscail ar nós TFC agus Eolaíochtaí Beatha, tiocfaidh méadú ar sheirbhísí airgeadais agus gairmiúla eile i Luimneach ag an am céanna. Léiríonn fás féideartha na seirbhísí airgeadais an gá atá le spás oifige d'ardchaighdeán agus le tairiscint chónaithe leathnaithe laistigh de lár chathair Luimnigh.

Tá láidreachtaí soghluaisteachta ag an tSionainn, agus fás ag teacht chun cinn i mbruachbhailte chathair Luimnigh. Beidh dróin forleathan faoi 2025 agus beidh feithiclí uathrialacha tagtha chun cinn faoi 2030. Is deiseanna ollmhóra iad seo, agus is féidir le Cathair agus Contae Luimnigh a bheith mar chuid den éiceachóras atá ag fás chun bonn scileanna eile atá dírithe ar shoghluaisteacht a chuirfidh le bonn scileanna eile atá dírithe ar scileanna ag Aerfort na Sionainne chun freastal ar riachtanais na todhchaí laistigh de Chontae Luimnigh. agus a bheith ar an bpríomhúdarás áitiúil in Éirinn maidir le AVanna/soghluaisteacht aeir

■ Ní mór breathnú ar chultúr mar chumasóir eacnamaíoch, agus níl sé seo forbartha go leor sa réigiún agus sa chathair. Tá gá le Grúpa Oibre a bhunú chun an earnáil chruthaitheach a fhás, ionad cultúrtha/mol cruthaitheach a fhorbairt i Lár na Cathrach agus a chinntiú go bhfuil áiseanna cultúrtha ar fáil i mbailte.

Tá tuilleadh faisnéise ar fáil i Mír 4

Cur i bhFeidhm agus Monatóireacht

Le go n-éireoidh leis an bPlean nuashonraithe seo do Luimneach 2030, tá gá le sceideal soiléir feidhmithe agus creat monatóireachta agus feidhmithe. Forbraítear é seo níos déanaí sa tuarascáil seo, agus tá gá le céimeanna, garspriocanna agus pointí sonraí chun dul chun cinn a rianú.

Toisc go bhfuil bunphlean Luimnigh 2030 ag dul isteach i bpríomhchéim feidhmithe nuair a thosófar ar fhorbairtí scála a sheachadadh (lena n-áirítear ag Stáisiún Cholbaird; Ceathrú Cois Abhann Cleeves agus an Chomharsanacht Sheoirseach), ní mór don Phlean nuashonraithe oibriú ar fud na ngníomhaíochta déanta plean. agus comhfhobartha áite. Chuige sin, agus an chéad leagan catalaíoch de shuíomhanna deise laistigh de lár na cathrach á chur i bhfeidhm, aithníonn an plean athbhreithnithe sraith de shuíomhanna deiseanna nua agus saináithnítear naisc fhéideartha eatarthu leis an obair atá curtha chun cinn go dtí seo – deiseanna nua a thógáil de bharr na n-athruithe ar an bplean reatha.

Agus fíis shoiléir i bhfeidhm, tá cobhsaíocht sa chéim feidhmithe ríthábhachtach chun a chinntiú go gcuirtear na haidhmeanna tosaigh i gcrích. Is minic a aistríonn gníomhaíochtaí comhfhobartha áite go

tionscnaimh ar scála níos lú sa tréimhse ‘idirmheánach’ seo – déantar infheistíocht i leas an phobail trí spásanna agus áiseanna poiblí a sheachadadh go luath nó trí fhorbairt a dhéanamh ar thionscadail shealadacha a threoraíonn an bealach chun cruth deiridh na cathrach a mhúnlú nuair a chríochnófar an tógáil; táthar ag iarraidh buanna sciobtha ó thaobh feabhas a chur ar shráideanna agus comharsanachtaí a nascadh chun traoidh poiblí nó polaitiúil a sheachaint a eascraíonn as an gcruachas a bhaineann le hathrú mórsála – ag freastal ar an gcuspóir atá le bainistiú a dhéanamh ar eispéireas bheatha na cathrach de réir mar a bhíonn feabhsúcháin á ndéanamh ar cháilíocht na beatha. Mar sin, féachann an t-athbhreithniú agus an nuashonrú seo ar an bPlean d’aon ghnó le hidirghabháil straitéiseach ar an macraileibhéal agus ar an micraileibhéal a aithint ag a bhfuil tuartha gearrthéarmacha, meántéarmacha agus fadtéarmacha.

Soláthraíonn Cuid 6 pictiúr ardleibhéil de na príomh-mholtaí seo (mar a mhúnláigh na coincheapa agus an idirghabháil straitéiseach) agus conair feidhmithe. Go sonrach, áirítear leis seo sceideal tionscnamh agus ‘úinéirí’ gaolmhara nó geallsealbhóirí gaolmhara atá freagrach as a gcur i gcrích thar thréimhse an phlean agus ina dhiaidh sin.

Sonraíonn Cuid 7 an cur chuige monatóireachta agus meastóireachta do Phlean leasaithe Luimnigh 2030, lena n-áirítear Creat mionsonraithe Monatóireachta agus Measúnaithe (M&E). Is príomhghníomhaíochtaí iad na comhpháirteanna seo d’aon eagraíocht foghlama a bhfuil sé mar aidhm aici a feidhmíocht a fheabhsú de réir a chéile. Ligeann siad foghlaim chórasach ó ghníomhaíochtaí san am atá caite agus I láthair - “cad a oibríonn/nach n-oibríonn?” agus “cén fáth?”. Tá sé seo ríthábhachtach chun foghlaim ó bhotúin/dhrochthorthaí agus a chinntiú go ndéantar deachleachtais a mhacasamhlú amach anseo. Leagann sé amach creat chun feabhas a chur ar ghiniúint monatóireachta agus meastóireachta ar ardchaighdeán, a bheidh comhtháite i gcinnteoireacht Chomhairle Cathrach agus Contae Luimnigh agus a sheachadfar laistigh de chreat rialachais láidir agus comhréireach. Déantar é seo chun cuntasacht níos fearr agus bonn fianaise níos láidre a sholáthar do ghníomhaíochtaí cinnteoireachta agus cumarsáide amach anseo.

“...eagraítear deiseanna i measc patrúin taistil ghníomhaigh agus gluaiseachtaí iompair phoiblí a bhfuil an bhaint is dlúithe acu le haidhmeanna iompair inbhuanaithe Phlean Forbartha Luimnigh...”

Mír a hAon:

REITEACH AN BHEALAIGH

Athbheithniú Eatramhach agus Nuashonrú ar Phlean Luimnigh 2030

19

SUÍOMH RÉAMHRÁ

Comhthéacs Beartais

Ó seoladh Luimneach 2030, tá líon mór doiciméid bheartais náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla tagtha chun cinn.

Beartas Náisiúnta

An Creat Náisiúnta Pleanála (NPF) –
Tionscadal Éireann 2040

An Plean Forbartha Náisiúnta (NDP) 2021 –
2030

Beartas Réigiúnach

Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíochta
(RSES) – Tionól Réigiúnach an Deiscirt

Dréacht-Straitéis Iompair Uirbh Luimnigh-na
Sionainne 2040 (LSMATS)

Beartas Áitiúil

Plean Áitiúil Eacnamaíochta agus Pobail
Luimnigh (LECP) 2016-2021

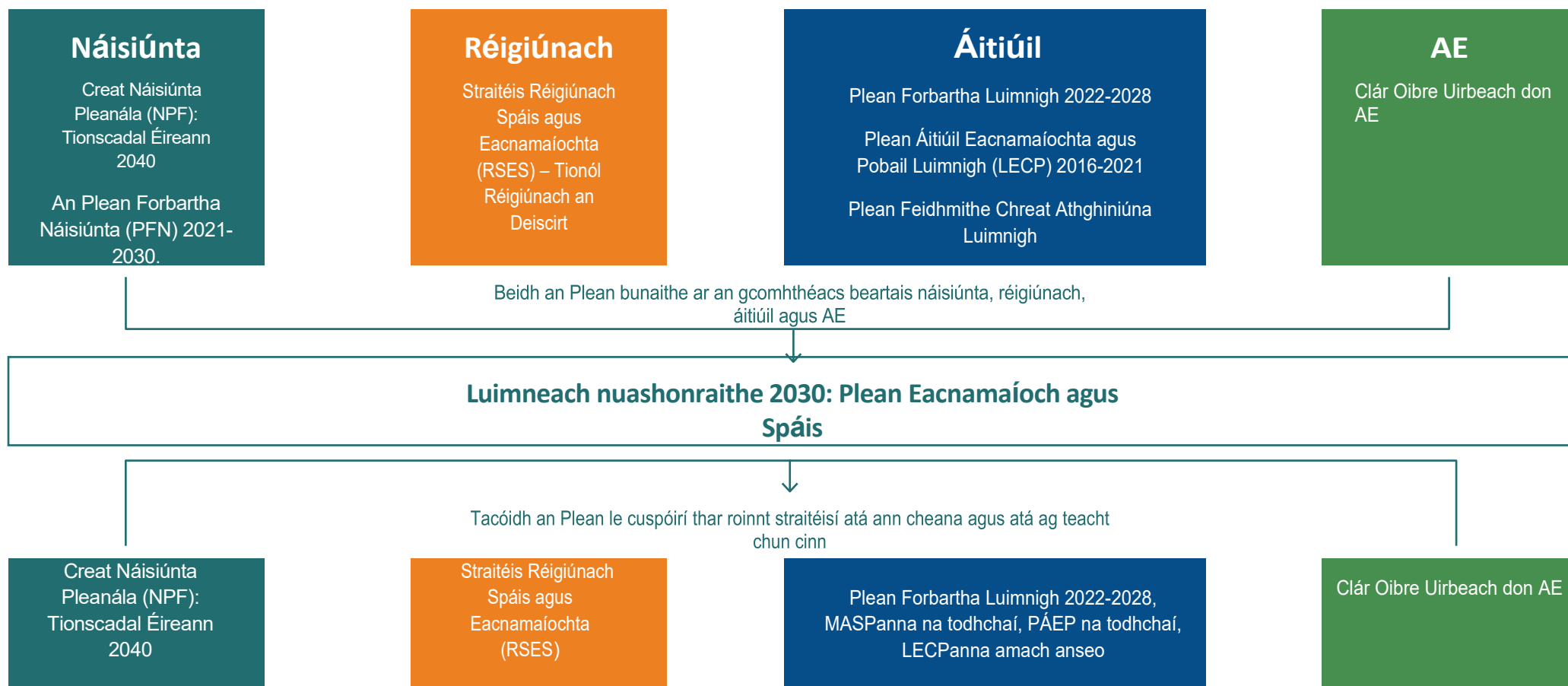
Plean Feidhmithe Chreat Athghiniúna
Luimnigh

Forbheathnú ar chomhthéacs beartais

Féachtar leis an gcáipéis athbheithnithe agus nuashonraithe seo a ailíniú le cuspóirí beartais níos leithne agus atá ag teacht chun cinn agus tacú leo

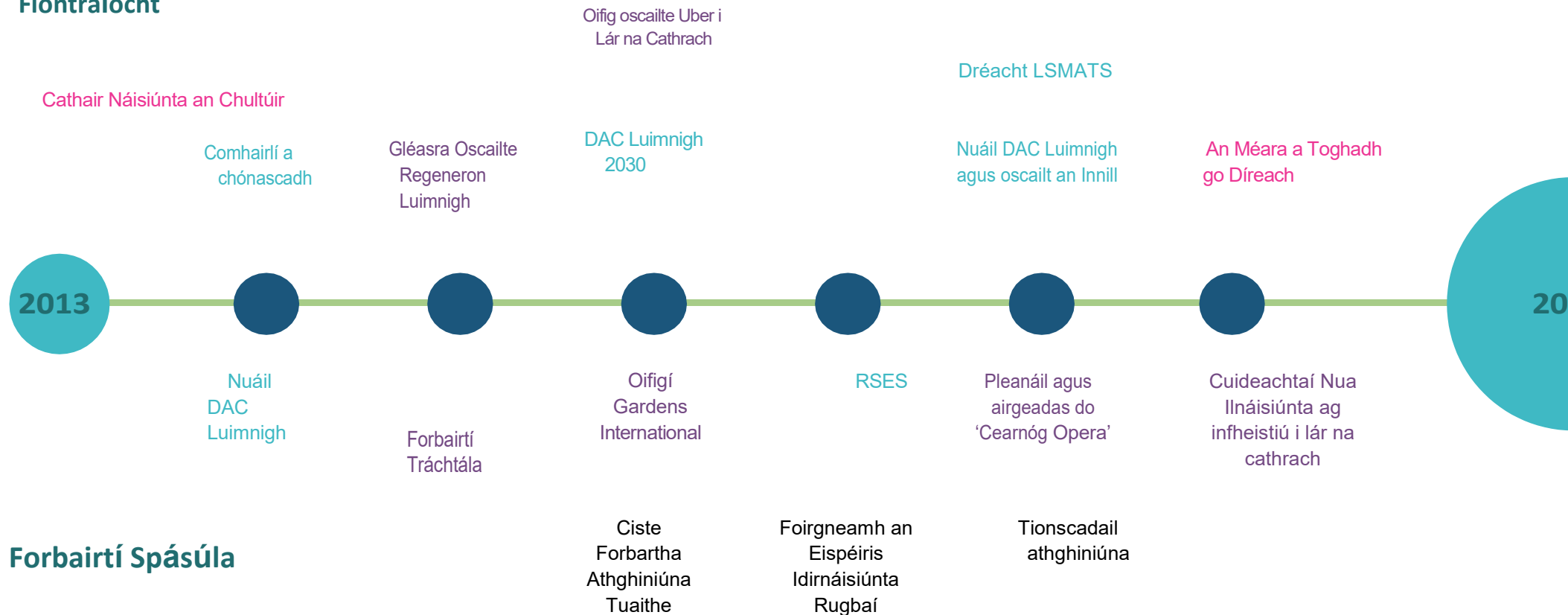

Garspriocanna le déanaí agus amach anseo

Ó 2014, tá fás agus rath suntasach tagtha ar an gcathair. Is féidir na dúshlán reatha a eascraíonn as an bpaindéim a shárú de réir mar a fhásann Luimneach thar an tréimhse go dtí 2030.

Garspriocanna chathair agus chontae Luimnigh, 2014-2020

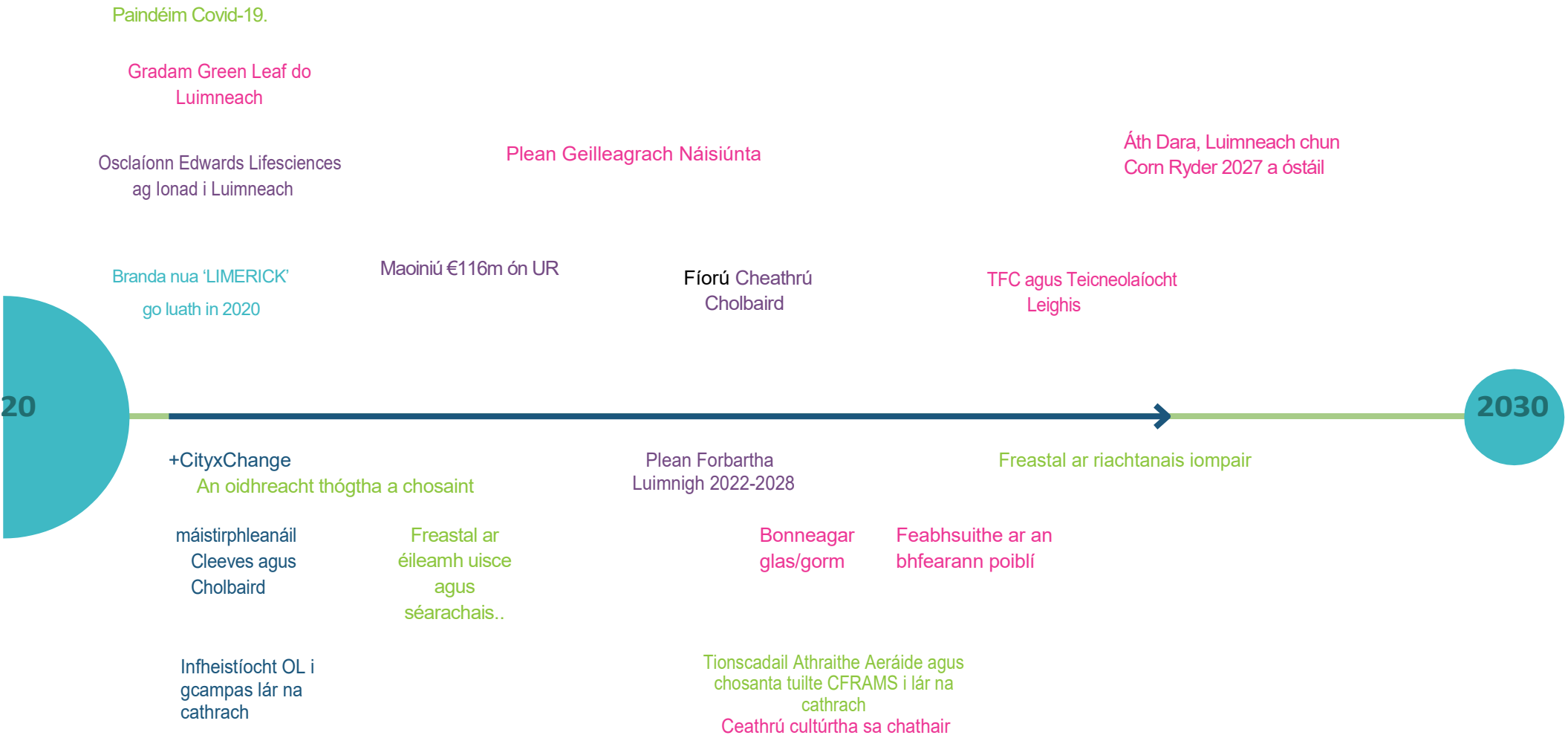
Geilleagar agus Fiontraíocht

Garspriocanna Chathair agus Chontae Luimnigh, 2021-2030

Dul chun cinn go dtí seo

Tá dul chun cinn déanta i measc roinnt de na spriocanna a leagadh síos i bPlean Luimnigh 2030 bunaidh. Is gá roinnt spriocanna a ardú.

Sprioc	Stádas
An fhéidearthacht 12,000 post nua a chruthú i gceantar Luimnigh: Iarrachtaí déanta ag CCCL agus gníomhaireachtaí comhpháirtíochta (FÉ, an GFT) chun an réigiún a fhorbairt chun fostaíocht bhreise a mhealladh agus a chruthú	Glas: Dul chun cinn soiléir
Poist ardluacha a chruthú chun an bhearna €403m san fheidhmíocht eacnamaíoch a dhúnadh: Cruthú suntasach post nua i dTeicneolaíocht, Seirbhís Airgeadais, Cógaisíocht, Feistí Leighis agus i nDéantúsaíocht.	Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta
An fhéidearthacht thart ar 5,000 post nua a chruthú do Lár Chathair Luimnigh: 3,200 fógra poist do lár na cathrach i measc na Teicneolaíochta, an Fháilteachais – bia agus deoch, Lóistín, Miondíola agus Seirbhísí Gairmiúla.	Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta
Poist ardluacha in earnálacha tábhachtacha agus iad lonnaithe ag Cearnóg Opera, an tÉadan le hUisce agus Suíomh Cleeves: Réimse láithreáin úsáide measctha a phleanáil agus a fhorbairt chun freastal ar eagraíochtaí poiblí agus próbháideacha (Garden International – Nordach Aviation), (Opera – na Coimisinéirí Ioncaim), (Cleeves – á fhorbairt), (Cé Uí Uallaigh – Seirbhísí Teicneolaíochta agus Gairmiúla), (ENGINE – WP Engine agus Transact Campas)	Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta
Luach a thiomáint in earnálacha seanbhunaithe: TFC, Ard-Déantúsaíocht, Lóistíocht, Bia agus Deoch Ardluacha: Leathnuithe móra ar shaoráidí atá ann cheana ó 2014 (Northern Trust, Regeneron, J&J Vision Care, Croom Precision Medical, Wyeth Nutrition, Bosch, General Motors, etc.)	Glas: Dul chun cinn soiléir

 Dul chun cinn soiléir

 Roinnt dul chun cinn déanta

 Borradh ag teastáil

Sprioc

Sciar níos mó de na hearnálacha fáis a ghnóthú: Eolaíochtaí Beatha, Seirbhísí Gnó agus Gairmiúla, Turasóireacht, Spórt agus Fóillíocht: Ó 2014 i leith, tá fógart nua á ndéanamh sna hEolaíochtaí Beatha (Serosep, Edwards LifeSciences, Legato etc); Seirbhísí Gnó agus Gairmiúla (Fundrock, AxiomSL); Turasóireacht (Mainéar Áth Dara, sintí ar 5 óstán i lár na cathrach)

Infheistíocht a chinntiú in earnálacha atá ag teacht chun cinn: Earnáil Ísealcharbóin: Cuideachtaí atá ag teacht chun cinn/taighde ar thionscnaimh fuinnimh ísealcharbóin. Forbairt coincheap Limistéar Glas Digiteach agus síniú Meabhrán Tuisceana (MOU) le húdarais áitiúla eile

Fás fiontar nua: Na Meáin Chultúrtha, Chruthaitheacha agus Dhigiteacha: Troy Studios, Apple TV, NBC, léiriúcháin áitiúla/náisiúnta atá gníomhach sa spás seo. Infheistíocht mhór le fógart. Tá na seirbhísí tacaíochta a sholáthraítear do phríomhsholáthróirí ag fás

Athbheochan níos leithne ar Lár na Cathrach ó athchóiriú, forbairt nua, gníomhaíocht agus líon na gcustaiméirí méadaithe: Eispéireas Rugbaí, Athchóirithe na Comharsanachta Seoirseach, Mol Inneall agus Ionad Nuálaíochta Digiteach, Forbairt Oifige i Sráid Chaitríona Uachtarach, Miondóltóirí Móra (Aldi agus Lidl), Foirgneamh UBER, Sráid Chaitríona, Infheistíochtaí UL / TUS / MIC i Lár na Cathrach, Infheistíocht nua miondíola agus fáilteachais i lár na cathrach, SFPC – Plean Forbartha Dugaí, Athshlánú Láithreán Oibreacha Gáis, Athmhúnlú Shráid Uí Chonaill, Uimh. 1, Cé an Easpaig.

Stádas

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Dearg: Borradh ag teastáil

Dul chun cinn soiléir

Roinnt dul chun cinn déanta

Borradh ag teastáil

Sprioc

An tairiscint chónaithe a leathnú: Tá 11,000 teach nua beartaithe don chathair faoi láthair agus 4,000 teach nua beartaithe don chontae faoi 2030. Sa tréimhse Lúnasa 2020-Feabhra 2021, infheistíodh €250 milliún i bhforbairtí cónaithe

Lár na Cathrach a athshuíomh mar phríomhcheann scríbe siopadóireachta réigiúnach: Mar a shonraítear i bPlean 2030, ní féidir an uaimhian seo a bhaint amach ach trí fheabhas iomlán a chur ar an taithí siopadóireachta sa phríomhlimistéar siopadóireachta – i gcógaracht Brown Thomas, Debenham's / Penney's, Ionad Siopadóireachta Ché Artúir agus Sráid an Chrúisigh. Tabharfar cúnamh dó seo ó mhaoiniú URDF do roinnt tionscadal, lena n-áirítear Athfhorbairt Shráid Uí Chonaill agus an tÉadan le h Uisce den Scoth.

Tairseacha straitéiseacha ardchaighdeán a chruthú go Lár na Cathrach, rud a chuirfidh fáilte roimh chuariteoirí: Aithnítear i bPlean 2030 an 'droch-chaighdeán teachta ó príomhthairseacha'. Tá gá fós le feabhas a chur ar an bhfearann poiblí – go háirithe idir príomhionaid ghníomhaíochta (m.sh. idir an stáisiún traenach agus lár na cathrach; idir na tionscadail bhunathraithe nua; agus idir comharsanachtaí bruachbhailte / ceantair athghiniúna agus lár na cathrach.)

Tairiscint turasóireachta uathúil a bhunú a bhaineann leas iomlán as tréithe speisialta oidhreachta agus comhshaoil Lár na Cathrach: Taithí Rugbaí (agus tógáil ar ról Rugbaí na Mumhan agus Pháirc Thuamhan); poitéinseal le haghaidh tuilleadh forbartha ar Bhonneagar Glas agus Gorm lena n-áirítear athbheochan ar aghaidh na habhann agus forbairt / feabhsú ar Ghlasbhealaí. Tairiscint chultúrtha agus geilleagar óiche níos laige faoi láthair ná an poitéinseal – céimeanna a theastaíonn chun líon daoine agus cuairteoirí a mhealladh chuig Lár na Cathrach – agus ag an am céanna ag comhlánú coincheapa il-lárnacha cathrach

Éadan le hUisce 'den Chéad Scoth' – athbheochan ar limistéar iomlán éadan le huisce Luimnigh: Léiríonn tionscadail Cheathrú Cois Abhann Cleeves (thart ar 10 n-acra), Ché Airt (circa 4 acra) agus Ché an Easpaig príomhdheiseanna ina leith seo, agus soláthraíonn siad forbairtí úsáide measctha ar scála.

'Ionad Cultúrtha Luimnigh' – foirgneamh cinn scríbe íocónach ar an Éadan le hUisce: Tá bearna shuntasach ag Luimneach i dtairiscintí cultúrtha laistigh de Lár na Cathrach. D'fhéadfadh campas lár na cathrach in Ollscoil Luimnigh a fhorbairt deiseanna a chruthú ina leith seo. Mar sin féin, níor cheart go ndíreofaí ar thairiscint aonair.

Stádas

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Dearg: Éilíonn ardú

Dearg: Éilíonn ardú

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

 Dul chun cinn soiléir

 Roinnt dul chun cinn déanta

 Borradh ag teastáil

Sprioc	Stádas
<p>‘Sráideanna móra’ – claochlú ar thrí phríomhshráid na Cathrach – Sráid Uí Chonaill, Sráid Chaitríona agus Sráid Anraí: Leanfar leis an obair ar athbheochan €9.1m ar Shráid Uí Chonaill in 2021 (tar éis deireadh a chur leis de bharr srianta Covid). Clúdaíonn an tionscadal an ceantar idir na hacomhail le Sráid na Danmhairge/Cé Artúir agus Sráid Shisil/ Sráid Shisil Íochtarach</p>	<p>Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta</p>
<p>Cearnóg/Plás na Cathrach nua – chun pointe fócais nó ‘croí’ Lár na Cathrach a shainiú: Tá roinnt cearnóga/pláis cathrach nua beartaithe mar chuid de shraith tionscadail bhunathraithe ar fud na cathrach (lena n-áirítear ag Stáisiún Cholbaird). Spás atá ann cheana féin ag Cé Artúir, Cearnóg Phiarais, Cearnóg Eoin</p>	<p>Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta</p>
<p>Athnuachan ar an gComharsanacht Sheirseach – clár dlúth chun an chuid Sheirseach den Chathair a athchóiriú: Cabhróidh dhá thionscadal taispeána le múnla a chruthú chun foirgnimh i gComharsanacht Sheirseach Luimnigh a athrú ina spásanna maireachtála nua-aimseartha – feidhmeoidh siad mar threochlár do chónaí nua cónaithe i gcroílár Seirseach stairiúil na cathrach. Is tionscadal rithábhachtach é +CityxChange maidir le hathnuachan na Comharsanachta Seoirsí</p>	<p>Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta</p>
<p>Campas ardoideachais i Lár na Cathrach - cruthú il-ollscoile ina bhfuil áiseanna ó Ollscoil Teicneolaíochta na Sionainne (TUS), Ollscoil Luimnigh agus Coláiste Mhuire gan Smál i gcroílár Lár na Cathrach: Tá Ollscoil Luimnigh (OL) tiomanta do champas comhoibríoch bríomhar a bhunú i gcroílár Chathair Luimnigh. Tá sé seo le bheith suite ar iar-láithreán Dunnes Stores atá ar bhruach na Sionainne</p>	<p>Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta</p>
<p>Athnuachan Stáisiún Cholbaird – acomhal iompair phoiblí nua agus timpeallacht stáisiúin fheabhsaithe: Tá Creatphlean Straitéiseach á ullmhú faoi láthair. Beidh “béim ag an bhforbairt úsáide measctha ar mheascán de chóiríocht a sholáthar do dhaoine de gach aois, ioncam agus ó gach gné den saol.”</p>	<p>Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta</p>
<p>Dúradh i bPlean bunaidh Luimnigh 2030 ‘Tá sé riachtanach go ndéanfaí iarracht chomhordaithe Luimneach a mhargú agus a athbhrandáil’. Tagraíodh don íomhá agus don bhrandáil reatha mar ‘ilroinnte’: tá branda nua seolta ag Luimneach atá dírithe ar an gcathair a chur chun cinn go náisiúnta agus go domhanda mar cheann scríbe d’infheistíocht isteach, don tionscal, don turasóireacht, don oideachas, do na healaíona agus don chultúr, don oideachas agus do dhaoine. cónaí agus obair ann. Is é “Luimneach: Atlantic Edge, European Embrace” an branda nua atá dírithe ar an gcathair a idirnáisiúnú, arna fhorbairt ag M&C Saatchi</p>	<p>Glas: Dul chun cinn soiléir</p>

Athbhreithniú ar sheasamh Luimnigh in 2021

Tá raon láidreachtaí agus deiseanna ag Cathair agus Contae Luimnigh, agus tá srianta agus bagairtí rompu

Láidreachtaí

Bonn láidir IDC sa TFC agus sna hEolaíochtaí Beatha (Teicneolaíocht an Leighis/Cógaisíocht), an dá eamáil a bheidh chun tosaigh ar fhás eacnamaíoch domhanda sna 2020í.

Trí institiúid ardleibhéil laistigh de Lár na Cathrach agus na bruachbhailte, a sholáthraíonn deiseanna foghlama, oiliúna, T&F agus nuálaíochta

Cathair agus Contae, an príomh-mhol tairisí réigiúnach chuig Slí an Atlantaigh Fhiáin, le suíomh inmhaíte feadh Inbhear na Sionainne

Méid mór talamh ardchaighdeáin ar fáil le forbairt sa Chathair agus sna Bruachbhailte le haghaidh úsáidí cónaithe, tráchtála, miondíola

Táthar ag súil le fás láidir ar dhaonra na Cathrach agus an Chontae sa tréimhse go dtí 2030, ag cur le héileamh comhiomlán níos airde ó thomhaltóirí.

Srianta

D'fhéadfadh nádúr athraitheach an mhiondíola an t-éileamh ar mhiondíol traidisiúnta a mhaolú, rud a éilíonn tairiscint níos eispéireasaí

Leibhéil dífhostaíochta beagán níos airde sa Chathair agus sna bruachbhailte, le roinnt láithreacha móra dífhostaíochta

Acmhainn líonra uisce agus séarachais i mbailte contae chun freastal ar thithíocht bhreise

Claonadh méadaithe d'oibríthe oibriú ón mbaile, nuair atá sé ar fáil, ag laghdú líon na ndaoine sa chathair agus sna bruachbhailte.

Deiseanna

Tionscadail bhunathraithe a chur i gcrích sa Chathair agus sna Bruachbhailte faoi 2030

Féidearthacht don chultúr agus don gheilleagar oíche mar ghineadóir gníomhaíochta eacnamaíche agus sóisialta

Cumas chun dlús daonra agus forbartha a mhéadú i gceantair thógtha atá ann cheana féin

Áth Dara le bheith ina óstach ar Chorn Ryder 2027, le féidearthacht láidir tarchuir

Straitéis Iompair Cheantar Cathrach Luimnigh-na Sionainne (LSMATS) a ullmhú

Foireann thiomanta 'Taisteal Gníomhach' a bhunú laistigh de Chomhairle Cathrach agus Contae Luimnigh

Athrú polaitiúil trí Mhéara Dírthofa a thoghadh.

Bagairtí

Bagairt go laghdódh athruithe ar cháin chorparáideach idirnáisiúnta iomaíochas na hÉireann maidir le IDE a mhealladh

Ní leor an soláthar tithíochta sa chathair agus sa chontae chun freastal ar an éileamh atá ann anois agus a bheidh ann amach anseo, rud a d'fhéadfadh a bheith ina bhac ar fhás

Riosca nach dtiocfaidh an téarnamh geilleagrach i gcrích mar a bheifí ag súil leis go náisiúnta nó go mbeidh fás sa Mheán-Iarthar measartha níos ísle

Téann toradh an athraithe aeráide in olcas sna 2020idí, rud a éilíonn bearta oiriúnaithe agus maolaithe níos tapúla agus níos doimhne

Ní mhaolaítear paindéim Covid-19, agus leaganacha nua ag teacht chun cinn ag maolú an fháis go dtí lár na 2020idí

Athbhreithniú ar an bPlean Spáis

Na Criosanna Forbartha

Mar uirlis forfheidhmithe, leagann an Plean amach Criosanna Forbartha Lár na Cathrach a léiríonn ar an impleacht a bhaineann le tograí suímh deise a chur i bhfeidhm go criosach, le cuir chuige lán-chomhtháite i leith forbartha, fearann poiblí agus gluaiseacht trasna ceantair laistigh de Lár na Cathrach.

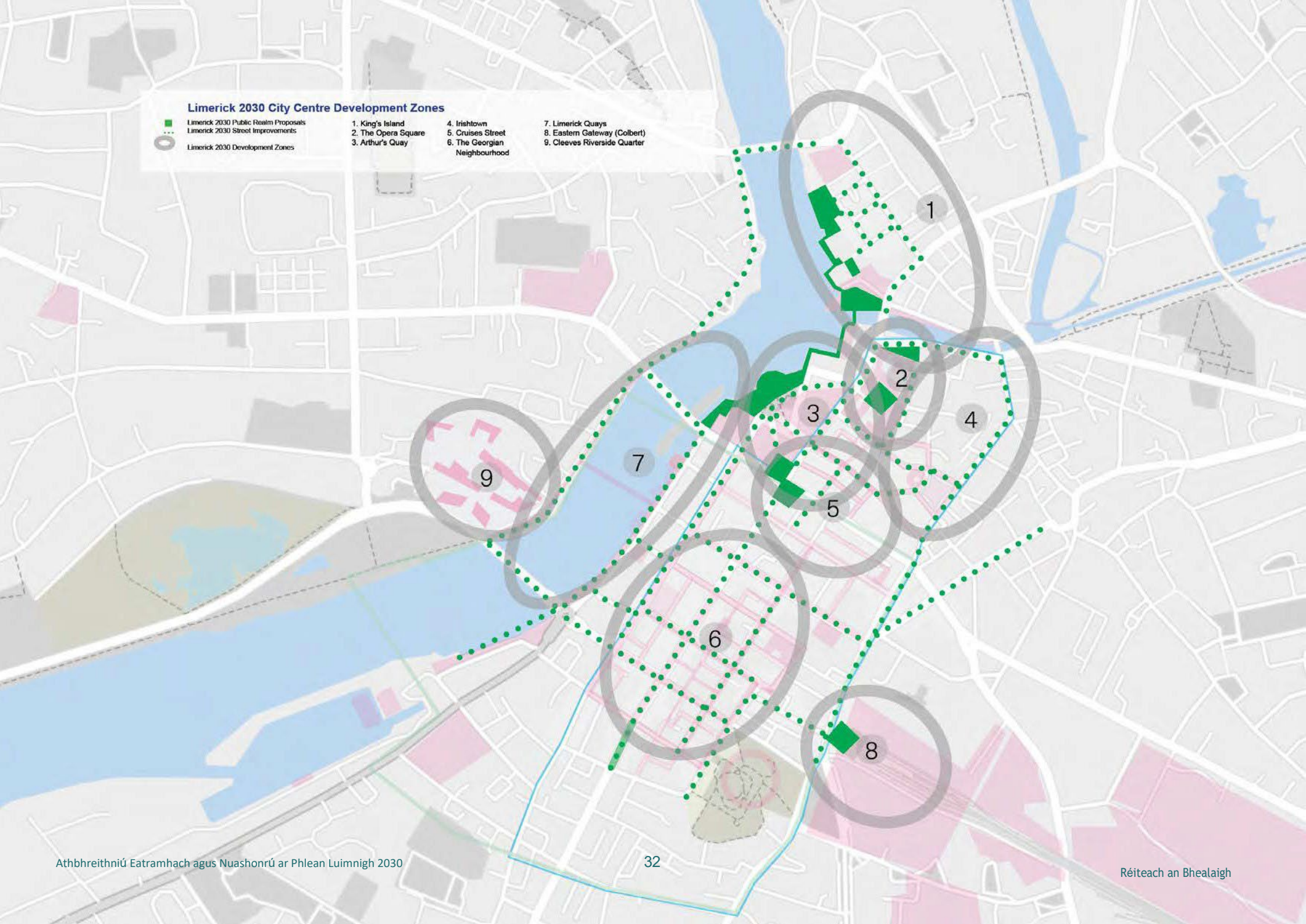
Tá sé ráite go soiléir go bhfuil eagrúchán na gcriosanna forbartha seo spásúil seachas ag léiriú tosaíochtaí idir criosanna. Sa mhéid is gurb é feidhm Phlean Luimnigh 2030 gníomhú mar chatalaíoch chun claochlú a dhéanamh, tá an easpa tosaíochtaí oiriúnach; áfach, agus forbairt ar siúl faoi láthair, tá fiúntas ag baint le machnamh a dhéanamh ar ghluaiseacht níos cuimsithí laistigh den phlean chun na tionchair charnacha ar thaithí lár na cathrach a bhainistiú – an tionchar a bhíonn ag an gcaighdeán maireachtála – ar thionscadail mhórskála iolracha tógála ag Cois Abhann Cleaves, Ceathrú; Stáisiún Cholbaird agus Cearnóg Opera atá ar bun i gcomhthráth.

Is soiléire dul chun cinn an Phlean Spáis go dtí seo trí bhreithniú a dhéanamh ar gach ceann de na Criosanna Forbartha ina dhiaidh sin.

Limerick 2030 City Centre Development Zones

- Limerick 2030 Public Realm Proposals
  - Limerick 2030 Street Improvements
  - Limerick 2030 Development Zones
1. King's Island
  2. The Opera Square
  3. Arthur's Quay
  4. Irishtown
  5. Cruises Street
  6. The Georgian Neighbourhood
  7. Limerick Quays
  8. Eastern Gateway (Colbert)
  9. Cleevess Riverside Quarter

Na Criosanna Forbartha

I gcás gach Crios Forbartha sainaitheanta, leagtar amach i bPlean Luimnigh 2030 táblaí feidhmithe le comhpháirtithe soláthair ionchasacha agus ról an údaráis áitiúil do phríomhthionscadail Athchóirithe, Forbartha agus Fearainn Phoiblí, a ndéantar measúnú orthu anseo thíos:

Oileán an Rí	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Seachadta
Athchóiriú	An Chúirt Áitiúil An Chúirt Chuarda Halla na Cathrach	An tSeirbhís Chúirteanna Seirbhís Chúirteanna na Comhairle Cathrach agus Contae	Pleanáil Maoiniú Pleanáil
Forbairt	Suíomh Sráid San Nioclás Suíomh Shráid an Chaisleáin Suíomh MediPark	DevPartner DevPartner DevPartner	Pleanáil Pleanáil Pleanáil
Fearann Poiblí	Réamhchúirt Chúirteanna an Mhargaidh Prátaí Siúlán Cois Abhann Feabhsaithe Sráid an Droichid Thuaidh Sráid San Nioclás Sráideanna Áitiúla	Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Dearadh Tiomsaithe Airgid, Dearadh Maoinithe, Dearadh Maoinithe, Dearadh Maoinithe, Dearadh Tiomsaithe Airgid, Dearadh Maoinithe, Maoiniú

Cearn óg Opera	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Athchóiriú	Granary Sráid Phádraig Uachtarach	DevPartner DevPartner	Pleanáil Pleanáil, Solúbthacht Oidhreacht
Forbairt	Príomhshráid	Comhpháirtí Dev	Pleanáil, Tionól, Diúscairt
Fearann Poiblí	Taobh istigh de Chearnóg Phlás an Bhainc , Nasc BlackPed Sráid Eibhlín Sráid Phádraig Sráid Mhichíl	DevPartner Comhairlí Cathrach agus Contae DevPartner Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Riachtanais Dearaidh Riachtanais Dearaidh Riachtanais Dearaidh Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú

Cé Artúir	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Athchóiriú	Penneys / Debenhams	Úinéir	Pleanáil, Córas Dreasachta
Forbairt	Ceathrú Ché Artúir	Comhairlí Cathrach agus Contae DevPartner	Pleanáil, Dreasachtaí Tionóil Talún, Diúscairt
Fearann Poiblí	Sráid-dreach Phádraig Sráid-dreach Ché Artúir Nasc Shráid Eibhlín Cearnóg na Cathrach Páirc Nua Ché Artúir Siúlán Cois Abhann feabhsaithe Páirc an tSáirséalaigh Cois Abhann Músaem Hunt	Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh, Riachtanais, Tiomsú Airgid
Iompar	Athailíniú sráide Athchúrsaíocht tráchta	Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú

Na Criosanna Forbartha

Sráid an Chrúisigh	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Athchóiriú	Bloic Mhiondíola ar an talamh Bloic Mhiondíola Bloic Chónaithe uachtaracha	Úinéir Úinéir Úinéir	Pleanáil, Córas Dreasachta, Pleanáil, Córas Dreasachta, Pleanáil, Córas Dreasachta
Fearann Poiblí	Athchóiriú inmheánach Sráid-dreach Shráid Uí Chonaill	Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú

Comharsanacht Sheirseach	Tionscadal	Comhpháirtithe Seachadta	Ról na Cathrach agus Riachtanais Seachadta
Athchóiriú	Athchóiriú Bloc Sprioc Bloic Mhiondíola Bloic Chónaithe uachtaracha	Úinéir	Pleanáil Córas dreasachta, solúbthacht oidhreachta
Fearann Poiblí	Sráid Uí Chonaill Sráid Chaitríona Cearnóg Phiarais Sráid Glentworth	Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh, Maoiniú

Cé Luimnigh	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Athchóiriú	Ceann scribe cuairteoirí nua Cé an Easpaig	Comhairlí Cathrach agus Contae Forbairt Shionainne Fáilte Éireann Úinéir reatha, Comhpháirtí Forbartha	Pleanáil, Córas Dreasachta, Solúbthacht oidhreachta
Fearann Poiblí	Páirc Cois Abhann Siúlán Cois Abhann Sráid-dreach Shráid Anraí Siúlán Feabhsaithe Cois Abhann Sráid-dreach Shráid Shisil Sráid-dreach Shráid an Mhuilinn	Comhairlí Cathrach agus Contae, Forbairt Shionainne, Fáilte Éireann Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú Dearadh, Maoiniú

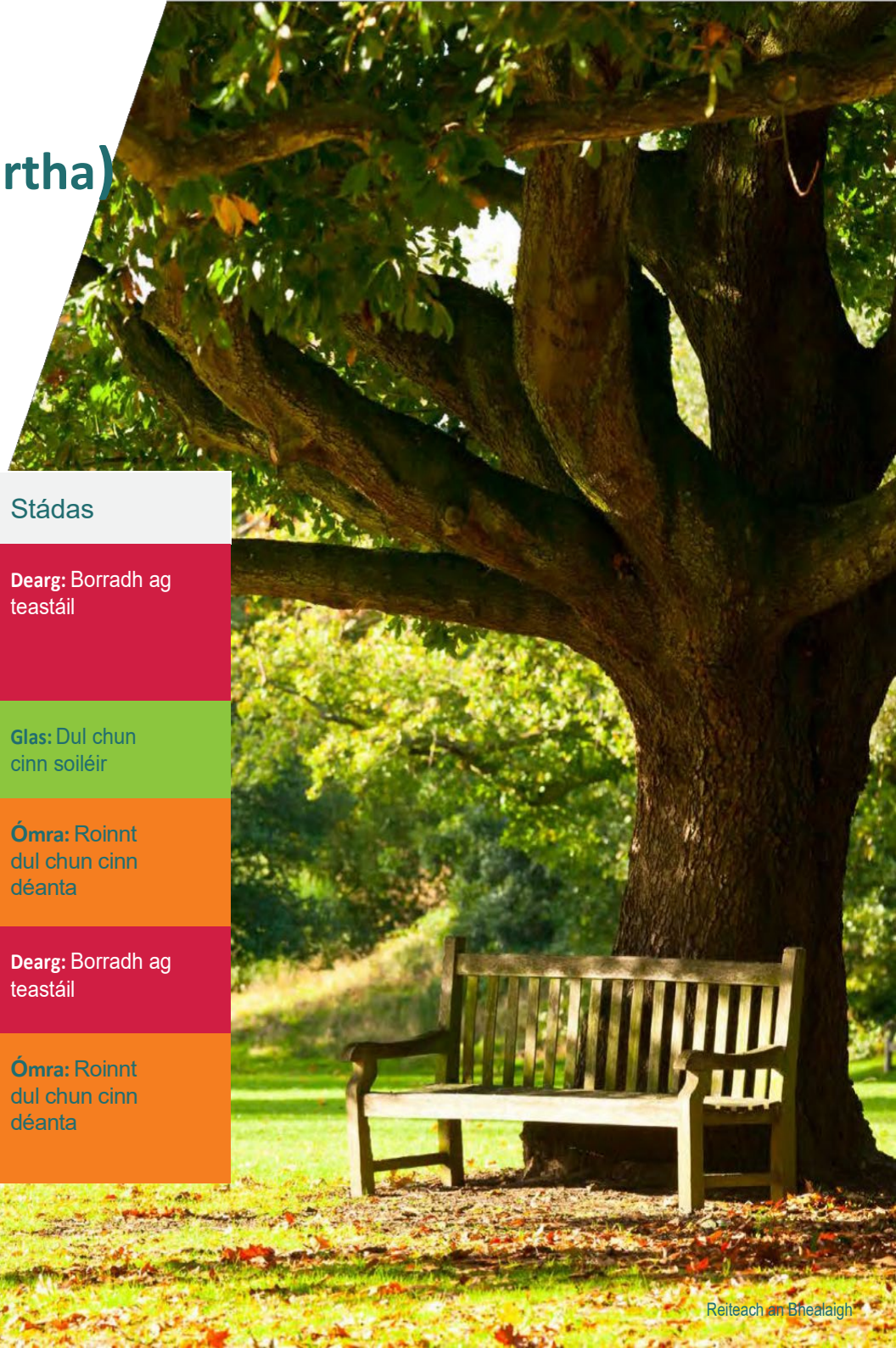
Na Críosanna Forbartha

Geata an Oirthir	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Athchóiriú	Stáisiún ó thuaidh de Bhóthar de hÍde	CIE, Úinéirí Úinéirí	Pleanáil, Córas Dreasachta Pleanáil, Córas Dreasachta
Fearann Poiblí	Réamhchúirt Stáisiún Colbert Sráid Dáibhí sráid-dreach Sráid Parnell Cearnóg Eoin	CIE Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae Comhairlí Cathrach agus Contae	Dearadh, Tiomsú Airgid, Dearadh, Maoiniú, Dearadh Maoiniú, Dearadh, Maoiniú
Páirc Uirbeach Eolaíochta agus Teicneolaíochta	Tionscadal	Comhpháirtithe Soláthair	Ról na Cathrach agus Riachtanais Soláthair
Forbairt	Láithreán Éadan le hUisce Láithreán Thuaidh	Úinéirí, DevPartner DevPartner	Pleanáil, Córas Dreasachta, Pleanáil, Córas Dreasachta

Dul chun cinn go dtí seo (Criosanna forbartha)

Tá dul chun cinn déanta thar roinnt criosanna forbartha a leagadh síos i bPlean Luimnigh 2030 bunaidh. Teastaíonn borradh éigin faoi roinnt spriocanna.

Sprioc	Stádas
Crios forbartha Oileán an Rí: Cuirfidh maoiniú URDF go ginearálta le pleanáil do chodanna an fhearainn phoiblí agus fianaise go bhfuil an phleanáil reatha ag breathnú ar bhealaí glasa chun feabhas a chur ar léiriú fisiciúil imlíne an Oileáin agus gnéithe stairiúla marthanacha, ach gan soláthar suntasach forbartha ar bith.	Dearg: Borradh ag teastáil
Cearnóg Opera: D'fhéadfaí forbairt Phlás an Bhainc mar spás poiblí a thairiscint mar úsáid 'idir an dá linn' trí iomaíocht chun úsáidí nua a thabhairt isteach de réir mar a dhúnann an bloc.	Glas: Dul chun cinn soiléir
Cé Artúir: Tá roinnt dul chun cinn déanta agus tá athfhorbairt na Sráideanna Móra ar Shráid Uí Chonaill ar siúl agus maoiniú URDF faighte chun an bóthar agus an t-éadan le huisce ag Cé Artúir a atreorú.	Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta
An Baile Gaelach: Tá cás ann chun an Baile Gaelach a mheas mar fhócas féideartha le haghaidh forbartha tar éis athfhorbairt Stáisiún Cholbaird agus i gcomhráth leis an Éadan le hUisce den Chéad Scoth.	Dearg: Borradh ag teastáil
Sráid an Chrúisigh: Rinneadh roinnt dul chun cinn de bhua mhaoiniú URDF do thionscadal na Sráideanna Móra.	Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

 Dul chun cinn soiléir

 Roinnt dul chun cinn déanta

 Borrhadh ag teastáil

Sprioc

An Chomharsanacht Sheoirseach: Déantar roinnt dul chun cinn mar gheall ar obair phleanála agus moltaí ón bhfearann poiblí mar Pháirc an Bhaile Nua.

Céanna Luimnigh: Tá roinnt dul chun cinn déanta ach is féidir scóip fheabhsú an fhearainn phoiblí a leathnú chun na Céanna Thuaidh a chlúdach agus síneadh siar go Sráid Anraí agus i lár na cathrach.

Geata an Oirthir (Ceathrú Stáisiún Cholbaird): Tá an-dul chun cinn déanta anois ag Creat LDA do cheantar Cholbaird agus mar sin léireoidh sé treoirphlean don chaoi a ndéanfar limistéar suntasach de Lár Chathair Luimnigh (60h+) a fhorbairt thar na 10 mbliana atá romhainn.

Ceathrú Cois Abhann Cleeves (Máistirphleanáil an tsuímh chun úsáid chuí amach anseo a chinneadh ar siúl): Léiríonn athnuachan agus athúsáid láithreán Cleeves eiseamláir d'athfhorbairt dhlúth láithreáin athfhorbraíochta cónaithe agus úsáide measctha ar scála laistigh de lár na cathrach.

Stádas

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Ómra: Roinnt dul chun cinn déanta

Glas: Dul chun cinn soiléir

Glas: Dul chun cinn soiléir

Mír a Dó: CREAT

Creat chun Plean 2030 a nuashonrú

Baineadh úsáid as creat soiléir comhsheasmhach chun Plean 2030 a nuashonrú

Creat Foriomlán

Céim 1 - Fís a Chruthú

Tá roinnt príomhphrionsabal ann a threoraíonn forbairt fís iomlán

Fís a chruthú

Céim 1 – Fís a Chruthú (ar lean)

Agus an creat físe á chur i bhfeidhm, forbraíodh fíis athbhreithnithe do Luimneach.

Forbróidh Luimneach mar gheilleagar atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de agus neodrach ó thaobh carbóin de - ceannródaí san fhás inbhuanaithe. Tacófar leis seo trí shoghluaisteacht ghníomhach a chur chun cinn do chách, rud a chruthóidh áit tharraingteach shainiúil le maireachtáil agus le hoibriú ann agus le cuairt a thabhairt air.

1. Réigiún Glas

Forbróidh Luimneach mar gheilleagar atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de agus neodrach ó thaobh carbóin de - ceannródaí san fhás inbhuanaithe. Tacófar leis seo trí shoghluaisteacht ghníomhach a chur chun cinn do chách, rud a chruthóidh áit tharraingteach shainiúil le maireachtáil, le hoibriú ann agus le cuairt a thabhairt air.

2. An tSionainn a Chothú

Cuirfidh Luimneach spás ar fáil do dhaoine taitneamh a bhaint as Abhainn /Inbhear na Sionainne. Méadóidh beochan an éadain le huisce rochtain phoiblí agus cruthófar deiseanna áineasa nua do chónaitheoirí agus do chuairoteoirí.

3. Pobail Athléimneacha, Nasctha agus Uilechuimsitheacha

Déanfaidh forbairt Luimnigh amach anseo é níos fusa maireachtáil go hinbhuanaithe agus a bheith ullmhaithe go maith don todhchaí, ag méadú deiseanna do ghluaiseacht agus nascacht idir pobail.

4. Geilleagar Inbhuanaithe, Nuálaíoch agus Iomaíoch

Geilleagar ionchuimsitheach, féinchothaithe a bheidh i réigiún Luimnigh a bheidh tógtha ar fhás agus nuálaíocht agus a uasmhéadóidh a imeall iomaíoch. Feabhsóidh sé seo fiontair áitiúla agus meallfaidh sé infheistíocht idimnáisiúnta ar bhealach a ráthóidh cáilíocht na beatha.

Creat

Éim 2: Coincheapa agus idirghabhálacha

A TITHÍOCHT ARDCHAIGHDEÁIN DO DHAONRA ATÁ AG FÁS

Tá spriocanna fáis uailmhianacha leagtha síos ag an gCreat Náisiúnta Pleanála (NPF) chun cur ar chumas na gceithre chathair, Corcaigh, Luimneach, Gaillimh agus Port Láirge fás 50% ar a laghad a bhaint amach go dtí 2040 agus cur lena gcumas suntasach a bheith ina gcathracha scála.

Aithníonn an plean Luimneach mar an lárionad uirbeach is mó i réigiún Mheán-larthar na hÉireann agus leagann sé amach spriocanna d'fhás tithíochta agus tráchtála sa chathair, le 47,000-56,000 duine breise molta do Chathair Luimnigh agus na Bruachbhailte faoi 2040. Ag teacht leis an bhfís maidir le dlúthfhás cliste, beidh 50% de thithíocht nua na cathrach laistigh de lorg reatha Chathair agus Bhruachbhailte Luimnigh. Ina theannta sin, soláthraíonn Plean Straitéiseach Cheantar Cathrach Luimnigh-na Sionainne (MASP) creat pleanála fo-réigiúnach laistigh den RSES do Chathair Luimnigh agus a cúlchríoch uirbeach máguaird i gContaetha Luimnigh agus an Chláir, lena n-áirítear Baile na Sionainne. Laistigh de Chathair Luimnigh, sainiúnaítear lár na cathrach agus na bruachbhailte bunaithe mar áiteanna a bhfuil cumas fáis acu agus a bhfeidhmeanna reatha á gcaomhnú acu. Bainfear amach forbairt stoc tithíochta breise laistigh de Lár Chathair Luimnigh trí (i)

tithíocht ard-dlúis a fhorbairt ag láithreacha straitéiseacha, (ii) uasghrádú, nuachóiriú agus dlús a chur le limistéir ina bhfuil stoc tithíochta sóisialta, (iii) bunachair thalún thearcúsáidte a fhorbairt, (iv) folúntais i lár na cathrach a laghdú trí fhorbairt úsáide measctha a spreagadh chun forbairt cónaithe a chuimsiú. Tá 11,000 teach nua beartaithe don chathair faoi láthair agus 4,000 teach nua beartaithe don chontae faoi 2028.

Fás daonra i lár na cathrach a

chumasú agus freastal air: Beidh an fás suntasach daonra a shamhlaítear do Luimneach thar an scór blianta amach romhainn ina phríomhghné gearála maidir le fás eacnamaíoch a spreagadh agus le cinntiú go n-éireoidh le Plean Luimnigh 2030. Tháinig laghdú 5.4% agus 6.4% ar dhaonra lár na cathrach agus na gceantar timpeall ar an gg cathair idir 2011 agus 2016, agus tháinig

méadú 5.4% agus 6.4% ar dhaonra cheantair bhruachbhailte na cathrach sa Phurláin Theas agus Chaladh an Treoigh. Mar sin, beidh béim ar fhorbairt inlíonta agus athghiniúint sna ceantair lárnaigh laistigh agus chathrach go háirithe ríthábhachtach. Mar chuid de seo, beidh forbairt árasán ar ardchaighdeán tábhachtach freisin chun leanúint le leathnú amach breise na gcathracha agus na gceantar uirbeach a sheachaint.

Fás comhdhlúite a chinntiú ar fud lár na

mbailte: Tá sé beartaithe ag an NPF freisin go seachadfar 'ar a laghad 30% de na tithe nua go léir a ndírítear orthu i lonnaíochtaí seachas na cúig chathair laistigh dá loirg thógtha reatha'. Beidh ról ríthábhachtach ag príomhbhaile an Chaisleáin Nua Thiar maidir le tacú leis an RSES agus le scaipeadh comhdhlúite an fháis a áirithiú thar na cathracha go dtí an an leibhéal fo-réigiúnach.

Samhlaítear go méadófar a dhaonra ó 6,619 in 2016 go 8,607 duine faoi 2028. Teastaíonn infheistíocht chomhthreomhar chun tacú le bonneagar fisiciúil agus sóisialta le fás den sórt sin ar fud lár na mbailte chun a chinntiú nach bhfuil aon srianta bainteach leis na spriocanna seo a bhaint amach.

Idirghabháil Achoimre:

- » Fócas breise ar fhorbairt inlíonta agus ar athghiniúint chun dlúthfhorbairt uirbeach a chinntiú i lár na cathrach
- » Fócas níos mó ar sholáthar árasán chun sraoilleáil a laghdú
- » Forbairt chomhdhlúite ar fud lár na mbailte chun 30% den fhás a bhaint amach laistigh de na loirg thógtha atá ann cheana féin
- » Soláthar an stoic tithíochta sóisialta a mhéadú i bpobail mheasctha
- » Fócas ar a chinntiú go bhfuil tithe inacmhainne do cheannaitheoirí agus cíosaithe

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

B

AN CHATHAIR MAR CHOMHARSANACHTAÍ

Tá an fhís athbhreithnithe do Luimneach cumraithe mar cheann do réigiún cathrach ina bhfuil seicheamh comharsanachtaí nasctha ag bunú bealach inléite ar scálaí éagsúla (taisteal gníomhach/siúl) idir an t-inbhear agus an réigiún trí lár na cathrach.

Mar chuid de seo, is cuspóir uileghabhálach é feabhas a chur ar inléiteacht uirbeach agus ar chomharthaí bealaigh ag tráth ina bhfuil athrú mór ag teacht ar an gcathair. Go deimhin, tá gá le nascacht fhisiciúil a chur chun cinn agus a threorú idir mórláithreáin forbartha nua agus, ag an am céanna, le freastal ar phríomhshráideanna a athbheochan. Ar an mbealach seo, tá sé mar aidhm ag an bplean aghaidh a thabhairt ar na himpleachtaí spásúla a bhaineann leis an athrú suntasach atá ag teacht ar limistéir iolracha na cathrach (lena n-áirítear, mar shampla, Gardens International, Cearnóg Opera; agus Ceathrú Cholbaird). Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabháil molta:

Príomhnaisc fearainn phoiblí (nó ‘pointí inse’) a shainaitheint idir na comharsanachtaí, a bhunaíonn na tosaíochtaí d’infheistíocht an fhearainn phoiblí agus na suíomhanna deise dóchúla amach anseo. Féach Cuid 5 le haghaidh tuilleadh sonraí.

Straitéis an Fhearainn Phoiblí a chur i bhfeidhm ar fud na Cathrach, na mBailte agus na Sráidbhailte: Beidh cur i bhfeidhm iomlán na Straitéise Réimse Poiblí don chathair agus don réigiún atá le teacht ríthábhachtach chun cur chuige comhtháite iomlánaíoch a chinntiú maidir le feabhsú, bainistiú, úsáid agus forbairt an fhearainn phoiblí i gcomhar leis na geallsealbhóirí ábhartha go léir.

An fhéidearthacht clár ealaíon poiblí a bheith ann chun braistint féiniúlachta a neartú ar fud na gcomharsanachtaí: Teastaíonn níos mó ná treochoimharthaíocht chun inléiteacht uirbeach a fheabhsú. Baineann sé freisin le teanga amhairc chomhsheasmhach agus ómós áite a chruthú. Mar shampla, is féidir úsáid a bhaint as clár ealaíon poiblí (a chuimsíonn dealbhóireacht, troscán sráide; soilsiú, ealaín sráide, mar shampla) chun féiniúlacht áitiúil a

chur chun cinn. Sampla amháin den sórt sin is ea ‘Ballaí Phort Láirge’ (‘Waterford Walls’) de chlár rathúil ealaíon poiblí a fheidhmíonn anois mar ghailearaí mórsála faoin aer ceangailte le féile bhliantúil. Caithfidh a leithéid d’idirghabháil i Luimneach a bheith bunaithe go mór ar phobail áitiúla (lena n-áirítear ealaíontóirí áitiúla) agus ní mór go mbeadh baint ag pobail áitiúla leis.

Comharsanachtaí ‘10 nóiméad’: Ba cheart coincheap comharsanachta ‘10 nóiméad’ a úsáid agus a thástáil chun spleáchas ar charranna a laghdú agus chun inbhuanaitheacht a chur chun cinn. Ní mór an coincheap seo a leathnú chuig an gcontae, trí sheirbhísí iompair phoiblí feabhsaithe agus roghanna soghluaisteachta gníomhacha chuig/ón gcathair agus comharsanachtaí nasctha laistigh den chathair agus na bruachbhailte.

Idirghabháil Achomair:

- › Pointí inse a shainaitheint le haghaidh feabhsuithe ar an bhfearainn poiblí
- › Cur i bhfeidhm na Straitéise Fearainn Phoiblí atá le teacht
- › Clár Ealaíon Poiblí faoi stiúir an phobail a fhorbairt
- › Deiseanna comharsanachta agus cinn scríbe a shainaitheint
- › Comharsanachtaí 10 nóiméad a chur chun cinn agus samhail uirbeach illárnach

Céim 2: Coincheapa agus Idirghabháil

INCHÓNAITHEACHT A FHEABHSÚ

47

Déanann inchónaitheacht cur síos ar na compháirteanna éagsúla a mhúnláíonn cáilíocht na beatha do gach áitritheoir i gcathracha, i réigiúin agus i bpobail lena n-áirítear a bhfolláine fhisiciúil agus mheabhrach. Agus iarracht á déanamh le folláine a chothú, ní mór Luimneach a shuíomh mar chathair agus mar chontae do gach aois agus cúlra trí phobail bheoga, shláintiúla, shábháilte agus ghníomhacha a chur chun cinn.

Príomhghné de seo is ea an fhorbairt chomhdhlúite uirbeach a chur chun cinn agus laghdú gaolmhar ar shraoilleáil agus ar spleáchas ar charranna. Méadaíonn comharsanachtaí insiúlta inrochtana le spásanna oscailte tarraingteacha deiseanna le haghaidh idirghníomhú sóisialta agus cuireann siad le beogacht iomlán. Ar an gcaoi chéanna, tá inchónaitheacht ag brath freisin ar chomhfhorbairt áite agus ar chruthú agus ar chumasú príomhnithe is díol spéise nó meallta custaiméirí. Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhála:

Tá bearta bunaithe ar chthroime chun tacú le taisteal gníomhach agus brú tráchta a laghdú ionas go mothaíonn daoine d'aois ar bith sábháilte agus muiníneach go leor chun siúl nó rothaíocht chun na hoibre, chun na scoile, chun an choláiste agus go gníomhaíochtaí eile ríthábhachtach (lena n-áirítear tacú le tionscnaimh ar nós 'bus rothair scoile' Luimnigh). Tá gá le hinfheistíocht leanúnach i saoráidí

coisithe agus rothaíochta, agus i dtionscadail mar 'Tionscadal Lánaí Luimnigh ('Limerick Laneways Project'). Ba cheart go mbeadh áiseanna, siopaí agus seirbhísí áitiúla áisiúil agus inrochtana trí na gréasáin seo, ar aon dul leis an gcoincheap comharsanachta '10 nóiméad'. Mar chuid de seo, ba cheart go mbeadh Luimneach tiomanta do bheith ar an gcéad chathair in Éirinn atá ainmnithe ag UNICEF atá cairdiúil do leanaí.

Infheistíocht in iompar poiblí chun nascacht idir comharsanachtaí a fheabhsú: Meastar go bhfreastalóidh na suíomhanna straitéiseacha i gCathair Luimnigh ar thart ar 7,000 post nua. I measc na bpríomhlimistéar fostaíochta níos mó sa chathair agus sna bruachbhailte tá an Ráithín (eastát tionscail, UHL, agus miondíol) agus Caladh an Treoigh/Plassey (UL agus páirc theicneolaíochta). Dá gcuirfí an scála fostaíochta seo le lár na cathrach, d'fhéadfaí caolais a chruthú; Tá sé mar aidhm ag LSMATS, áfach, cur le minicíocht gach stad iompair poiblí laistigh de Chathair Luimnigh agus na Bruachbhailte agus nascacht 30 nóiméad ar a mhéad le príomhbhailte réigiúnacha a sholáthar.

Lár cathrach bríomhar: Laistigh de lár na cathrach, tá athbheochan na bpríomhshráideanna tábhachtach chun líon na ndaoine a mhealladh agus a threorú. Féach Cuid 7 le haghaidh tuilleadh sonraí ar thairiscintí spáis ina leith seo.

Féabhas a chur ar bheocht ar fud lár na mbailte: D'fhéadfadh rolladh amach straitéiseach roinnt moil dhigiteacha agus chomhoibrithe i lár an bhaile tacú le beogacht agus inmharthanacht na bpríomhshráideanna níos lú – a sholáthróidh 'comhréiteach idir obair ón mbaile agus comaitéireacht chuig an oifig; agus spreagadh a thabhairt do líon breise custaiméirí áitiúla agus níos mó caiteachas áitiúil (cf. Cuspóir ECON 034 Moil Oibre Chianda, Plean Forbartha Luimnigh 2022-28). Éilíonn sé seo soláthar luathaithe leathanbhanda ardluais ar fud an réigiúin. Ba chóir go mbeadh Lár na mBailte mar chuid de 'Oícheanta Cultúir' réigiúnacha le téamaí

chun suntais agus a threisiú; agus ag an am céanna ag léiriú idirghaolta féideartha agus deiseanna comhoibrithe idir bailte agus sráidbhailte éagsúla.

Idirghabháil Achomair:

- » Cur chuige bunaithe ar chthroime maidir le taisteal gníomhach a chur chun cinn
- » Stádas á lorg mar an chéad chathair in Éirinn atá ainmnithe ag UNICEF atá cairdiúil do leanaí.
- » Infheistíocht bhreise in iompar poiblí
- » Athbheochan ar phríomhshráideanna chun beogacht a fheabhsú
- » Rolladh amach na mol chomhoibrithe i lár na mbailte móra
- » Straitéis um aosú folláin a fhorbairt
- » Ionch uimsitheacht pobal nua i mbeartas a phrofaíl
- » Díriú ar Neodracht Charbóin faoi 2050

Céim 2: Coincheapa agus Idirghabháil

LÁIDREACHTAÍ EACNAMAÍOCHA A CHOTHÚ AGUS A FHÁS

Ní mór do Luimneach oibriú chun a chroíláidreachtaí eacnamaíocha agus a mhéadú agus a chothú tuilleadh. Maidir le cathracha uile na hÉireann, ba bhliain dheacair é 2020 do Luimneach agus dá réigiún níos leithne. In ainneoin dúshláin shoiléire a d'eascair ón bpaindéim, tá athléimneacht léirithe ag an gcathair freisin – le 1,870 post nua fógartha sa tréimhse ó Mhárta go Nollaig 2020.

Tá an athléimneacht seo le feiceáil freisin sa tréimhse ón gcor chun donais domhanda in 2007/8 agus ó foilsíodh bunphlean 2030 in 2014, agus Éire ag tosú ar thréimhse téarnaimh. Go sonrach, ba chóir don chathair agus don chontae na príomhdhaiseanna earnála seo a leanas a shaothrú (Féach cuid 8 le haghaidh tuilleadh sonraí):

Tá fás láidir tagtha ar an earnáil chruthaitheach agus tá féidearthacht shuntasach ann fás a thuilleadh, le roinnt príomhshócmhainní, lena n-áirítear Scoil Ealaíne agus Deartha Luimnigh. D'fhéadfadh ionad cultúrtha i Lár na Cathrach a bheith bunathraithe (Féach Togra Coincheapa F – 'Cultúir agus Féiniúlacht a Fhás'). Tá an chruthaitheacht ar cheann de na scileanna boga is mó ar a bhfuiltear ag dul sa tóir anuas ar réiteach fadhbanna agus machnamh criticiúil chun nuálaíocht a bhrú chun cinn i gcás 'iarthionsclaíoch' agus go háirithe le teacht chun cinn 'Tionscal 4.0' agus an t-aistriú i dtreo 'Sochaí 5.0'.

Is deis mhór é an geilleagar glas don Mheán-Iarthar, agus d'fhéadfadh sé athrú céime ar fhás a chumasú (Féach Togra Coincheapa E - An geilleagar glas a fhás)

■ Is féidir tógáil ar shaineolas earnála sa tSionainn chun na hearnálacha soghluaisteachta agus eitlíochta a chur chun cinn: d'fhéadfadh go n-úsáidí dróin sa ghearrthéarma/mheántéarma, agus feithiclí uathrialacha agus éirí de thalamh ingearach sa mheántéarma/fhadtéarma, sa dara leath de na deich mbliana amach anseo.

Soláthraíonn ionaid sonraí poist ar phá maith le linn na tógála. Is deis shoiléir í seo don chathair agus don chontae. Chun infheistíocht ionad sonraí a mhealladh, ní mór don réigiún taithí agus cuntas teiste éagsúil a léiriú maidir le hionaid

sonraí chomhchosúla a sholáthar de réir méid, MW agus leibhéal castachta.

Is deis bhunúsach eacnamaíoch agus shóisialta é **Tionscal 4.0** don Iarthar Láir agus beidh TFC, Seirbhísí Airgeadais agus eolaíochtaí beatha chun tosaigh ar chlaochlú eacnamaíoch sna 2020idí. Is ceannaire dea-shuite é an Meán-Iarthar.

Cuirfidh ainmniú nua Luimnigh mar Chathair Thairseach Shlí an Atlantaigh Fhiáin ar chumas na cathrach agus an chontae na deiseanna a chuireann Slí an Atlantaigh Fhiáin ar fáil a thapú agus turasóireacht fóillíochta a mhéadú don réigiún.

Ní mór béim a chur ar shuíomh lárnach Luimnigh mar mhodh chun Infheistíocht Dhíreach Choigríche a mhealladh.

Idirghabhálacha Achoimre:

- » Féidearthacht sna tionscail chruthaitheacha a leathnú tuilleadh
- » An geilleagar glas a fhás chun athrú céime a chumasú
- » Na hearnálacha soghluaisteachta agus eitlíochta a chur chun cinn
- » Ionaid sonraí a mhealladh
- » Éascú ar Thionscal 4.0
- » Ceannaireacht san TFC agus sna heolaíochtaí beatha
- » Deiseanna gearála a bhaineann le hainmniú mar Chathair Thairseach Shlí an Atlantaigh Fhiáin

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

AN GEILLEAGAR GLAS AG FhÁS

E

Tá an poitéinseal ag réigiún an Mheán-Iarthair a bheith ina Réigiún Glas Digiteach – ceannaire i bhforbairt agus oibriú na hearnála gaoithe amach ón gcósta in Éirinn, agus Luimneach ina cheannaire nuálaíoch sa gheilleagar digiteach glas, lena n-áirítear mar leaba tástála don nuálaíocht dhomhanda.

Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhála:

Acmhainn fuinnimh gaoithe amach ón gcósta ar an Atlantach a fhorbairt trí ní hamháin go leor fuinnimh inbhuanaithe a sholáthar chun cumhacht a thabhairt don réigiún faoi láthair ach freisin chun ligean don réigiún a bheith ina onnmhaiseoir fuinnimh. Chun leas a bhaint as an acmhainneacht le haghaidh feirmeacha gaoithe amach ón gcósta, tá calafort ag teastáil ó Éirinn ar féidir leis freastal ar thógáil agus ar chóimeáil tuirbíní gaoithe móra, agus chun tacú le suiteáil feirmeacha gaoithe. Tá sé seo aitheanta ag Calafort na Sionainne-Fhainge mar dheis straitéiseach agus tá talamh agus cumas uisce domhain ar fáil aige. D'fhéadfadh an calafort iniúchadh a dhéanamh freisin ar an bpoitéinseal mar áis chun hidrigin a ghineann feirmeacha gaoithe amach ón gcósta a phróiseáil, a stóráil agus a dháileadh. Má tá deiseanna le baint amach, beidh gá an gréasán bóithre ó Chathair Luimnigh go Faing a uasghrádú. Ag Faing, beidh gá le huasghrádú a dhéanamh ar na háiseanna atá ann cheana féin.

Díchoimisiúnú Stáisiún Cumhachta Ghob na Muine, agus forbairt Ghob na Muine a hAon agus a Dó, a bhaineann le feirm ghaoithe mhór amach ó chósta Chontae an Chláir i gcomhpháirtíocht leis an gcuideachta fuinnimh Ioruach Equinor. Cuireann an fhorbairt seo acmhainn shuntasach ar fáil do Luimneach agus don réigiún níos leithne. Leis an gcomhpháirtíocht le Equinor (Statoil roimhe seo) úsáidfidh an fheirm ghaoithe amach ón gcósta 1.4 gigeavata (GW) teicneolaíocht ar snámh tógtha in dhá chéim ar chostas níos mó ná €2 billiún, agus an chéad cheann le bheith críochnaithe faoi 2030. Nuair a bheidh sé críochnaithe, táthar ag súil go gcruthóidh a aschur go leor fuinnimh chun cumhacht a thabhairt do 1.5 milliún teaghlach.

Scrúdaítear forbairt braisle taighde ar fhuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus ar fhuinneamh mara, le boinn láidre in Ollscoil Luimnigh, Ollscoil Teicneolaíochta na Sionainne, agus Ollscoil Teicneolaíochta na Mumhan, i measc cinn eile.

Ina theannta sin tá Meabhrán Tuisceana sínithe idir na trí údarás áitiúla, le plan chun DAC a bhunú.

Ina theannta sin, tá deiseanna ann chun Dugthailte na Cathrach a fhorbairt mar mhol taighde mara agus mar shuíomh do spás gorlainne do FBManna. Mar an gcéanna, cuireann an tionscadal +CxC deiseanna ar fáil chun bonn scileanna a fhorbairt san iarfheistiú. I measc na nithe eile a d'fhéadfadh a bheith san áireamh tá forbairt ceantar dearfach fuinnimh, tacaíocht do phobail fuinnimh inbhuanaithe, agus cruthú ciste infheistíochta cúí.

De réir an leathanaigh roimhe seo, is deis iad ionaid sonraí don Iarthar Láir. Soláthróidh forbairt feirmeacha gaoithe amach ón gcósta thiar fuinneamh glan don réigiún, rud a thabharfaidh údar maith le forbairt na n-ionad sonraí.

Idirghabháil Achomair:

- » Iniúchadh a dhéanamh ar an bhféidearthacht maidir le calafort stórála a bhunú le haghaidh fuinneamh in-athnuaite ar snámh amach ón gcósta ag Calafort na Sionainne- Fhainge chun déantúsaíocht agus cóimeáil ardán snámh, tuirbíní agus comhpháirteanna gaolmhara a éascú..
- » Scrúdú a dhéanamh ar indéantacht shaoráid an Chalafoirt chun hidrigin a ghineann feirmeacha gaoithe amach ón gcósta a phróiseáil, a stóráil agus a dháileadh
- » Forbairt braisle/mol taighde maidir le fuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus fuinneamh mara

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

“Acmhainn fuinnimh gaoithe amach ón gcósta ar an Atlantach a fhorbairt trí ní hamháin go leor fuinnimh inbhuanaithe a sholáthar chun cumhacht a thabhairt don réigiún faoi láthair ach freisin chun ligean don réigiún a bheith ina onnmhaireoir fuinnimh.”

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

CULTÚR AGUS AITHEANTAS A FHÁS

Cuireann cultúr agus oidhreacht Luimnigh, meascán de chónaitheoirí, sócmhainní acadúla, pobal infheistíochta agus cathairdhreach fisiceach go léir le cathair a chothaíonn agus a thacaíonn le nuálaíocht.

Agus iarracht á déanamh le tairiscintí cultúrtha na cathrach a chur chun cinn agus a fheabhsú, ba cheart go ndíreodh plean Luimnigh 2030 ar bheocht chultúrtha (i dtéarmaí bhonneagar cultúrtha na cathrach agus rannpháirtíocht sa chultúr); an geilleagar cruthaitheach (an méid a rannchuidíonn earnálacha an chultúir agus na cruthaitheachta leis an ngeilleagar a thuiscint agus a mhéadú); agus an timpeallacht chumasúcháin (sócmhainní ar féidir leo cabhrú le tallann chruthaitheach a mhealladh). Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhála:

Ionad nua ilúsáide, cultúrtha lonnaithe laistigh d'fhoirgneamh sainchomhartha laistigh de lár chathair Luimnigh: Tá gá, mar a aithníodh sa tairiscint ó Luimneach do Phríomhchathair Chultúir na hEorpa 2020 agus ón tSaotharlann Chultúir bunaíodh ag IU in 2015, le spásanna ardchaighdeán saintógtha atá tionsaíthe do chruthú, stáisiú agus eispéireas na dtaibh-ealaíona agus na n-ealaíon cruthaitheach. Thabharfadh 'Mol do

do Dhéantóirí Cruthaitheacha' nua arna fhorbairt mar chuid de champas lár na cathrach in Ollscoil Luimnigh ardán le haghaidh léirithe agus taispeántais; 'áit déantóirí' – binse tástála agus ardán le go bhféadfaidh daoine cruthaitheacha líonrú, táirgeadh agus comhoibriú; agus suíomh tréscailteach solúbtha le haghaidh siamsaíochta agus trialach. Táthar tar éis dul i mbun idirghabháil chomhchosúil go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta, lena n-áirítear Dortmund U – Lárionad Ealaíne agus Cruthaitheachta; The Cable Factory, Heilsinci; agus Glór in Ennis.

Mar an gcéanna, d'fhéadfaí Ceathrú Chultúir nó Nuálaíochta Cheantar na nDugaí a fhorbairt i gcomhthráth leis an ionad. Iarchlós long san Ísiltír is ea NDSM Werf (Amsterdam Noord) a fheidhmíonn anois mar limistéar ilchuspóireach a úsáidtear le haghaidh ceolchoirmeacha, margáí na míolta, stiúideonna ealaíontóirí, spás gailearaí srl. I Luimneach, d'fhéadfaí an limistéar seo a shamhlú mar 'chrios gorlainne cultúrtha'.

Tionscail Chruthaitheacha Luimnigh a Fhás:

Tá cumas láidir ag earnáil chruthaitheach an Mheán-Iarthair fás ón mbonn a tháinig

chun cinn le roinnt blianta anuas. Tá straitéis chun tacú le fás dá leithéid ríthábhachtach. Is cathair é Dún Dé, Albain, ar éirigh go háirithe leis sa réimse seo, agus é ag baint amach stádais mar Chathair Dhearaidh UNESCO in 2014. Tá scála measartha beag Dhún Dé curtha chun sochair mar chuid dá rathúlacht. Mar chuid dá Straitéis um Thionscal Cruthaitheach 2017-2021 áirítear gníomhaíochtaí amhail 'Meantóireacht ar fud na cathrach, intéirmeachtaí agus cláir phrintíseachta chomhroinnte a fhorbairt'. Níl aon chathair Éireannach ar an liosta reatha de 40 Cathair Deartha UNESCO. Ba chóir go n-oibreodh Luimneach i dtreo a bheith ar an gcéad dream a bhainfidh an gradam seo amach

Fócas spásúil ar dháileadh 'geataí' nó pointí 'fáilte' na cathrach: Ag teacht le moltaí faoin téama 'Cathair mar Chomharsanacht', ní mór braistint áite a chur chun cinn ar fud na cathrach. Tá sé seo thar a bheith tábhachtach ag príomhphointí 'geataí' nó 'fáilte' sa chathair, áit ar féidir le forbairtí 'suntasach'

nó suiteálacha ealaíne bealach a aimsiú. Déanfar é seo a fhorbairt ar aon dul le 'Straitéis um Lorg Bealaí, Treoshuomh agus Léirmhíniú' Luimnigh atá le teacht.

Idirghabháil Achomair:

- » Oíche Chultúir Rialta
- » Forbairt ar ionad cultúrtha ilúsáide nua sa lárchathair
- » Ceathrú Chultúrtha agus 'Crios Gorlainne' nua a chur chun cinn
- » Tionscail Chruthaitheacha Luimnigh a Fhás
- » Tóir ar stádas Chathair Dhearaidh UNESCO
- » Tacú le fás an mhiondíola ó thaithí i lár na cathrach
- » Feabhsú ar phointí 'geataí' nó 'fáilte' na cathrach
- » Sráid an Chrúisigh mar chás tástála
- » Méadú agus feabhsú ar an Margadh Bainne
- » Conair oidhreachta a fhorbairt
- » Ceannaire geilleagair oíche a bhunú

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

ULLMHÚ DAOINE DON TODHCHAÍ

G

Is Luimneach athléimneach, uilechuimsitheach agus a sheasfaidh an aimsir é ina mothaíonn gach pobal muintearas agus a bhfuil rochtain chothrom acu ar dheiseanna. Cuirtear leibhéil níos airde díothachta i gcuntas fós sa chathair agus sa chontae ná an meán náisiúnta.

Is cuid lárnach de Phlean 2030 na rátaí seo a laghdú, ní hamháin trí mhéadú ar dhaoir na gcónaitheoirí nua ach trí thithíocht ardchaighdeán a sholáthar i gceantair athghiniúna chomh maith le tuilleadh infheistíochta i seirbhísí sóisialta agus sláinte.

Baineann sé freisin le dul i ngleic le bearnaí scileanna agus an daonra a ullmhú le haghaidh timpeallacht oibre atá ag athrú trí dheiseanna foghlama ar feadh an tsaoil agus trí chláir nua oideachais agus áiseanna oibre a sholáthar. Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhálacha:

Inoiriúnaitheacht do threochtaí oibre

amach anseo a chinntiú: I mí Eanáir 2021 d'fhoilsigh an Rialtas an Straitéis Náisiúnta um Chianobair. Aithníonn an Straitéis seo tionchar na paindéime COVID 19 ar phatrúin agus ar chleachtas oibre atá ag athrú go tapa ar fud na cruinne agus réamh-mheastar an tionchar níos fadtéarmaí i ré i ndiaidh COVID. Mar chuid de seo, admhaíonn sé go bhfuil gá le léarscáiliú agus infheistíocht a dhéanamh i líonra de

Moil chianoibrithe ar fud na hÉireann. Ní mór do Luimneach inoiriúnaithe féachaint le cur chuige straitéiseach a ghlacadh maidir le planáil fiontraíochta / comhoibrithe / pobail / mol digiteach. Ba cheart go mbeadh tuiscint mhionsonraithe aige ar áitíocht moil reatha agus amach anseo; feidhm agus cuspóirí éagsúla na gcineálacha éagsúla moil; agus na ceantair do na háiseanna sin.

Pobail Chliste a Chumasú: Caithear deiseanna feabhsaithe scileanna agus cuimsiú digiteach a éascú ar fud na bpobal. Mar shampla, d'fhéadfadh ról a bheith ag moil dhigiteacha nó pobail i gcur i bhfeidhm na gclár litearthachta digití do chónaitheoirí agus do ghnóthais FBM a bhfuil taithí teoranta acu ar ghléasanna digiteacha agus ar an idirlíon. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar chuid de Chlár uileghabhálach 'Pobail Chliste' ar fud Luimnigh. Tá 'Straitéis um Chuimsiú

Digiteach' á hullmhú ag LCCC agus beidh ról ollmhór ag cur i bhfeidhm na straitéise seo chun pobail chliste a chumasú.

Ba cheart comhpháirtíocht shóisialta mhaoinithe leis an gcomhairle, grúpaí sibhialta áitiúla, agus institiúidí tríú leibhéal an chontae a bhunú chun cláir for-rochtana ilbhliantúla a sholáthar laistigh de bhunscoileanna agus de mheánscoileanna áitiúla i bpobail imeallaithe chun ionchais dul chun cinn go dtí an tríú leibhéal nó fiontraíocht a chruthú.

Aistriú eolais leanúnach idir príomhpháirtithe leasmhara ar fud earnálacha: Méadaíonn naisc níos fearr idir institiúidí oideachais agus pobail / gnólachtaí áitiúla idirghníomhaíocht na mac léinn leis an bpobal agus tá sé ina luamhán tábhachtach chun leibhéil níos airde de choinneáil céimithe ar fud an chontae a chinntiú.

Is féidir le printíseachtaí a bheith ina bpríomhspreagadh chun a chinntiú go dtarlaíonn aistriú eolais lasmuigh de shuíomhanna tríú leibhéal. Ina theannta sin, beidh gá le tacaíocht a thabhairt d'earnáil na talmhaíochta sa chontae ar a bhealach chuig an dícharbónú, á threorú agus á thacú ag CCCL, Fiontraíocht Éireann agus Teagasc.

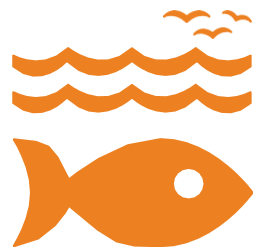
Idirghabháil Achomair:

- » Cur i bhfeidhm straitéiseach na moil fiontraíochta / dhigiteacha / comhoibrithe
- » 'Straitéis Pobail Chliste' a chur chun cinn i gcomhar le Clár um Litearthacht Dhigiteach
- » Cláir for-rochtana ilbhliantúla laistigh de bhunscoileanna agus meánscoileanna áitiúla i gceantair faoi mhíbhuntáiste
- » Comhoibriú leanúnach ar fud na nInstitiúidí Ardoideachais agus an tionscail trasna earnálacha
- » Oibriú le comhlachtaí náisiúnta chun ionad réigiúnach a fhorbairt do staidéar printíseachta

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

AN TÉADAN LE HUISCE A ATHBHEOCHAN

Faoin bhfís athbhreithnithe do Luimneach 2030, beidh gníomhaíocht uisce agus cois uisce ag croílár eispéireas an chuariteora agus ríthábhachtach chun ról Luimnigh mar ‘Cathair Thairsí Shlí an Atlantaigh Fhiáin’ a dhaingniú.

Sníonn an tSionainn, an abhainn is faide in Éirinn, trí lár na cathrach áit a dtéann sí isteach in Inbhear na Sionainne ansin. Feidhmeoidh an Abhainn mar phríomhghné chomhtháite nó nascála idir spásanna oscailte na cathrach agus plasanna poiblí. Tá sé lárnach inrochtaineacht a fheabhsú agus gluaiseacht a spreagadh feadh agus ar an uisce. Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhálacha molta:

Forbairt glasbhealaí a leathnú agus

a fheabhsú: Cuireann an abhainn, a chuireann príomheilimint ‘nasctha’ ar fáil laistigh de lár na cathrach an poitéinseal ar fáil freisin chun an réigiún níos leithne a nascadh, agus Luimneach ag feidhmiú mar ‘Cathair Thairsí Shlí an Atlantaigh Fhiáin’.

Ba cheart go gceanglódh cosáin leanúnacha coisithe agus rothar feadh na habhann an chathair lena cúlchríoch trí fhairsingiú breise a dhéanamh (bunaithe ar eolas ón Straitéis um Bonneagar Glas agus Gorm a fhoilseofar), trí bheith nasctha mar shampla, le síneadh ar chlárchosán na cathrach. Ba cheart go dtógfadh an t-athbheochan

seo idir Montpellier agus Glin; éascaithe trí mheicníochtaí lena n-áirítear an féarbhealach a nascann OL le Montpellier a leathnú.

Coinnigh éadan uisce tarraingteach agus glan:

Má tá an t-éadan le huisce le bheith ‘den Chéad Scoth’ caithfidh aibhneacha na Sionainne agus na Mainistreach a bheith taitneamhach ó thaobh aeistéitice de. Má chinntítear go mbaintear bruscar as na haibhneacha ar bhonn rialta, ardófar tarraingteacht na n-uiscebhealaí agus bainfear ábhair dhíobhálacha as an timpeallacht uiscebhealaí. Má choimeádtar tarraingteacht na n-uiscebhealaí beidh siad níos tarraingtí do ghníomhaíochtaí spóirt uisce agus uiscebhunaithe..

An Abhainn mar spás poiblí: Chuir clárchosán Ché Hairbhí spás poiblí tábhachtach ar fáil cois abhann a d’fhéadfadh féidearthachtaí níos mó a chur ar fáil do shráid-dreach nua bunaithe ar abhainn (agus a thacódh le preabimeachtaí ar nós Limerick Street Food ar an gclárchosán – a seoladh in 2016) ar chlárchosán Ché Hairbhí..

Ba cheart go n-ionchorpróidh an scéim um chosaint tuilte i Luimneach taitneamhachtaí inrochtana don phobal lena chinntiú go bhfanann an chathair ceangailte leis an abhainn.

Ionad spóirt agus gníomhaíochtaí

uisce: Ba chóir go ndéanfaí freastal agus cur chun cinn ar shnámh uirbeach agus ar spóirt uisce – agus d’fhéadfaidís a bheith mar ghné d’Fhéile na hAbhann bhliantúil. Chun tuilleadh forbartha a dhéanamh ar áiseanna, d’fhéadfaí breathnú ar fhorbairt áiseanna folcadán agus cithfolccha phoiblí mar chuid d’ionad gníomhaíochtaí spóirt uisce níos mó. Is sampla é Vestre Fjorpark, in Aalborg, an Danmhairg, a osclaíodh in 2017, de thírdhreach ilfheidhmeach áineasa, foghlama agus taithí a ionchorpraíonn limistéar snámha faoin aer, páirc, agus áis do chadhcáil, curachóireacht agus clársheoltóireacht.

Naisc a úsáideann an abhainn: Beidh cladach na Sionainne i Lár na Cathrach mar fhadlín do

nascacht an fhearainn phoiblí go léir chun oibriú amach as seo, chun naisc a shainiú trasna Lár na Cathrach, na comharsanachtaí in aice láimhe, na bailte feadh an inbhir agus amach go Slí an Atlantaigh Fhiáin.

Idirghabháil Achomair:

- » Forbairt Glasbhealaí leathnaithe a nascann lár na cathrach leis an réigiún níos leithne: Luimneach mar ‘Cathair Thairsí an Atlantaigh Fhiáin’
- » Síneadh ar chlárchosán lár na cathrach
- » An tÉadan le hUisce a choimeád tarraingteach agus glan
- » Forbairt ionad gníomhaíochta spóirt uisce
- » Feabhsú ar dheiseanna snámha uirbigh
- » Bain úsáid as an Abhainn mar phointe fócasach do naisc trasna na cathrach agus an réigiúin

Céim 2: Coincheapa agus idirghabháil

CATHAIR AGUS CONTAE INBHUANAITHE A FHORBAIRT

De réir mar a bhíonn an domhan ag éirí níos uirbí, tá meicníochtaí chun inbhuanaitheacht a fheabhsú agus chun ullmhacht don athrú aeráide a fheabhsú níos tábhachtaí ná riamh. Féadann meicníochtaí tógála athléimneachta den sórt sin, ar a seal, cathracha a dhéanamh níos sláintiúla agus áiteanna níos tarraingtí le maireachtáil agus le hoibriú iontu.

Agus iarracht á déanamh le forbairt mar ‘Chathair Ghlas’, ní mór do Luimneach a bheith ina chathair dhlúth, an-nasctha a chuimsíonn dearadh inbhuanaithe uirbeach; a spreagann éifeachtúlacht fuinnimh agus a laghdaíonn a astuithe carbóin taobh le pobail. Chun é seo a bhaint amach, is féidir tabhairt faoi roinnt idirghabhála:

Cur i bhfeidhm Bhoneagar Glas agus Gorm Chathair agus Bruachbhailte

Luimnigh atá le teacht: Tabharfaidh an Straitéis seo eolas do chosaint agus d’fheabhsú shócmhainní GBI na cathrach lena n-áirítear gnáthóga tábhachtacha agus leochaileacha, oidhreacht nádúrtha, agus spásanna glasa agus gorma; úsáid réitigh atá bunaithe ar an dúlra a chur chun cinn i bhforbairtí mar mhalairt ar chórais innealtóireachta traidisiúnta; naisc láidre ilfheidhme a chruthú idir sócmhainní GBI; agus luach méadaithe a chur leis a fheabhsaíonn cáilíocht na beatha do chónaitheoirí, fostaithe agus cuairteoirí Chathair Luimnigh..

Glasú uirbeach a mhéadú i limistéir

phoiblí: Ba cheart go gcuimseodh sé seo cur i bhfeidhm agus spriocdhírú ar raon beart lena n-áirítear cur crann feabhsaithe; cosáin thréscailteacha, díonta agus ballaí glasa; gairdíní pobail agus cuibhrinn. Is féidir le hathnianú uirbeach (trí mhóinéir bhláthanna fiáine srl.) spásanna nua a chur ar fáil do phailneoirí le go mbeidh rath orthu.

Tuilleadh forbartha agus feabhsaithe ar

forbairt féarbhealaí: Ba cheart go mbeadh feidhmiú céimneach straitéiseach de shraith glasbhealaí suaitheanta a bhfuil tábhacht réigiúnach ag baint leo ar fud an chontae mar bhonn eolais agus cumasaithe do phleanáil mheántéarmach d’fhéarbhealaí áitiúla nasctha. Áirítear leis seo síneadh glasbhealaigh atá beartaithe ó Ollscoil Luimnigh go Montpellier. Cuirfidh féarbhealaí áitiúla bealaí tábhachtacha easbhóthair ar fáil d’iompar neamh-mhótair, a spreagfaidh taisteal gníomhach, lena n-áirítear rothair agus scúitair leictreacha. Cruthóidh sé seo nascacht níos inbhuanaithe idir bailte agus comharsanachtaí.

D’fhéadfaí féachaint freisin ar fhéarbhealaí ‘suaitheanta’ straitéiseacha eile: e.g. comhthreomhar le tionscadal bóithre Chorcaí-Luimnigh, dá ndéanfaí é seo a fhorbairt. Is sampla iontach de rotharbhealach gasta ‘taobh le saothair thalúnta’ é idir Arnhem agus Nijmegen san Ísiltír. Dhéanadh nasc dá leithéid rothaíocht inmharthana do Líon suntasach cónaitheoirí na mbailte contae, chomh maith le turasóireacht a dhéanamh feadh an bhealaigh.

Taisteal gníomhach a chur chun cinn:

Measann an Coimisiún Eorpach go gcosnaíonn plódú bóithre 1% de OTI an AE in aghaidh na bliana (thart ar EUR 100 billiún). Is mór an seans go laghdófar brú tráchtá má mhéadaítear sciar modha an iompair ghníomhaigh – ídíonn rothair idir seacht agus deich n-uair níos lú spáis ná gluaisteáin agus iad ag bogadh i gceantair uirbeacha, agus idir 8 agus 50 oiread níos lú spáis agus iad páirceáilte. Tá cosáin rothaíochta tiomnaithe, atá scartha ó thrácht mhótairithe nasctha le leibhéil mhéadaithe rothaíochta. Tá nascacht agus clúdach líonraí cosán rothar tábhachtach freisin.

Dá n-aistreofaí go pleanáil uirbeach ar scála pobail nó comharsanachta – trí shiopaí agus áiseanna a lonnú laistigh d’achar siúil ón áit a bhfuil daoine ina gcónaí – is mó an seans go mbeadh iompar gníomhach ann. Éilíonn sé seo go rachaidh Luimneach sa tóir ar dhlúthchroílár

Idirghabháil Achomair:

- » Cur i bhfeidhm Straitéis GBI Luimnigh
- » Leathnaigh glasú uirbeach
- » Tuilleadh forbartha agus feabhsaithe ar Ghlasbhealaí straitéiseacha agus áitiúla
- » Taisteal gníomhach a chur chun cinn trí thréscailteacht fheabhsaithe do shiúlóirí agus rothaithe agus bonneagar gaolmhar feabhsaithe
- » Aistriú go pleanáil ar scála pobail ar aon dul leis an gcoincheap comharsanachta ‘10 nóiméad’

Céim 3: Idirspheáchas a mheas

Tá raon na n-idirghabhálacha a aithníodh ag teacht leis na príomhthéamaí a eascraíonn as an bhfís.

Coincheapa tionscadail	Idirghabháil	Téamaí Foriomlána			
		Cathair Abhann	Réigiún Glas	Pobail Athléimneacha, Nasctha agus Ionchuimsitheacha	Geilleagar Inbhuanaithe, Nuálaíoch agus Iomaíoch
(A) Tithíocht ardchaighdeán do dhaonra atá ag fás	Tithíocht Shóisialta agus Inacmhainne Mhéadaithe			✓	✓
	Fócas ar fhorbairt inlfonta				✓
	Fócas ar sholáthar árasán				✓
	Fás 30% ar lorg reatha na mbailte				✓
(B) An Chathair mar Chomharsanachtaí	Bunachair thalún thearcúsáidte a fhorbairt				✓
	Comharsanachtaí cathrach a shainaithint agus a shainiú	✓		✓	
	Coisithe			✓	
	Straitéis fearainn phoiblí	✓		✓	✓
	Pointí inse an fhearainn phoiblí			✓	✓
	Feabhas a chur ar rannpháirtíocht an phobail			✓	
(C) Feabhas a chur ar inmhaireachtáil	Cathair phíolótach agus bailte móra mar champais chliste le haghaidh binse tástála				✓
	Úsáidí idir an dá linn a fhorbairt do shuíomhanna leanúnacha			✓	✓

Céim 3: Idirspheáchas a mheas

Tá raon na n-idirghabhálacha a aithníodh ag teacht leis na príomhthéamaí a eascraíonn as an bhfís.

Coincheapa tionscadail	Idirghabháil	Téamaí Foriomlána			
		Cathair Abhann	Réigiún Glas	Pobail Athléimneacha, Nasctha agus Ionchuimsitheacha	Geilleagar Inbhuanaithe, Nuálaíoch agus Iomaíoch
(D) Láidreachtaí eacnamaíocha a chothú agus a mhéadú	Fócas ar thairiscint na hearnála cruthaitheacha a leathnú			✓	✓
	Tacú le fás ar shoghluaisteacht i Réigiún Luimnigh				✓
	Eolaíochtaí beatha agus MedTech				✓
	Spásanna gortainne do FBManna a fhorbairt				✓
	Leanúint ar aghaidh ag tacú le comhoibriú idir cúrsaí acadúla agus tionscail		✓	✓	✓
(E) An geilleagar glas a fhás	Acmhainn fuinnimh gaoithe amach ón gcósta a fhorbairt		✓	✓	✓
	Infheistiú in acmhainn iarfheistithe		✓	✓	✓
	Acmhainn Fhainge a fhorbairt		✓	✓	✓
	Aidhm le neodracht charbóin a bhaint amach faoi 2050			✓	✓
(F) Cultúr agus féiniúlacht a fhás	Feabhsú ar Margadh an Bhainne			✓	✓
	Ionad Cultúir / Mol do Dhéantóirí Cruthaitheacha			✓	✓
	Oícheanta Cultúir Mhíosúla			✓	✓
	Forbairt Sráid an Chrúisigh le haghaidh bia lasmuigh agus preabimeachtaí mar chás léiritheach			✓	✓
	Clár ealaíon poiblí a fhorbairt			✓	✓

Céim 3: Idirspheáichais a mheas

Tá raon na n-idirghabhálacha a aithníodh ag teacht leis na príomhthéamaí a eascraíonn as an bhfís.

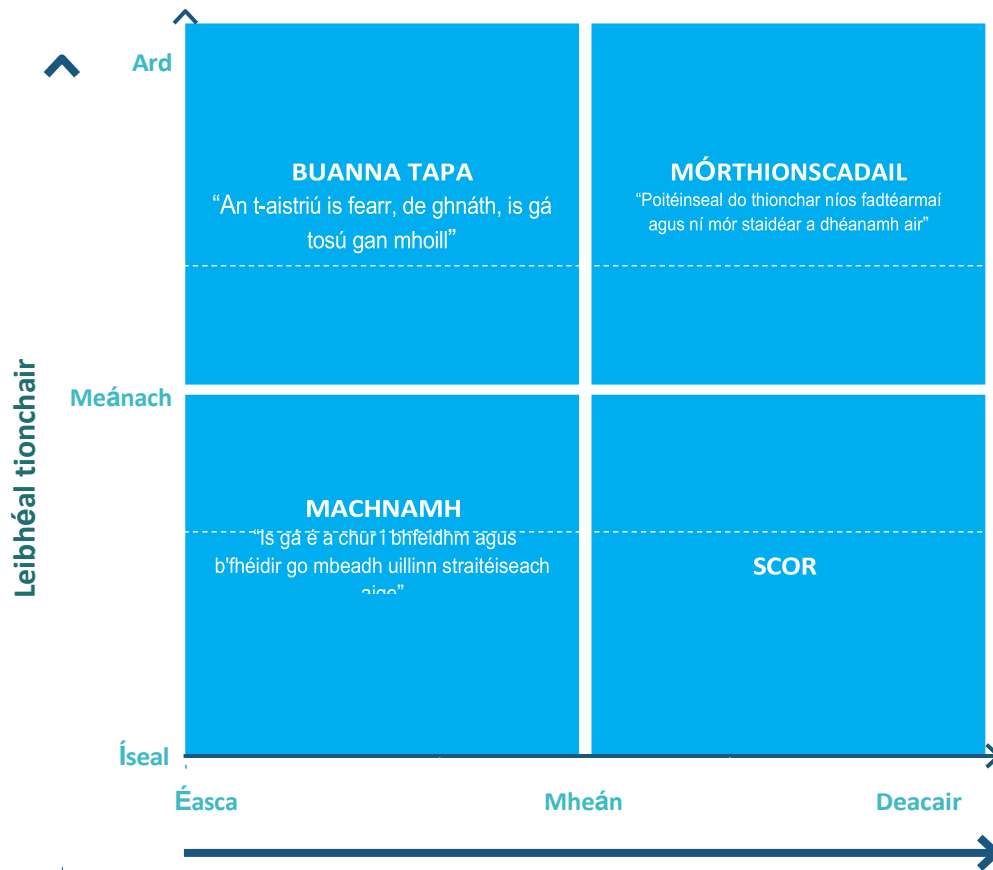
Coincheapa tionscadail	Idirghabháil	Téamaí Foriomlána			
		Cathair Abhann	Réigiún Glas	Pobail Athléimneacha, Nasctha agus Uilechuimsitheacha	Geilleagar Inbhuanaithe, Nuálaíoch agus Iomaíoch
(G) Daoine a ullmhú don todhchaí	Moil Dhigiteacha Phobail			✓	✓
	Plean lítearthacht dhigiteach			✓	✓
	Oiliúint scileanna i Lár na Cathrach agus Baile-bhunaithe			✓	✓
	Rolladh amach na mol pobail agus spáis chomhoibríthe			✓	✓
(H) Athbheochan an t-éadan le huisce	Glasbhealaí	✓	✓	✓	✓
	Naisc Clárchosáin	✓	✓		
	Coinnigh imeall uisce tarraingteach, glan	✓	✓		
	Áiseanna uisce-bhunaithe	✓		✓	
	Siamsaíocht abhainn-bhunaithe	✓			✓
	Abhainn mar phointe fócasach do naisc	✓		✓	
(I) Cathair agus tír inbhuanaithe a fhorbairt	Crios dícharbónaithe Lár na Cathrach a leathnú		✓		✓
	Réitigh atá bunaithe ar an dúlra		✓	✓	

Céim 4: Deiseanna a Fheabhsú

Tá leibhéal áirithe tionchair agus leibhéal castachta le cur i bhfeidhm ag gach idirghabháil.

C ur chuige maidir le deiseanna a chuíchóiriú

Éascaíocht an chuir i bhfeidhm

Achoimre ar an gcur chuige

- » D'fhonn anailís a dhéanamh ar thosaíocht ionchasach na hidirghabhála agus na dtionscadal a sainaitníodh, rinneadh athbhreithniú ar gach ceann acu i dtéarmaí a leibhéal tionchair féideartha (ar scála íseal-ard) agus a éasca a d'fhéadfaí an idirghabháil seo a chur i bhfeidhm (ar scála éasca-deacair)
- » Éascaíonn an cur chuige seo catagóiriú na hidirghabhála isteach:
  - » **Buanna tapa:** idirghabháil is féidir a chur chun cinn ag príomhpháirtithe leasmhara gan mórán stró agus a imríonn ardtionchar
  - » **Tionscadail mhóra:** tionscadail a bhfuil leibhéal ard tionchair acu ach a éilíonn ionchur agus cur chun feidhme ó líon measartha mór páirtithe leasmhara
  - » **Machnamh:** tionscadail a d'fhéadfadh a bheith sách éasca le cur i bhfeidhm agus a bhfuil tionchar íseal acu, ach a bhféadfadh tionchar níos mó a bheith acu sa toadhchá
  - » **Scor:** is féidir deireadh a chur le tionscadail atá deacair a chur i bhfeidhm agus a bhfuil tionchair ísle acu.
- » Trí leas a bhaint as an gcur chuige seo, is féidir pleananna cur chun feidhme a fhorbairt don idirghabháil faoi seach (féach cuid 6).

Mír a trí:

STRAITÉIS SPAIS

Aidhmeanna agus Cuspóirí na Straitéise Spáis

Tacaíonn an straitéis spáis le beartais agus le cuspóirí Phlean Forbartha Luimnigh 2022-2028.

Eagrú spásúil an chreata eacnamaíoch.

Imlíníonn an chuid seo straitéis spáis Phlean Luimnigh 2030

athbhreithnithe.

Forbraíodh an straitéis spásúlachta trí phróiseas chun faisnéis spásúil a dhíorthaítear ón gcreat eacnamaíoch agus ón gcreat eacnamaíoch araon a chisealú:

Comharsanachtaí Cheantar Cathrach Luimnigh;

Líonraí gluaiseachta lena n-áirítear conairí iompair phoiblí, an t-ordlathas bóithre agus bealaí gníomhacha iompair;

Na líonraí Glasa agus Gorma;

Na tairseacha spáis, na lárionaid eacnamaíoch straitéiseacha agus an mol don todhchaí; agus

Úsáidí straitéiseacha talún.

Má dhéantar Plean Forbartha Luimnigh agus sraitheanna an Chreata Eacnamaíochta a chomhtháthú ar an mbealach seo, sainaitheofar na Limistéir Dheise a ndéantar breithniú orthu ar leibhéal níos mionsonraithe i Mír 5 thíos.

Eascaíonn an straitéis spáis ó fhís straitéiseach Phlean Forbartha Luimnigh, a bhfuil pobail chomhtháite inbhuanaithe ina gcuid lárnaigh di ina bhfuil ár dtimpeallacht chultúrtha, nádúrtha agus thógtha cosanta. Freagraíonn sé go háirithe do dhá fhoráil de Phlean Forbartha Luimnigh:

Beartas CGR P3 - Leibhéal 1 Cathair agus Bruachbhailte Luimnigh (i Luimneach), Mungairt agus Áth an Choite a Fhás.

Níos ginearálta, tá sé mar aidhm aige príomhbhearta spásúlachta an chreata eacnamaíoch a chur in iúl mar a bhaineann sé le deiseanna fáis, cibé acu an ról atá ag forbairt chultúrtha i bhfás fostaíochta agus coinneáil céimithe, agus ról cónaithe mar thiománaí eacnamaíoch ann féin etc.

Go ginearálta, déanann an straitéis spáis cur síos ar dhianú na bpríomh-lárionad eacnamaíoch ar fud na gcomharsanachtaí go lárionaid áitiúla úsáide measctha le mais chriticiúil áitribh chónaithe, agus neartaíonn sé na naisc idir na hionaid seo trí infheistíocht i gcomhfhorbairt áite. Feidhmíonn an gréasán níos mó seo mar chreat ina n-aithnítear roinnt príomhláithreáin deise a bhféadfadh tionscadail bhunathraithe a bheith ann.

Cuspóirí na Straitéise Spáis

1. Geilleagar atá in ann Lár na Cathrach san 21ú hAois a bhunú in iomaíocht le cathracha Eorpacha eile.

2. Lár na Cathrach a athshuíomh mar phríomhcheann scríbe siopadóireachta réigiúnach

3. Tairiscint uathúil turasóireachta a bhunú a bhaineann leas iomlán as tréithe speisialta Lár na Cathrach

4. Lár na Cathrach a dhéanamh arís mar áit inmhianaithe chun cónaí ann trí cháilíocht na tairisceana tithíochta a fheabhsú

5. Timpeallacht uirbeach ar ardchaighdeán agus sábháilte a chruthú a chothaíonn bród as an gCathair

6. Cur le carachtar saibhir stairiúil Lár na Cathrach

7. Geataí straitéiseacha ardchaighdeáin a chruthú go Lár na Cathrach, rud a chuirfidh fáilte roimh chuairoteoirí chuige.

8. Daoine óga a mhealladh agus a choinneáil trí dheiseanna foghlama a chur ar fáil i Lár na Cathrach.

9. Forálacha an phlean a leathnú chun deiseanna claochlaithe a chuimsiú ar fud na cathrach níos leithne agus na gceantar uirbeach imeallacha.

10. 'Gnó mar is gnách' a chothabháil trí dhearadh laistigh de chroícheantar Lár na Cathrach le linn thréimhse feidhme an phlean.

Struchtúr Uirbeach Athbhreithnithe a Fhorbairt

Limistéar plean leathnaithe chun Ceantar Cathrach Chathair Luimnigh a mhéadú lena n-áirítear Mungairit agus Áth an Choite

Comharsanachtaí Nasctha

Léiríonn ainmniú Luimnigh mar Chathair Thairseach Shlí an Atlantaigh Fhiáin a suíomh geografach agus cultúrtha in Iarthar na hÉireann, agus a ghaireacht do Shlí an Atlantaigh Fhiáin. Mar thoradh ar athbhreithniú ar Plean Spáis Luimnigh 2030 (Tuarascáil Uimh.2 Aguisíní: 3. Athbhreithniú ar an bPlean Spáis) tháinig dhá phríomhbhreithniú deartha le haghaidh plean athbhreithnithe:

1. An Plean a Chumasú: Chun tacú leis an bhfís de shaol gníomhach uirbeach i gcathair dhlúth mar a shamhlaítear i bPlean Forbartha Luimnigh, ní mór do Plean Spáis Luimnigh 2030 feidhmiú mar threoir le cur ar chumas na cathrach feidhm 'gnó mar is gnách' a chothabháil fad is a chuirtear athruithe suntasacha i ngníomh.

2. An Plean a Fhairsingiú: Chun a chinntiú go bhfuil Plean Luimnigh 2030 ag teacht le Plean Forbartha Luimnigh, ní mór fairsinge an phlean spáis a leathnú chun bruachbhailte níos leithne Chathair Luimnigh a mheas, lena n-áirítear Áth an Choite agus Mungairit.

Tá sé mar aidhm ag leathnú an phlean féiniúlacht na Cathrach Tairsí a chomhdhlúthú agus a chinntiú go ndéantar bainistiú ar an bhfás ar bhealach a sheachnaíonn ní hamháin sraoilleáil ach, ina ionad sin, a neartaíonn an bhraistint de cheantar uirbeach comhleanúnach – ag leathnú limistéar an phlean ar bhealach a tharraingíonn ar 'neart na cóngarachta' a thagann ó choincheapa na cathrach 10 nóiméad mar a thuairiscítear i bPlean Forbartha Luimnigh.

Tá 'cathair na n-achar gairid' seo – ina soláthraítear úsáidí measctha atá dírithe go háitiúil do riachtanais áiritheoirí laistigh de shraith comharsanachtaí nasctha timpeall ar chroílár Lár na Cathrach, agus a thacaíonn leis – ailínithe le coincheap Plean Forbartha Luimnigh maidir le forbairt 'sraith de chomharsanachtaí agus bailte agus sráidbhailte bríomhara, atá dlúth, ar féidir leo tacú le raon post, seirbhísí agus rogha tithíochta, ní hamháin a sholáthraíonn bunús geilleagair agus pobail láidre, ach a thacaíonn freisin le raon níos mó de mhodhanna iompair inbhuanaithe, laistigh de agus idir lonnaíochtaí'.

Cuirtear an coincheap seo, ina uain sin, sa chreat eacnamaíoch mar chumrú ar Luimneach mar réigiún cathrach comhdhéanta de shraith comharsanachtaí nasctha, gach ceann ag bunú bealach inléite ar scálaí éagsúla (taisteal gníomhach/siúl) idir an t-inbhear agus an réigiún trí lár na cathrach.

Laistigh de cheantar uirbeach Chathair Luimnigh, samhlaítear leis an straitéis spáis cathair de chomharsanachtaí nasctha, agus cuimsíonn gach ceann acu prionsabail na cathrach 10 nóiméad. Cé go bhfuil forbairt an ghréasáin seo d'ionaid nasctha trí shainmhíniú il-lárnach, ní chiallaíonn sé seo 'dílárú' nó lagú Lár na Cathrach. Ina ionad sin, tá sé mar aidhm ag na comharsanachtaí nasctha deiseanna a chothromú go spásúil trasna an cheantair uirbigh de réir aidhm na straitéise geilleagraí chun fás daonra i lár na cathrach a chumasú agus freastal air. Meastar go bhfuil Lár na Cathrach fós mar phríomhtharraingt na tallainne agus ina spreagthóir nuálaíochta – an t-inneall cultúrtha agus eacnamaíoch a gcumasaíonn a rath an rogha chun cónaí i gceann de na hionaid eile.

Tugann an tsamhail seo de chomharsanachtaí nasctha rogha do chónaitheoirí laistigh den cheantar uirbeach, mar sin coinníonn gach comharsanacht féiniúlacht áitiúil láidir. Tosaíonn an straitéis spáis athbheithnithe nuair a chinntear cé chomh fairsing a bheidh an plean lasmuigh de lár na cathrach. Éilíonn sé seo go n-aithneofaí na limistéir shaintréithe laistigh den limistéar uirbeach leathnaithe atá mar bhunchiseal comharsanachtaí ar a bhfuil an straitéis suite.

Maidir le hordlathas lonnaithe Phlean Forbartha Luimnigh, leathnaíodh an straitéis spáis chun na comharsanachtaí atá leagtha amach ar Léarscáil 3.1 Comharsanachtaí a chuimsiú.

Léarscáil 3.1 Comharsanachtaí.

D'éanann an straitéis comharsanachtaí a ghrúpáil le chéile i gceithre limistéar feidhme spáis a aithnítear thall.

G rúpálann na trí chiorcal níos lú na limistéir shaintréithe atá ann faoi láthair i mbandaí siúil 1.5km; grúpálann an ciorcal níos mó lár na cathrach lena bhruachbhailte atá díreach tadhach ina bhanda siúil 2.5km (25 nóiméad) níos mó.

Léiríonn an eagraíocht seo an tábacht a bhaineann le lár na cathrach mar thiománaí an chreata eacnamaíoch. Is í an aidhm ná ceantair idirspiléacha laistigh den chathair agus na ceantair sin a bhfuil forluí comharsanachta iontu a aithint chun tús a chur le sainaitheint a dhéanamh ar na háiteanna is fearr deiseanna forbartha chun aidhmeanna Phlean Forbartha Luimnigh a chur chun cinn.

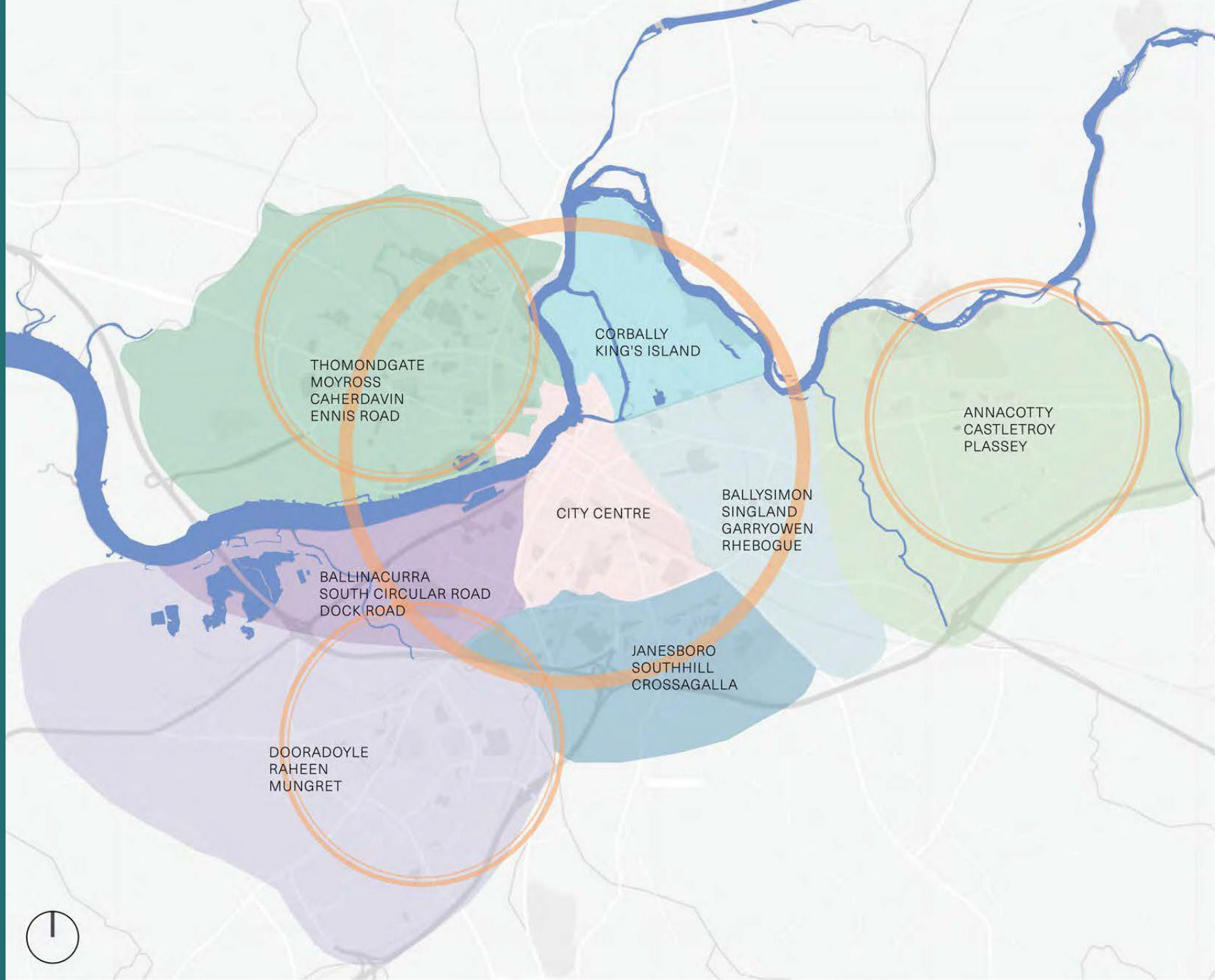

Léarscáil 3.1 – Comharsanachtaí

EOLAS

c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach

c. Ga 1.5 km / Bruachbhaile

Na Comharsanachtaí a Nascadh

Úsáid a bhaint as an dóigh a dtéann daoine thart le deiseanna fáis a aithint.

Taisteal Gníomhach a Spreagadh

Forleagann Léarscáil 3.2.1 na gréasáin ghluaiseachta laistigh de limistéar an phlean go dtí bonn na gcomharsanachtaí nasctha. Aithníonn sé seo na príomhchonairí trína ngluaiseann daoine timpeall na cathrach, láidreacht na nasc reatha nó molta idir comharsanachtaí, agus na ceantair sin ina bhfuil an poitéinseal ag infheistiúcht i naisc nua le deiseanna nua a chruthú ag teacht le Plean Forbartha Luimnigh agus leis an gcreat eacnamaíoch.

Éilíonn Fís Straitéiseach Phlean Forbartha Luimnigh cur chuige comhtháite a ailníonn soláthar tithíochta agus iompair phoiblí. Tá sé seo cumhdaithe sna Cuspóirí Straitéiseacha a dhíríonn go háirithe ar cheantair a bhfuil rochtain phoiblí orthu agus modhanna inbhuanaithe iompair; spleáchas ar charranna a laghdú agus modhanna inbhuanaithe iompair a chur chun cinn agus a éascú; tosaíocht a thabhairt do shiúl, rothaíocht agus iompar poiblí; agus leibhéal cuí de bhonneagar bóithre, acmhainn bóithre agus bainistíocht tráchtá a sholáthar, chun tacú le forbairt reatha agus amach anseo.

Déanann an Straitéis Fostaíochta foráil d'fhairsingiú fostaíochta trí shuíomhanna fostaíochta an-inrochtana a ainmniú, ag ailíniú láithreacha fostaíochta straitéiseacha le conairí iompair phoiblí chun ról tábhachtach na fostaíochta i gCathair agus i mBruachbhailte Luimnigh agus i Lár Bailte an Chontae a choinneáil agus a fheabhsú..

Leagtar amach sa Chreat Eacnamaíochta i Mír 2 na coincheapa agus na gníomhartha chun aidhmeanna Phlean Forbartha Luimnigh a chur chun cinn. Tá dhá shraith de ghluaiseachtaí spáis ríthábhachtach do choincheapa agus idirghabháil an Chreata Gheilleagraigh maidir le hinmharthanacht a fheabhsú:

Baineann Léarscáil 3.2.2 le gluaiseachtaí iompair phoiblí atá comhsheasmhach leis an Dréacht-LSMATS.

Baineann Léarscáil 3.2.3 an gréasán taistil ghníomhaigh ar fud an cheantair uirbigh.

Tá an dá shraith seo riachtanach d'fhorbairt coincheapa cathrach 10 nóiméad. Threisigh na srianta ar ghluaiseacht le linn na paindéime Covid-19 tábhacht na háite – ní hamháin i soláthar earraí agus seirbhísí, ach freisin mar spásanna sóisialta don tsláinte agus don fholláine.

Ciallaíonn cruthú comharsanachtaí iomlána – bíodh siad mar 'Cathracha 15 Nóiméad', 'Comharsanachtaí 20 Nóiméad' nó 'Bailte 10 Nóiméad' – pobail insiúlta a chruthú inar féidir le daoine rochtain a fháil ar an gcuid is mó dá riachtanais laethúla laistigh

de thuras gairid, cibé acu trí mhodh gníomhach nó turas iompair phoiblí.

Is é an rud atá i gcoiteann ag na coincheapa seo go léir ná 'heart na cóngarachta'. Aithníonn an Creat Eacnamaíoch an poitéinseal a bhaineann leis seo chun gníomhú mar spreagthóir fáis, ag soláthar roghanna éagsúla tithíochta agus fostaíochta. Is díol suntais ar leith sna sraitheanna gluaiseachta seo chun deiseanna spáis a aimsiú ná na bealaí bus 10 nóiméad agus 15 nóiméad a nascann comharsanachtaí Luimnigh.

Ba cheart breathnú ar na stáisiúin iarnróid sa todhchaí a bhfuiltear ag súil leis sa PFN 2021-2030 – bíodh siad ar an iarnród reatha nó ar an iarnród as úsáid – mar limistéir le haghaidh fás ionchasach a d'fhéadfadh a bheith ina suíomhanna le haghaidh breisithe sa todhchaí thar shaolré na straitéise seo.

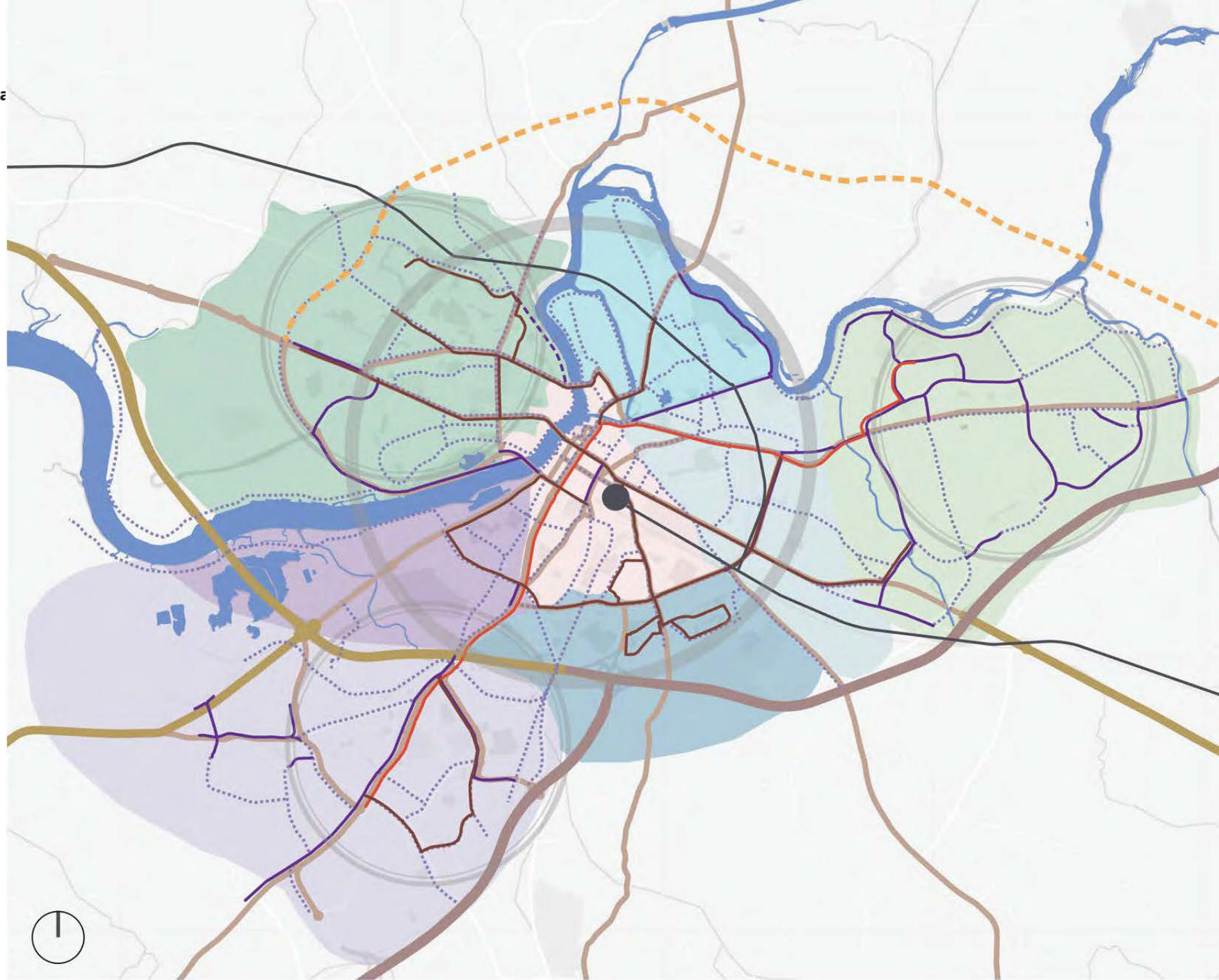
Ba cheart breathnú ar na stáisiúin iarnróid sa todhchaí a bhfuiltear ag súil leis sa PFN 2021-2030 – bíodh siad ar an iarnród reatha nó ar an iarnród as úsáid – mar limistéir le haghaidh fáis ionchasaigh a d'fhéadfadh a bheith ina suíomhanna le haghaidh breisiú sa todhchaí thar shaolré na straitéise seo.

Léarscáil 3.2.1 - Líonra Gluaiseachta

EOLAS

- Líne Iarnróid Láithreach
- Stáisiún Iarnróid Láithreach ●
- Bóthar Réigiúnach
- Bóthar Náisiúnta
- Mótarbhealach
- Bóthar Dáileacháin
- Thuaisceart Luimnigh
- Rotharbhealach Reatha
- Rotharbhealach Beartaithe
- Rotharbhealach Féideartha
- Bealach Bus 10 nóim
- Bealach Bus 15 nóim
- c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach
- c. 1.5 km ga / Bruachbhaile
- COMHARSANACHTA**
- Lár na Cathrach
- Oileán an Rí Corbally
- Béal Átha na Cora/Ciorclán Theas
- Bóthar/Bóthar an Duga
- Geata Thuamhan/Maigh Rois
- Cathair Dháimh / Bóthar na hInse
- Áth an Choite/ Caladh an Treoigh/ Plasse
- Janesboro/An Cnoc Theas/Crosag
- Tuar an Daill/Ráithín/Mungret Bó
- Átha Síomoin/Singland / Garraí
- Eoghain/Rabhóg.

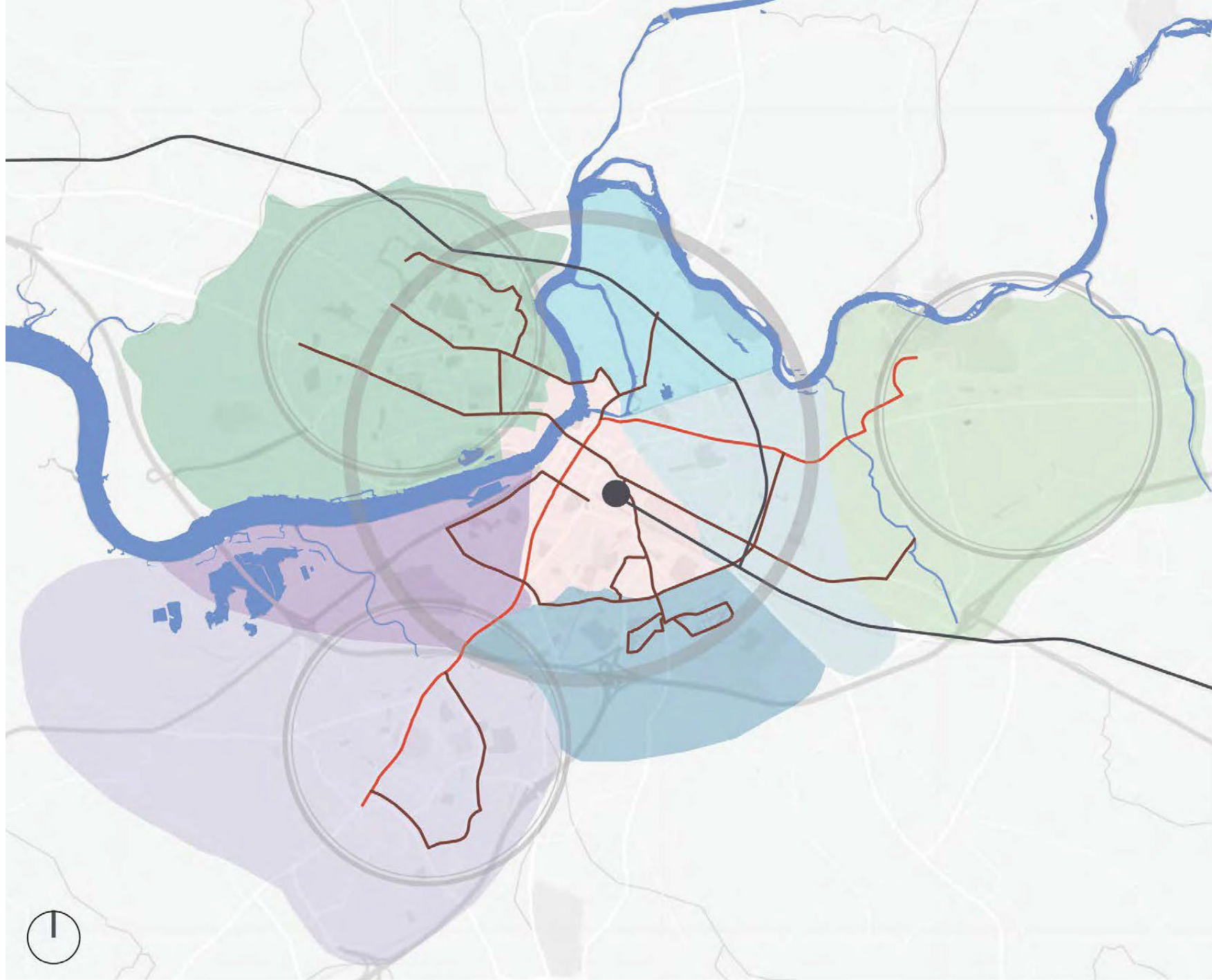

Léarscáil 3.2.2 - Iompar Poiblí

EOLAS

- Líne Iarnróid Láithreach
- Stáisiún Iarnróid Láithreach ●
- Bóthar Réigiúnach —
- Bóthar Náisiúnta —
- Mótarbhealach —
- Bóthar Dáileacháin —
- Thuaisceart Luimnigh
- Rotharbhealach Reatha
- Rotharbhealach Beartaithe
- Rotharbhealach Féideartha
- Bealach Bus 10 nóim —
- Bealach Bus 15 nóim —
- c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach —
- c. 1.5 km ga / Bruachbhaile —
- COMHARSANACHTA
- Lár na Cathrach —
- Oileán an Rí Corbally —
- Béal Átha na Cora/Ciorclán Theas —
- Bóthar/Bóthar an Duga
- Geata Thuamhan/Maigh Rois —
- Cathair Dháimh / Bóthar na hInse —
- Áth an Choite/ Caladh an Treoigh/ Plasse —
- Janesboro/An Cnoc Theas/Crosag —
- Tuar an Daill/Ráithín/Mungret Béal —
- Átha Síomoin/Singland / Garraí —
- Eoghain/Rabhóg. —

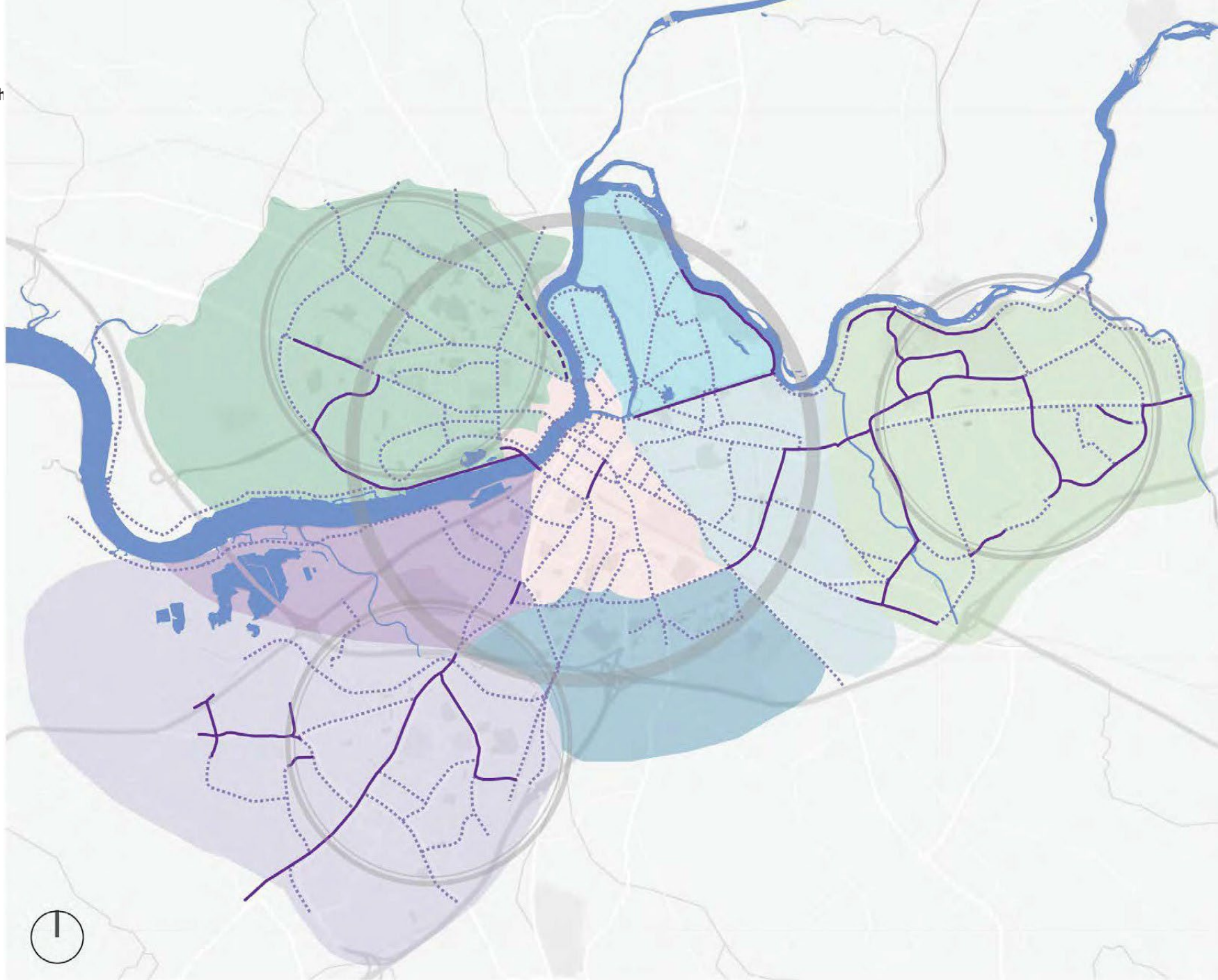

Léarscáil 3.2.3 - Taisteal Gníomhach

EOLAS

- Líne Iarnróid Láithreach
- Stáisiún Iarnróid Láithreach ●
- Bóthar Réigiúnach —
- Bóthar Náisiúnta —
- Mótarbhealach —
- Bóthar Dáileacháin —
- Thuaisceart Luimnigh
- Rotharbhealach Reatha
- Rotharbhealach Beartaithe
- Rotharbhealach Féideartha
- Bealach Bus 10 nóim
- Bealach Bus 15 nóim
- c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach —
- c. 1.5 km ga / Bruachbhaile —
- COMHARSANACHTA**
- Lár na Cathrach —
- Oileán an Rí Corbally —
- Béal Átha na Cora/Ciorclán Theas —
- Bóthar/Bóthar an Duga
- Geata Thuamhan/Maigh Rois —
- Cathair Dháimh / Bóthar na hInse
- Áth an Choite/ Caladh an Treoigh/ Plasse —
- Janesboro/An Cnoc Theas/Crosag —
- Tuar an Daill/Ráithín/Mungret Béal —
- Átha Síomoin/Singland / Garraí —
- Eoghain/Rabhóg. —

Cathair Inbhuanaithe a Fhorbairt

Ag ionchorprú tréithe comhshaoil speisialta Luimnigh

Bonneagar Glas agus Gorm

Tógann Léarscáil 3.3 ar na sraitheanna líonra gluaiseachta chun líonraí glasa agus gorma limistéar na straitéise a shainithint. D'aithin an Straitéis Eacnamaíoch ról GBI i bhforbairt cathrach agus contae inbhuanaithe, agus moltar sraith idirghabhálacha agus gníomhartha.

Ceadaíonn eagrú spásúlachta na cathrach nasctha feadh na gconairí gluaiseachta roghnaithe seo agus ag tagairt do thréscailteacht taistil ghníomhaigh fás chun trasdulta inléite a chaomhnú idir comhlímistéir de charachtar ar leith laistigh de na comharsanachtaí agus trasna comharsanachtaí.

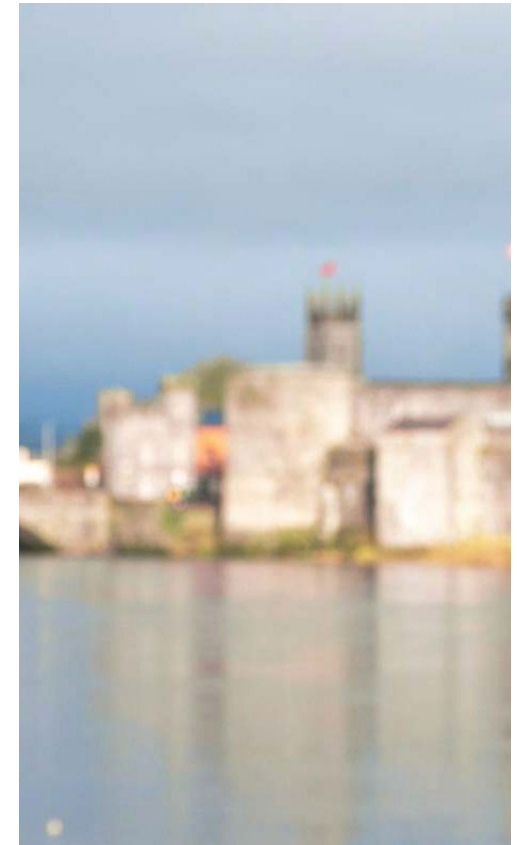
Coinníonn sé seo féiniúlachtaí spásúlachta comhleanúnacha laistigh den limistéar uirbeach leathnaithe agus ceadaíonn sé don straitéis deiseanna a aithint a fhreastalóidh ní amháin ar bhealaí maireachtála a fheabhsú do chónaitheoirí reatha ach freisin chun iad a dhéanamh níos tarraingtí do chónaitheoirí nua.

Cinntíonn ionchorprú na sraithe seo go mbaineann an straitéis spásúlachta leas iomlán as oidhreacht speisialta Luimnigh agus tréithe comhshaoil, ní amháin chun críocha tairiscint uathúil turasoíreachta a bhunú ach freisin chun tús a chur le deiseanna laistigh de na comharsanachtaí a ailíniú le taitneamhachtaí reatha.

Tá dhá ghné ag baint le féiniúlacht cathrach: na míreanna 'poiblí' mórthicéad a mheallann daoine; agus, na gnéithe 'príobháideacha' níos dlúithe a choinníonn daoine. Is cathracha iad cathracha a n-éiríonn go comhsheasmhach leo le haghaidh infheistíochta agus maireachtála ar nós Vín, Zurich agus Amstardam, a aithníonn, cé go bhfuil gá le plananna de réir scála cathrach chun infheistíocht a spreagadh, go bhfuil gá le cruthú áite ar scála níos lú chun é a choinneáil, agus dá bhrí sin nascann an dá shraith gníomhaíochta.

Ní hamháin gur cheart go ndéanfadh fás dlúth Luimnigh bainistiú ar fhéiniúlacht phríomhlimistéar na cathrach agus a charachtar sainiúil – a gnéithe íocónacha den chladach agus den cheathrú stairiúil – ach ba cheart go gcuirfeadh sé freisin le féiniúlacht na gceathrúna uirbeacha eile nach bhfuil na gnéithe íocónacha seo acu ach a bhfuil a gcuid gnéithe íocónacha acu. carachtar áitiúil féin. Cruthaíonn sainithint GBI deiseanna fáis chun naisc níos fearr a chumasú le sócmhainní comhshaoil áitiúla agus iad a úsáid mar thaitneamhachtaí agus áiseanna ag leibhéal áitiúil agus ar fud na cathrach.

Ba cheart go nascfadh an gréasán spásanna seo laistigh den chathair leis na naisc níos leithne leis na bailte agus an réigiún feadh an Inbhir agus le Slí an Atlantaigh Fhiáin.

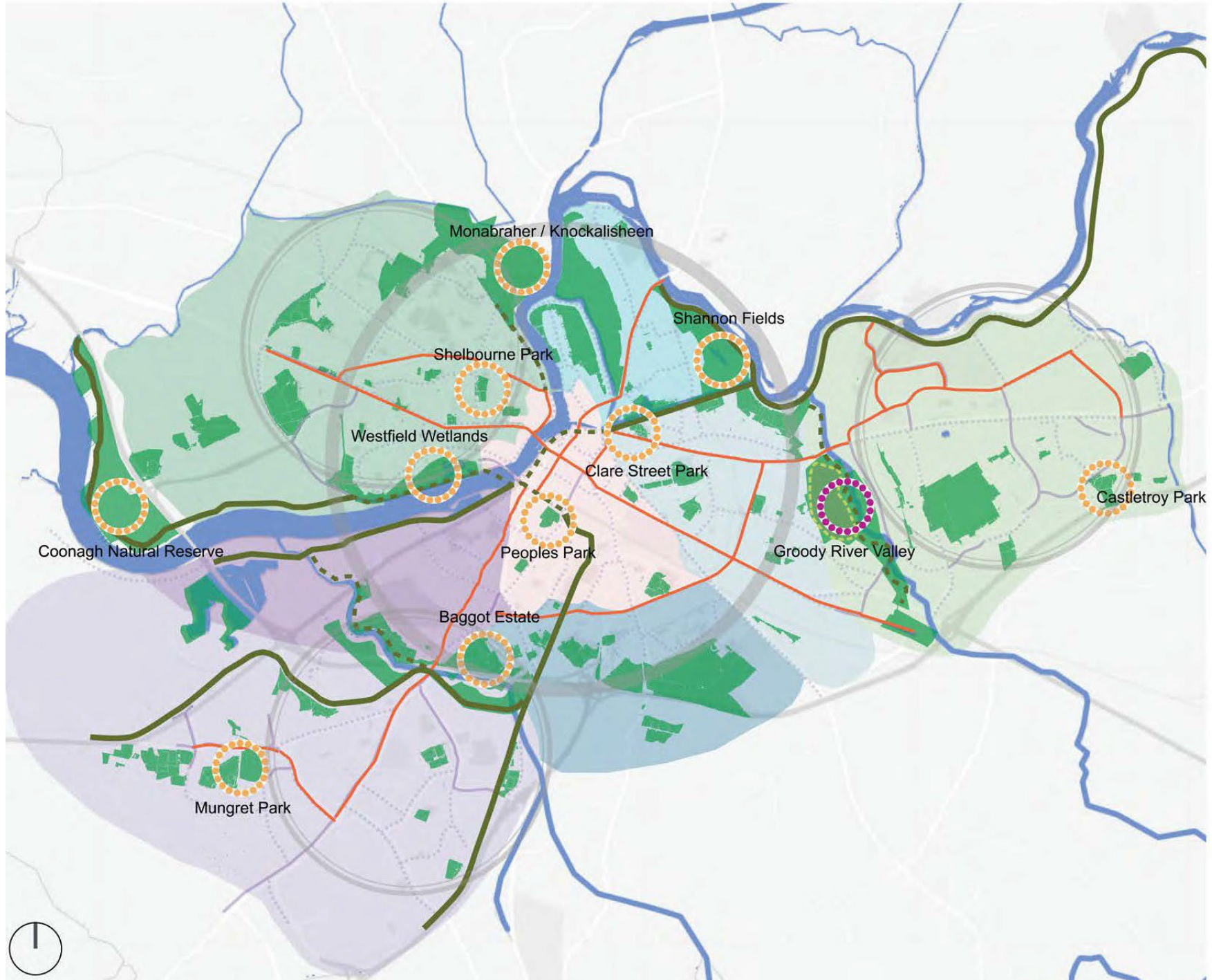

Léarscáil 3.3 - Líonraí Glasa agus Gorma

EOLAS

- Líonra Gorm ■
- Spásanna Glasa ■
- Limistéar Taitneamhachta Nádúrtha ■
- Bealaí Glasa ■
- Príomhspásanna Glasa agus Taitneamhachtaí ○
- Glas Eochair Fhéideartha sa Todhchaí ○
- Spásanna agus Áiseanna Príomhbhealaí ○
- Rotharbhealach Reatha ○
- Rotharbhealach Beartaithe ○
- Bealach Glas Féideartha sa Todhchaí ○
- c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach ■
- c. Ga 1.5 km / Bruachbhaile ■
- COMHARSANACHTAÍ
- Lár na Cathrach ■
- Corbally/Oileán an Rí ■
- Béal Átha na Cora/Cuarbhóthar ■
- Theas/Bóthar an Duga. ■
- Geata Thuamhan/Maigh Rois ■
- Cathair Dháimh / Bóthar na hIn ■
- Áth an Choite/ Caladh an Treoigh/ Plass ■
- Janesboro/An Cnoc Theas/ Crois na gCalle ■
- Tuar an Daill/Ráithín/ Mungairit ■
- Béal Átha Síomáin/ Singland/ An Garraí ■
- Eoghain/Réabóg ■

Ionaid Eacnamaíochta Straitéiseacha

Ionaid áitiúla a fhorbairt le haghaidh fáis reatha agus amach anseo sna comharsanachtaí nasctha

Díriú ar Idirghabhálacha agus Gníomhartha

Úsáideann Léarscáil 3.4 na sraitheanna gluaiseachta agus comharsanachta roimhe seo taobh le haithint na ngeataí fisiceacha agus láithreacha foirgneamh sainchomhartha ón Straitéis Airde Tógála do Chathair Luimnigh (BHS) chun ionaid eacnamaíochta straitéiseacha agus moil forbartha sa todhchaí a chur i gcomhthéacs na gcomharsanachtaí cathrach nasctha.

Tá na moil agus na hionaid seo scaipthe go spásúil ar fud na gcomharsanachtaí nasctha feadh príomhbhealaí gluaiseachta a thacaíonn le forbairt na bhfiseanna straitéiseacha, eacnamaíochta agus spásúla foriomlána – lár na cathrach comhdhlúite ina bhfuil an croilimistéar agus atá dírithe ar an

bhfarráige, le tacaíocht ó thrí chomharsanacht uirbeacha fhorimeallacha gach ceann díobh. atá ag forbairt a lárionaid idimasctha féin agus a réimsí deiseanna féin ar an leibhéal áitiúil.

Trí lárionaid atá ann cheana féin a ionchorprú sa straitéis spásúlachta seo cuirtear comhthéacs fáis i láthair a neartóidh agus a spreagfaidh iad – baintear úsáid as deiseanna forbartha ní hamháin chun a gcuid úsáidí talún a threisiú ach freisin chun iad a nascadh níos láidre agus níos soiléire chun freastal níos fearr a dhéanamh ar cheantair chónaithe in aice láimhe. Agus limistéir á n-aithint laistigh den chomhthéacs seo ina bhfuil fiú forbairt theoranta fiú (cosúil le Páirc na Sionainne) ag aithint go bhfuil tábhacht mhéadaitheach ag baint le feidhmeanna taitneamhachta de réir mar a fhásann na daonraí uirbeacha agus ní mór do thograí spásúlachta rochtain nua nó feabhsaithe orthu a mheas i gcomhréir le sraith faisnéise an GBI.

Gluaiseann forbairt na mol agus na n-ionaid na comharsanachtaí ina n-aonar – agus an chathair le chéile – i dtreo samhail de chathair achair ghearr, ag aithint cé

gur féidir le Lár na Cathrach forbairt láithreach de réir phrionsabail na cathrach 10 nóiméad; is dócha go bhforbróidh na comharsanachtaí máguaird go múnla comharsanachta 20 nóiméad laistigh de shaolré an Phlean 2030.

Agus infheistíocht dírithe ar na láithreacha seo agus mar sin laghdaítear deighilt fhisiciúil laistigh den chroílár uirbeach trí fhorbairt thar am, tógtar an chathair nasctha go hincriminteach. Tá sé mar aidhm ag gníomhartha agus idirghabhálacha an Phlean Eacnamaíochta maidir le himharthanacht a fheabhsú – agus mar a chuirtear in iúl ar bhealach níos iomláine i gCuid 5 thíos – tarraingteacht na gceantar seo a mhéadú ionas go mbeidh comharsanachtaí 20 nóiméad, le himeacht ama, ina gcomharsanachtaí 10 nóiméad mar phatrúin. d'fhorbairt agus d'infheistíocht mais chriticiúil a thógáil. Leis na sraitheanna seo sainithe, is féidir leis an straitéis spásúlachta deiseanna níos sainiúla a shainaitheint ar fud na gcomharsanachtaí.

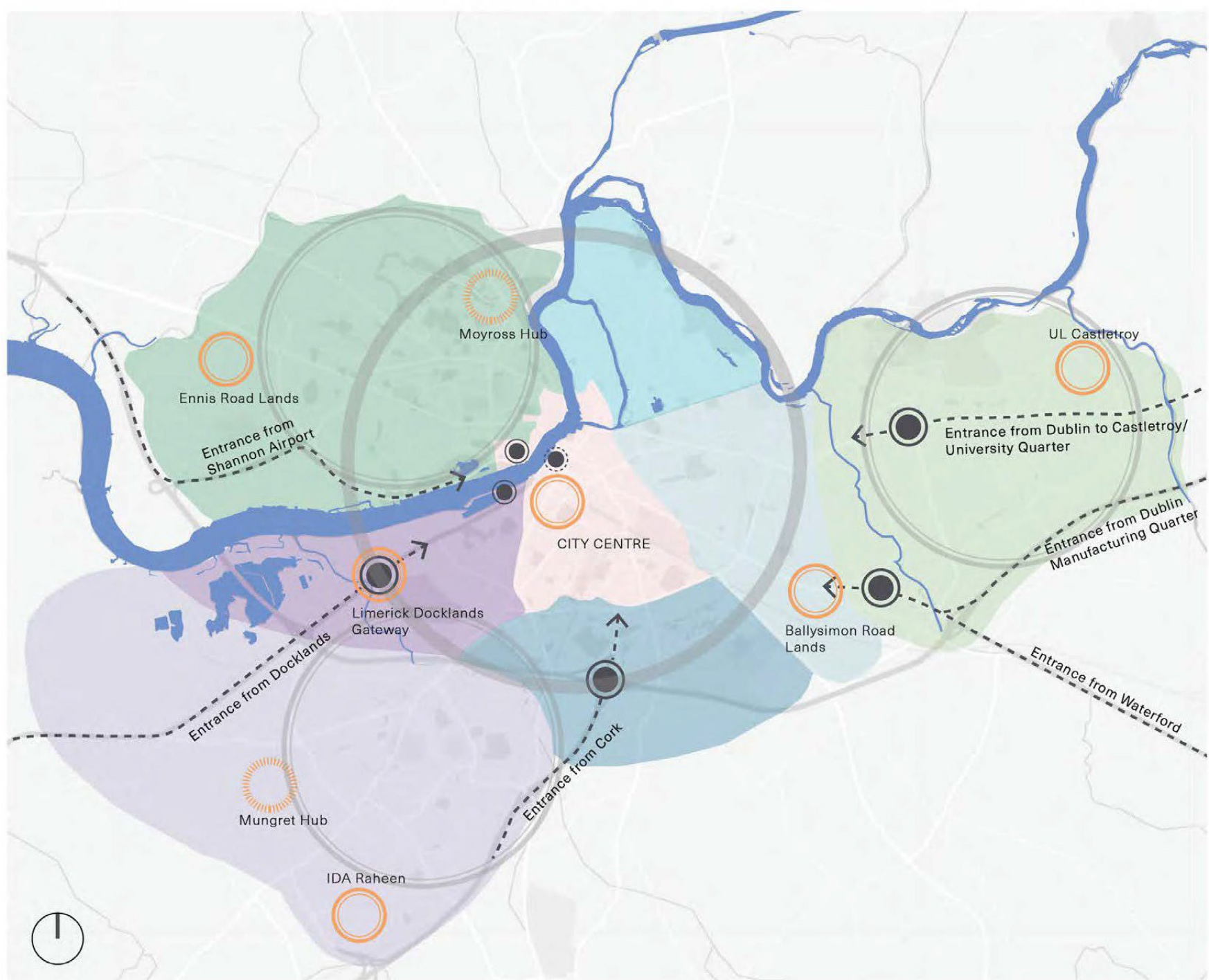

Map 3.4 - Hubs at Confluence Points and BHS Gateways

EOLAS

- Foirgneamh Geata
- Foirgneamh Geata | Foirgneamh Sainchomhartha
- Foirgneamh Geata | Foirgneamh Sainchomhartha | Sainchomhartha na Cathrach
- Ionaid Eacnamaíochta Straitéiseacha
- Cathair
- Moil Todhchaí
- c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach
- c. Ga 1.5 km / Bruachbhaile
- COMHARSANACHTAÍ**
- Lár na Cathrach
- Corbally / Oileán an Rí
- Béal Átha na Cora/ An Cuarbhót
- Theas/Bóthar an Duga
- Geata Thuamhan/Maigh Rois
- Cathair Dháimh / Bóthar na hIn
- Áth an Choite/Caladh an Treoigh/Plassey
- Janesboro /An Cnoc Theas/ Crois na gCall
- Tuar an Daill/ Ráth Aodha/ Mungairit
- Béal Átha Síomoin/Singland/Garra
- Eoghain/Réabóg.

Ionaid Eacnamaíochta Straitéiseacha

Limistéir Athghiniúna laistigh de na comharsanachtaí nasctha

Plean Forfheidhmithe Chreat Athghiniúna Luimnigh (LRFIP)

Tá na comharsanachtaí le tuiscint mar bheith feidhmiúil ceantair spásúlachta a ghrúpálann na hionaid úsáide measctha atá ann cheana féin agus na limistéir chónaithe a bhaineann leo le chéile, nó a shainaithníonn cinn scríbe taitneamhachta ar féidir leo freastal níos fearr a dhéanamh ar an gcathair má chuirtear feabhas ar a nascacht. Sa dá chás, is é an aidhm atá leis an limistéar uirbeach a eagrú go spásúil ar bhealach a chothaíonn úsáid níos comhleanúnaí ar thalamh sa chathair.

Cuimsíonn cinneadh na gcomharsanachtaí na ceithre limistéar ainmnithe athghiniúna sa chathair ag Maigh Rois; Páirc Mhuire / Oileán an Rí; Baile na Cora Weston; agus Southill. Tá forbairt na gceantar seo á threorú ag Plean Forfheidhmithe Chreat Athghiniúna Luimnigh (LRFIP).

Tá fíis an LRFIP – do ‘phobail deiseanna sábháilte agus inbhuanaithe atá nasctha go fisiciúil agus go hiomlán comhtháite le saol sóisialta, eacnamaíoch agus cultúrtha Luimnigh’ – ag teacht leis an bhfíis do Luimneach 2030 de chathair illárnach de chomharsanachtaí idimasctha. Tá ionchorprú na gceantar athghiniúna laistigh de na comharsanachtaí illárnacha beartaithe le comhlánú a dhéanamh ar iarrachtaí leanúnacha athnuachana agus le poitéinseal ardaithe a sholáthar trí iad a nascadh le hathrú níos leithne na cathrach..

Limistéir athbheochana agus Criosanna Forbartha

BW BÉAL ÁTHA CURRA THIAR

C CRIOSANNA FORBARTHA LÁR
NA CATHAIR FAOI LUIMNEACH
2030

Oileán an Rí
Cearnóg Opera
Céibh Airt
Baile Gaelach
Sráid Cruises
An Chomharsanacht Seoirseach
Céibh Luimnigh
Geata an Oirthir
Ceathrú Cois Abhann Cleeves

MP ST. PÁIRC Mhuire / Oileán an Rí

M MAIGH ROS

S SOUTHILL

EOLAS

Líne Iarnróid

Stáisiún Iarnróid Reatha

Limistéir Athghiniúna

Comharsanachtaí agus Deiseanna

Príomhdhiseanna a aithint laistigh den straitéis spáis

Deiseanna fáis a chothromú

Úsáideann Mapa 3.5 cisealú na faisnéise spásúlachta sa chuid seo chun deiseanna nua forbartha a aithint ar fud na gcomharsanachtaí nasctha.

Léiríonn na deiseanna seo meascán de thionscadail bhunathraithe ar scála níos mó agus idirghabhálacha réimse poiblí ar scála níos lú agus léiríonn siad an raon deiseanna forbartha a eascraíonn as comhtháthú spásúil fhorálacha Phlean Forbartha Luimnigh agus a gcur in iúl tríd an gCreat Eacnamaíochta.

Déanann sainnithint deiseanna laistigh de na comharsanachtaí athchumrú a dhéanamh ar an smaoineamh ar chriosanna forbartha Straitéis Luimnigh 2013 2030.

Leag plean 2013 amach Criosanna Forbartha Lár na Cathrach a léirigh an impleacht a bhaineann le tograí láithreáin deise a chur i bhfeidhm go criosach, le cineálacha cur chuige lán-chomhtháite maidir le forbairt, fearann poiblí agus gluaiseacht trasna ceantair laistigh de Lár na Cathrach. Dúradh go soiléir go bhfuil eagrú na gcriosanna forbartha seo spásúil seachas ag léiriú tosaíochtaí idir criosanna.

Chomh fada agus a bhí feidhm ag Plean Luimnigh 2030 roimhe seo chun gníomhú mar chatalaíoch chun claochlú, is cuí easpa tosaíochtaí; áfach, le tionscadail bhunathraithe ar siúl anois ag an gCearnóg Opera; Ceathrú Cois Abhann Cleaves; agus Stáisiún Colbert, breithnítear sa phlean seo bogadh níos cuimsithí chuig samhail an chrios forbartha go tráthúil.

Is é an buntáiste a bhaineann leis an gcur chuige seo ná go bhfuil ar a chumas tionscadail nó tionscnaimh déanta áite a aithint ar scála níos mó trínar féidir nasc idir na comharsanachtaí a luathú. Aithníonn na pleananna comhpháirte aonair do na comharsanachtaí

go carnach tosaíochtaí le haghaidh idirghabhálacha san fhearann poiblí agus an straitéis gluaiseachta ar fud na creatlaí uirbhí chun na hidirghabhálacha sin a thabhairt ar aghaidh go seiceamhach a fhreastalóidh chun ilchomharsanachtaí a nascadh, agus nuair is féidir chun na naisc sin a thabhairt ar aghaidh roimh an moltaí forbartha a thabhairt chun críche. Sna limistéir fhorimeallacha, féachann tograí ar dtús le nasc a chothú idir limistéir aon-úsáide na comharsanachta ionas gur féidir leo feidhmiú mar limistéar aon-úsáide measctha, ag tógáil in am d'úsáidí áitiúla níos iomláine..

Déantar breithniú níos mine ar na láithreáin deise aonair i gCuid 5 agus é á bhreithniú aige ar na criosanna forbartha ábhartha. Tugtar faoi deara go bhfuil sainnithint na suíomhanna deise i Léarscáil 3.5 agus na léaráidí ábhartha i gCuid 5 léiritheach amháin agus go bhfuil siad beartaithe chun láithreach deiseanna fáis atá comhsheasmhach le Plean Forbartha Luimnigh a chur in iúl seachas treoiphlean mionsonraithe a sholáthar dá seachadadh. Ag teacht le forálacha Alt 2.5 de Phlean Forbartha Luimnigh meastar go ndéanfar

moltaí mionsonraithe do sheachadadh na ndeiseanna ar bhealach inbhuanaithe agus pleanáilte a chur chun cinn trí mheán Plean Ceantair Áitiúil (LAP) reachtúil glactha nó creatlaí áitiúla.

‘Gnó mar is Gnách’ a Chothabháil
D’fhéadfadh an t-athrú ar Luimneach atá beartaithe ag Plean Forbartha Luimnigh a bheith ina ‘thochailt mhór’ – áit a bhfuil taithí lár na cathrach thar thréimhse sínte ar shuíomh mór tógála amháin. Molann an plean straitéis ghníomhach chun deiseanna a aithint le haghaidh feabhsúchán leanúnach ar an bhfearann poiblí agus spásanna a chlárú chun a chinntiú go gcoimeádan lár na cathrach ‘gnó mar is gnách’ le linn na thréimhse athraithe seo. Chuige sin, ba cheart breithniú a dhéanamh ar fheabhsuithe buana a thabhairt ar aghaidh a luaithe is féidir laistigh de thionscadail bhunathraithe chun inmhaireachtáil a choinneáil, nó úsáid a bhaint as idirghabhálacha oirbheartaíochta uirbís níos giorra i gcás nach ndéantar amhlaidh.

Deiseanna agus Cinn Scribe

Deiseanna Tithíochta

- 1 Láithreán Bóthar Pa Healy
- 2 Tailte Tithíochta Áth an Choite
- 3 Plás Uí Ógáin
- 4 Láithreán Bhaile Uí Chaoi.
- 5 Tailte Mungairit

Deiseanna Úsáide Meascha

- 6 Ceathrú Cois Abhann Cleeves
- 7 Ceathrú Colbert
- 8 Comharsanacht Sheirseach
- 9 Maigh Rois Comhdhlúthú
- 10 Láithreán Parkway Valley
- 11 Tailte Towlerton

Deiseanna Cathartha/Cultúrtha/Tráchtála.

- 12 Cé Artúir/ Ceoldráma/Cé na gCeannaithe
- 13 Páirc Thuamhan.

Spásanna Glasa agus Taitneamhachtaí

- 14 Gort na Sionainne
- 15 Gleann na Groody
- 16 Bogach Westfield.
- 17 Limistéir Ghlasa in aice le Maigh Rois

Tailte Fiontair agus Fostaíochta

- 18 Dughailte Luimnigh
- 19 Tailte Fostaíochta Ráithín.
- 20 IDA Lands Caladh an Treoigh

Leathnú Oideachais

- 21 Ollscoil Luimnigh Caladh an Treoigh
- 22 Tailte Oideachais Uí Chuanach/ Mhaigh Lise.
- 23 Sulómh Lár Chathair Ollscoil Luimnigh

Forbairtí Cúraim Sláinte

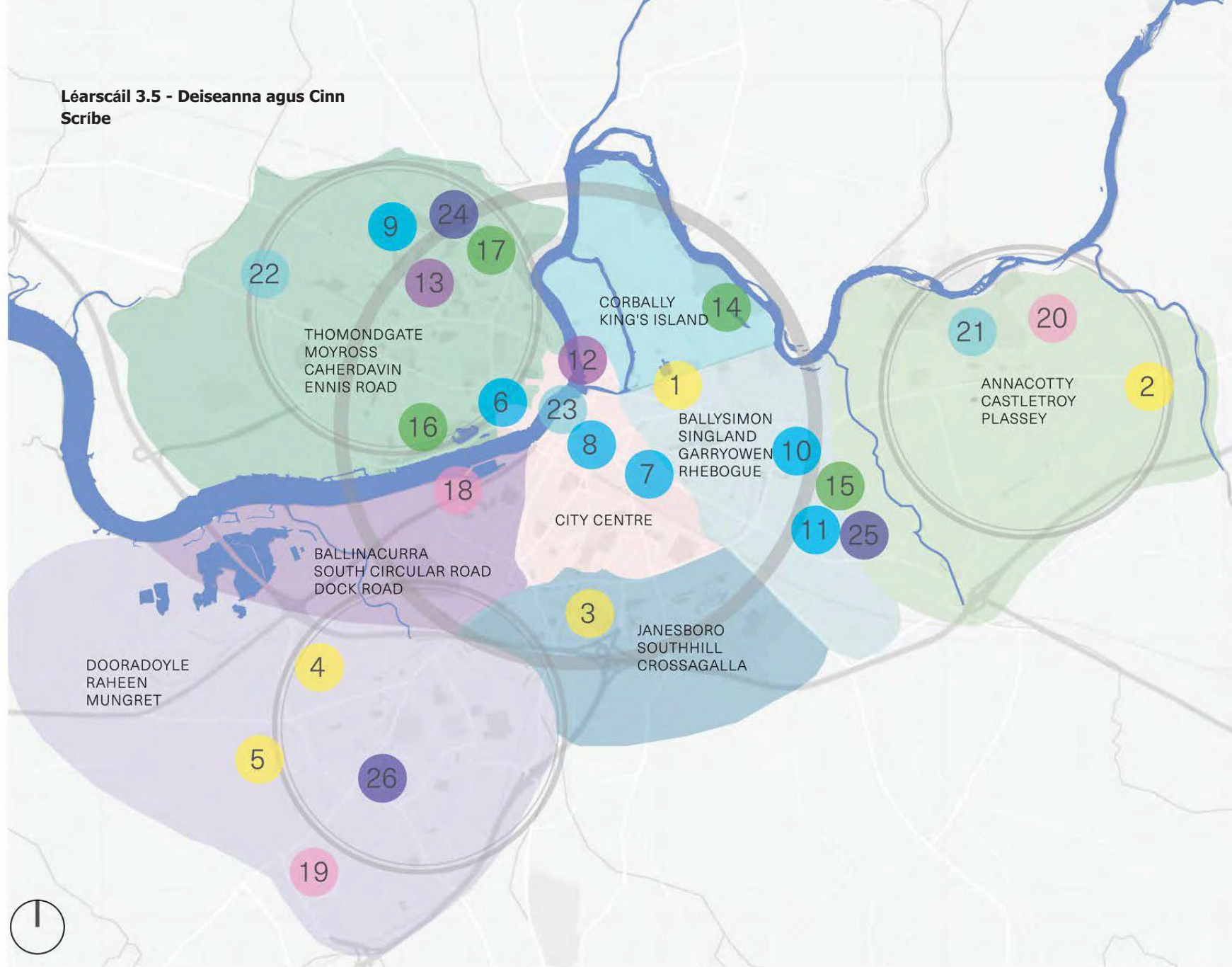
- 24 Ospidéal Príobháideach Molta Maigh Rois
- 25 Ospidéal Príobháideach Molta Béal Átha Siomoin.
- 26 Leathnú ar Ospidéal na hOllscoile.

EOLAS

c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach

c. Ga 1.5 km / Bruachbhaile

Léarscáil 3.5 - Deiseanna agus Cinn Scribe

Comharsanachtaí agus Deiseanna

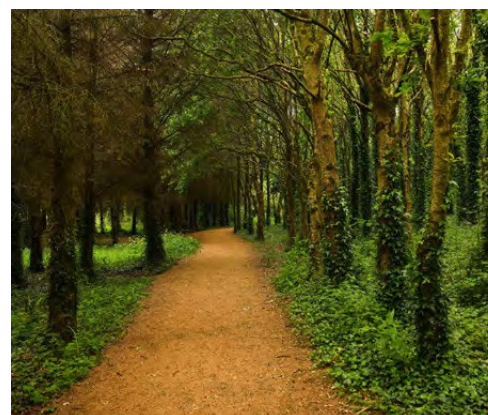
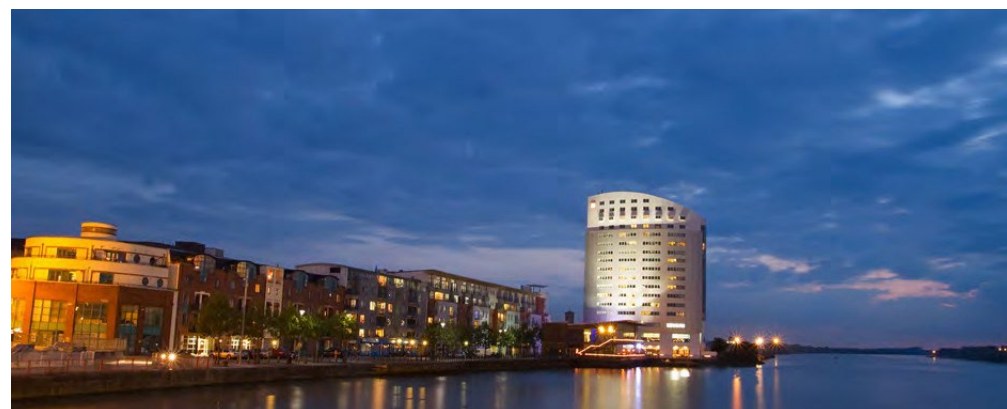
Ailíniú le forálacha úsáid talún Phlean Forbartha Luimnigh

Comhleanúna chas agus Comhsheasmhacht

Cuimsíonn Fís Straitéiseach Phlean Forbartha Luimnigh ‘cuimsiú agus ardchaighdeán beatha do chách, trí chruthú áite sláintiúil agus ceartas sóisialta, lena n-áirítear forbairt leanúnach na gCeantar Athghiniúna agus na bpobal faoi mhíbhuntáiste. Déanfaidh cur chuige comhtháite ailíniú ar sholáthar tithíochta agus iompair phoiblí. Tá folláine an duine agus an chomhshaoil, lena n-áirítear oiriúnú aeráide, ag croílár na físe’.

Cuireann an straitéis spásúlachta an Creat Eacnamaíoch in iúl trí chathair chomharsanachtaí nasctha a aithint a bhailíonn limistéir shaintréithe na cathrach agus na bruachbhailte, lena n-áirítear Mungairit agus Áth an Choite, i gceithre limistéar feidhme atá nasctha trí bhealaí taistil inbhuanaithe.. Laistigh de na comharsanachtaí seo, díreann deiseanna ar ionaid eacnamaíocha, ag ailíniú diansaothraithe áitbhunaithe sna suíomhanna cuí le hinfheistíocht ar leibhéal na cathrach i mbonneagar gluaiseachta i gcruthú gréasán cathrach 10-nóiméad. Feidhmíonn an straitéis seo mar chreat ina bhfuil roinnt suíomhanna deiseanna móra ar scála bunathraithe ina gcónaí.

Tá suíomh na láithreán deise agus eagrú ginearálta na straitéise ag teacht le forálacha críosaithe úsáide talún Phlean Forbartha Luimnigh 2022-2028.

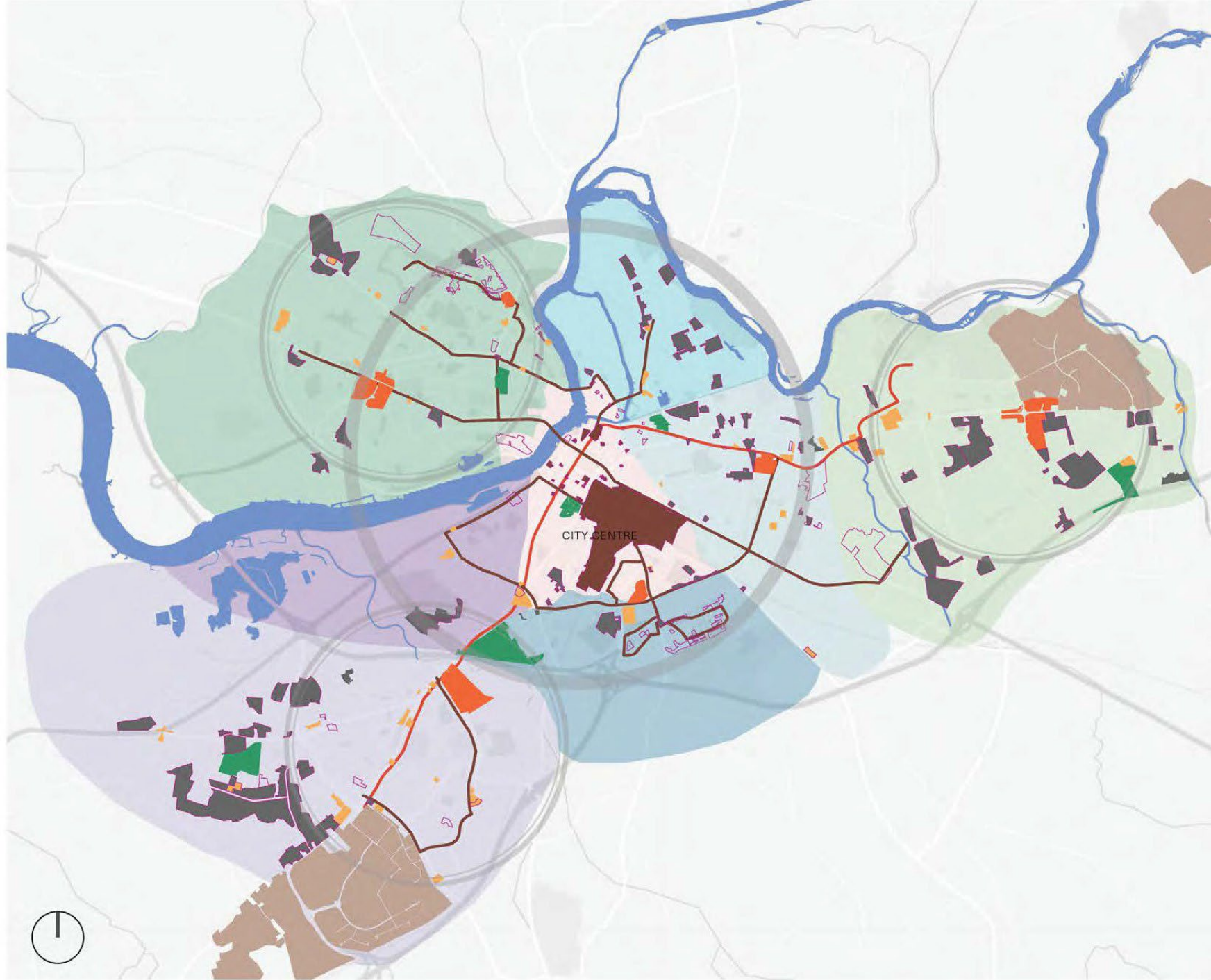

Land - Uses / Activities

EOLAS

- Páirc Donn i
gComharsanacht
na Cathrach
- Campas Ardteicneolaíochta /
Déantúsaíochta
- Ionad Áitiúil
- Ionad Ceantair
- Cónaithe Nua
- Páirceanna Móra C&E
- Tailte aitheanta ag Iniúchadh Acmhainne
Lonnaíochta Cónaithe 10min
- Bealach Bus
- Bealach Bus 15 nóiméad
c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach
- c. Ga 1.5 km /
Bruachbhaile
- COMHARSANACHTAÍ
- Lár na Cathrach
- Corbally/Oileán an Rí
- Béal Átha na Cora/ An Cuarbhó
- Theas/Bóthar an Duga
- Geata Thuamhan/Maigh Rois
- Cathair Dháimh/Bóthar na hInse
- Áth an Choite/ Caladh an Treoigh/ Plassa
- Janesboro/Southhill/Crossagalla /
- Tuar an Daill/ Ráithín/ Mungairit.
- Béal Átha Siomoin/Singland/Garraí Eoghain
/Rhebogue

Nascacht

Ceangal leis an Inbhear agus an Contae

An Straitéis

Spáis a Scálú

Newcastle West
Aithníonn Léarscáil 3.6
deiseanna ar fud an chontae
arna léiriú ag an gCreat
Eacnamaíochta.

Tógann an straitéis spásúlachta Cois na Sionainne i Lár na Cathrach (laistigh de limistéar na dtí dhroichead reatha) mar fhadlíne agus molann sé go n-eagrófaí gach idirghabháil ón bhfearann poiblí maidir leis an abhainn, le céimeanna de nascacht an fhearainn phoiblí ag oibriú amach as seo chun naisc a shainiú. ón abhainn go dtí an chomharsanacht i lár na cathrach, agus as sin go dtí na comharsanachtaí forimeallacha.

Countywide Opportunities

Fad ó Ionad Luimnigh	40km
2016-2018 Daonra. Fás.	1,988
Daon Lonnaíochta Iomlán fáis 2028	8,607
Daon Lonnaíochta Fás 2016-2018	30.4%

Oidhreacht Nádúrtha agus Thógtha a chosaint

Pobail Beoga.

Deiseanna Fostaíochta

Áiseanna Áitiúla

Forbairt Inbhuanaithe

Tithíocht

Tá prionsabail nascachta na straitéise inscálaithe chun an chathair a nascadh leis an inbhear agus le bailte an chontae i gcoitinne trí naisc a eagrú timpeall ar bhealaí taistil gníomhacha idir na comharsanachtaí agus bailte an inbhir agus an contae i gcoitinne.

Ligeann sé seo do théama comónta le haghaidh infheistíochta i nascacht ar fud an chontae agus i bpleananna baile a fhorbairt ar fud an chontae tar éis múnla na bpleananna fearainn poiblí le déanaí d'Eas Géitine agus don Bhrú a bhfuil sé mar aidhm acu pleananna an fhearainn phoiblí na limistéir faoisimh, úsáidí measchta, agus bonneagar muirir a sheachadadh. nascacht a sheachadadh ar fud an chontae.

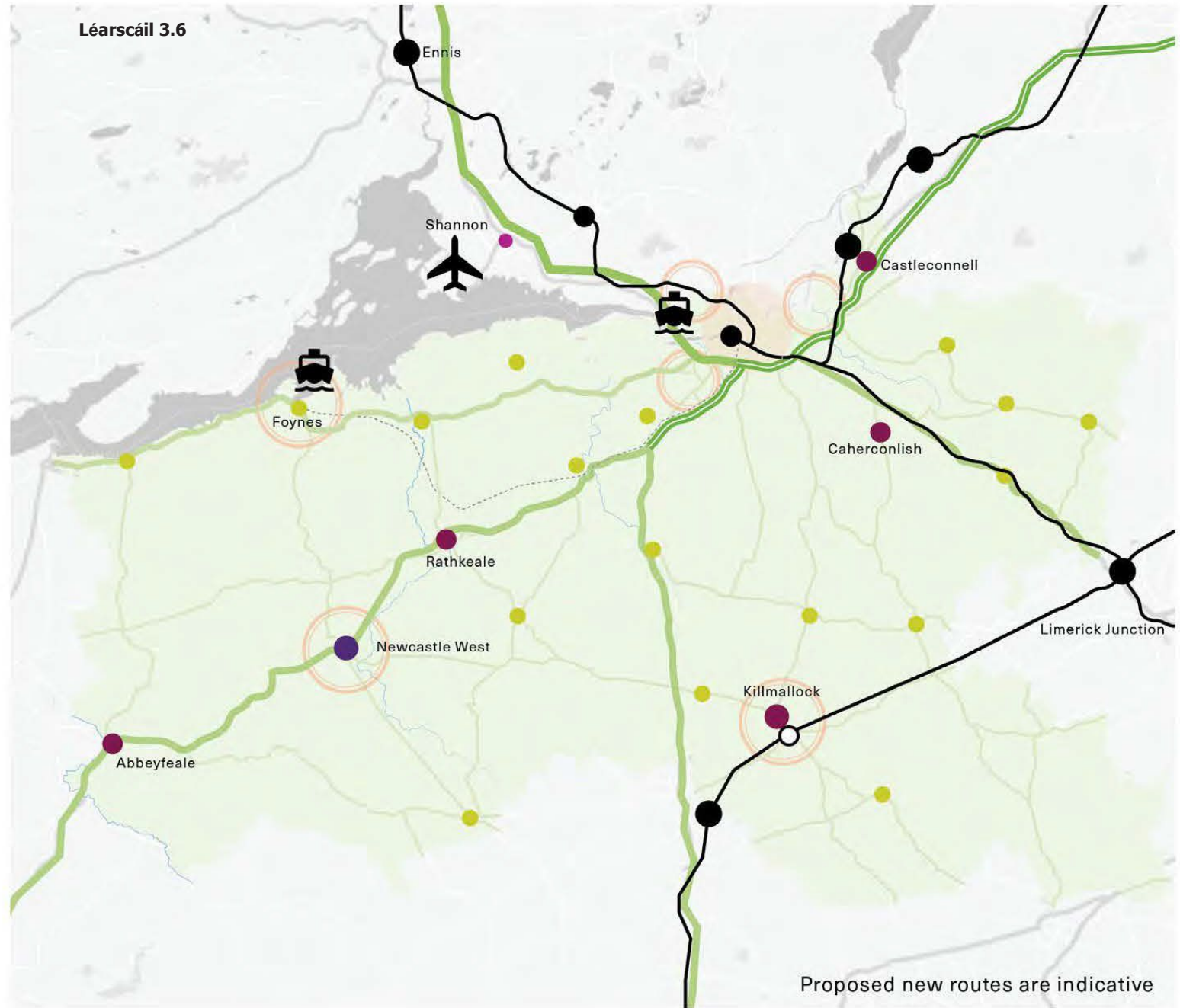

COUNTYWIDE OPPORTUNITIES

Léarscáil 3.6

LEGEND

- County Limerick opportunity sites for growth
- Limerick city centre
- Limerick County
- Key Town
- Towns > 1,400 people
- Large Villages > 500 people
- Existing Rail-line
- Disused Rail-Line
- Existing train stations
- Neighbouring towns (Outside Limerick)
- Port
- Airport
- Motorway
- National Primary
- National Secondary
- Regional

Proposed new routes are indicative

“Príomhthionscadal bunathraithe de chuid Luimnigh 2030 is ea an ‘World Waterfront’ agus tá sé ina phrionsabal lárnach de na dlúththionscnaimh fáis don chathair a bhfuil cur síos déanta orthu i bPlean Forbartha Luimnigh.”

Cois na Sionainne

Caitheamh leis an abhainn mar eilimint íocónach

Cladach Uisce den Scoth

Tá buntáiste ag Luimneach mar ghnéithe íocónacha, ní hamháin ina fhoirm chultúrtha stairiúil tógtha, ach freisin i láthair na Sionainne agus na huiscebhealaí gaolmhara.

Príomhthionscadal bunathraithe de chuid Luimnigh 2030 is ea an 'World Waterfront' agus tá sé ina phrionsabal lárnach de na dlúththionscnaimh fáis don chathair a bhfuil cur síos déanta orthu i bPlean Forbartha Luimnigh.

Tá sé lárnach d'fhorbairt tairiscint turasóireachta ar leith mar a thuairiscítear sa Chreat Eacnamaíochta. Tá trí ghné sa tionscadal: Oibreacha Bonneagair Cois Abhann; Ceathrú Cois Abhann Cleeves agus Campas Chathair Ollscoil Luimnigh. Mar thionscadal bunathraithe, tá dlúth-idirpleáchas aige le tograí do Ché Airt agus d'Oileán an Rí, agus ar deireadh le tograí i nDugthailte Luimnigh.

Luaitear anseo an tábhacht a bhaineann le hathrú an chladaigh go tarraingteacht na cathrach. Is féidir le heilimintí íocónacha daoine a mhealladh chuig cathair, rud a chruthaíonn tairiscint láidir turasóireachta a chuireann leis an infheistíocht leanúnach i ngnéithe níos dlúithe agus doláimhsithe de chultúr áite a chuireann cuairteoirí ar ais.

Cladach Uisce den Scoth ag Bilbao ar scála incomparáide le Luimneach.

Lár na Cathrach

Deiseanna nua a aithint i lárcheantar lár na cathrach

Na coinníollacha a chruthú le haghaidh fás eacnamaíoch fadtéarmach

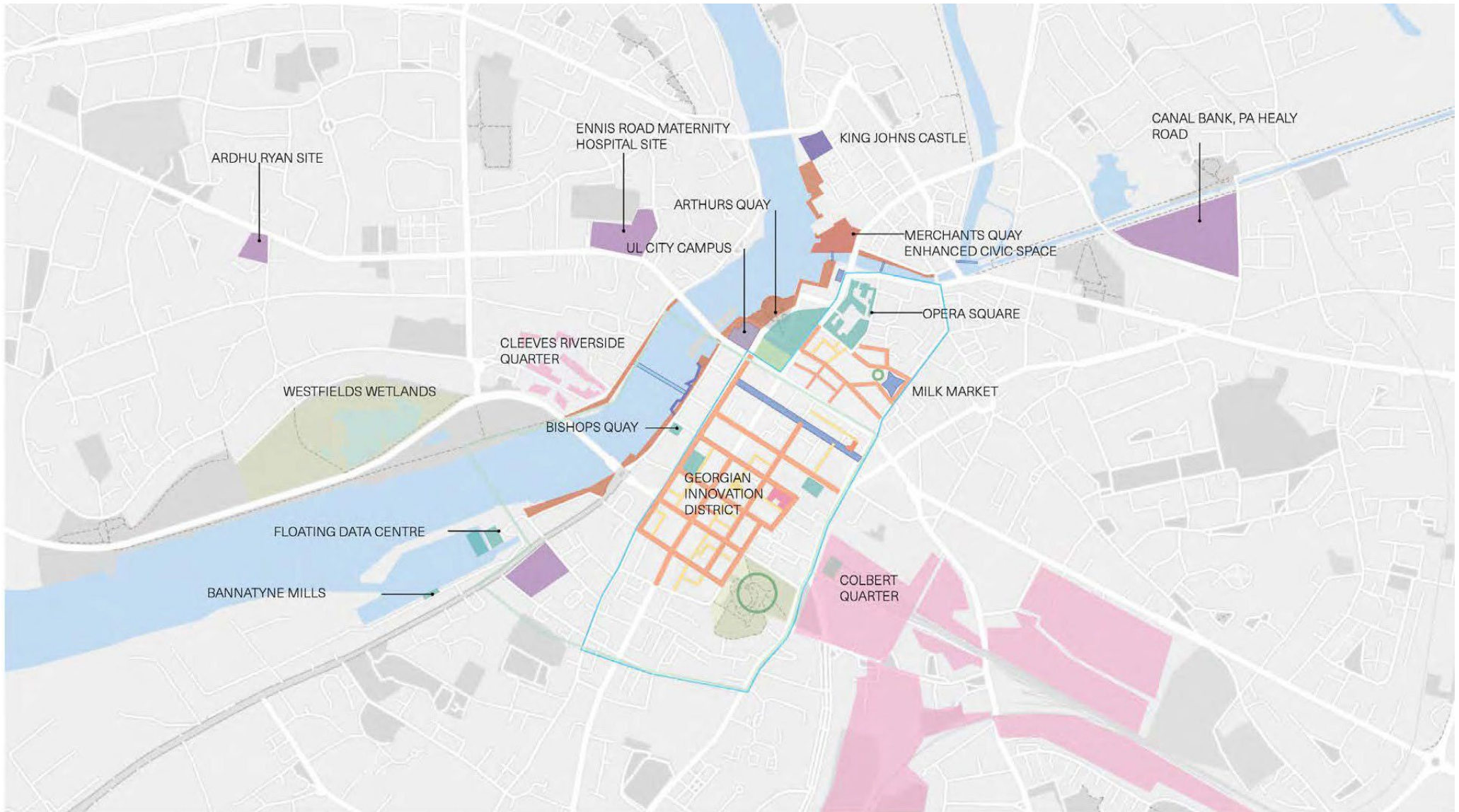
Go hiondúil, teastaíonn tréimhse tosaigh d'athghiniúint ar mhórsála chun tacú le saol gníomhach uirbeach a bhfuil gníomhaíochtaí 'gnó mar is gnách' níos fadtéarmaí de dhéanamh pleananna chun tosaigh. Agus fís shoiléir i bhfeidhm, tá cobhsaíocht sa chéim forfheidhmithe ríthábhachtach chun a chinntiú go gcuirtear na haidhmeanna tosaigh i gcrích.

Is minic a aistríonn gníomhaíochtaí cruthaithe áite go dtí na tionscnaimh ar scála níos lú sa tréimhse 'idir an dá linn' seo a fhreastalaíonn ar an gcuspóir atá le taithí shaol na cathrach a bhainistiú de réir mar a bhíonn feabhsúcháin á ndéanamh ar cháilíocht na beatha.

Mar phlean atá ag dul isteach i bpríomhchéim forfheidhmithe ina gcuirfead tús le forbairtí scála a sheachadadh, ní mór do Luimneach 2030 oibriú trasna na ngníomhaíochtaí pleanála agus cruthaithe áite araon. Chuige sin, agus an chéad atriail chatalaíoch ar shuíomhanna deise laistigh de lár na cathrach á gcur i bhfeidhm, aithníonn an plean athbhreithnithe sraith de shuímh deiseanna nua agus saináithnítear naisc fhéideartha eatarthu leis an obair atá curtha chun cinn go dtí seo – ag tógáil deiseanna nua ó chlaochlú na cathrach. plean reatha. Déantar na criosanna forbartha comhpháirte laistigh de lár na cathrach agus na suíomhanna deise nua a shaináithnítear sa straitéis a mheas i gCuid 5 thíos.

Confirmed Mixed-Use Development	Public Realm Improvement	Living City Streets Projects	Existing Cultural / Civic Amenities
Potential Mixed-Use Development	Pedestrian Bridge Connections	Living City Laneways Projects	Existing Green Space
Confirmed Commercial Development	Educational	Georgian Innovation District	Existing Boardwalk
Potential Commercial Development	City Animation Partnerships	Living Limerick City Centre Area	

Roinn a Ceathair:

DEISEANNA FAÍS

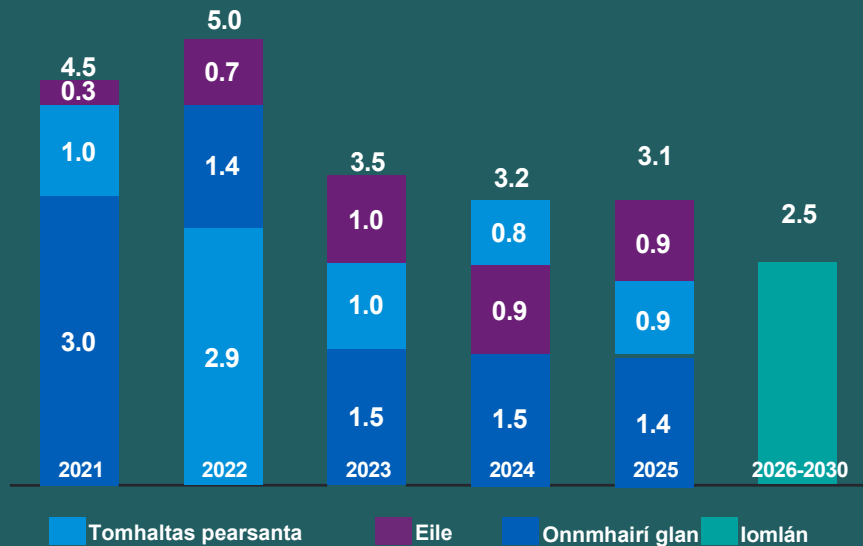

Dearcadh Eacnamaíoch Náisiúnta

Tá sé réamh-mheasta go n-imreoidh geilleagar na hÉireann ar ais go maith ón tionchar a bhí ag an bpaindéim

Fás réamh-mheasta ar OTI náisiúnta, y-o-y%, 2021-2030

Meán: 3.9% ('21-'25)

Príomhphointí

- » Tar éis tionchar na paindéime ar gheilleagar na hÉireann in 2020 agus sa chéad leath de 2021, tá an Roinn Airgeadais (DoF, Deireadh Fómhair 2021) ag tuar go dtiocfaidh fás 15.6% agus 5.2% faoi seach ar OTI agus ar an ngeilleagar intíre in 2021, agus faoi 5.0% agus 6.5% in 2022. Thar na tréimhse go dtí 2025, bheadh an meánráta fáis bliantúil níos mó ná 4%
- » Is é cothromaíocht shláintiúil trádála trí ghlanonnmhairí (68% den fhás iomlán) agus leibhéal láidre tomhaltais phearsanta (17% den fhás iomlán) a bheidh mar gheall ar an bhfás atá réamh-mheasta do na cúig bliana amach romhainn. Tá rioscaí a bhaineann leis na réamh-mheastacháin fáis seo eisghineach den chuid is mó, mar shampla má bhíonn cor chun donais eile roimh gheilleagar an domhain.
- » I dtéarmaí comparáide, is dócha go n-éireoidh le hÉirinn níos fearr ná go leor geilleagair chun cinn eile go dtí lár na deich mbliana seo. Ní fios an fás dóchúil don tréimhse 2025-2030, ach de ghnáth is é an meánráta fáis fadtéarmach ná 2.0%-2.5% (2.5% a luadh sa ghraf)
- » Agus ról na gcuideachtaí ilnáisiúnta i bhfeidhmíocht eacnamaíoch na hÉireann á scaradh óna chéile, is dócha go mbeidh an toradh don gheilleagar intíre beagán níos balbhaithe.
- » I mí an Mheithimh 2021, d'eisigh an Rialtas a Phlean Téarnaimh Eacnamaíoch Náisiúnta a dhírigh ar roinnt piléir, lena n-áirítear tacú le filleadh ar an obair, athléimneacht agus táirgiúlacht frontair, agus infheistíocht a dhéanamh i mbonnagar. Cé nach bhfuil rannchuidiú breise na dtionscnamh seo le haschur eacnamaíoch eisithe, d'fhéadfadh go n-éireoidh le fás na réamhaisnéisí is déanaí ón Rialtas féin.

Moltaí: (1) Tacaigh le honnmhaireoirí an Mheán-Iarthair láithreach
(2) Tacú le héileamh ar chaiteachas pent-up san Iarthar Láir

Dearcadh eacnamaíoch réigiúnach

Tá cumas láidir fáis ag réigiún an Mheán-Iarthair an deich mbliana seo, agus is dócha go sáróidh sé an fás náisiúnta

Meánrátaí fáis bliantúla faoi chásanna, 2022-2025

Príomhphointí

Aschur eacnamaíoch

- » Níl aon réamhaisnéisí ar fáil ar leibhéil réigiúnacha maidir le haschuir eacnamaíocha dóchúla. Chun é seo a fhorbairt, tá dearcadh reatha na Roinne coigeartaithe:
  - » Cás lárnach, fásann geilleagar an Mheán-Iarthair de réir réamh-mheastacháin na Roinne Airgeadais don gheilleagar náisiúnta, ag ráta 3.9% in aghaidh na bliana (2021-2025) don tréimhse go dtí 2030.
  - » Cás taobh thíos de, bheadh an fás san Iarthar Láir 25% níos ísle ná an ráta fáis náisiúnta sa chás seo, ag 2.9% in aghaidh na bliana, agus leanfadh sé seo ar aghaidh go dtí 2030
  - » Cás bunoscionn, d'fhásfadh geilleagar an Mheán-Iarthair 25% níos airde ná an ráta náisiúnta thar an tréimhse, ag 4.8% in aghaidh na bliana.
- » Mar a léirítear, d'fhéadfadh an toradh a bheith éagsúil thar chásanna. Bheadh meánfhás eacnamaíoch 4% beagán níos airde ná an fás náisiúnta do 2021-2025, agus bheadh sé níos airde ná an fás dóchúil do 2026-2030.

Fostaíocht

- » DoF projects annual average growth of 4.6% for the period to 2025. This rate is shown in the Central scenario, with growth 25% lower and 25% higher in the downside and upside scenarios respectively. Limerick could target annual growth of 4%-5% over the period to 2025

Moltaí: (1) Sprioc fás eacnamaíoch bliantúil de 4%
(2) Sprioc fás fostaíochta bliantúil de 4%-5%

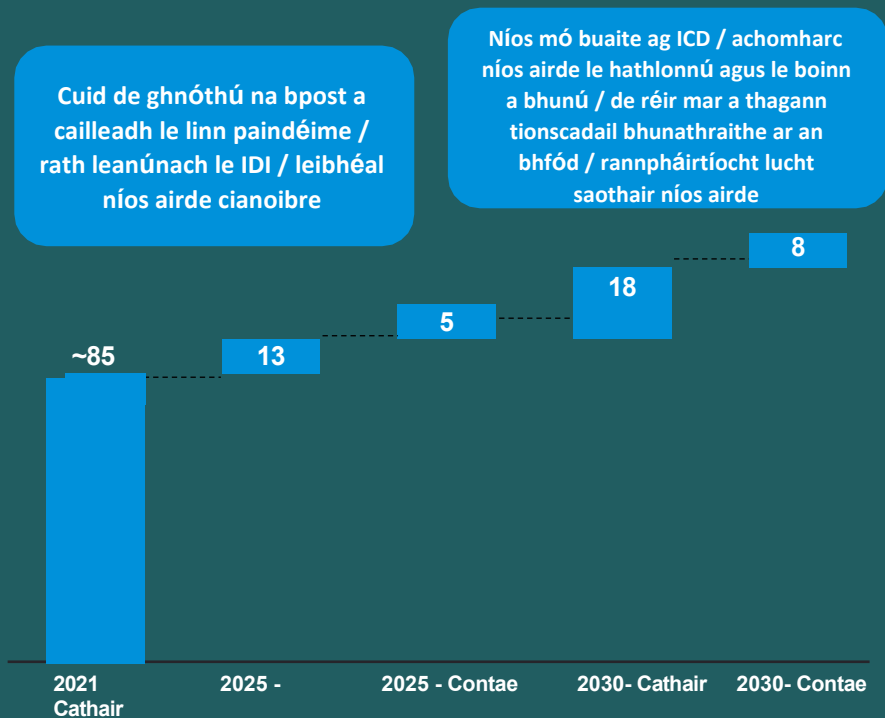

Cruthú fostaíochta féideartha – Luimneach

Is féidir le fostaíocht i Luimneach fás go láidir sa deich mbliana seo. 42,500 a bheadh mar sprioc uailmhianach

Cás lárnach cruthú post féideartha, 2021-2030

Sprioc: breise ~42,500

Príomhphointí

- » Tá easpa sonraí le déanaí ar an margadh saothair agus ar an bhfórsa saothair i gCathair agus i gContae Luimnigh. Thug sonraí Dhaonáireamh 2016 le fios go raibh ~77,000 duine fostaíthe ar lá an Daonáirimh. Ó shin i leith, cruthaíodh ~12,000 post breise sa tréimhse 2016-2020.
- » Mar thoradh ar an bpaindéim tháinig laghdú ar fhostaíocht in 2020 agus isteach sa bhliain 2021. Ní dhéanfar roinnt post a aisghabháil, agus beidh go leor eile ann. Measaimid go bhfuil fostaíocht de ~85,000 sa Chathair agus sa Chontae faoi lár 2021
- » Thar an tréimhse go dtí 2030, d'fhéadfaí suas le 30,000 post a chruthú sa chathair agus ina bruachbhailte agus d'fhéadfaí suas le 12,500 post a chruthú sa chontae – léireoidh sé seo fás de ~40% thar an tréimhse 2021. -2030.
- » Chun an fás seo a bhaint amach, tá gá le roinnt tiománaithe:
  1. Daoine dúchasacha Luimnigh ar ais go dtí an chathair/contae
  2. Coinneáil níos mó céimithe i gcoibhneas leis an mbunlíne
  3. Imircigh nua ag teacht isteach as Éirinn agus áiteanna eile
  4. Teacht isteach líon breise cónaitheoirí isteach sa mhargadh saothair
- » Tá na spriocanna a aithníodh ar aon dul le réamh-mheastacháin na Roinne Airgeadais maidir le fás fostaíochta ar fud an gheilleagair náisiúnta níos uailmhianáí.

Moltaí: (1) Díriú ar suas le 30,000 post a chruthú i mbruachbhailte na cathrach
(2) Sprioc cruthú post de ~12,500 sa chontae

Cruthú fostaíochta féideartha – an Meán-Iarthar

Tá acmhainneacht láidir ag réigiún an Mheán-Iarthair fás an deich mbliana seo agus is féidir leis dul chun tosaigh ar fhás náisiúnta.

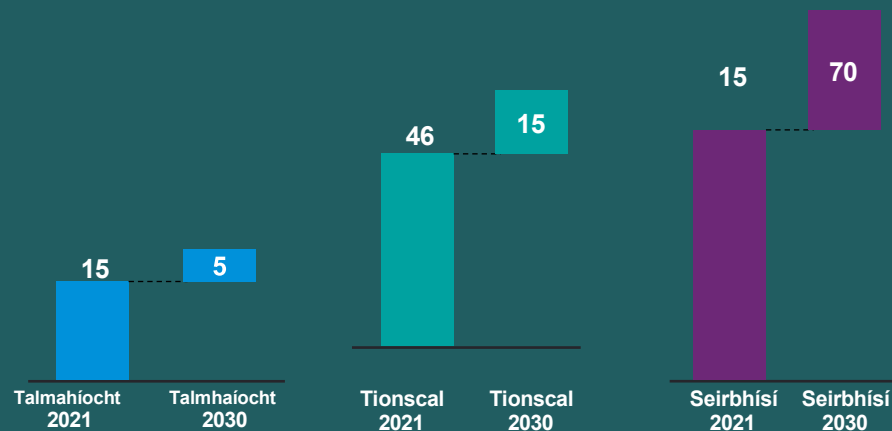
Cás lárnach cruthú post féideartha, 2022-2030

Spríoc: 95,000

Spríocfhás de 5,000 don Iarthar Láir, arb ionann é agus fás bliantúil de 3.6%

Spríocfhás de 20,000 don Iarthar Láir, cothrom le meán bliantúil de 4.8%

Spríocfhás de 70,000 don Iarthar Láir, cothrom le meán bliantúil de 5.1%

Príomhphointí

- » Faoi láthair, tá 70% den fostaíocht sa Mheán-Iarthar san earnáil seirbhísí, 20% sa tionscal, agus 10% sa talmhaíocht. De réir mar a fhorbraíonn an geilleagar sna 2020í, is dócha go dtiocfaidh athrú ar na comhréireanna sin. Cruthófar fostaíocht bhreise ar an iomlán, agus is dócha go mbeidh na deiseanna is airde luacha i seirbhísí agus in ard-déantúsaíocht
- » Ó chomhairliúcháin mar chuid den athbheithniú agus den nuashonrú ar an bplean seo, táthar den tuairim go bhfuil an t-oidreachas tríú leibhéal ina phríomhspreagthóir fáis sa réigiún, agus braistint sa réigiún gur cheart tús áite a thabhairt do chruthú post i gceantair faoi mhíbhuntáiste, go háirithe trí Fiontraíocht Éireann agus an IDA
- » Más féidir le fostaíocht san Iarthar Láir fás ar aon dul leis na réamhaisnéisí náisiúnta go dtí 2025 (4.6%) agus go measartha ina dhiaidh sin go dtí 2030 (3.0%), d'fhéadfaí suas le 95,000 post breise a chruthú – bheadh sé seo uailmhianach.
- » Ag an am céanna, tá uasteorainn don fhás foriomlán bunaithe ar an mbunlíne, ar an gcumas agus ar na scileanna, i measc fachtóirí eile – chun an fás fostaíochta seo a bhaint amach, bheadh gá le hinimirce breise agus leibhéal níos airde de rannpháirtíocht sa mhargadh saothair.
- » Chun anailís a dhéanamh ar dháiltí féideartha na fostaíochta seo, cuireadh rátaí fáis éagsúla i bhfeidhm ar earnálacha ar leith, bunaithe ar threochtaí stairiúla agus ar aiseolas ó gheallsealbhóirí..

Moltaí: (1) Spríoc cruthú post suas le 95,000
(2) Díriú ar fhás in earnáil ardluacha ar leith go háirithe

Earnáil na cruthaitheachta a fhás

Tá fás láidir tagtha ar an earnáil chruthaitheach agus tá acmhainneacht shuntasach inti fás a thuilleadh

Earnáil na cruthaitheachta a fhás

- » Tá cumas láidir ag earnáil chruthaitheach Luimnigh fás ón mbonn atá tagtha chun cinn le roinnt blianta anuas, agus is dócha go mbeidh an t-éileamh is airde i measc daoine óga, mar oibríthe san earnáil agus mar thomhaltóirí a cuid táirgí.
- » In earnáil na scannán agus na cruthaitheachta, tá méid áirithe tarlaithe ó Troy Studios go ceantar Chaladh an Treoigh (m.sh. Odyssey). Tugann an riachtanas go n-íocfar pá breise le foireann na mórthionscadal as taisteal thar 40 km dá mbunáit baile deis do Luimneach. Is féidir tús áite a thabhairt do mhealladh leanúnach foirne ó áiteanna eile. Féadann, agus is dócha go dtiocfaidh fás, ar an earnáil agus is mó deiseanna i nDeisceart an chontae. Cé gur féidir le scannán a bheith Sealadach go minic, cruthaíonn an earnáil sruth seasta deiseanna oibre d'oibríthe áitiúla
- » I bPáirc Thuamhan, is féidir tógáil ar acmhainn an cheantair. Is féidir pleananna chun réimse ilchuspóireach a fhorbairt a chur i bhfeidhm thar thréimhse an Phlean seo. Meastar go gcosnóidh an tionscadal €35 milliún agus go gcruthódh sé 200-300 post le linn na tógála. D'fhéadfadh tacaíocht mhaoinithe phoiblí a bheith ag teastáil chun an tionscadal a chur i gcrích
- » I nDún Dèagh, tá athrú mór tagtha ar an gcathair le clár 30 bliain d'athghiniúint chultúrtha, le príomhthionscadail réadaithe lena n-áirítear Amharclann Dundee Rep, Ionad Ealaíon Comhaimseartha Dundee, Victoria agus Albert Dundee, Eden Scotland 2025 – is féidir le Luimneach aithris a dhéanamh ar na buanna seo ag cur cosúlachtaí i méid na cathrach, , oidhreacht, agus uaillmhian.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhóirí:** lena n-áirítear LCCC, UL, TUS, an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus na Meáin Chumarsáide, An Chomhairle Ealaíon, Turasóireacht Éireann, Cultúr Éireann, Bord Scannán na hÉireann, Músaem Hunt, Oidhreacht Éireann
- » **Suíomh:** tógáil ar an mbunáit ag Troy Studios; spás a chruthú i moil dhigiteacha i mbailte, deiseanna a sholáthar chun tallann a thaispeáint i lár na cathrach agus sa bhaile
- » **Áiseanna:** Troy Studios, moil dhigiteacha baile le spás tiomnaithe d'eagraíochtaí cultúrtha agus gnólachtaí nuathionscanta
- » **Maoiniú agus forbairt:** Maoiniú leanúnach ón Rialtas Láir, An Chomhairle Ealaíon
- » **aithris:** Dundee, Bilbao
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** ailíníonn an tionscadal le brandáil iomlán Luimnigh, ailíníonn sé le téama pobail chuimsitheacha nasctha agus geilleagar nuálaíoch, agus ailíníonn sé le croíchoincheap: cultúr agus féiniúlacht ag fás
- » **Tuairisceáin eacnamaíocha:** ginfear gach €1 milliún a infheistítear go díreach:
  - » €0.6-€0.8 milliún i mbreisluach indíreach do Luimneach
  - » Íosmhéid 10-15 post áitiúil.

Moltaí: (1) Grúpa Oibre a bhunú chun an earnáil chruthaitheach a fhás
(2) Fócas ar thacaíocht a thabhairt do ghnólachtaí seachthairbheacha ó Troy Studios.

Mol cultúrtha a fhorbairt

Tá iarmhairtí eacnamaíocha ó chultúr láidir. D'fhéadfadh ionad cultúrtha i Lár na Cathrach a bheith bunathraitheach

Cultúr mar ghineadóir gníomhaíochta

- » Tá oidhreacht chultúrtha láidir ag Luimneach le blianta fada anuas agus faoi láthair tá roinnt tionscadal, clár agus aonán ag feidhmiú san earnáil chultúir lena n-áirítear Ormeston House, Bell Table, EVA, Dance Limerick, agus Acadamh Domhanda Ceoil agus Rince na hÉireann, i measc nithe eile.
- » Go ginearálta, tá an chuid is mó de na láithreacha do ghníomhaíocht chultúrtha suite ar imeall lár na cathrach, agus ní chuireann siad líon suntasach daoine i lár na cathrach.
- » Tá deis ag an réigiún a fhís a chruthú agus a shainmhíniú mar chathair uailmhianach Eorpach in iarthar na hÉireann muiníneach as a chreideamh ina samhlaíocht, ina cruthaitheacht agus ina nuálaíocht féin
- » D'fhéadfadh ardú mór ar chaipiteal cultúrtha agus cruthú post iarmhairt a bheith mar thoradh ar mholtaí chun ionad cultúrtha agus/nó mol déantóirí cruthaitheacha a fhorbairt. Bheadh spás dá leithéid ina spás ilúsáide, le suíocháin mhodúlacha/stáit mhodúlach, agus spás ann do rannpháirtíocht an phobail
- » Go tábhachtach, ní spás léirithe a bheadh san Ionad/Mol. Is dócha go mbeidh an Mol lonnaithe i Lár na Cathrach, le naisc spáis le Cé Airt, a d'fhéadfadh a bheith ina phríomhlíonstéar siamsaíochta agus bialanna (féach anailís spáis).
- » Ina theannta sin, ní mór tacú le cultúr sa chontae. Is dócha go n-aithneofar bearnaí in iniúchadh ar sholáthar reatha agus ar éileamh ionchasach. Ní mór a mheas gur infheistíocht eacnamaíoch é soláthar níos mó sócmhainní cultúrtha a sholáthar, go háirithe do dhaoine óga.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhóirí:** chun OL, Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh/Luimneach 2030, TUS, Scoil Ealaíne agus Deartha Luimnigh, Coláiste Mhuire gan Smál, Cumann Tráchtála Luimnigh a áireamh; Fiontraíocht Éireann; IDA; An Roinn Cultúir, Oidhreacht agus Gaeltachta; an Roinn nua Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta; an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide; Rialtas Áitiúil
- » **Suíomh:** an mol cultúrtha a fhorbairt in aice le héadan na habhann, ag láithreán folamh atá ann cheana féin, in aice le huillinne nádúrtha abhann, naisc spásúlachta le príomhréimsí
- » **Áiseanna:** taibhiú, ilmheán, oideachas agus rannpháirtíocht, gnó cultúrtha, fáilteachas, táirgeadh cruthaitheach
- » **Maoiniú agus forbairt:** ag brath ar fhoinsí agus ar mhéid an mhaoinithe d'fhéadfadh go mbeadh gá leis an bhforbairt bheartaithe a chur ar aghaidh trí phróiseas an Chóid Chaiteachais Phoiblí
- » **aithris:** Dundee, Bilbao
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** aillíníonn an tionscadal le brandáil iomlán Luimnigh, aillíníonn sé le téama pobail chuimsitheacha nasctha agus geilleagar nuálaíoch, agus aillíníonn sé le croíchoincheap: cultúr agus féiniúlacht ag fás
- » **Tuairisceáin eacnamaíocha:** ginfear gach €1 milliún a infheistítear go díreach:
  - » €0.6-€0.8 milliún i mbreisluach indíreach don gheilleagar réigiúnach
  - » Íosmhéid 10-15 post áitiúil

Moltaí: (1) Ionad cultúrtha/mol cruthaitheach a fhorbairt i Lár na Cathrach
(2) Cinntiú go bhfuil áiseanna cultúrtha ar fáil i mbailte

Deiseanna sa gheilleagar glas

Is deis mhór é an geilleagar glas don Mheán-Iarthar, agus d'fhéadfadh sé athrú céime ar fhás a chumasú

Deiseanna sa gheilleagar glas

- » Tá an poitéinseal ag réigiún an Mheán-Iarthair a bheith ina Imchuach Digiteach Glas: ceannaire i bhforbairt agus oibriú na hearnála gaoithe amach ón gcósta in Éirinn agus ina cheannaire nuálaíoch sa gheilleagar digiteach glas, lena n-áirítear mar leaba tástála don nuálaíocht dhomhanda. Tá ról ríthábhachtach ag Luimneach i bhforbairt an Imchuach Ghlais Dhigiteach seo
  - » Beidh díchoimisiúnú Ghob na Muine agus forbairt Ghob na Muine a hAon agus a Dó ina chatalaíoch don fhorbairt seo, rud a mbeidh gá le comhinfeistíocht de bhreis is €5 billiún. D'fhéadfadh Gob na Muine 3,500 post a ghiniúint, agus is é 15,000 in aghaidh an GW an riail ghinearálta do phoist indéreacha.
  - » Le go n-éireoidh leis an réigiún, d'fhéadfadh bunú DAC idir na trí údarás áitiúla a bheith ina chéad chéim thábhachtach, beidh gá le feabhsú ar an mbóthar go Faing, agus beidh mapáil scileanna ríthábhachtach.
  - » Is féidir leis an réigiún braisle taighde a fhorbairt maidir le fuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus fuinneamh mara, agus tá bonn láidir i bhfeidhm cheana féin ag OL, TUS, agus MTU, i measc eile. Ina theannta sin a
- Tá Meabhrán Tuisceana sínithe idir na trí údarás áitiúla, agus é ar intinn DAC a bhunú
- » Ina theannta sin, tá deiseanna ann chun Dugthailte na Cathrach a fhorbairt mar mhol taighde mara agus mar shuíomh do spás gortainne do FBManna. Is féidir tosaíocht a thabhairt dóibh seo sa mheántearma. Ina theannta sin, is féidir an bonn scileanna atá á fhorbairt tríd an tionscadal +CxC a ghíaráil chun an leibhéal iarfheistithe atá á dhéanamh sa chathair agus sa chontae a mhéadú..

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhoírí:** lena n-áirítear LCCC, Comhairle Contae an Chláir, BSL, Eirgrid
- » Láthair: beidh fás díreach suntasach sa Chlár, ag Gob na Muine, agus amach ón gcósta, Faing an príomhshuíomh i gContae Luimnigh, na Dugthailte ina phríomhshuíomh sa Chathair
- » **Áiseanna:** bunú DAC idir na trí údarás áitiúla, beidh gá le feabhsúchán ar an mbóthar go Faing, beidh uasghrádú ag teastáil ar dhuganna ag Faing, spás gortainne i nDugthailte na Cathrach
- » **Maoiniú agus forbairt:** Rialtas láir, údarais áitiúla, Fiontraíocht Éireann, GFT, BSL, an Banc Eorpach Infheistíochta
- » **Comhpháirtithe san earnáil phríobháideach:** smaoinigh ar imreoirí móra ar nós Energia, Statkraft, Fred Olsen Renewables, Siemens, Vestas, GE Energy
- » **aithris:** Hull (RA), Conair Teicneolaíochta Dulles (SAM)
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** ailíníonn an tionscadal leis an téama foriomlán maidir le glacadh leis an ngeilleagar glas
- » **Tuairisceáin eacnamaíocha:** ginfidh gach €1 milliún a infheistítear i bhfuinneamh gaoithe go díreach:
  - » €0.2-€0.4 milliún i mbeisluach indéreach don gheilleagar réigiúnach
  - » Tugann réamh-mheastacháin ón MREP le fios go bhféadfadh forbairt feirmeacha gaoithe amach ón gcósta 5,000 post a ghiniúint ar dtús, agus go bhféadfaí 30,000 post a chruthú san fhadtearma, rud a ghinfeadh ~€525 milliún in ioncam cánach don Státchiste.

Moltaí: (1) Coincheap an cuan digiteach a fhorbairt
(2) Spás gortainne a fhorbairt sna Dugthailte do ghnólachtaí atá dírithe go digiteach

Earnáil na soghluaisteachta atá ag fás – idir thalamh agus aer

Is féidir tógáil ar shaineolas earnála sa tSionainn chun na hearnálacha soghluaisteachta agus eitlíochta a chur chun cinn

Deiseanna san eitlíocht agus soghluaisteacht aeir

- » Tá cáil láidir forbartha ag an Iartha Láir san earnáil soghluaisteachta, agus is dócha go dtiocfaidh fás ar an mbraisle atá ag teacht chun cinn, atá bunaithe den chuid is mó as an tSionainn, go dtí 2030. Tugann an bonn scileanna reatha i soghluaisteacht talún deis don réigiún a shoghluaisteacht níos leithne a mhéadú. tairiscint: drones dóchúil sa ghearthéarma/meántéarma, agus feithiclí uathrialacha agus éirí de thalamh ingearach sa mheántéarma/fadtéarma, sa dara leath den deich mbliana seo
- » Is iad na príomhláidreachtaí atá mar bhonn agus thaca ag na deiseanna seo ná saineolas OL i dtaighde aerloingseoireachta, ábhar ilchodach, agus cadhnraí, chomh maith le saineolas Lero in innealtóireacht leictreonach agus ríomhaireachta.
- » Ciallaíonn nádúr láithreáin déantúsaíochta Luimnigh agus a phatrún lonnaithe níos leithne go mbeidh ról ag drones luath nó mall, agus d'fhéadfadh torthaí caipitil i bhfad níos ísle agus níos tapúla a léiriú ná uasghrádú ar phríomhbhóithre – a bheith ina Comhairle réamhghníomhach ag fáiltiú roimh thrialacha luatha, le suíomhanna tiomnaithe do vertistops, mar chomhartha níos leithne de bheith ina áit le gnó a dhéanamh
- » D'fhéadfadh LCCC comhoibriú le cuideachtaí atá ag forbairt teicneolaíochtaí nua chun réitigh nuálacha ar fhadhbanna uirbeacha / áitiúla a spreagadh, lena n-áirítear nascacht tuaithe
- » Tá aer-thacsaithe atá in ann roinnt paisinéirí a chur ina suí ag tástáil eitilte cheana féin agus beidh siad ag feidhmiú ar bhonn tráchtála in iliomad cathracha faoi lár na 2020í. Tá roinnt cathracha, lena n-áirítear Melbourne agus Denver ag síneadh amach go réamhghníomhach ar fud an iliomad forbróirí le bheith ina réigiúin cheannródaíochta, agus 'vertiports' agus 'vertistops' á gcomhtháthú ina bpleananna forbartha.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhóirí:** lena n-áirítear LCCC, Grúpa na Sionainne, IAA, UL, Jaguar Land Rover, GM, Future Mobility, Cisco, Proviso, Digital Realty, Lero
- » **Suíomh:** Sionainn do thalamh, le poitéinseal do sholáthróirí seirbhíse bunaithe i gCathair agus i gContae Luimnigh
- » **Áiseanna:** forbairt leanúnach ag an tSionainn, breithnithe spásúlachta chun feithiclí uathrialacha a thriail; faoi 2030, beidh gá le 'vertiports' agus 'vertistops' a bheith i lár na cathrach agus sa chúlchróch níos leithne.
- » **Maoiniú agus forbairt:** infheistíocht na hearnála poiblí san oideachas, maoiniú cothromais phríobháidigh, MNCanna
- » **Comhpháirtithe san earnáil phríobháideach:** smaoineamh ar imreoirí móra ar nós Uber Air, Volocopter, Wisk
- » **aithris:** roinnt cathracha comhchosúla sa Nua-Shéalainn ag triail drones/soghluaisteacht aeir; Dhírigh NZ ar shoghluaisteacht aeir a nascadh le ceantair thuaithe; I measc na gcathracha nuálaíochta móra tá Melbourne, Singeapór, Denver
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** ailíniú an tionscadal le coincheapa foriomlána daoine a ullmhú don todhchaí agus geilleagar nuálaíoch a fhorbairt
- » **Tuairisceáin eacnamaíochta:** poitéinseal gearthéarmach do 250-500 post sa tSionainn sna cúig bliana amach romhainn.

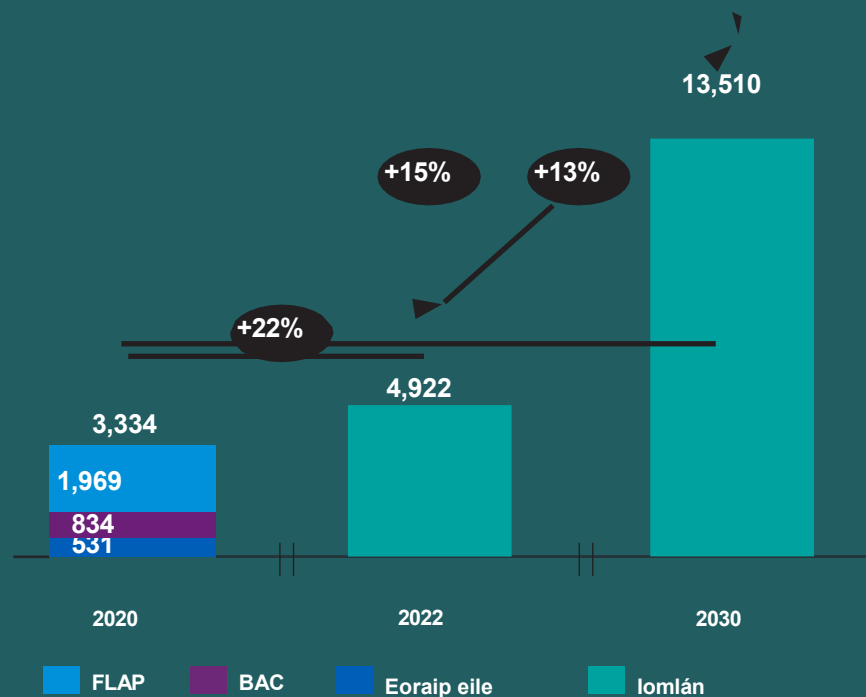
Moltaí: (1) Tógáil ar scileanna atá bunaithe sa tSionainn chun freastal ar riachtanais amach anseo
(2) Bheith ar an údarás áitiúil is mó in Éirinn maidir le AVanna/soghluaisteacht aeir

Ionaid sonraí a mhealladh chuig an réigiún

Soláthraíonn ionaid sonraí poist dea-íochta le linn na tógála. Is deis shoiléir é seo don earnáil

Fás réamh-mheasta ar ionaid sonraí san Eoraip (MW)

Ag tógáil bonn le fás as

- » Ar fud an domhain, tá ionaid sonraí tagtha chun cinn mar phríomhdhíseanna do thíortha agus do réigiúin fostaíocht thógála ar ardíocaíocht a ghiniúint thar roinnt blianta. Léiríonn taighde go bhfuil iolraitheoirí infheistíochta láidir: suas le 13 post tacaíthe in áiteanna eile sa gheilleagar do gach \$1 milliún a chaitear ar oibríochtaí ionaid
- » Chun infheistíocht ionaid sonraí a mhealladh, ní mór do Luimneach agus do réigiún an Mheán-Iarthair taithí agus cuntas teiste éagsúil a léiriú maidir le hionaid sonraí comhchosúla a sheachadadh de réir méide, Meigeavata, agus leibhéal castachta.
- » Go ginearálta teastaíonn ar a laghad 1-3 dintiúir anois, agus tá taithí shuntasach ag na himreoirí

is mó le rá ag obair le custaiméirí hyperscale agus comhshuíomh ar fud an domhain. Ina theannta sin, tá eolas ar an margadh áitiúil agus sonraíochtaí teicniúla, chomh maith le caidreamh le rannpháirtithe slabhra soláthair / fochonraitheoirí luachmhar.

- » Is minic go mbíonn suim ag go leor oibreoirí a oibríonn le conraitheoirí maithe i margadh amháin deiseanna a phlé leis an gconraitheoir céanna i margaí nua. Is réamhriachtanas é an cumas tionscadail a sheachadadh in am agus de réir buiséid, le tuairimí réalaíochta ar an bhfráma ama le haghaidh seachadta ag an tús, chomh maith le dea-thaifead sábháilteachta agus cumas comhlíonadh iomlán na gcód ábhartha a léiriú.
- » Tá cead pleanála tugtha do Chomhlacht Chalaafort na Sionainne, Fhainge chun an chéad ionad sonraí ar snámh san Eoraip i ndugthailte Luimnigh (Nautilus) a fhorbairt, le deiseanna féideartha le haghaidh tuilleadh infheistíochta. Tá aonáin ar nós GM ag fiosrú an acmhainneacht seo i réigiún an Mheán-Iarthair, agus go háirithe is féidir le Luimneach ionaid sonraí a gharáil mar chumasóirí fostaíochta.

Moltaí: (1) Sainaithean na bearnaí a theastaíonn chun na deiseanna seo a fhorbairt
(2) Rannpháirtithe idirnáisiúnta a aithint agus dul i dteagmháil leis na gnólaigh sin

Glacadh le hathrú tionsclaíoch

Is deis bhunúsach eacnamaíoch agus sóisialta é Tionscal 4.0 do Luimneach

Tionscal 4.0

- » Tagraíonn Tionscal 4.0 don Cheathrú Réabhlóid Thionsclaíoch; cleachtais déantúsaíochta agus tionsclaíochta traidisiúnta a chlaochlú le teicneolaíochtaí faoi stiúir Internet of Things (IoT), cinnteoireacht mhéadaithe agus ard-uathoibriú / róbataic. Luann go leor fostóirí áitiúla Tionscal 4.0 agus an gá atá le táirgiúlacht a fheabhsú, ach admhaíonn siad go hoscailte go bhfuil siad an-luath ina gcuar foghlama féin ar an ábhar.
- » Mar sin, féadfaidh an Chomhairle ceannródaíocht a dhéanamh maidir le hóstáil rialta imeachtaí trádála ábhartha / teicneolaíochtaí ábhartha a thaispeáint, e.g. róbataic a bhaineann go sonrach le sláinteachas bia nó ard-déantúsaíocht. Is féidir é seo a dhéanamh i gcomhar le gníomhaithe imeachtaí gairmiúla san earnáil phríobháideach nó a eagrú go lárnach, agus d'fhéadfaí é a chomhtháthú leis an gcás gnó do 1-2 óstán nua cáilíochta idirnáisiúnta sa réigiún. Smaoinigh ar dhreasú díreach a dhéanamh ar infheistíochtaí i róbataic sa réigiún (m.sh. x cent a mheaitseáil le gach euro d'infheistíocht cuideachta sa limistéar suas go dtí uasteorainn chomhaontaithe in aghaidh an iarratasóra)
- » Mar a léiríodh, is réimsí atá ag teacht chun cinn go tapa iad drones agus anois soghluaisteacht aeir, agus fréamhshamlacha aer-thacsaithe in úsáid cheana féin. Bainfidh cuideachtaí a bhfuil baint acu lena slabhra soláthair leas as an gcóineasú ar fud roinnt treochtaí digiteacha, lena n-áirítear AV, IoT, teicneolaíocht ceallraí in earnáil a bheidh in iomaíocht le hearnálacha na ngluaisteán agus na heitlíochta traidisiúnta araon.
- » Tá dul chun cinn déanta cheana féin ag Luimneach i dtreo Tionscal 4.0 trí CONFIRM ag UL agus áiseanna réamhdhéantúsaíochta an IDA á dtógáil ag an bPáirc Náisiúnta Teicneolaíochta i Plassey. Tá Confirm agus Netmore Group ag forbairt líonra 5G le haghaidh déantúsaíochta a d'fhéadfadh buntáiste táirgiúlachta iomaíoch a sholáthar d'imreoirí áitiúla.

Printíseachtaí

- » Téama comónta is ea nach mbíonn printíseachtaí tarraingteach go leor nó nach ndéantar margaíocht a dhóthain orthu d'fhostóirí agus do scoileanna / do thuismitheoirí. Ar leibhéal náisiúnta, tá scéim printíseachta nua seolta
- » San Iarthar Láir, d'fhéadfadh feachtais teachtaireachtaí tacaíochta leis na príomhsholáthraí oideachais go léir a bheith i measc na bpríomhghníomhartha do pháirtithe leasmhara, ach freisin maoiniú díreach breise do réimsí tosaíochta cúrsa, e.g. innealtóireacht róbataic, sábháilteacht bia, eolaíochtaí beatha, dearadh iomlánaíoch aeraspáis, ard-déantúsaíocht
- » Is féidir leis an gComhairle bróicéir macánta a imirt chun cur chun cinn printíseachtaí i suíomhanna scoile a spreagadh. Cé go bhféadfadh sé seo a bheith lasmuigh de shainchúram traidisiúnta na Comhairle, is sampla maith é den áit a bhféadfadh go mbeadh gá le forbairt a dhéanamh ar ról na Comhairle chun fanacht ábhartha.
- » Tuiscint láidir i measc páirtithe leasmhara i réigiún an Mheán-Iarthair nach bhfuil ionadaíocht iomlán eacnamaíoch ag grúpaí imeallaithe - príomhfhócas anseo chun deiseanna a leathnú do gach saoránach
- » Faoi 2030, ba cheart go mbeadh sé mar aidhm ag Luimneach a bheith mar óstaigh ar cheann de na príomhionaid náisiúnta do staidéar printíseachta in Éirinn agus é d'aidhm aici rannpháirtíocht i bprintíseachtaí a mhéadú go suntasach.

Moltaí: (1) Plean a fhorbairt chun glacadh le Tionscal 4.0 an deich mbliana seo
(2) Printíseachtaí a dhéanamh lárnach d'fhás eacnamaíoch

Teicneolaíocht a théann tríd na hearnálacha go léir

Beidh TFC chun tosaigh ar chlaochlú eacnamaíoch sna 2020í. Is ceannaire suite go maith é Luimneach

Tuilleadh fáis TFC

- » Is eamáil láidir í an eamáil TFC i Luimneach agus san Iarthar Láir le roinnt blianta anuas – áirítear Dell, GM, GE, srl.
- » Thar na tréimhse go dtí 2030, is féidir tógáil ar dheiseanna breise, go háirithe agus an teicneolaíocht ag dul trí eamálacha eile, mar na heolaíochtaí beatha, cógaisíocht, MedTech, agus agra-theicneolaíocht.
- » Tá roinnt gnólachtaí ag teacht chun cinn mar imreoirí láidre in TFC – m.sh. Techkrow (trialacha cliniciúla), Redfair (bainistíocht acmhainní fiontair), Accuvio (bogearraí tuairiscithe inbhuanaitheachta), Pointe Gníomhaíochta (seirbhísí TF bainistithe), Kemp (iarratais), Tango Telecom, Transact Campus
- » Go ginearálta níl dóthain spáis chuí i lár na cathrach le go bhféadfaidh gnólachtaí TFC fás. I measc na ngníomhaíochtaí a d'fhéadfaí a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt air seo sa ghearrthéarma beidh uasghrádú ar an spás ar an gcéad urlár os cionn na siopaí, chun úsáid níos fearr a bhaint as an spás folamh.
- » Ina theannta sin, tá an dearcadh ann gur dúshlán é maoiniú a fháil do thionscadail forbartha, agus i gcásanna áirithe go bhfuil an spás atá ar fáil róchostasach do ghnólachtaí beaga. Beidh gá le spás comhoibríthe a fhorbairt chun tairiscint inoiriúnaithe a sholáthar do ghnólachtaí atá ag fás san eamáil, ag tógáil ar an spás atá ann cheana féin a sholáthraíonn 'The Engine'.
- » Is féidir aird a tharraingt freisin ar chostas maireachtála measartha níos ísle Luimnigh mar bhealach chun tuilleadh infheistíochta TFC a mhealladh chuig an réigiún.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhóirí:** Iena n-áirítear LCCC, UL, TUS, Dell, GM, GE, Techkrow, Redfair, Accuvio, Action Point, IDA, IT Leitir Ceanainn, Innovate Limerick
- » **Suímh:** Páirceanna gnó i Luimneach, Dugthailte Luimnigh, Lár Chathair Luimnigh, Áis Inneall
- » **Áiseanna:** An Pháirc Náisiúnta Teicneolaíochta, Áis Réamhdhéantúsaíochta an IDA (á thógáil faoi láthair), moil chothaithe TFC
- » **Maoiniú agus forbairt:** MNCs, IDA, Enterprise Ireland.
- » **Comhpháirtithe san eamáil phrófobháideach:** Smaoinigh ar imreoirí móra TFC mar Dell, GM, Teckrow etc.
- » **aithris:** D'fhéadfadh Luimneach a bheith ina 'Ghleann Sileacain' na hÉireann, is féidir le Luimneach dul san iomaíocht leis an eamáil TFC i mBaile Átha Cliath
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** Tá an tionscadal ar aon dul leis an téama 'Glac agus fás ar láidreachtaí eacnamaíocha'
- » **Tuairisceáin eacnamaíocha:** ginfidh gach €1 milliún a infheistíonn gnólachtaí TFC suim bhreise:
  - » €0.1-€0.3 milliún de bhreisluach indéireach don gheilleagar áitiúil, chomh maith leis an infheistíocht €1 milliún.

Moltaí: (1) Gnólachtaí nuathionscanta TFC a nascadh leis an spás atá ar fáil ar an gcéad urlár
(2) Déan imreoirí réigiúnacha agraibhia a nascadh le himreoirí TFC

Eolaíochtaí beatha mar cholún fáis

Beidh eolaíochtaí beatha chun tosaigh ar chlaochlú eacnamaíoch sna 2020í. Is ceannaire áit mhaith é Luimneach

Eolaíochtaí beatha, cógaisíocht, MedTech

- » Tá ról lárnach ag réigiún an Mheán-Iarthair sna heolaíochtaí beatha agus MedTech le blianta beaga anuas, ag comhlánú braislí eamálacha láidre eile i gCorcaigh agus i nGaillimh agus ag léiriú cnámh droma nuálaíochta san eamáil ar fud chósta an iarthair – is ionann an fhostaíocht i Luimneach agus ~5,000.
- » I measc na bpríomhpháirtithe a tháinig chun cinn agus/nó a bhfuil infheistíocht déanta acu sa réigiún tá Regeneron, Boston Scientific, Janssen, Edwards Lifesciences, Johnson & Johnson. Go dtí seo, d'éirigh go measartha maith le cuideachtaí seach-thairgí a fhorbairt ó imreoirí móra. Mar sin féin, mhéadaigh láithreach na n-imreoirí seo freisin ar an éileamh ar lóistín óstáin ina gcomharsanacht chun freastal ar chuairoteoirí
- » Tá spriocanna uailmhianacha ag an IDA maidir leis na heolaíochtaí beatha, cógaisíocht agus MedTech le fás go náisiúnta agus san Iarthar Láir.
- » Ar leibhéal acadúil, tá nasc maith ag OL agus TUS leis an eamáil go réigiúnach, agus cuireann siad clár a bhaineann leis an tsláinte ar fáil mar chuid dá gcroí-churaclaim.
- » Tá na deiseanna is suntasaí le deich mbliana i gcúram sláinte ceangailte agus pearsantaithe agus in eagarthóireacht ghéinte, níl aon dul chun cinn suntasach déanta ag aon réigiún eile in Éirinn ar na réimsí fáis seo; is féidir leis an Iarthar Láir a bheith ina cheannaire, ag tabhairt le chéile saineolas ar fud na heolaíochtaí beatha agus TFC.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhoirí:** LCCC, UL, TUS, EI, IDA
- » **Suímh:** An Ráithín, Caladh an Treoigh, naisc níos dlúithe le Gaillimh (cf. bitghleann na hEorpa)
- » **Áiseanna:** An Pháirc Náisiúnta Teicneolaíochta, Áis Réamh-Déantúsaíochta an IDA (á thógáil faoi láthair).
- » **Maoiniú agus forbairt:** IDA, Enterprise Ireland, MNCs
- » **Comhpháirtithe san eamáil phríobháideach:** Smaoinigh ar na himreoirí móra sna heolaíochtaí beatha, cógaisíocht, MedTech – Regeneron, Boston Scientific, Janssen, Edwards Lifesciences, Cook Medical, Johnson & Johnson – Vision Care, Stryker, Teleflex, Wyeth, Aerogen
- » **aithris:** BioValley (Basel, Baden-Wurttemberg, Alsace), Flandersbio, Gleann Medicon (Cóbhanhávan / Skane)
- » **Ailíniú le téamaí agus coincheapa:** Tá an tionscadal ar aon dul leis an téama 'Glac agus fás ar láidreachtaí eacnamaíocha'
- » **Tuairisceáin eacnamaíocha:** Ghinfí go díreach gach €1 mhiliún a infheistíonn gníomhaíthe eolaíochtaí beatha, cógaisíochta agus/nó MedTech i saoráidí atá ann cheana féin nó i saoráidí nua:
  - » suas le €0.5 milliún i mbreisluach indíreach don gheilleagar réigiúnach

Moltaí: (1) Ar a laghad 1 ionad taighde nua de chuid Fhondúireacht Eolaíochta Éireann a fháil do Luimneach
(2) Bí i do chéad réigiún aistritheora in eagarthóireacht géine

Seirbhísí airgeadais

Earnáil atá ag fás is ea seirbhísí airgeadais le cumas láidir agus deiseanna maithe do Luimneach

Seirbhísí Airgeadais

- » Tháinig fás ar an earnáil Seirbhísí Airgeadais i Luimneach thar shaolré Phlean Luimnigh 2030. D'fhógair fostóir suntasach amháin, Northern Trust, 700 post san iomlán, agus fógraíodh 54 post Dí, Cuntasaíochta agus Gnó i R1 2021.
- » Táirgeann institiúidí ardoideachais an réigiúin líon suntasach céimithe ar chúrsaí tráchtála, airgeadais agus eacnamaíochta. Ní fhanann go leor díobh seo sa réigiún, ach ina ionad sin ag athlonnú go Baile Átha Cliath nó áit eile
- » De réir mar a fhásann tionscail ar nós TFC agus Eolaíochtaí Beatha, tiocfaidh méadú ar sheirbhísí airgeadais agus gairmiúla eile i Luimneach ag an am céanna. Léiríonn fás féideartha na seirbhísí airgeadais an gá atá le spás oifige d'ardchaighdeán agus le tairiscint chónaithe leathnaithe laistigh de lár chathair Luimnigh
- » Áireofar ar threochtaí i seirbhísí airgeadais an deich mbliana seo 'Hipearphearsanú', claochlú digiteach níos mó, comhoibriú fintech, AI, agus fócas ar thairiscint chónaithe. Is ceannaire réigiúnach Áiseach é Grúpa Seangán na Síne: bí ag súil go ndéanfaidh imreoirí airgeadais Eorpacha fócas agus tairiscint Ghrúpa Seangán a mhacasamhlú sna blianta amach romhainn
- » D'fhéadfadh treochtaí oibre cianda cur ar chumas go leor gairmithe seirbhísí airgeadais cónaí i gContae Luimnigh agus oibriú do ghnólachtaí atá lonnaithe in áiteanna eile.

Cur i bhfeidhm

- » **Geallsealbhóirí:** lena n-áirítear LCCC, GFT, Fiontraíocht Éireann
- » **Suíomh:** Lár Chathair Luimnigh, Ceantar na nDugaí.
- » **Áiseanna:** Tá gá le méideanna breise breise de spás oifige i lár na cathrach agus tairiscintí cónaithe chun freastal ar an earnáil seo atá ag fás. Beidh ról ag moil cianoibre freisin chun freastal ar an earnáil seo.
- » **Maoiniú agus forbairt:** Enterprise Ireland, IDA
- » **Comhpháirtithe san earnáil phríobháideach:** Déanann mórghnólachtaí Seirbhísí Airgeadais iniúchadh ar an bhféidearthacht le haghaidh dara teacht i dtír le grúpaí tionscail (m.sh. Seirbhísí Airgeadais Éireann, Cistí Éireannacha)
- » **Ailiniú le téamaí agus coincheapa:** Tá an tionscadal ar aon dul leis an téama '*Glac agus fás ar láidreachtaí eacnamaíocha*'.

Moltaí: (1) Fócas ar sholáthar spás oifige chun freastal ar fhás
(2) Tairiscint chónaithe i lár na cathrach a mhéadú in éineacht le seachadadh oifige

Roinn a Cúig:

DEISEANNA SPÁSULA

Imlíonnn an chuid seo na moltaí athbhreithnithe de Phlean Spáis Luimnigh 2030 ar fud mhórlimistéar na cathrach, ag tosú le moltaí comharsanachta lár na cathrach agus ag leanúint le cur síos ar mholtaí do na comharsanachtaí uirbeacha forimeallacha agus ar mholtaí le haghaidh coimrí forbartha, le deiseanna ag leathnú chuig Baile Contae an Chaisleáin Nua. Siar agus isteach i mbailte eile ar mhúnla na bPleananna Réimse Poiblí atá ann cheana féin do Eas Géitine agus don Bhrú.

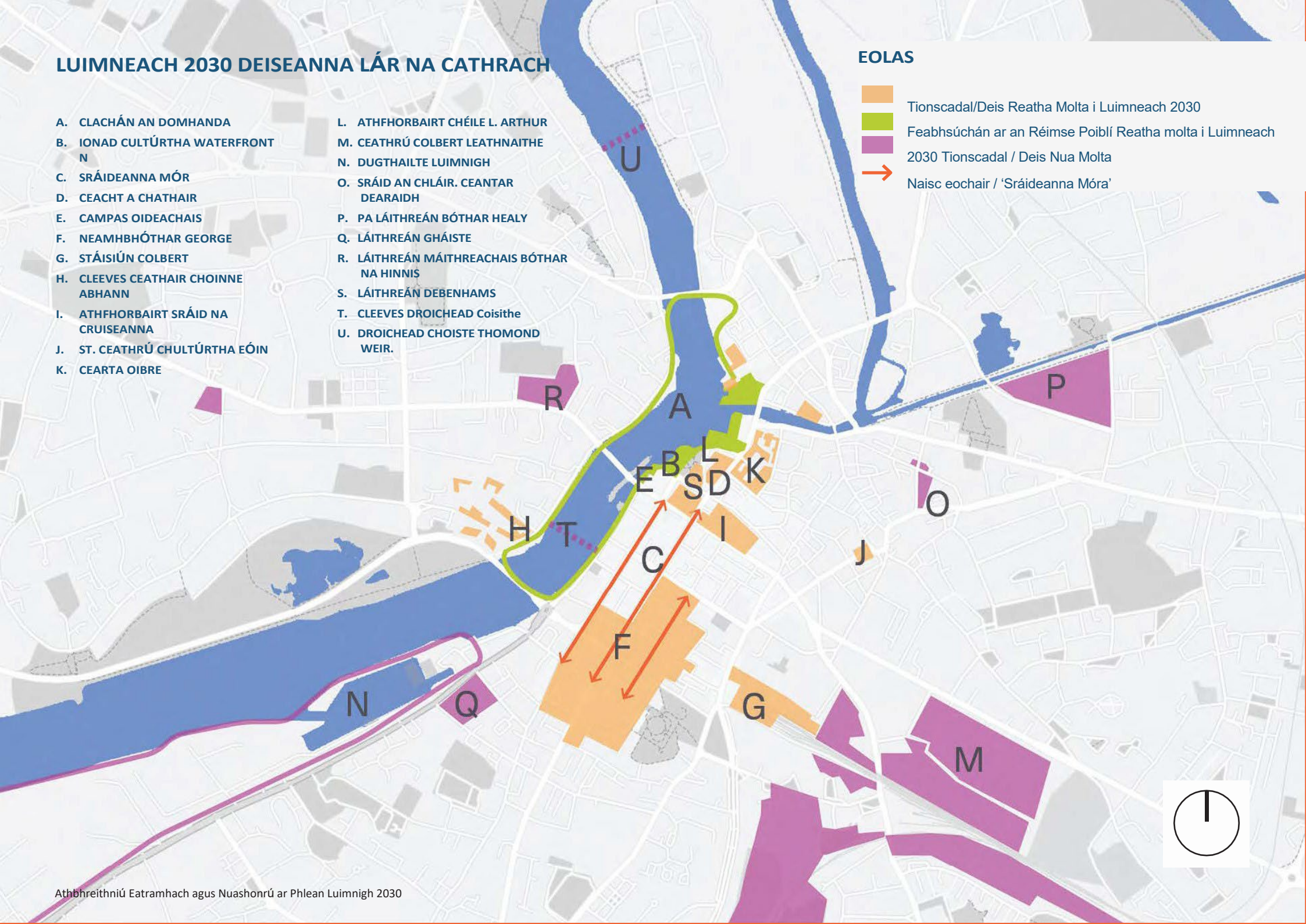
LUIMNEACH 2030 DEISEANNA LÁR NA CATHRACH

- A. CLACHÁN AN DOMHANDA
- B. IONAD CULTÚRTHA WATERFRONT N
- C. SRÁIDEANNA MÓR
- D. CEACHT A CHATHAIR
- E. CAMPAS OIDEACHAIS
- F. NEAMHBHÓTHAR GEORGE
- G. STÁISIÚN COLBERT
- H. CLEEVES CEATHAIR CHOINNE ABHANN
- I. ATHFHORBAIRT SRÁID NA CRUISEANNA
- J. ST. CEATHRÚ CHULTÚRTHA EÓIN
- K. CEARTA OIBRE

- L. ATHFHORBAIRT CHÉILE L. ARTHUR
- M. CEATHRÚ COLBERT LEATHNAITHE
- N. DUGTHAILTE LUIMNIGH
- O. SRÁID AN CHLÁIR. CEANTAR DEARAI DH
- P. PA LÁITHREÁN BÓTHAR HEALY
- Q. LÁITHREÁN GHÁISTE
- R. LÁITHREÁN MÁITHREACHAIS BÓTHAR NA HINNIS
- S. LÁITHREÁN DEBENHAMS
- T. CLEEVES DROICHEAD Coisithe
- U. DROICHEAD CHOISTE THOMOND WEIR.

EOLAS

- Tionscadal/Deis Reatha Molta i Luimneach 2030
- Feabhsúchán ar an Réimse Poiblí Reatha molta i Luimneach
- 2030 Tionscadal / Deis Nua Molta
- Naisc eochair / 'Sráideanna Móra'

Deiseanna Spáis

Léiríonn an fócas ar dheiseanna iolracha laistigh de limistéar Lár na Cathrach an tábhacht a bhaineann le Lár na Cathrach mar phríomhcheann scríbe laistigh de struchtúr uirbeach illárnach an phlean spáis.

Ullmhófar Plean Ceantair Áitiúil don Chaisleán Nua Thiar laistigh de bhliain ó ghlactar le Plean Forbartha Luimnigh, ag leagan amach conas a d'fhéadfadh sé freastal ar fhás suntasach daonra agus conas is féidir leis an mbaile comhoibriú agus nascadh níos fearr le bailte eile sa chontae agus freastal air agus freastal air. limistéar uirbeach de chathair Luimnigh.

Agus Lár na Cathrach á mheas mar limistéar forbartha aonair, neartaíonn sé an creatlach uirbeach dlúth atá ann cheana féin agus léiríonn sé an chaoi a bhfuil rochtain an-mhór ar shuíomhanna deise, a d'fhéadfadh a bheith i bhfad ó lár an ionaid. Mar sin, is féidir an ceantar uirbeach níos leithne a athshamlú mar ghréasán comharsanachta insiúil, ag síneadh amach ó Chladach na Sionainne, gach ceann ag ionchorprú seirbhísí agus áiseanna éagsúla comhshuite.

Trí athchuid a thabhairt ar phlean na dtograí ar an mbealach seo, is féidir ordú a bhunú ar an iliomad oibreacha fearainn poiblí atá le teacht agus atá á gcumasú anois ag tairiscintí rathúla URDF mar thoradh ar an bPlean.

DEISEANNA NUA

ENNIS RD. LÁITHREÁN OSPIDÉAL

Amlíne: Meántéarmach Limistéar an tSuímh: 1.45 ha
Cur i bhfeidhm: Mheán
Tionchar: Mheán

R

CLEEVES DROICHEAD Coisithe

Amlíne: Ghearrthearma Cur i bhfeidhm: Deacair
Tionchar: Ard

T

DUGthailte LUIMNIGH

Amlíne: Meántéarmach Limistéar an tSuímh: 45.5 ha
Cur i bhfeidhm: Deacair
Tionchar: Ard

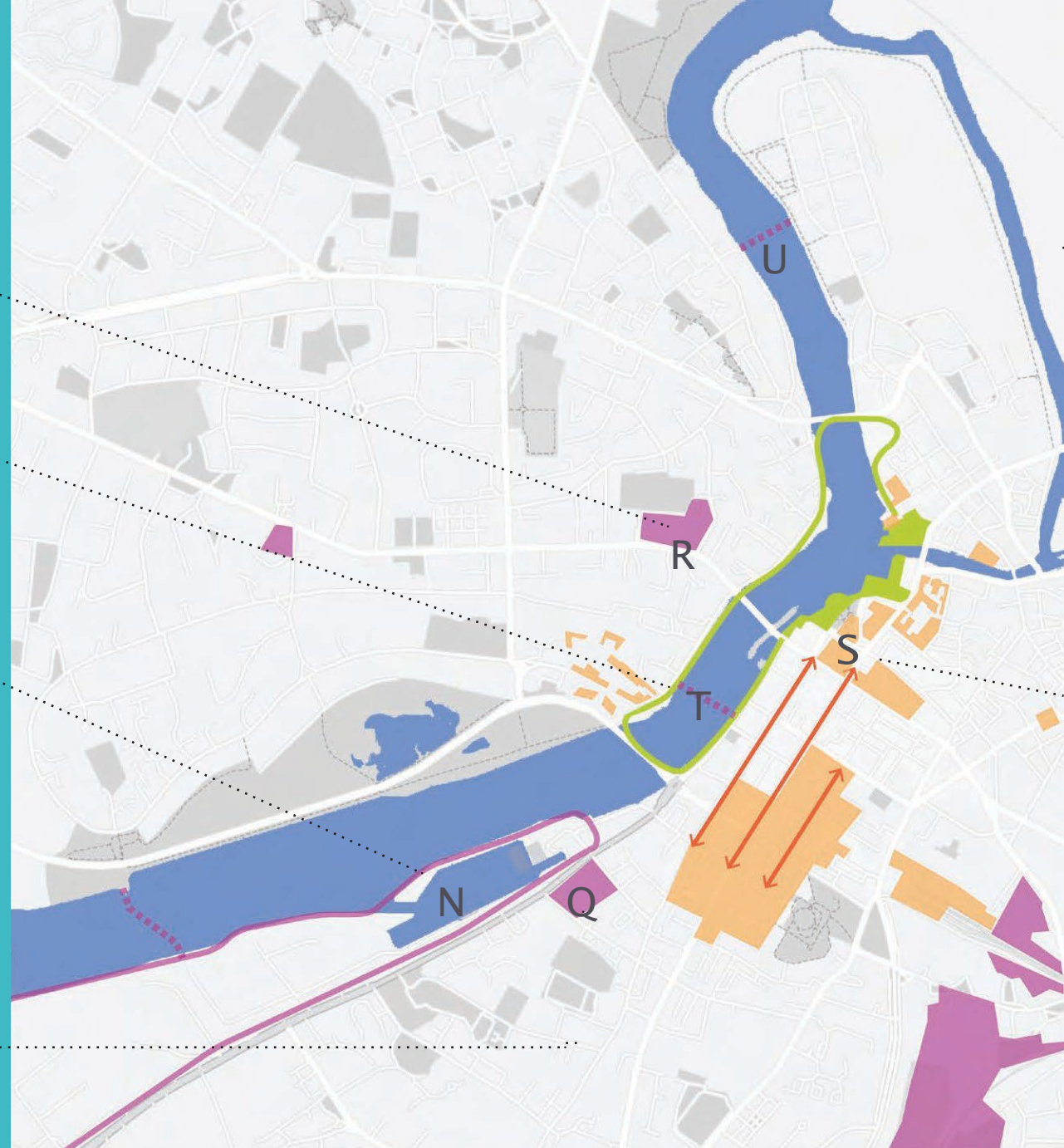
N

LÁITHREÁN GASWORKS

Amlíne: Meántéarmach Achar an tSuímh: 1.4ha
Cur i bhfeidhm: Meánach
Tionchar: Meánach

Q

Achoimre ar Mholtaí Láithreáin Deise Lár na Cathrach sa Phlean Spáis Athbhreithnithe

U

AN THOMOND DROICHEAD Coisithe AGUS Rothaithe

Amlíne: Fadtéarmach
Cur i bhfeidhm: Deacair
Tionchar: Ard

P

LÁITHREÁN BÓTHAR PA HEALY

Amlíne: Gearrthéarmach Achar an tSuímh:
0.4ha Cur i bhfeidhm: Simplí Tionchar:
Meánach

O

CEATHRÚ DEARADH SRÁID AN CHLÁIR

Amlíne: Meántéarmach Achar an tSuímh: 0.4ha Cur i bhfeidhm: Meánach
Tionchar: Meánach.

S

LÁITHREÁN DEBENHAMS/PENNYS

Amlíne: Meántéarmach Achar an tSuímh: 0.4ha Cur i bhfeidhm: Meánach
Tionchar: Meánach

M

CEATHRÚ STÁISIÚN COLBERT LEATHNAITHE

Amlíne: Fadtéarmach . Achar an tSuímh: 50+ha Cur i bhfeidhm: Deacair
Tionchar: Ard

AMHRÁN

Ghearrthéarma: ≈ 5 bliana

Meántéarmach: 5 bliana nó níos mó

Fadtéarmach: ≈ 10 mbliana nó níos mó

5. Deiseanna Spáis

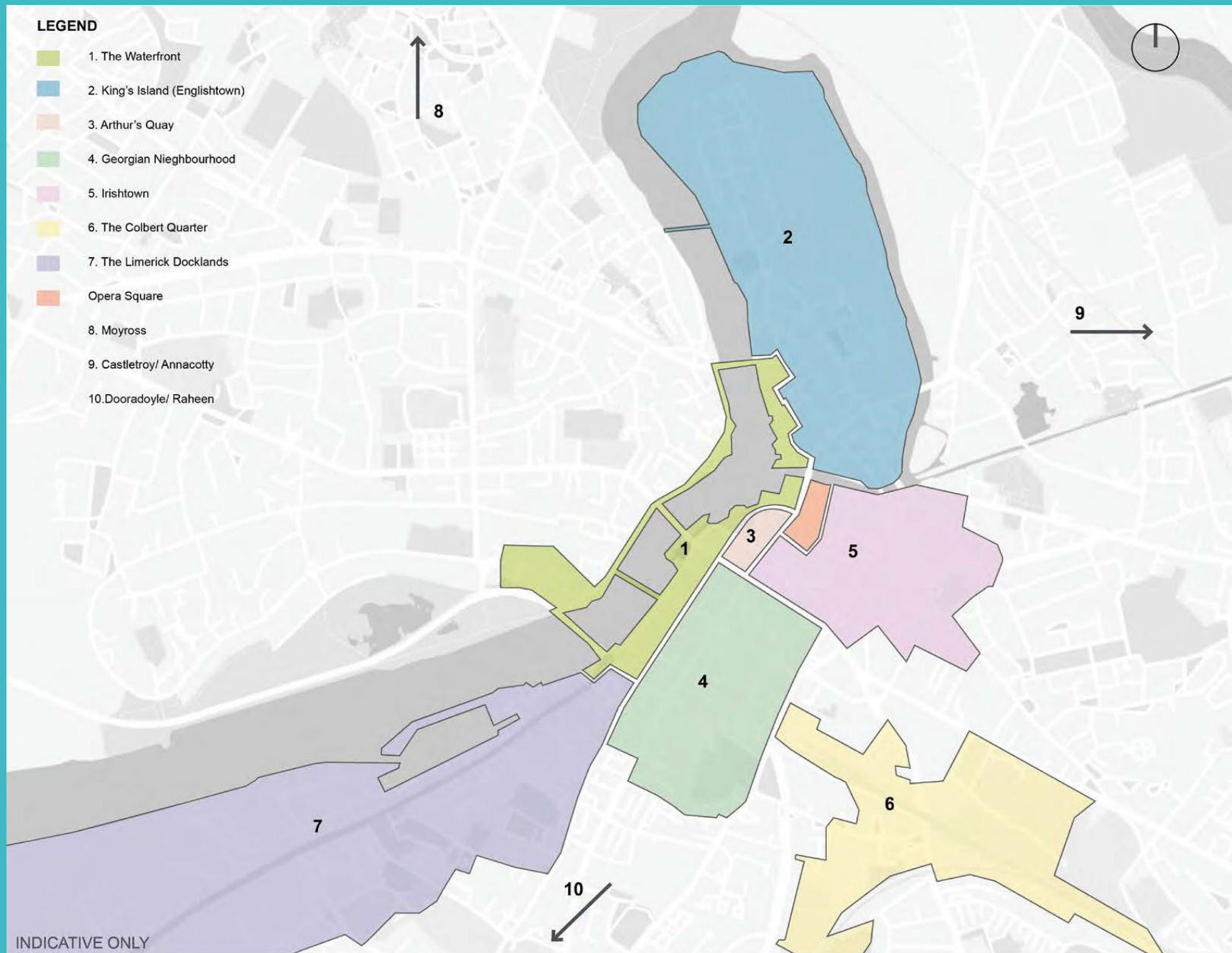
Mar gheall ar leathnú an phlean spáis chun réimse méadaithe athraithe ar fud na cathrach agus na mbruachbhailte a mheas agus an fócas ar nascacht a fhorbairt ní hamháin laistigh de agus ar fud lár na cathrach ach ar fud na gcomharsanachtaí freisin – tá forluí i measc na limistéar forbartha d'aon ghnó, mar atá leagtha amach sa chuid seo.

Cothaítear nascacht i gcathracha rathúla ón scála réigiúnach agus bonneagair anuas go dtí an scála a bhaineann le comharsanachtaí cathrach a nascadh lena chéile; agus spásanna laistigh de chomharsanachtaí dá chéile trí shráideanna sóisialta. Mar sin glactar i dtograí i Maigh Rois agus in Oileán an Rí le droichead nua do choisithe ag Cora Thuamhan; mar sin cruthaíonn moltaí i gcomharsanacht Thuar an Daill-an Ráithín naisc le Dugáí Luimnigh.

Aithnítear sráideanna nó bóithre a luaitear mar chuid de phríomhbhealaí coisithe mar naisc ríthábhachtacha idir suíomhanna deise, cinn scríbe agus comharsanachtaí. Chomh maith le huasghráduithe fearainn phoiblí a aithníodh ar shráideanna éagsúla, ba cheart tús áite a thabhairt do na bealaí áirithe seo le haghaidh idirghabháil an fhearainn phoiblí.

Ba cheart go gcuimseodh an idirghabháil sin gníomhartha gearrthéarmacha agus níos éadroime; feabhsuithe meántéarmacha; agus teaghlaim den dá cheann nuair is cuí. Ba cheart go bhfeabhsóidís inrochtaineacht, inléiteacht agus go soláthróidís teanga chomhtháite idir comharsanachtaí.

Léiríonn an léaráid thíos leathnú an phlean spáis ó bhunathrú ar chroílímistéar atá dírithe ar cheantar na 'Trí Dhroichead' go ceantar 'Cúig Dhroichead' a shíneann ó thuaidh agus ó dheas feadh an Éadain le hUisce.

1. An tÉadan le hUisce

Is í forbairt an Éadain le hUisce den Scoth an príomhthionscadal athbheochana agus claochlaithe de Phlean Luimnigh 2030. Cuimsíonn sé trí ghné; – Oibreacha Bonneagair Cois Abhann; forbairt úsáide measctha agus athúsáide oiriúnaitheach Cheathrú Cois Abhann Cleeves; – Campas Chathair Ollscoil Luimnigh.

Tograí Forbartha:

1.1 Ionad Cultúir/Siamsaíochta sa cheantar ó Ché Artúir go Cé na gCeannaithe, a chuireann leis an tairiscint stairiúil ag Oileán an Rí ó thuaidh, le miondíol laistigh de cheantar na Sráideanna Móra agus ceantar ealaíon sa Bhaile Gaelach. Tá suíomh Theach an tSáirséalaigh ina fhéidearthacht, atá taobh le Músaem Hunt chomh maith le spás léirithe a fhorbairt ar an Éadan le hUisce (a bheadh ar chomhscála le scála Cheoláras Perth nó le Trádstóras San Anna, Brooklyn Nua-Eabhrac). Ba chóir anailís a dhéanamh ar an méid spáis a theastaíonn le haghaidh spás léirithe ag an láthair seo.

1.2 Má fhágtar an láithreán, d'fhéadfaí radharc a fháil ar feadh na habhann go dtí na Céanna dá n-osclófaí an taobh thiar de shuíomh Theach an tSáirséalaigh. D'fhéadfadh sé seo a bheith ar an suíomh suaitheanta le haghaidh sraith spásanna ealaíona taibhléirithe níos lú ar ardchaighdeán a fhreastalaíonn ar gach ceann de na trí chomharsanacht uirbeacha eile.

1.3 Soláthróidh Campas Ollscoil Luimnigh ag Droichead an tSáirséalaigh daonra cónaitheach mac léinn i lár na cathrach. Beidh sé tábhachtach urlár na talún a fhorbairt chun na Céanna a bheochan agus a bheith oscailte don chathair, ag cruthú caidreamh láidir leis an spás poiblí chuig spás Theach na mBád.

1.4 Poitéinseal d'fhorbairt ard-dlúis, faoi stiúir chónaithe, ar Shuíomh an Ospidéil Mháithreachais ar Bhóthar na hInse, le rochtain ar Chéanna na Cathrach.

Tionscnaimh Chomhforbartha Áite:

1.5 Ba cheart tús áite a thabhairt d'fhorbairt Dhroichead Cheathrú Cois Abhann Cleeves, de réir mhaoiniú URDF, sula ndéanfar é a fhorbairt. Cuireann sé seo go mór leis an bhfearann poiblí agus is deis uathúil é eispéireas a bhaint den abhainn. Ba cheart na tairbhí féideartha a bhaineann leis na láithreacha éagsúla teachta i dtír atá ar fáil ag na láithreáin inse agus an acmhainneacht le haghaidh spás oscailte lárshrutha feadh bhealach an droichid a fhiosrú trí chomórtas dearaidh.

1.6 Ní mór Céanna gan ghluaiстеáin a thabhairt ar aghaidh mar réamhtheachtaí do chathair iomlán gan ghluaiстеáin. D'fhéadfaí clár 'seomra don abhainn' a chur i bhfeidhm, ag athúsáid páirceáil sráide ar na Céanna ag an deireadh seachtaine.

1.7 Sula gcuirfeadh Ceathrú Cois Abhann Cleeves ar fáil, ba cheart páirceáil a bhaint agus rochtain d'fheithicilí a theorannú feadh na gCéanna idir Sráid Shisil Íochtarach agus Sráid an tSáirséalaigh, rud a cheadódh láithreáin bhuana 'inse' fearainn poiblí a fhorbairt ag Sráid Shisil Íochtarach, Sráid na Sionainne agus Rae Bedford a leathnaíonn láithreach an fhearainn poiblí cois abhann i dtreo Shráid Anraí.

1.8 Ba chóir go gcuirfí droichead nua, gearr-réise, toillte níos airde le rochtain poiblí neamhtheoranta idir suíomh Mhúsaem Hunt agus Margadh na bPrátaí chun cinn mar thosaíocht chun feabhas a chur ar inrochtaineacht bhealach an Éadain le hUisce ag Cé Artúir, Teach an Chustaim, Margadh na bPrátaí agus Cé na gCeannaithe.

1.9 Tugann an plean spáis moladh don Tuarascáil Chumasaithe Abhann maidir le comhordú níos fadtéarmaí ar chomórtas dearaidh idirnáisiúnta do thogra dearaidh chomhtháite don fhearann poiblí ar an Éadan le hUisce, ag glacadh le cur chuige bainistíochta tírdhreacha uiscebhealaí chun aghaidh a thabhairt ar bhagairt ardú leibhéil na farraige agus impleachtaí. Córais bhainistíochta cosanta tuilte, agus ag an am céanna ag cur leis an mbonneagar luachmhar muirí agus uasmhéadú an fhearainn poiblí ag an éadan le huisce sa chathair. Bheadh an próiseas seo bunaithe ar an bhfoghlaim a gnóthaíodh le linn comhpháirteanna de Chlár Beochana agus Micreabhonneagair Cois Abhann na Cathrach den straitéis fearainn poiblí ar fud na cathrach agus ionchorpróidh sé impleachtaí an staidéir CFRAM le déanaí.

Fasach: Droichead Coisithe, Providence RI.

Nascann an droichead seo in Providence, Rhode Island dhá cheantar cathrach le dearadh leibhéal scoilte uathúil a spreagann gluaiseacht coisithe agus rothaithe feadh an leibhéal uachtaraigh ach a sholáthraíonn spás sosa ar leibhéal níos ísle le daoine a spreagadh stopadh i lár an tsrutha.

Fasach: Ceoláras Pheairt, an Ríocht Aontaithe.

Críochnaíodh Ceoláras Pheairt in 2005 tar éis comórtas dearaidh idirnáisiúnta. Áiríonn sé halla ceolchoirme lán-solúbtha 1,200 suíochán chun freastal ar chineálacha éagsúla imeachtaí.

**Fasach: The
Ark, Barra an
Teampail,
Baile Átha
Cliath.**

Soláthraíonn Amharclann an
Ark solúbthacht chun
taibhithe a chur ar stáitse
amuigh faoin aer chuig spás
poiblí Chearnóg Theach an
Tionóil in aice láimhe.

2. Oileán an Rí (an Baile Gallda)

Ceaptar gurb í an fhorbairt réamhchúirte an príomhthionscadal bunathraithe ar Oileán an Rí, rud a léiríonn tábhacht stairiúil an cheantair. Tá teorainn le forbairt chónaithe ar Oileán an Rí agus ba chóir tús áite a thabhairt do dhul chun cinn an Limistéir Athghiniúna. D'fhéadfadh go bhféadfaí Músaem Muirí Luimnigh/Embracena hEorpa a ionchorprú sa Réamhchúirt mura n-aithnítear suíomh oiriúnach ag Cleeves.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

2.1 Forbairt na Réamhchúirte a chur chun cinn, dá n-athlonnófaí na Cúirteanna, d'fhéadfadh go ndéanfaí athchóiriú ar an Teach Cúirte Cuarda stairiúil le haghaidh ceanncheathrú chathartha nua do Chomhairlí Cathrach agus Contae Luimnigh.

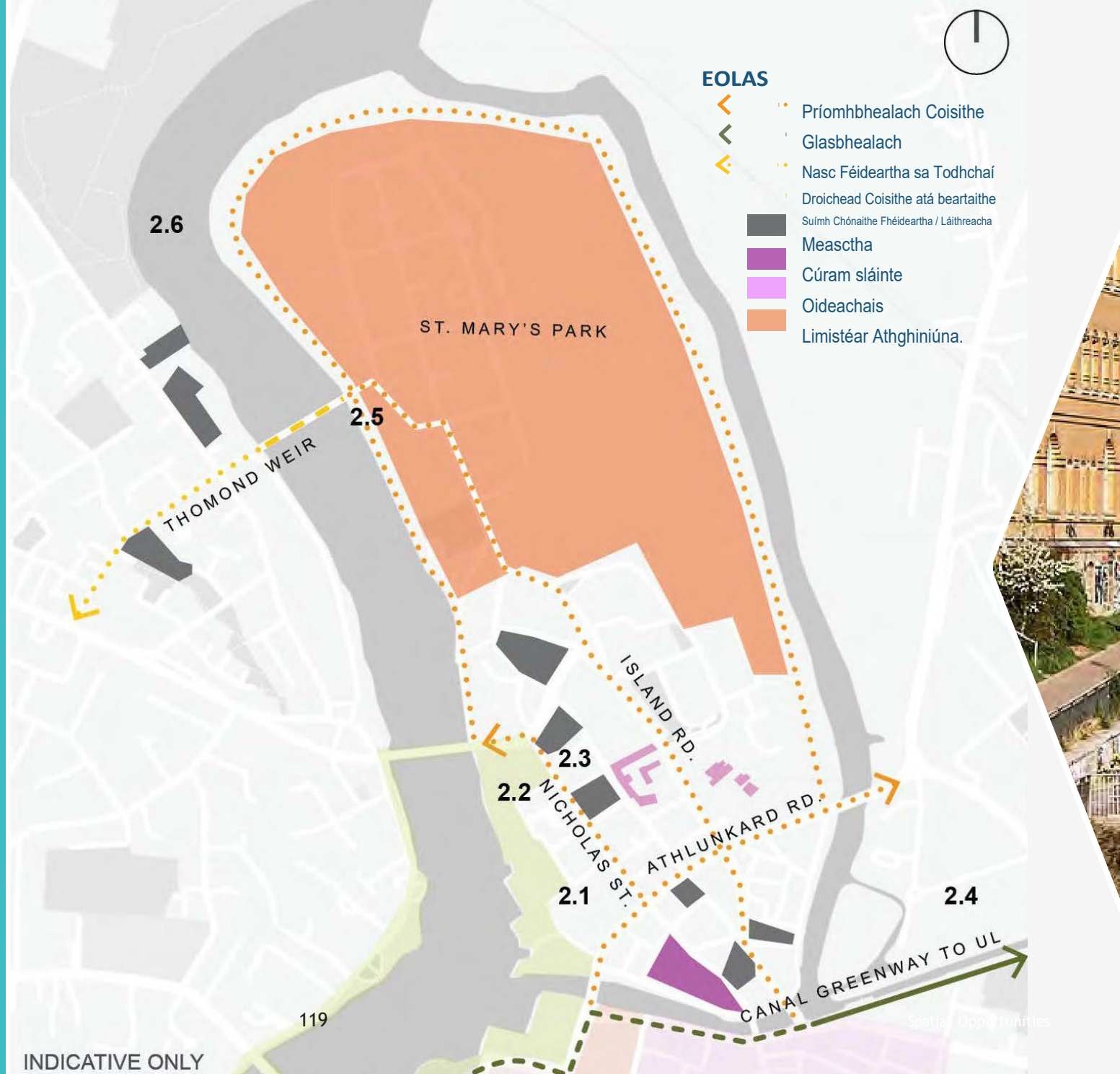
2.2 Críochnú Shiúlóid na hAbhann go Caisleán an Rí Eoin agus feabhas ar acmhainn turasoireachta.

2.3 Ceantar nideoige-mhiondíola féideartha feadh Shráid Niocláis agus os comhair an chaisleáin.

2.4 Deiseanna chun úsáidí a neartú soir i dtreo Chanáil na Páirce agus forbairt amach anseo ar Bhóthar Pa Healy, ag cur leis na naisc leis na ceantair ealaíon/bhialann atá ag teacht chun cinn sa Bhaile Gaelach.

2.5 D'fhéadfaí siúlóidí dúlra atá nasctha le habhann feadh imill Abhainn na Mainistreach agus na Sionainne ó thuaidh go dtí droichead nua go Maigh Rois ag Cora Thuamhan a threisiú trí fhorbairt ilchineálach ar aghaidh na habhann.*

2.6 Deiseanna le haghaidh tuilleadh acmhainní tráchtála spóirt abhann, ag feabhsú inrochtaineacht níos leithne ar uiscebhealaí Oileán an Rí agus ag cosaint Chlub Rámhaíochta Churrach Gabhar.

* an chéad chéim de ghréasán glas-gorm ar fud na cathrach, a shíneann ar deireadh thiar go dtí Folcadáin an Chorrbaile, feadh Ghlasbhealach Chanáil na Páirce go dtí Ollscoil Luimnigh/Caladh an Treoigh agus go dtí an pháirc uirbeach cois abhann ag Maigh Rois/an Pairtín.

Fasach: Canáil Karl Heine, Leipzig

In ainneoin a hoidhreacht tionsclaíochta, tá trian de lorg na cathrach tugtha do pháirceanna móra poiblí. Rinneadh Canáil Karl Heine a athshlánú sna 1990idí tar éis athaontú na 1990idí agus leathnaíodh í mar acmhainn taitneamhachta chuig an gcalafort in 2015.

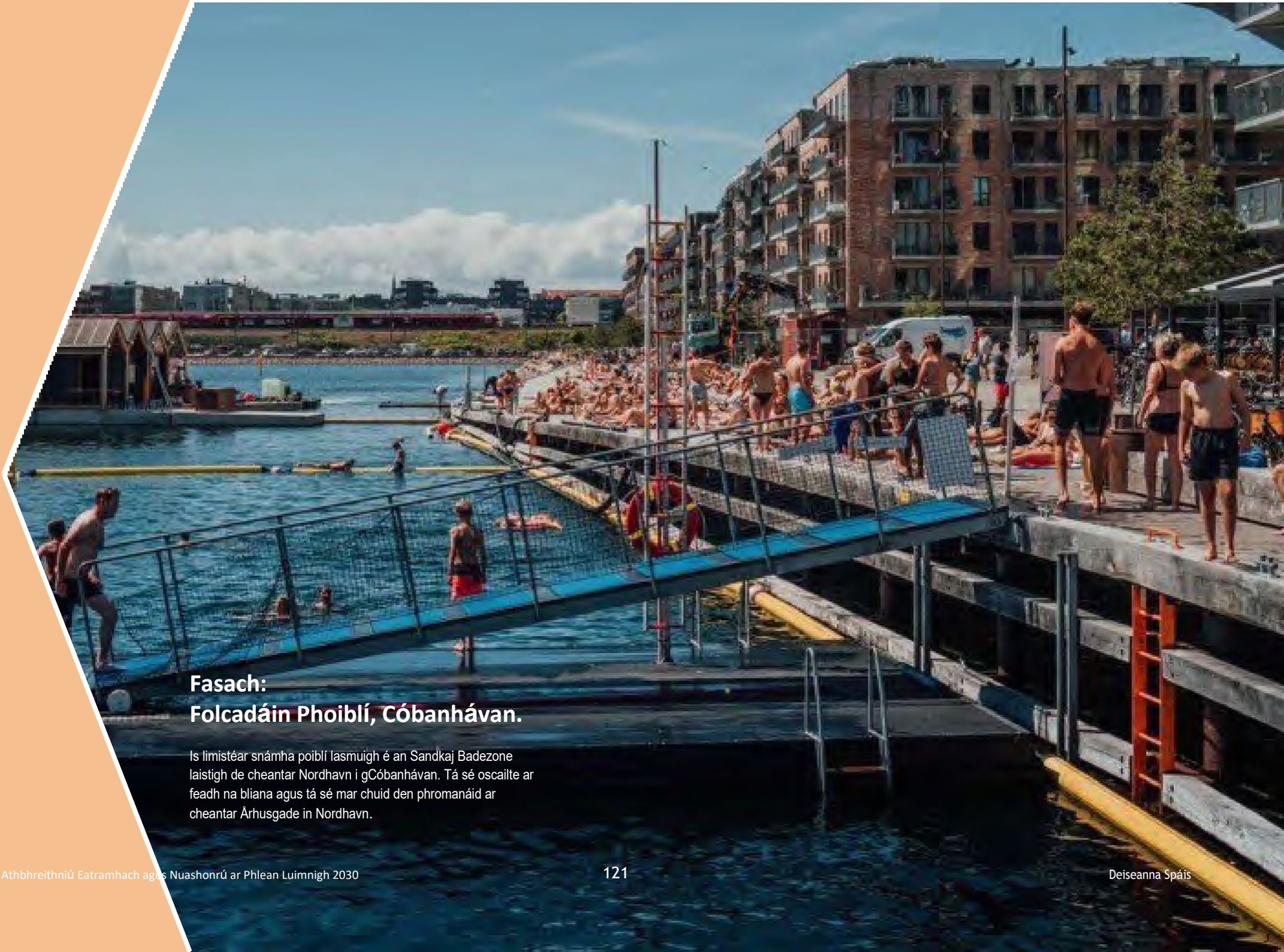

Fasach: Swan Leisure, Baile Átha Cliath

Suite le spás poiblí ar an bpríomhshráid agus spás glas oscailte ar chúl in aice le creis, cuimsítear in Swan Leisure Ionad Fóillíochta Cathartha agus Linn Snámha le 46 áitreabh i ndlúthfhoirm thógtha.

Fasach:
Folcadáin Phoiblí, Cóbanhávan.

Is limistéar snámha poiblí lasmuigh é an Sandkaj Badezone laistigh de cheantar Nordhavn i gCóbanhávan. Tá sé oscailte ar feadh na bliana agus tá sé mar chuid den phromanáid ar cheantar Århusgade in Nordhavn.

LEGEND

-   Príomhbhealach Coisithe
-   Nasc Féideartha sa Todhchaí
- Láithreáin Deiseanna
- Réimse Poiblí Tosaíochta Coisithe
- Sráid-dreach / Feabhsú Fearainn Phoiblí

3. Cé Artúir

Cuimsíonn Cé Artúir Ionad Siopadóireachta Ché Artúir, na sráideanna mórthimpeall, Páirc Ché Artúir agus Teach an tSárséalaigh. Sa phlean spáis tosaigh rinneadh claochlú ar Ché Artúir a shamhlú trí mhór-athfhorbairt a dhéanamh ar Ionad Siopadóireachta Ché Artúir atá ann cheana féin agus na tailte in aice leis, chun forbairt nua miondíola, chónaithe, fóillíochta agus oifige a sholáthar. Níl aon athrú suntasach ar mholtaí an phlean tosaigh beartaithe maidir leis an meascán úsáidí a moladh roimhe seo. Déantar moltaí chun an creat tosaigh a oiriúnú d'fhorbairtí le déanaí.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

3.1 Forbairt mórionaid cultúir/spás léirithe ar an Éadan le hUisce le fiosrú.

3.2 Ba cheart tabhairt faoi chur chuige comhordaithe maidir le forbairt ag láithreacha deise go Cé Artúir, iarláithreán Debenhams, láithreán reatha Penney's agus láithreán Champas Chathair OL (féach 1 – Éadan Uisce den Scoth). Breithneoidh measúnú roghanna agus miondearadh mionsonraí sonracha gach láithreáin

3.3 Treisiú úsáide as agus méadú féideartha ar airde ag suíomh Penney's/iarshuíomh Debenhams.

3.4 Beochan ar na Céanna ag Campas Ollscoil Luimnigh ag Droichead an tSárséalaigh le hurlár oscailte gníomhach ar an talamh amach ar an spás poiblí go Teach na mBád.

3.5 Nasc trí Ionad Siopadóireachta Ché Artúir a nascann bealaí ón Éadan le hUisce, an Baile Gaelach agus Stáisiún Cholbhaird - príomhphointí rochtana ó na Céanna, Sráid Anraí, Sráid Uí Chonaill, Sráid an Chrúisigh, Sráid na Danmhairge, Sráid Eibhlín, nasc coisithe i gCeamóg Opera, Cé Charlotte agus Margadh na bPrátaí.

3.6 Déantar sraith dhinimiciúil de Chearnóg na Cathrach ina bhfuil spásanna poiblí a ghluaiseann ón tsráid go dtí an tÉadan le hUisce agus a thrasnaíonn trácht feadh a himill thoir.

3.7 'Bealach an Mhargaidh' ag acomhal Shráideanna Uí Chonaill agus na Danmhairge (féach Moltaí an Bhaile Ghaelaigh).

4. Comharsana cht Sheirseach

Is plean 7 mbliana é Tionscnamh Lár Chathair Luimnigh Bheo (LLCC - bronnadh maoiniú URDF air in 2021) a dhéanann athruithe dearfacha, nuálaíochta agus bunathraithe ar lár Chathair Luimnigh. Dírionn an LLCC ar idirghabháil spriocdhírthe, agus tá sé á thacú ag cleachtais chomhoibríthe nuálacha agus réamhghníomhacha a chomhtháthú le cuideachtaí poiblí agus príobháideacha, le pobail leasa agus leis an bpobal i gcoitinne. Tá sé mar aidhm ag an idirghabháil seo cathair a fhorbairt a bheidh níos athléimní in aghaidh imeachtaí eacnamaíochta agus comhshaoil. Ní bhreithnítear aon leasuithe suntasacha don chomharsanacht seo, soláthraítear roinnt leasuithe ar thosaíochtaí spáis.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

4.1 Dreasú a dhéanamh ar urláir uachtaracha Foirgneamh Seoirseach chun athbheochan réadmhaoine le haghaidh úsáid chónaithe a sholáthar.

4.2 Forbróidh Braisle Nuálaíochta Digití LLCC dhá fhoirgneamh fholmha ag 29-30 Sráid Shisil agus ionchorprófar an foirgneamh Innill agus an Lárionad Comhoibríthe Dhigitigh atá ann cheana féin i bhfoirgneamh nua 6 stór agus déanfar athchóiriú ar fhoirgneamh Theatre Royal ina Scoil Scannán agus Pictiúrlann na Cathrach.

Áiríonn an tionscadal cruthú Réadlann Saoránach chun feidhmiú mar phointe rochtana do chomhoibriú pobalbhunaithe, bailiú sonraí agus anailís.

4.3 Ba cheart suíomh na Braisle Nuálaíochta Digití a bhreithniú agus an caladht á lonnú do Dhroichead Cheathrú Cois Abhann Cleeves agus forbairt na spásanna 'inse' ar na Céanna (féach an tÉadan le hUisce)

4.4 D'fhéadfaí an tSaotharlann Nuálaíochta Saoránach lena n-áirítear an Fab Lab atá in aice leis an Réadlann Saoránach atá suite i bhfoirgneamh Campas Lár na Cathrach OL a athlonnú go dtí an Chomharsanacht Sheirseach.

4.5 D'fhéadfadh na sráideanna agus na lánaí sa Chomharsanacht Sheirseach idirghabháil leanúnach leathbhuan agus cláir phíolótacha oirbheartaíochta uirbeachais a sholáthar chun claochluithe na creatlaí tógtha níos leithne sa todhchaí a thriail agus a thástáil, mar chuid de na tionscadail Áit a Dhéanamh a Sheasfaidh an Aimsir agus Lánaí Luimnigh.

4.6 Ba cheart machnamh a dhéanamh ar chodanna níos buaine d'fhearann poiblí na Comharsanachta Seoirsís nuair a threisiúnn siad bealach idir Stáisiún Cholbhaird agus an fhorbairt amach anseo i nDugthailte Luimnigh trí Pháirc an Phobail.

LEGEND

- Príomhbhealach Coisithe
- Spás Glas
- Tionscnaimh Luimnigh Maireachtála
- Réimse Poiblí Tosaíochta Coisithe Sráid-dreach / Feabhsú Fearainn Phoiblí.
- A Tithe Seoirseach Luimnigh
- B Braisle Nuálaíochta Digití
- C Tithe Seoirseacha Luimnigh

Fasach: Viva Vancouver

Is é VIVA Vancouver ardán nuálaíochta oirbheartaíochta uirbeachais agus spáis poiblí Chathair Vancouver a sholáthraíonn gníomh gearrthéarmach chun athrú fadtéarmach a spreagadh agus a chumasú i múnla ina bhfuil rannpháirtíocht saoránach lárnach.

Fasach: Meanwhile Croydon

Is tionscadal é Meanwhile Croydon faoi stiúir na comhairle chun ceantair de lár bhailte Croydon a athbheochan le suiteáin ealaíne poiblí agus iad ag fanacht le forbairt fhadtéarmach.

Faasach: Coincheap 'Superblock' Eixample

Déanann samhail ollbhloc Barcelona ordlathas an fhearainn phoiblí a athchumrú i gcomharsanacht shainiúil ón 19ú haois chun cearnóg phoiblí a sholáthar laistigh de 200m ó na cónaitheoirí go léir - 33.4 Ha breise de spás do dhaoine agus 6.6 Ha de ghlasra uirbeach.

5. An Baile Gaelach

Cuimsíonn an Baile Gaelach an ceantar stairiúil ó dheas d'Abhainn na Mainistreach ag Cé Charlotte le cinn scríbe shuntasacha lena n-áirítear Cearnóg Naomh Eoin, Ardeaglais Naomh Eoin agus Margadh an Bhainne. Agus an pleán spáis tosaigh á leathnú tá an Baile Gaelach san áireamh le haghaidh forbairt bunathraithe i gcomhthráth le hÉadan le hUisce den Scoth. Breathnaítear ar Chearnóg Opera agus ar Shráid an Chrúisigh mar chuid de cheantar an Bhaile Ghaelaigh, seachas mar idirghabháil ar leith.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

5.1 Ceannbhrat uile-aimsire le Sráid an Chrúisigh a iamb, ag soláthar nasc ardchaighdeáin idir Margadh an Bhainne agus Cé Artúir.

5.2 Forbairt ar spás oscailte Phlás an Bhainne chun naisc ó thuaidh go hOileán an Rí a fheabhsú.

5.3 Forbairt ar Mhargadh an Bhainne mar cheann

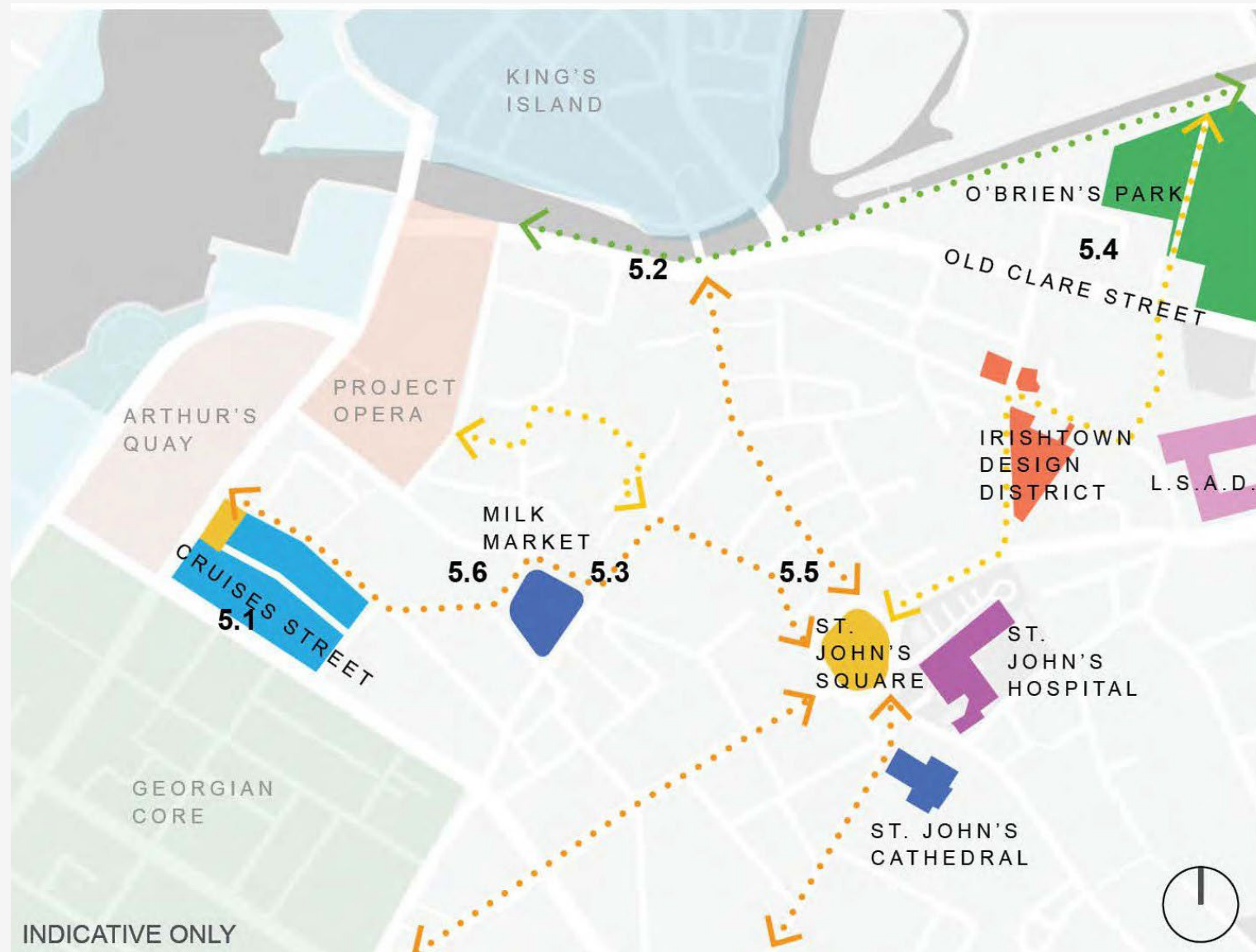

scríbe a fheidhmeoidh go laethúil agus súil le Corn Ryder a chur ar súil ann in 2027. Ba cheart go n-áireofaí leis seo bia a dháileadh amuigh faoin aer i limistéar coisithe deireadh seachtaine leathnaithe trasna Shráid Eibhlín agus Sráid Eibhlín Bheag. Is féidir leis an limistéar a bheith mar fhócas do 'limistéar lucht leanúna' do Chorn Ryder le hoibreacha ar an bhfearann poiblí roimh athnuachan tráchtála agus cultúrtha níos leithne, lena n-áirítear athfhorbairt ilúsáide ar charrchlós Shráid Eibhlín.

5.4 Ceantar Dearaidh a fhorbairt ag Sean-Sráid an Chláraigh agus Sráid Liaile, ag tógáil ar úsáidí cultúrtha reatha agus ag cur le pleananna do Scoil Chócaireachta ITL, cóiríocht mac léinn ITL Sráid an Chláraigh agus naisc trí LCAD agus Páirc Shráid an Chláir le forbairt chónaithe ag Bóthar Pa Healy agus feadh Fhéarbhealach Chanáil na Páirce go dtí Caladh an Treoigh in Ollscoil Luimnigh.

5.5 D'fhéadfadh suíomh nua don Scoil Cheoil ar Shráid Sheisil Iáronad taibhithe tánaisteach a thairiscint do mholtaí ag suíomh Theach an tSáirséalaigh. Chomhlánódh sé seo na húsáidí cultúrtha reatha ag Cearnóg Naomh Eoin agus Teach Ormeston agus d'fhéadfadh sé ceann scríbe a sholáthar feadh naisc thuaidh-theas ó Stáisiún Cholbhaird go Glasbhealach Chanáil na Páirce.

5.6 Sráid mhargaí do choisithe ag Margadh an Bhainne mar idirghabháil bhuan.

INDICATIVE ONLY

- Príomhbhealach Coisithe
- Nasc Féideartha sa Todhchaí
- Glasbhealach
- Forbairt Miondíola / Tráchtála
- Réimse Poiblí Tosaíochta Coisithe
- Turasóireacht / Sainchomharthaí Tíre.
- Cúram sláinte
- Oideachais
- Cultúrtha
- Spás Glas

Fasach: Margadh Santa Catarina, Barcelona

Athchóiríodh an chéad mhargadh bia clúdaithe in Barcelona in 2005 chun díon mór uileghabhálach - mósáic de fhíosaí ceirmeacha daite - a cheangal leis an struchtúr traidisiúnta.

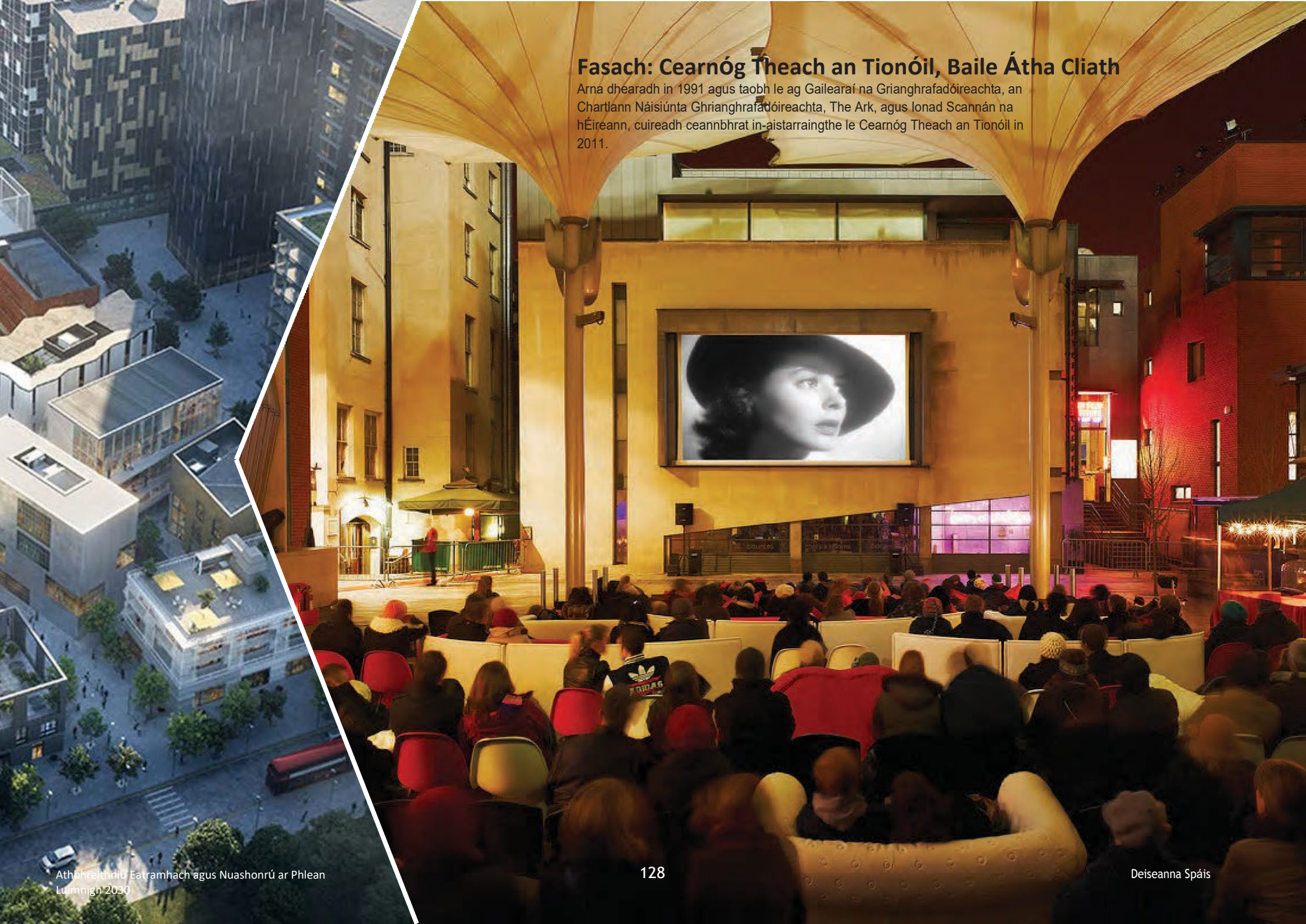
Fasach: Ceantar Dearaidh Greenwich

Soláthraíonn Ceantar Dearaidh Greenwich baile buan do na tionscail chruthaitheacha thar 16 fhoirgneamh le spásanna inacmhainne, áiseanna cuimsitheacha agus léasanna solúbtha.

Fasach: Cearnóg Theach an Tionóil, Baile Átha Cliath

Arna dhéaradh in 1991 agus taobh le ag Gailearaí na Grianghrafadóireachta, an Chartlann Náisiúnta Ghrianghrafadóireachta, The Ark, agus Ionad Scannán na hÉireann, cuireadh ceannbhrat in-aistarraingthe le Cearnóg Theach an Tionóil in 2011.

6. Cheathrú Cholbhaird

Tá Ceantar Stáisiún Cholbhaird c.50 heicteár agus tá mór-athfhorbairt beartaithe don cheathrú úsáide measctha le húsáidí cónaithe, tráchtála, pobail agus fóillíochta. Ní mholtar aon tograí spásúlachta nua do Cheathrú Cholbhaird – caithfidh an LDA é a sheachadadh mar thosaíocht le dlús cuí chun títhe, spásanna oifige agus taitneamhachtaí a sholáthar do 5,000-7,500 cónaitheoir mar eiseamláir de thionscadail chlaochlaithe sa todhchaí ar scála a fheabhsóidh an cháilíocht beatha uirbeach sa chathair.

Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

TTá an cumas ag Ceantar Stáisiún Cholbhaird cuid mhór de lár na cathrach a shaothrú. Laghdóidh sé seo an deighilt fhísiciúil reatha idir roinnt ceantair chónaithe. Ba cheart gurb é príomhchúram an phlean spáis a chinntiú go mbaineann sé lán-tairbhe as an deis a thugann Creatphlean Cholbhaird chun forbairt nua a chomhtháthú leis an gcathair atá ann faoi láthair. Ba cheart go mbeadh limistéar Stáisiún Cholbhaird ina chlár píolótach chun tosaíochtaí taistil laistigh den chathair a aistriú chuig scútar leictreacha agus nascacht soghluaisteacha ghníomhach leis an ngréasán iompair do thurais mhíle deiridh.

Ba cheart go leathnódh sé seo go dtí an áit a mbuaileann forbairt nua leis an gcathair atá ann cheana féin. Cé go soláthróidh limistéar Stáisiún Cholbhaird 'doras tosaigh' don chathair ag Sráid Parnell do go leor cuairteoirí, meastar go n-áireofar sa chreatphlean atá le teacht sraith nasctha de spásanna

poiblí inmheánacha agus sraith 'doirse taoibh' chuig ceantair na cathrach atá ann cheana féin. Ba cheart na 'pointí inse' seo a thabhairt ar aghaidh sula dtabharfar na moltaí forbartha chun críche nuair is féidir agus iad a chomhcheangal leis an tionscnamh City Engage chun triail phíolótach a bhaint as úsáidí nuálacha agus cláir don iliomad spáis 'idir an dá linn' a chuirfear i láthair na na cathrach le linn a claochlaithe.

Is féidir le cláir oirbheartaíochta den sórt sin a bheith sainiúil dá limistéar cathrach: d'fhéadfadh cláir a shocrú d'úsáidí sealadacha ar na spásanna 'insí' go Stáisiún Cholbhaird san idirlinn a bheith bunaithe ar phrionsabal na cathrach do gach aoisghrúpa agus tarraingt ar bhuan na scoileanna áitiúla agus institiúidí trú leibhéal le hinfheistíocht ó fhostóirí áitiúla.

EOLAS

- Príomhbhealach Coisithe
- Nasc Féideartha sa Todhchaí.
- Líne Iarnróid
- Cónaitheach / Úsáid Mheasctha
- Faoi réir Creatphlean LDA

Páirceáil Shealadach in Vancouver; D'fhorbair Jim Deva Plaza Vancouver tar éis clár píolótach oirbheartaíochta.

Deiseanna Spáis

7. Dugthailte Luimnigh

Tugann Dugthailte Luimnigh deis do thionscadal bunathraithe fadtéarmach ar scála Cheantar Stáisiún Cholbhaird a ghníomhódh c.46Ha de thalamh cois abhann sa chathair agus a chothódh naisc nua feadh an Éadain le hUisce agus idir na bruacha thuaidh agus theas. Tá na Dugthailte faoi réir creatphlean agus feastaíonn imscrúdú suntasach breise uathu ar indéantacht na moltaí. Moltar sa phlean leathnaithe go dtionscnaítear iarrachtaí comhbheartaithe chun a n-acmhainneacht a fhiosrú mar thosaíocht ag Luimneach 2030.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Poiblí:

7.1 Ba cheart príomhnasc fearainn poiblí idir Dugthailte Luimnigh agus Láithreán Deise na nOibreacha Gáis go Ceantar Stáisiún Cholbhaird tríd an gComharsanacht Sheoirseach agus Páirc an Phobail a aithint agus a dhreasú, agus tús áite a thabhairt d'fheabhas a chur ar chreatlach uirbeach thréigthe feadh an bhealaigh.

7.2 Ba cheart tús áite a thabhairt do shuíomh na nOibreacha Gáis mar phríomhdheis. Oibreacha leasúcháin le soiléiriú agus le déanamh.

7.3 Ba chóir féachaint an bhféadfaí Láithreán Ola na Coiribe ar Ascaill na Cúirte Brice a fhorbairt mar shuíomh deise d'úsáidí fostaíochta agus fiontair, tá oibreacha feabhsúcháin ar siúl le cúig bliana.

7.4 Ba cheart iniúchadh a dhéanamh ar an bhféidearthacht suíomh deiseanna fiontraíochta agus fostaíochta c.12Ha a sholáthar, a bhfuil rochtain air ó Bhóthar an Duga. Chuirfeadh sé seo le tailte an IDA ag lánacmhainneacht i gcomharsanacht Chaladh an Treoigh/OL.

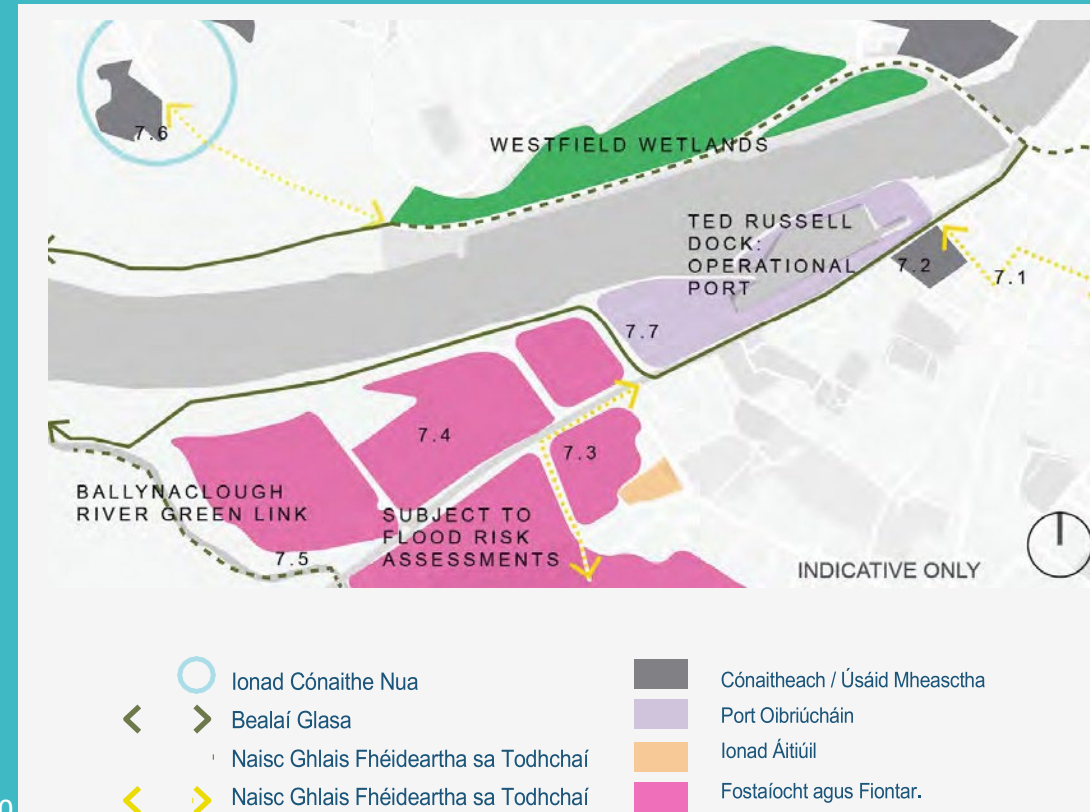
7.5 Ba cheart iniúchadh a dhéanamh ar naisc ón bhfearann poiblí trí Ghóilín Bhéal Átha na Cora go dtí Cois na Sionainne timpeall ar na dugáí oibre agus é mar aidhm cois abhann a nascadh siar le comharsanacht Bhéal Átha na Cora.

7.6 Ba cheart go sínfeadh forbairt chónaithe i gCluain Maicín chuig Páirc Ted Russell ar an taobh thiar agus go nascfaí é leis na bogaigh soir trí chonair shiúil Bhóthar Condell.

7.7 Ba cheart an bealach isteach atá ann go dtí an calafort oibriúcháin ó Ascaill Atlas a dhearadh, le feabhsúithe gaolmhara ar an bhfearann poiblí ar limistéir in aice láimhe chun timpeallacht atá áisiúil do choisithe a chruthú.

Forbairt Chultúrtha Cheantar Dugaí Bhéal Feirste; Forbairt Cónaithe i nDugthailte Chóbanhávan

8. An Chathair Thuaidh

Cuimsíonn Comharsanacht na Cathrach Thuaidh ceantair Mhaigh Rois, Chathair Dháibhín, Bhóthar na hInse agus Gheata Thuamhan ar an taobh thuaidh d'Abhainn na Sionainne laistigh de gha siúil c.1km atá dírithe go ginearálta ar Mhaigh Lise. Beidh forbairt an Cheantair Athghiniúna ag Maigh Rois á stiúradh ag an LRFIP ach tá sé mar aidhm ag an bplean spáis ardú a chur ar an bhfís sin do phobail atá nasctha go fisiciúil agus go hiomlán comhtháite trí iad a nascadh leis an smaoinemh bunathraithe níos leithne de chathair illárnach.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

8.1 Ba cheart Plean Athghiniúna Mhaigh Rois do pháirc cois abhann ag Móin na mBráthar, soir ó thuaidh ó Mhaigh Rois, a chur chun cinn chun an pháirc cois uisce uirbeach is mó in Éirinn a chruthú cois Abhainn na Sionainne.

8.2 Ba cheart go nascfadh soláthar droichid nua do choisithe ag Cora Thuamhan le hOileán an Rí a cheadódh leanúint den soláthar siúlóide cois abhann dúlraibhnaíthe gníomhaíochtaí sláinte poiblí mar chuid de ghréasán glas-gorm na cathrach a tugadh faoi deara maidir le hOileán an Rí leanúint ar aghaidh isteach sa taobh thuaidh den abhainn isteach i bPáirc Cois Abhann Mhóin na mBráthar.

8.3 Ba cheart forbairt a dhéanamh ar úsáidí measctha ag láithreán deise The Bays agus ar láithreacha oiriúnacha laistigh den Cheantar Athghiniúna chun moil chomhoibrithe a áireamh agus ar dhlúis dhóthanacha d'fhorbairt ilchineálach a sheasfaidh an aimsir le haghaidh stáisiún iarnróid nua a d'fhéadfadh a lonnú san fhadtéarma.

8.4 Tacaíocht do thograí forbartha leanúnacha lena n-áirítear Cóiríocht Mac Léinn ITL Mhaigh Lise; Campas Uí Chuanach; agus tailte an ospidéil phríobháideacha ag Maigh Rois.

8.5 Feabhsuithe ar an bhfearann poiblí chun tacú le forbairt an fhoirgnimh acadúil nua ag Páirc na nGael agus comhtháthú nasc nua le Páirc na gCloch Liath

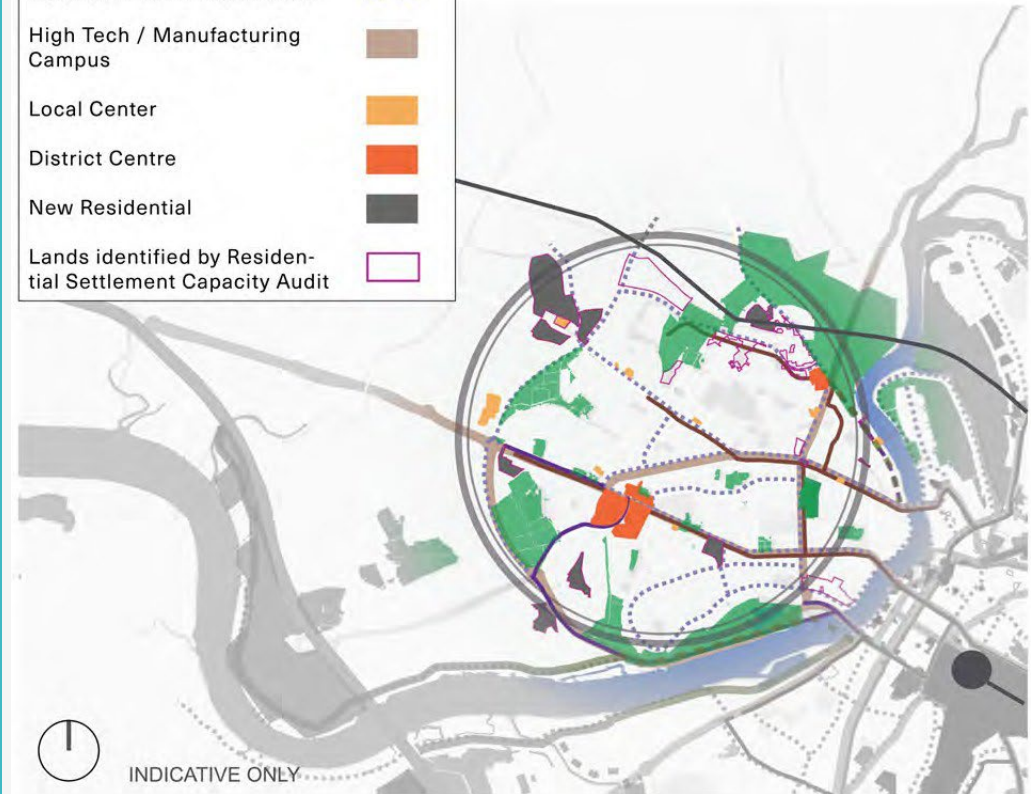
8.6 Ba cheart d'fhorbairt cónaithe ardlúis ag Láithreán Deise Ardhu Ryan iniúchadh a dhéanamh ar an bpoitéinseal chun cúnaimh a thabhairt do nasc ó Pháirc na gCloch Liath go dtí an Cuarbhóthar Thuaidh trí Ascaill Rose chun nascadh le cosán siúil Bhóthar Condell.

8.7 Ba chóir go dtabharfaí tús áite d'fhorbairt Ionad Ilúsáide Thuamhan agus go ndéanfaí nasc ón bhfearann poiblí le ceantar athnuachana Mhaigh Rois a sholáthar go luath, más féidir.

LEGEND

Regional Road	
Existing Rail Line	
Existing Rail station	
Existing Cycle route	
Proposed Cycle route	
Possible Future Cycle route	
Blue Network	
Green Spaces	
Green Routes	
Primary Routes	
Potential Future Green route	
High Tech / Manufacturing Campus	
Local Center	
District Centre	
New Residential	
Lands identified by Residential Settlement Capacity Audit	

KEY PLAN

9. Caladh an Treoigh / Áth an Choite

Cuimsíonn comharsanacht Chaladh an Treoigh/Áth na Coite ceantair Chaladh an Treoigh, Áth an Choite agus Plassey i mbruachbhailte oirthear na cathrach laistigh de gha siúil c.1km atá dírithe go ginearálta ar Lár Bhaile Chaladh an Treoigh. Tá sé i gceist leis na tograí a tugadh faoi deara treoir a sholáthar maidir le conas is féidir suíomhanna deise agus cinn scríbe taitneamhachta a úsáid chun na ceantair éagsúla a thabhairt le chéile mar chomharsanacht aonair, chomhleanúnach ilchineálach agus fheidhmiúil.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

9.1 Ba cheart Ding Ghlas Abhainn na Grúdan a chomhtháthú i líonraí glasa/gorma níos leithne na cathrach. Meastar go bhfuil sé riachtanach chun bruachbhailte oirthear na cathrach a chomhtháthú le OL Chaladh an Treoigh agus Lár na Cathrach trí Ghlasbhealach Chanáil na Páirce.

9.2 Ba cheart tacú le forbairt cónaithe eiseamláireach de dhlús níos airde ar scála ag láithreán deise Ghleanna na Páirce taobh le húsáidí measctha agus tús áite a thabhairt dá nasc le Ding Ghlas Abhainn na Grúdan agus le Féarbhealach Chanáil na Páirce.

9.3 Ba cheart tacú le forbairt chónaithe eiseamláireach de dhlús níos airde ar scála ag láithreán Deise Thamhlachtan taobh le húsáidí measctha agus ba cheart tosaíocht a thabhairt dá nasc le Ding Ghlas Abhainn na Grúdan.

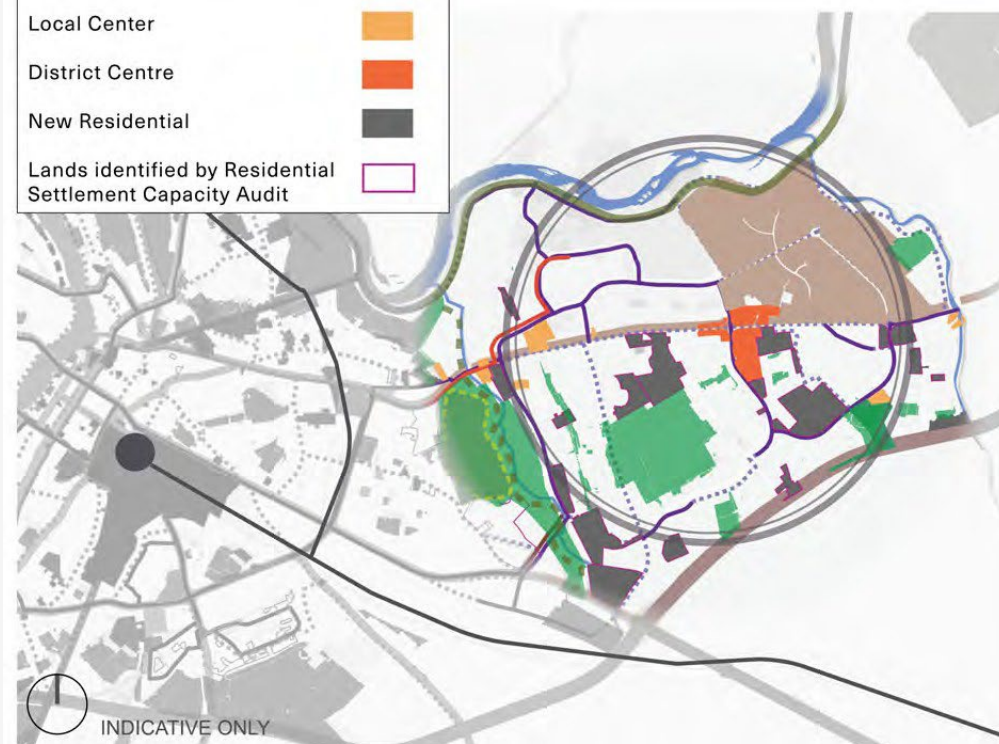
9.4 Ba cheart tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt chónaithe ard-dlúis eiseamláireach ag láithreáin Deiseanna Choláiste Chaladh an Treoigh agus Bóthar Walker.

9.5 Tá tailte fiontraíochta agus fostaíochta ag páirc an IDA i gCaladh an Treoigh faoi lánacmhainneacht agus ba cheart láithreacha eile laistigh den chomharsanacht a aithint. Ba cheart leathnú ar úsáid fiontraíochta agus fostaíochta a choinneáil laistigh de lorg leathnaithe na cathrach atá ar an teorainn leis an Mótarbhealach.

9.6 Comhtháthú breise OL, Caladh an Treoigh leis an timpeallacht trí naisc do choisithe agus rothaíochta. Pleananna leathnaithe OL le haghaidh lóistín agus áiseanna mac léinn a chur san áireamh.

9.7 Ba cheart tosaíocht a thabhairt d'fhorbairt agus do chomhtháthú shuíomh Ospidéal Príobháideach Bhéal Átha Síomoin.

LEGEND	
Regional Road	
Motorway	
Existing Rail Line	
Existing Cycle route	
Proposed Cycle route	
Blue Network	
Green Spaces	
Green Routes	
Primary Routes	
Potential Future Green route	
High Tech / Manufacturing Campus	
Local Center	
District Centre	
New Residential	
Lands identified by Residential Settlement Capacity Audit	

10. Tuar an Daill / An Ráithín

Cuimsítear i gcomharsanacht Thuar an Daill-an Ráithín Mungairit, Tuar an Daill agus an Ráithín mar chomharsanacht illárnach amháin de thrí limistéar carachtar. Ba cheart naisc leis an Ráithín a neartú trí úsáid níos déine a bhaint as éadanas ar Bhóthar NNeasáin trí shuíomhanna nua forbartha inlíonta tríú páirtí agus trí fhorbairt ar thailte Fiontar agus Fostaíochta. Sainíonn an t-imeall seo, ar a uain sin an gaol le mórfhorbairt nua ar Láithreán Deise Mháistirphlean Mhungairit.

Tograí Forbartha agus Tionscnaimh Fearainn Phoiblí:

10.1 Feabhsú agus leathnú ar bhealaí taistil ghníomhaigh go Tobar Phádraig le forbairt bealaí breise le haghaidh naisc réigiúnacha níos leithne go hEas Géitine feadh an N69 agus Áth Dara feadh an N21.

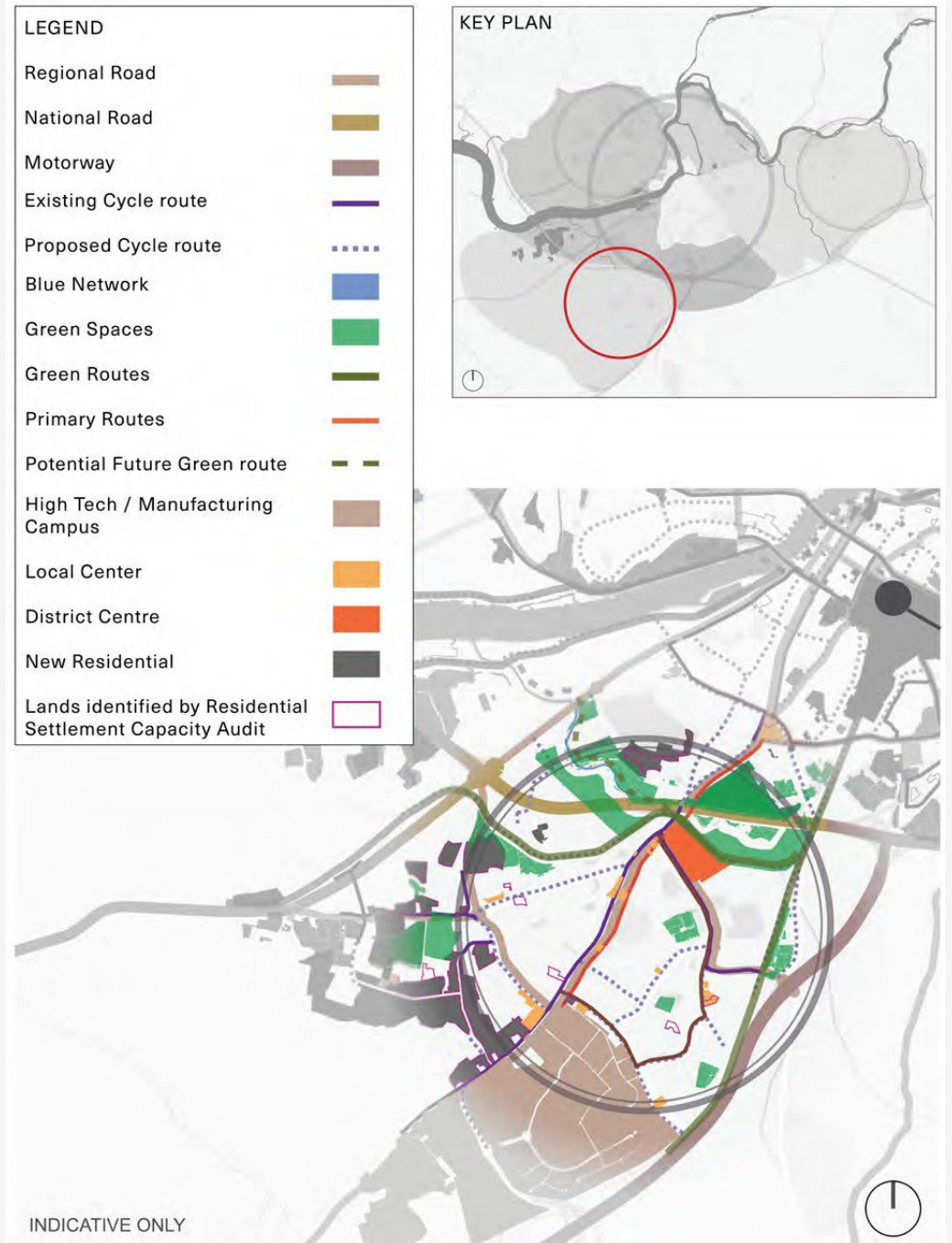
10.2 Forbairt ar thailte an IDA chun imeall uirbeach de scála cuí a sholáthar do Bhóthar Neasáin (an R526)

10.3 Ba cheart go mbeadh Suíomh Deise Bhéal an Chaoith mar naisc le Comharsanacht Lár na Cathrach agus an tÉadan Uisce agus sráidbhaile mac léinn Chrois an Phúinsigh.

10.4 Suíomh Deise ina bhforbrófar thart ar 2000 áit chónaithe laistigh de Thailte Mháistirphlean Mhungairit agus ceadú c.200 áit chónaithe ag Geata Mhungairit, agus iar-bhunscoil fhaofa Mhungairit. Ba cheart go mbeadh soláthar spáis oscailte phoiblí mar shaintréith ag na forbairtí seo agus úsáid straitéiseach páirceanna agus féarbhealaí chun an chomharsanacht nua a eagrú go soléite.

10.5 Ba cheart go leathnódh forbairt suíomhanna tríú páirtí in aice le Tailte an IDA na húsáidí Fiontraíochta agus Fostaíochta agus go soláthródh sé imeall uirbeach ar scála cuí do Bhóthar Neasáin.

10.6 San fhadtearma, ba cheart machnamh a dhéanamh ar neartú úsáide ag Ionad Siopadóireachta an Chorráin trí pháirceáil dromchla a chomhdhlúthú agus páirceáil ilstóir a chur ina háit.

Deiseanna agus Cinn Scribe

Deiseanna Tithíochta

- 1 Láithreán Bhóthar Pa Healy
- 2 Tailte Tithíochta Áth an Choilte
- 3 Plás Uí Ógáin
- 4 Láithreán Bhaile an Chaoith.
- 5 Tailte Mhungairit

Deiseanna Úsáide Measctha

- 6 Ceathrú Cois Abhann Cleaves
- 7 Ceathrú Cholbhaird
- 8 Comharsanacht Sheirseach
- 9 Comhdhlúthú Maigh Rois
- 10 Láithreán Bhealach na Páirce
- 11 Tailte Towlerton

Deiseanna Cathartha/Cultúrtha/Tráchtála

- 12 Cé Artúir/ Opera/Cé na gCeannaithe
- 13 Páirc Thuamhan

Spásanna Glasa agus Taitneamhachtaí

- 14 Gort na Sionainne
- 15 Gleann na Grúdan
- 16 Bogach na nGort Thiar.
- 17 Limistéir Ghlasa in aice le Maigh Rois.

Tailte Fiontair agus Fostaíochta

- 18 Dughailte Luimnigh
- 19 Tailte Fostaíochta Ráithín.
- 20 Tailte an UFT Caladh an Treoigh.

Leathnú Oideachais

- 21 Ollscoil Luimnigh Caladh an Treoigh
- 22 Tailte Oideachais Uí Chuanach/ Mhaigh Lise
- 23 Suíomh Lár Chathair Ollscoil Luimnigh

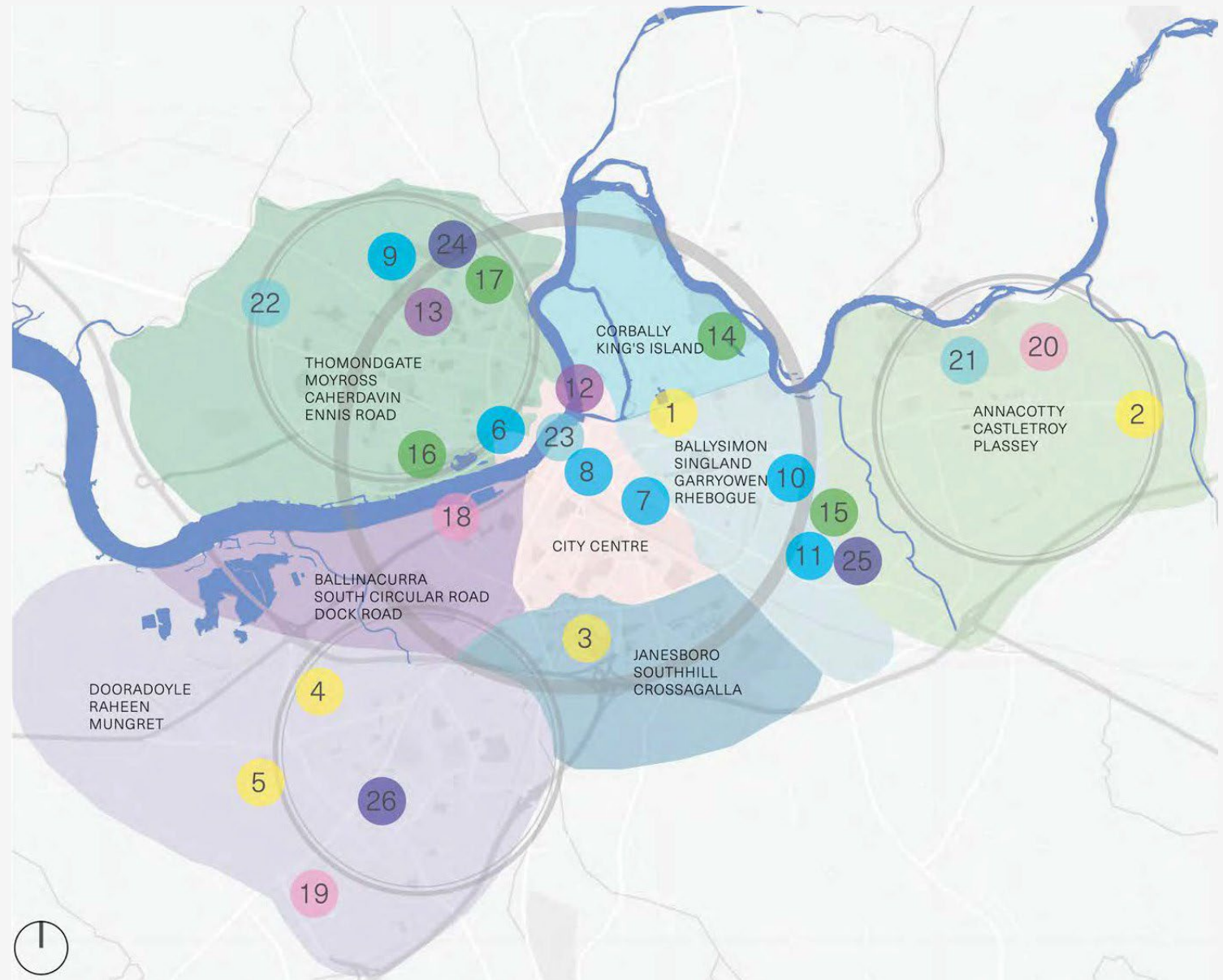
Forbairtí Cúraim Sláinte

- 24 Ospidéal Príobháideach Molta Maigh Rois
- 25 Ospidéal Príobháideach Molta Béal Átha Síomoin
- 26 Leathnú ar Ospidéal na hOllscoile.

EOLAS

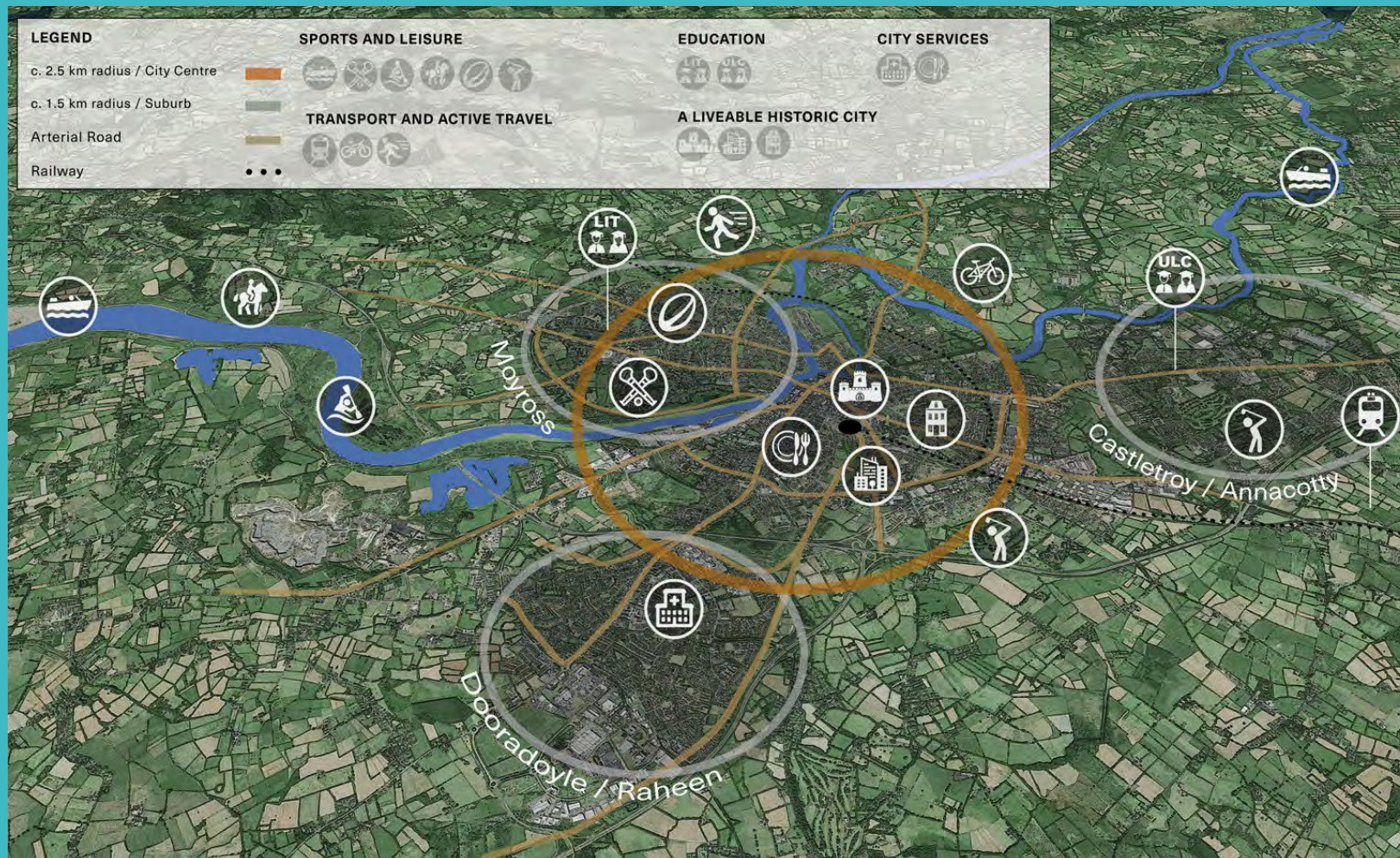
c. Ga 2.5 km / Lár na Cathrach

c. Ga 1.5 km / Bruachbhaile

Grafaic Achoimre ar Fhís ar fud na Cathrach

Roinn a Sé:

Moltaí agus Cur i bhFeidhm

Moltaí agus Cur i bhFeidhm

Tógann an tAthbheithniú agus an Nuashonrú seo ar bhunphlean reatha Luimnigh 2030 agus comhlánaíonn sé é.

2014-2020

2021-2030

Bunphlean Luimnigh 2030

Sainithníodh sa bhun-Luimneach 2030 príomhshuímh agus tionscadail bhunathraithe agus réimsí fócais ionchasacha le haghaidh fáis. Tá dul chun cinn déanta thar go leor méadrachta. Táthar ag leanúint ar aghaidh le go leor tionscadal a réadú agus leanfar ar aghaidh go dtí 2030.

Fócas leanúnach ar thionscadail bhunathraithe agus ar fhás earnála

Tógann an plean nuashonraithe 2021-2030 ar Phleananna bunaidh Luimnigh 2030 a seoladh in 2014. Is é fócas an doiciméid Athbheithnithe agus Nuashonraithe seo ná cur le béim an bhunphlean ar láithreáin agus tionscadail bhunathraithe, chomh maith le tionscadail atá ag teacht chun cinn. Ina measc tá: suíomh Cleeves, Ceathrú Colbert, Comharsanacht Sheoirseach, Cearnóg an Cheantair, Cé Artúr, campas Lár na Cathrach UL, Ceathrú Debenham/Penny, Ceantar Dugaí Thaobh na Cathrach, Sráid an Chláraigh, foirgneamh na gCoimisinéirí Ioncaim, Ionad Fiontraíochta Chromadh, páirceanna gnó sa Chaisleán Nua Thiar agus Cill Mocheallóg. Soláthraíonn an straitéis seo creat cumasúcháin agus tacaíochta téamach níos leithne chun tacú le huailmhianta bonnlíne an bhunphlean (féach thíos).

Tacaíonn ionchur KPMG agus OMP le Plean Luimnigh 2030 atá ann cheana féin, ag comhlánú na forbartha iomlán.

Ionchur KPMG/OMP

A. Tithíocht ardchaighdeán do dhaonra atá ag fás	B. Ceantair mar chomharsanacht	C. Feabhas a chur ar inmhaireachtáil	D. Láidreachtaí eacnamaíocha a ghlacadh agus a mhéadú	E. An geilleagar glas a fhás	F. Fás cultúr agus sainaithin	G. Daoine a ullmhú don Todhchaí	H. Athbheochan an Chladaigh	I. Cathair agus contae inbhuanaithe a fhorbairt
<ul style="list-style-type: none"> Inlónadh Árasáin Lár na mbailte 	<ul style="list-style-type: none"> Sainmhínte Fearann poiblí Pointí insí Soilsiú agus Sábháilteacht 	<ul style="list-style-type: none"> Taisteal gníomhach Cairdiúil do leanaí Moil Chomhoibríthe. 	<ul style="list-style-type: none"> TFC Eolaíochtaí beatha Soghluaitheacht Foinsí in-athnuaite 	<ul style="list-style-type: none"> Amach ón gcósta Iarfheistiú Imchuach Digiteach Calafort Fhainge. 	<ul style="list-style-type: none"> Mol cruthaitheach Ionad cultúrtha Miondíol ó thaithí Oidhreacht Oíche Oíche 	<ul style="list-style-type: none"> Moil dhigiteacha Litearthacht dhigiteach For-Rochtain óige. 	<ul style="list-style-type: none"> Glasbhealaí Spóirt uisce Iompar Snámh Éiceapháirc. 	<ul style="list-style-type: none"> GBI Glasbhealaí Taisteal gníomhach

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach.

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
A	Fócas feabhsaithe ar fhorbairt inlíonta agus ar athghiniúint chun dlúthfhorbairt uirbeach a chinntiú i lár na cathrach	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
A	Fócas níos mó ar sheachadadh árasáin chun sraoilleáil a laghdú	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
A	Forbairt chomhdhlúite ar fud lár na mbailte chun 30% den fhás a bhaint amach laistigh de na lorga tógtha atá ann cheana féin	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Pointí insí a shainaitheint le haghaidh feabhsuithe ar an bhfearann poiblí	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Cur i bhfeidhm na Straitéise Fearainn Phoiblí atá le teacht	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Clár Ealaíon Poiblí faoi stiúir an phobail a fhorbairt	LCCC, LSAD	TUS, OL
B	Deiseanna comharsanachta agus cinn scríbe a shainaitheint	LCCC, LDA	Luimnigh, 2030
B	Comharsanachtaí 10 nóiméad a chur chun cinn	LCCC, LDA	Luimnigh, 2030
B	Iníúchadh ar an bhFearann Poiblí Fo-uirbeach/ Suirbhé ar Ríocht	LCCC, LDA	Luimnigh, 2030
B	Feabhsuithe Inrochtaineachta Poiblí Fo-uirbeacha	LCCC, LDA	Luimnigh, 2030
B	Bonneagar Rothaíochta agus Siúlóide go dtí Bruachbhailte na Cathrach (Bealaí Glasa) bunaithe ar LSMATS	LCCC, LDA	Uiscebhealaí Éireann, Luimneach 2030

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach.

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
B	Straitéis Soilsithe Lár na Cathrach	LCCC	Forbróirí príobháideacha
B	Plean Bainistíochta Tráchtála Lár na Cathrach	LCCC	
B	Feabhsuithe Inrochtaineachta ar Fhearann Poiblí Lár na Cathrach (cuid de straitéis an fhearainn poiblí)	LCCC	Forbróirí príobháideacha
B	Idirghabhálacha Nua Réimse Poiblí Lár na Cathrach (Hinge Points) (cuid de straitéis an fhearainn poiblí)	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Straitéis Oirbheartaíochta Uirbeach	LCCC	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Comórtas Dearaidh Moltaí Uirbeach Oirbheartaíochta	LCCC	Forbróirí príobháideacha, TUS, UL, Bunscoileanna agus Meánscoileanna Luimnigh, Luimneach 2030
B	Cur i bhFeidhm Clár Píolótach	LCCC	
B	Cur i bhFeidhm Oirbheartaíochta Uirbeach (Idir an dá linn)	LCCC	Forbróirí príobháideacha
B	Moltaí a Chomhdhlúthú (Buan)	LCCC	Forbróirí príobháideacha
B	Pointe Inse: Pointí Inse na gCéanna (Ag ceangal an Chladaigh leis an gComharsanacht Sheoirseach agus an tuirlingt go Droichead Cleeves)	LCCC	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Pointí insí: Ceathrú Colbert a nascadh leis na Dugthailte	LCCC	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach.

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
B	Pointe Inse: Nascóir Coláiste	LCCC	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
B	Pointe insí: Nascóir Naomh Nesáin/ Béal Átha na Cora: pointí insí spriocdhírthe le faoiseamh iompair ghníomhach / muirir ag nascadh Ceathrú Colbert le bruachbhailte i ndeisceart na cathrach agus Mungairit)	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
C	Príomhfhócas ar thaisteal gníomhach a chur chun cinn	LCCC, NTA	Forbróirí príobháideacha
C	Sa tóir ar stádas mar an chéad chathair in Éirinn atá ainmnithe ag UNICEF atá cairdiúil do leanaí.	LCCC	UNICEF
C	Infheistíocht bhreise in iompar poiblí	LCCC, NTA	An Roinn Iompair
C	Athbheochan ar phríomhshráideanna chun beogacht a fheabhsú	LCCC	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
C	Rolladh amach na moil chomhoibrithe i lár na mbailte móra	LCCC; LEO	FÉ
D	Tacú le honnmhaireoirí an Mheán-larthair leas a bhaint as na leibhéil arda éilimh reatha (TFC, cógaisíocht)	LCCC; EI	Infheisteoirí príobháideacha
D	Tacú le héileamh ar chaiteachas pent-up san Iarthar Láir	LCCC	Miondóiltoirí príobháideacha
D	Sprioc fás eacnamaíoch bliantúil de 4% agus fás fostaíochta bliantúil de 5%	LCCC, EI	MNCanna

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
D	Sprioc cruthú post suas le 95,000 le spriocfhás in earnáil ardluacha ar leith go háirithe		MNCanna, gnólachtaí nuathionscanta
D	Féachaint lena chinntiú go ndéantar deiseanna fostaíochta a dháileadh níos cothroime	LCCC, EI, LEO	MNCanna
D	Infheistíocht in athoiliúint i mbailte mar phríomhthosaíocht	LCCC; LEO	Scileanna Éireann
D	Sainaithin na bearnaí a theastaíonn chun ionaid sonraí a fhorbairt agus a mhealladh chuig an réigiún	IDA, EI, LCCC	
D	Rannpháirtithe idirnáisiúnta a aithint le haghaidh ionaid sonraí agus dul i dteagmháil leis na gnólachtaí sin	IDA, LCCC	
D	Plean a fhorbairt chun glacadh le Tionscal 4.0 an deich mbliana seo	LCCC	FÉ
D	Printíseachtaí a dhéanamh lárnach d'fhás eacnamaíoch	LCCC, LEO, EI	Trádálaithe áitiúla
D	Sainaithin spásanna ar leith le go bhfásfaidh gnólachtaí nuathionscanta TFC (cathair)	LCCC, EI, LEO	Nuáil Luimneach, Gnólachtaí Nuathionscanta
D	For-rochtain fostaíochta leanúnach chuig ceantair faoi mhíbhuntáiste	LCCC, LEO, LICP, Southhill outreach	
D	Freastal ar >30,000 duine sna 8 mbliana amach romhainn (sprioc daonra)	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
D	Tabhair tosaíocht do líon na ndaoine a théann ar ais chuig 'gnáthleibhéil'	LCCC	Siopaí miondíola, bialann, caiféanna srl

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach.

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
D	Grúpa Oibre a bhunú chun an earnáil chruthaitheach a fhás	LCCC, OL, TUS, MIC	Luimneach Cruthaitheach, LSAD
D	Fócas ar thacaíocht a thabhairt do ghnólachtaí seachthairbheacha ó Troy Studios	LCCC, FÉ, LEO	Gnólachtaí Nuathionscanta sa Tionscal Cruthaitheach,
D	Ionad cultúrtha/mol cruthaitheach a fhorbairt i Lár na Cathrach	LCCC; UL, TUS, Luimneach Cruthaitheach, LSAD	Forbróirí príobháideacha
D	Coincheap <i>na hAbhantraí Digítí</i> a fhorbairt	LCCC, FÉ, Innovate Limerick	
D	Spás gortainne a fhorbairt sna Dugthailte do ghnólachtaí atá dírithe ar chúrsaí digiteacha	LCCC	FÉ
D	Tógáil ar scileanna atá bunaithe sa tSionainn chun freastal ar an todhchaí i gcúrsaí soghluaisteachta	LCCC, FÉ, GFT, Grúpa na Sionainne	Infheisteoirí príobháideacha
D	Bheith ar an údarás áitiúil is mó in Éirinn maidir le AVanna/soghluaisteacht aeir	LCCC, FÉ, GFT, Grúpa na Sionainne	Infheisteoirí príobháideacha
D	Sainaithin spásanna ar leith le go bhfásfaidh gnólachtaí nuathionscanta TFC (cathair) iontu	LCCC, FÉ, Innovate Limerick, LEO	Gnólachtaí nuathionscanta TFC, Forbróirí Príobháideacha
D	Deiseanna gearála a bhaineann le hainmniú mar Chathair Thairsí Shlí an Atlantaigh Fhiáin	LCCC, Fáilte Éireann	Infheisteoirí Príobháideacha

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
E	Iniúchadh a dhéanamh ar an bhféidearthacht chun feirmeacha móra gaoithe a thógáil agus a chur le chéile ag Calafort na Sionainne-Fhainge	Cuideachta Phort na Sionainne agus Fhainge	LCCC, FÉ, GFT, Fuinneamh Gaoithe Éireann
E	Scrúdú a dhéanamh ar indéantacht saoráid an Chalafoirt chun hidrigin a ghineann feirmeacha gaoithe amach ón gcósta a phróiseáil, a stóráil agus a dháileadh	Cuideachta Phort na Sionainne agus Fhainge	LCCC, FÉ, IDA
E	Forbairt braisle/mol taighde maidir le fuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus fuinneamh mara		FÉ, IDA
F	Oíche Chultúir Rialta (cf. An Chéad Déardaoin)	LCCC, OL	Earnáil fáilteachais
F	Tionscail Chruthaitheacha Luimnigh a Fhás agus stádas Chathair Dhearaidh UNESCO a bhaint amach	LCCC	UNESCO
F	Tacú le fás an mhiondíola ó thaithí i lár na cathrach	LCCC, Troy Studios, FÉ, LEO	Miondíoltóirí príobháideacha
F	Feabhsú ar 'tairseach' na cathrach nó ar phointí 'fáilte' chun ómós áite a fheabhsú agus a éascú	LCCC, LEO	Fáilte Éireann, Luimneach 2030
F	Sráid an Chrúisigh mar thástáil le haghaidh preabdhaiseanna/bia lasmuigh	LCCC	Miondíoltóirí príobháideacha
		LCCC, LEO, Cumann Tráchtála Luimnigh	

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
F	Méadú agus feabhsú ar Mhargadh Bhainne	LCCC, Fáilte Ireland, LEO	Forbróirí príobháideacha, Miondíoltóirí príobháideacha
F	Conair oidhreachta a fhorbairt	LCCC	Fáilte Éireann
F	Ceannaire geilleagair oíche a bhunú	LCCC, Fáilte Éireann	Miondíoltóirí príobháideacha
G	Rolladh amach straitéiseach na mol fiontair/digiteach/ comhoibrithe	LCCC, LDA, FÉ, LEO	Forbróirí príobháideacha, Gnólachtaí Nuathionscanta, Gnólachtaí beaga
G	'Straitéis Pobal Cliste' a chur chun cinn i gcomhar leis an gClár um Litearthacht Dhigiteach	LCCC	Grúpaí Pobail, Bunscoileanna agus Meánscoileanna
G	Cláir for-rochtana ilbhliantúil laistigh de bhunscoileanna agus meánscoileanna áitiúla i gceantair faoi mhíbhuntáiste	LCCC, Bunscoileanna agus Meánscoileanna	Grúpaí Pobail
G	Comhoibriú leanúnach ar fud na nInstitiúidí Ardoideachais agus an tionscail ar fud earnálacha agus na sochaí sibhialta	LCCC, OL, LIT, MEC, FÉ, GFT	Fostóirí Móra
H	Forbairt Glasbhealaí leathnaithe a nascann lár na cathrach leis an réigiún níos leithne: Luimneach mar 'Cathair Thairsí an Atlantaigh Fhiáin'	LCCC	Fáilte Éireann
H	Síneadh ar chlárchosán lár na cathrach	LCCC	Uiscebhealaí Éireann
H	Forbairt ionad gníomhaíochta spóirt uisce	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	Infheisteoirí príobháideacha
H	Iompar uiscebhunaithe	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	Infheisteoirí príobháideacha
H	Áiseanna poiblí mar chuid den scéim cosanta tuilte	LCCC	Uiscebhealaí Éireann

Cur i bhfeidhm

Tá spriocanna agus cuspóirí aitheanta do na tionscnaimh faoi seach

Sceideal tionscnamh agus úinéirí

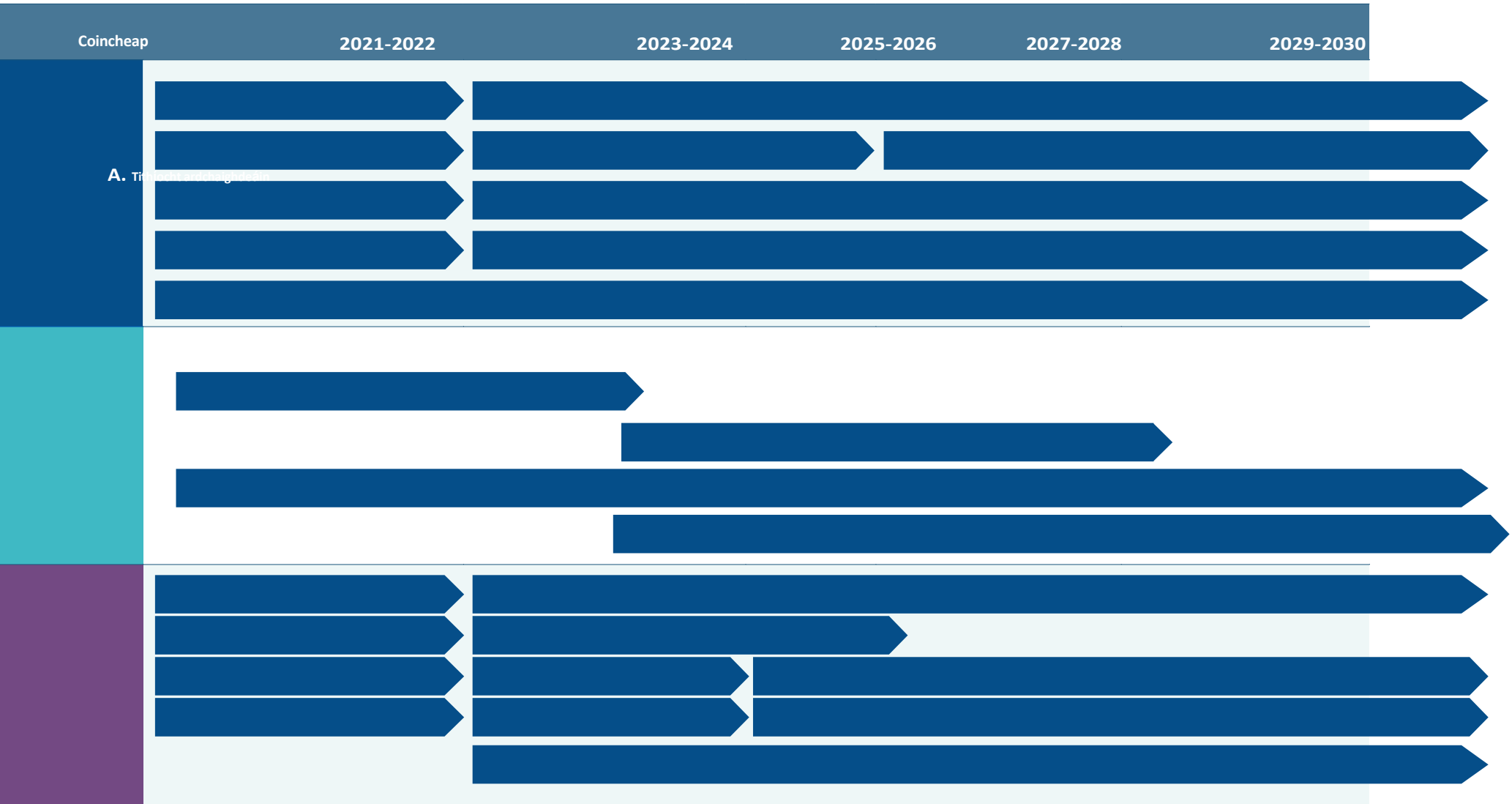
Coincheap	Tionscnamh	Príomhúinéir(i)	Úinéir(i) tánaisteach(a)
I	Cur i bhfeidhm Straitéis GBI Luimnigh	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	
I	Glasú uirbeach a mhéadú (trí spriocanna a chur i bhfeidhm)	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030
I	Tuilleadh forbartha agus feabhsú ar Ghlasbhealaí straitéiseacha agus áitiúla	LCCC	
I	Taisteal gníomhach a chur chun cinn trí thréscailteacht fheabhsaithe do shiúlóirí agus rothaithe agus bonneagar gaolmhar feabhsaithe	LCCC	Forbróirí príobháideacha
I	Aistriú go pleanáil ar scála pobail ar aon dul leis an gcoincheap comharsanachta '10 nóiméad'	LCCC, LDA	Forbróirí príobháideacha, Luimneach 2030

IMPLEMENTATION

Treochlár Forfheidhmithe – Tionscnaimh A-C

Treochlár forfheidhmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

Treochlár Forfheidhmithe – Tionscnaimh D-F

Treochlár forfheidhmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

Coincheap	2021-2022	2023-2024	2025-2026	2027-2028	2029-2030
D. Láidreachtáí eacnamaíoch a a ghlacadh agus a fhás	→	→	→	→ an	
	→	→	→		→ agri-tech
	→	→	→	→	
	→	→	→		→ gene editing (plan)
	→	→	→	→	→
E. An geilleagar glas a fhás	→	→	→	→	→
		→	→	→	→
		→	→	→	→
F. Fás cultúr agus féiniúlacht	→	→	→	→	→
	→	→	→	→	→
	→	→	→	→	→
	→	→	→	→	→
		→	→	→	→

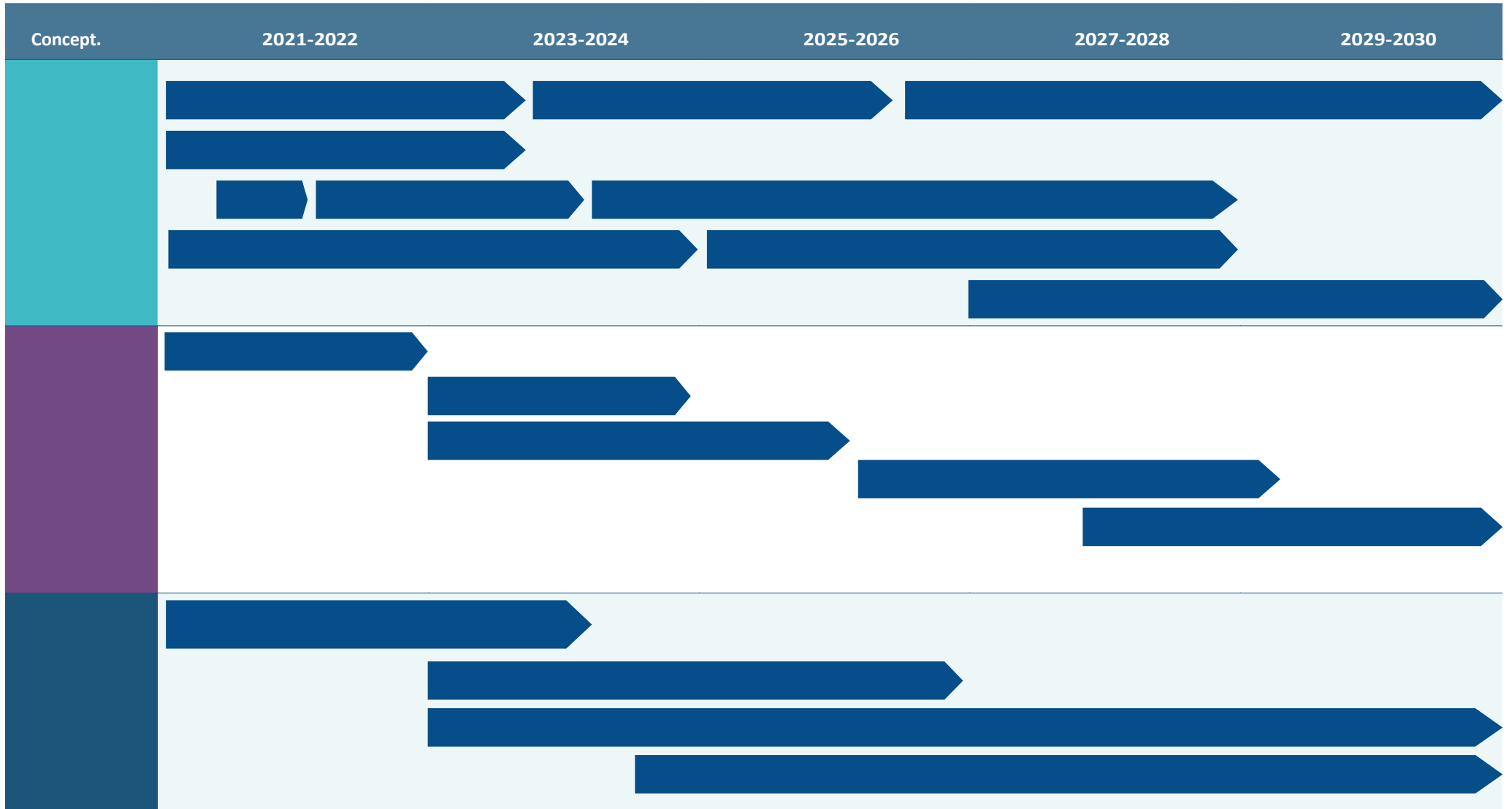

Treochlár Forfheidhmithe – tionscnaimh G-I

Treochlár forfheidhmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

Coincheap	2021-2022	2023-2024	2025-2026	2027-2028	2029-2030
G. Daoine a ullmhú don Todhchaí	Identify areas with digital skills gaps	Preparation and Implementation of a Smart Communities Strategy			
	Prepare Digital Literacy Plan				
	Assess co-working/digital hub alignment	Align digital hubs with enterprise spaces, community needs			
		Multi Year Outreach Programme for primary and secondary schools in disadvantaged households			
		Continued collaboration across HEIs and industry across sectors and civil society			
H. Athbheochan an chladaigh	Pleanáil: Luimneach a bhunú mar 'Chathair Taisí an Atlantaigh Fhiáin'	Expanding Greenways - Implementation			
	Iniúchadh clárchosán lár na cathrach atá ann cheana	Expand Boardwalk to match and increase demand			
		Development of water sports activity centre swimming and enhancement of urban opportunities			
		Public amenities incorporated in flood defence scheme			
I. Cathair agus contae inbhuanaithe a fhorbairt	Implementation of the Limerick GBI Strategy				
	Déan athbhreithniú ar bhealaí taistil ghníomhaí	Develop routes between high density areas			
	Agree and set Urban Greening Targets	Require urban greening to be part of all development projects			
		All new developments to meet highest levels of energy performance			

Treochlár Forfheidhmithe – tionscnamh B Léim dhomhain
 Treochlár forfheidhmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

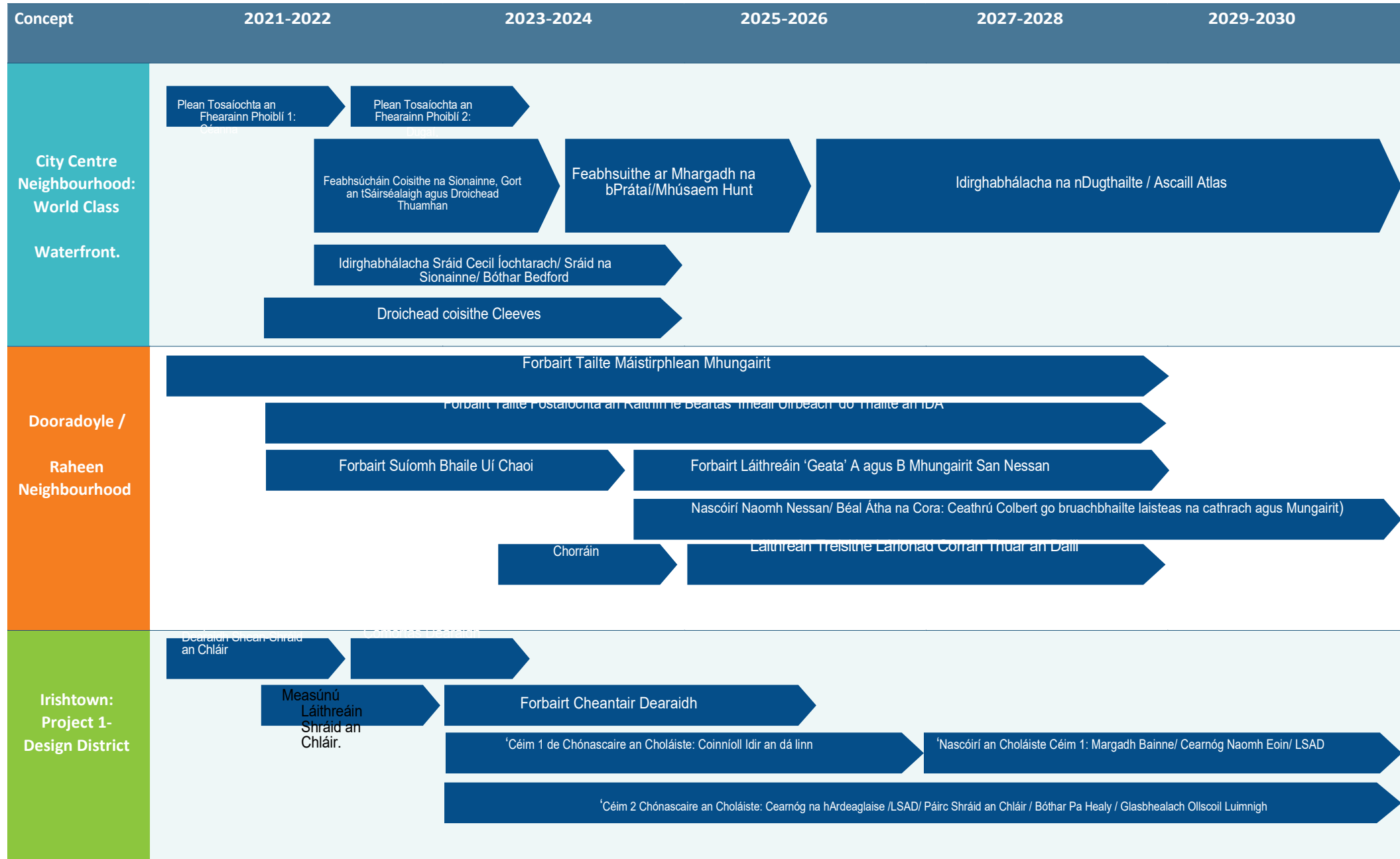

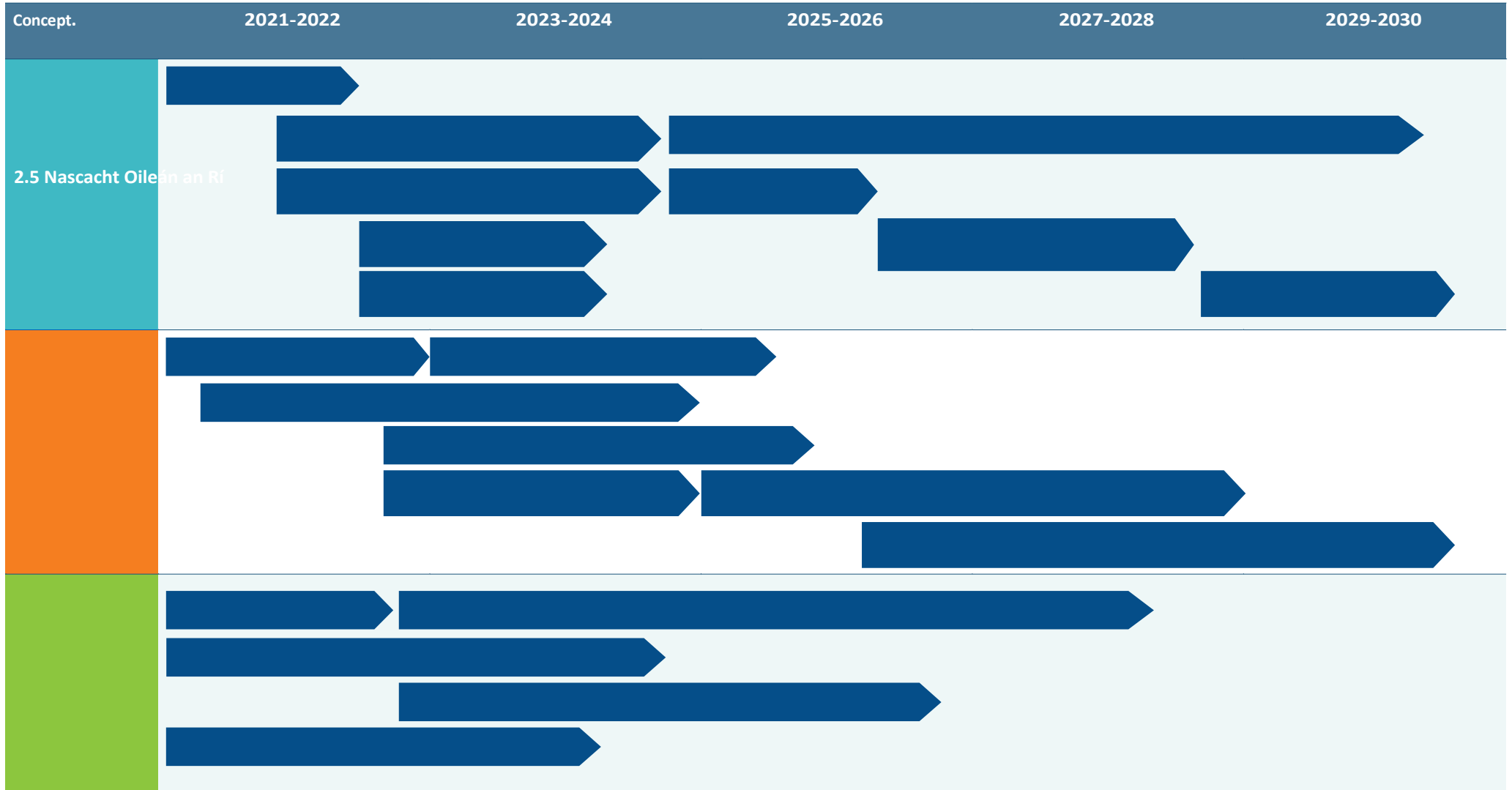
Plean forfheidhmithe spáis – samplaí léiriúcháin comharsanachta

Treochlár forfheidhmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

Plean forfheidmithe spáis – samplaí léiriúcháin comharsanachta
 Treochlár forfheidmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh

Plean forfheidmithe spáis – samplaí léiriúcháin comharsanachta

Treochlár forfheidmithe táscach trasna coincheapa agus tionscnamh.

Concept	2021-2022	2023-2024	2025-2026	2027-2028	2029-2030
7.5 A connected Docklands	Public Realm Priority Plan: The Dockland Neighbourhood				
	Feasibility Study				
	Ballynaclogh River – Pedestrian and Cycling Facilities				
	Cycling and Pedestrian Facilities to Dock Road/Waterfront Green Route				
	New DL entrance at Atlas Avenue		Management of Docklands to protect functioning port while increasing public connectivity		Increased active travel connectivity and public realm improvements to city core and regionally to Dooradoyle / beyond
	Public Realm Improvements connecting Docklands to Colbert and People's Park				
8.1 Monabraher / Knockalisheen River Park	Consolidation of Moyross local centre with high-quality housing provision, local services and amenities				
	Feasibility Study				
	Land assembly of green spaces adjoining Monabraher Knockalisheen river park				
	Design Development & Procurement				
	Monabraher / Knockalisheen River Park Site Development				
9.1 Groody River Green Wedge	Hospital site in Towleron lands and Residential site in Ballykeeffe				
	Feasibility Study				
	Land assembly of green spaces adjoining Groody River				
	Design Development and Procurement				
	Public Realm Plan for Groody River Valley		Pedestrian and Cycling upgrades to Groody Valley		

Mír a Seacht:

MONATÓIREACHT AGUS MEASTÓIREACHT

Monatóireacht agus meastóireacht

Tacóidh creat soiléir monatóireachta agus meastóireachta le feidhme na bpríomhthionscnamh.

Forbhreathnú

Is príomhghníomhaíochtaí iad monatóireacht agus meastóireacht d'aon eagraíocht foghlama a bhfuil sé mar aidhm aici a feidhmíocht a fheabhsú de réir a chéile. Ligeann siad foghlaim chórasach ó ghníomhaíochtaí san am atá caite agus reatha - “cad a oibríonn / cad nach n-oibríonn?” agus “cén fáth?”. Tá sé seo ríthábhachtach chun foghlaim ó bhotúin/dhrochtthorthaí agus a chinntiú go ndéantar dea-chleachtais a mhacasamhlú amach anseo.

Leagann an chaibidil seo amach creat chun feabhas a chur ar ghiniúint monatóireachta agus meastóireachta ar ardchaighdeán, a bheidh comhtháite i gcinnteoireacht Chomhairle Cathrach agus Contae Luimnigh agus a sheachadfar laistigh de chreat rialachais láidir agus comhréireach. Déantar é seo chun cuntasacht níos fearr agus bonn fianaise níos láidre a sholáthar do ghníomhaíochtaí cinnteoireachta agus cumarsáide amach anseo.

Tá na fachtóirí seo a leanas ríthábhachtach:

- Cur chuige comhréireach atá bunaithe ar riachtanais a ghlacadh chun tosaíochtaí monatóireachta agus meastóireachta a bhunú
- Bheith os comhair amach agus torthaí a sheachadadh trí chomhoibriú rathúil le heagraíochtaí eile.
- Cultúr agus úinéireacht a neadú laistigh den Roinn a spreagann seachadadh monatóireachta agus meastóireachta ar ardchaighdeán; agus
- A chinntiú go ndéantar príomhfhoghlaim a dháileadh trí phearsana Chomhairle Cathrach agus Contae Luimnigh.

Agus srianta ar acmhainní, bíonn sé níos tábhachtaí fós a chinntiú go n-infheistimid ár gcuid airgid go ciallmhar agus go bhfaighimid an luach

is mó uaidh, trí thógáil ar fhianaise “cad a oibríonn?”. Tá fianaise mhonatóireachta agus mheastóireachta ar ardchaighdeán tábhachtach chun cabhrú le cinní a dhéanamh agus a chur in iúl maidir le cur i bhfeidhm agus chun foghlaim faoin gcaoi is éifeachtaí is féidir linn beartais, cláir, cumarsáidí agus rialacháin a dhearadh agus a sheachadadh.

Monatóireacht agus meastóireacht

Cinntíonn creat M&E céim ar chéim go mbailítear an fhaisnéis cheart chun rath a rianú

Achoimre ar an bpróiseas iomlán Monatóireachta agus Measúnaithe

<p>Is í an chéad chéim ná spriocanna agus cuspóirí na straitéise a shainaitheint:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cad atá sé mar aidhm ag an tionscnamh a réiteach? • Cad iad na céimeanna atá á nglacadh faoi láthair? • Conas a shainaitheoidh LCCC rath? 	<p>Modhanna a chomhaontú chun sonraí a bhailiú agus cé chomh minic a dhéanfar sonraí éagsúla a thaifeadh chun táscairí a rianú:</p> <p>D'fhéadfadh go mbeadh próiseas/dul chun cinn cur chun feidhme, staidreamh seirbhíse, teacht na hidirghabhála/tionscnaimh san áireamh sna sonraí. Braithfidh minicíocht an bhailiúcháin sonraí ar riachtanais mhaoinithe, ar acmhainní atá ar fáil, ar amlíne tionscnaimh. Braitheann foinse na sonraí monatóireachta go mór ar a bhfuil gach táscaire ag iarraidh a thomhas.</p>	<p>Tar éis sonraí a bhailiú, sonraí a thiomsú agus a anailísiú:</p> <p>Roinnfear comhad Excel nuair a bheidh an tuarascáil seo tugtha chun críche.</p>			
<p>1. Aithnigh spriocanna/cuspóirí</p>	<p>2. Sainmhínigh táscairí</p>	<p>3. Sainmhínigh bailiú sonraí</p>	<p>4. Ról/freagrachtaí a aithint</p>	<p>5. Plean anailíse agus tuairisciú</p>	<p>6. Scaipeadh/tuairisciú</p>
	<p>Sainmhínigh táscairí chun dul chun cinn maidir le baint amach spriocanna a rianú.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Táscairí próisis a fhorbairt chun a mheas an gcuirtear tionscnaimh i bhfeidhm mar a bhí beartaithe • Táscairí toraidh a fhorbairt chun dul chun cinn a rianú 	<p>Déan cinneadh ó na luathchéimeanna pleanála cé atá freagrach as na sonraí a bhailiú do gach táscaire. Ba cheart ról bhainistíochta sonraí a chinneadh le hionchur ó phríomhpháirtithe leasmhara ionas go mbeidh gach duine dírithe ar an sprioc chéanna agus go mbeadh a fhios acu cé na táscairí a shanntar dóibh.</p>		<p>Ná bailigh sonraí ar mhaithe le sonraí. Cuir san áireamh pleananna do scaipeadh inmheánach i measc fhoireann an chlár, chomh maith le scaipeadh níos leithne i measc geallsealbhóirí agus deontóirí.</p>	

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn tionscnaimh tithíochta

Teastaíonn monatóireacht rialta ar threochtaí pleanála chun tionscnaimh tithíochta a bhaint amach

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheapa	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
A	Fócas feabhsaithe ar fhorbairt agus athnuachan inlíonta chun dlúthfhorbairt uirbeach a chinntiú i lár na cathrach (éascaithe freisin trí chur i bhfeidhm na Straitéise Tithíochta)	Sciar (%) den fhorbairt atá inlíonta/athghin – ag fás go bliantúil	Sonraí iarratais phleanála	Gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
		Ar a laghad leath (50%) de na tithe nua go léir i gCathair Luimnigh agus sna bruachbhailte le seachadadh laistigh den lorg tógtha reatha faoi 2040	Sonraí iarratais phleanála	Faoi 2040	Pleanáil LCCC
A	Fócas níos mó ar sheachadadh árasáin chun sraoilleáil a laghdú	Sciar (%) d'fhorbairtí ar árasáin iad	Sonraí iarratais phleanála	Gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
A	Forbairt chomhdhlúite ar fud lár na mbailte chun 30% den fhás a bhaint amach laistigh de na lorga tógtha atá ann cheana féin	Sciar (%) de na forbairtí go léir atá ag tarlú sa lorg tógtha	Sonraí iarratais phleanála	Gach 6 mhí / Faoi 2040	Pleanáil LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn tionscnamh comharsanachta

Beidh LCCC agus príomh-chomhpháirtithe bonneagair páirteach i dtionscnaimh atá bunaithe sa chomharsanacht a fhíorú

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coinchealla	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
B	Pointí inse a shainnithint d'fheabhsúcháin fearainn poiblí	Sceideal pointí inse a sainnithníodh sa chathair agus sna bruachbhailte	Nuashonrú Eatramhach Luimnigh 2030	H22021, gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
B	An Straitéis Fearainn Phoiblí a bheidh ag teacht aníos a chur i bhfeidhm	Soláthar seirbhíse agus cur i bhfeidhm na straitéise	Sceideal deiseanna a eascraíonn as an staidéar	H12022, gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
B	Clár Ealaíon Poiblí faoi stiúir an phobail a fhorbairt	Sciar (%) de shuíomhanna gníomhacha sa chathair agus i mbailte ina leabaítear ealaín poiblí	LCCC, LSAD	Gach 6 mhí	Pobal agus Fóillíocht LCCC
		Líon na n-eagraíochtaí pobail atá páirteach i dtionscnaimh ealaíne poiblí	LCCC, LSAD	Bliantúil	Pobal agus Fóillíocht LCCC
B	Deiseanna agus cinn scríbe comharsanachta a shainnithint	Sceideal comharsanachtaí, deiseanna, cinn scríbe	Nuashonrú Eatramhach Luimnigh 2030	Bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Comharsanachtaí 10 nóiméad and samhail uirbeach illárnach a chur chun cinn	Sciar (%) den daonra ag a bhfuil príomhsheirbhísí laistigh de 10 nóiméad (ar chos; ar rothar; agus ar iompar poiblí)	Sonraí CSO, Rannóg Pleanála LCCC	Bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Iníúchadh/Suirbhé ar Bhail ar an bhFearann Poiblí Fo-uirbeach	Sceideal sráideanna agus ceantar de réir bail bhonnlíne	LCCC	Bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Feabhsúcháin Inrochtainteachta Poiblí Fo-uirbí	Sciar (%) de shráideanna agus ceantair atá inrochtana don phobal	Sciar inrochtaineachta sráideanna de réir ceantair	Bliantúil	Pleanáil LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn tionscnamh comharsanachta

Beidh LCCC agus príomh-chomhpháirtithe bonneagair páirteach i d tionscnaimh atá bunaithe sa chomharsanacht a fhíorú

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coinchea p	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
B	Straitéis Soilsithe Lár na Cathrach	Sciar (%) de shráideanna na cathrach le soilsíú poiblí, ardú ón mbonnlíne	LCCC, Luimneach 2030, LDA	Go bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Bonneagar Rothaíochta agus Siúlóide go Purláin na Cathrach / Cathair Illárnach (Bealaí Glasa)	Líon na gciliméadar de bhonneagar taistil ghníomhaigh atá i bhfeidhm	LCCC	Go bliantúil	Pleanáil LCCC / Bóithre agus Taisteal LCCC
		Líon na ndaoine a bhíonn ag comaitéireacht chun na hoibre ar rothar	CSO, NTA, LCCC	Go bliantúil (trí úsáid a bhaint as comhaireamh tráchta)	Pleanáil LCCC / Bóithre agus Taisteal LCCC
B	Iníúchadh agus Straitéis Páirceála, Forfheidhmiú	Sceideal na láithreán páirceála (suíomh)	LCCC	Go bliantúil	Pleanáil LCCC / Bóithre agus Taisteal LCCC
B	Feabhsuithe ar Inrochtaineacht an Fhearainn Phoiblí i Lár na Cathrach	Sceideal na bhfeabhsuithe riachtanacha go bliantúil	LCCC	Go bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Idirghabháil Nua Fearainn Phoiblí Lár na Cathrach (Pointí Inse)	Sceideal pointí inse le forbairt go bliantúil	LCCC	Luimneach 2030 Nuashonrú Eatramhach	Pleanáil LCCC
B	Straitéis Uirbeachais Oirbheartaíochta	Sceideal de limistéir uirbeacha a dteastaíonn feabhsú uathu	LCCC	Go bliantúil	Pleanáil LCCC
B	Comórtas Dearaidh Moltaí Uirbeachais Oirbheartaíochta	Soláthar seirbhíse agus cur i bhfeidhm na straitéise	LCCC	Faoi 2022	Pleanáil LCCC
B	Cur i bhFeidhm an Chláir Fhíolótaigh	Clár píolótach a chur i bhfeidhm	LCCC	Le Deimhniú	Pleanáil LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn tionscnamh comharsanachta

Beidh LCCC agus príomh-chomhpháirtithe bonneagair páirteach i dtionscnaimh atá bunaithe sa chomharsanacht a fhíorú

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheapa	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
B	Cur i bhFeidhm Uirbeachais Oirbheartaíochta (Idir an Dá Linn)	Sceideal de limistéir uirbeacha a chorpraíonn úsáid idir an dá linn	LCCC, Luimneach 2030 DAC	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Pleanáil LCCC
B	Moltaí a Chomhdhlúthú (Buan)	Sceideal moltaí forbartha go hiomlán	LCCC, Luimneach 2030 DAC	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Pleanáil LCCC
B	Pointe Inse: Pointí Inse na gCéanna (Ag ceangal an Éadain le hUisce leis an gComharsanacht Sheoirseach agus an caladh chuig Droichead Cleeves a sholáthar)	Tá pointí inse mar Dhroichead Cleeves forbartha	LCCC, Luimneach 2030 DAC, LDA	LCCC, Luimneach 2030 DAC, LDA	Pleanáil LCCC
B	Pointe Inse: Pointí Inse Barrington/ Wolfe Tone (Ceangal Cheathrú Cholbhaird leis na Dugthailte)	Tá pointe inse forbartha de réir mar a fhorbraítear céimeanna luatha Cholbhaird	LCCC, Luimneach 2030 DAC	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Pleanáil LCCC
B	Pointe Inse: Nascóir Coláiste		LCCC, Luimneach 2030 DAC	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Pleanáil LCCC
B	Pointe inse: Nascóir Neasáin/ Bhéal Átha na Cora: pointí inse spriocdhírthe le faoiseamh iompair ghníomhach / luchtú ag nascadh Cheathrú Cholbhaird le bruachbhailte i ndeisceart na cathrach agus Mungairit)	Pointe inse a fhorbairt de réir mar a fhorbraítear céimeanna luatha Cholbhaird; iompar gníomhach a bheith ar fáil	LCCC, Luimneach 2030 DAC, LDA	LCCC, Luimneach 2030 DAC, LDA	Pleanáil LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le hinmharthanacht a fheabhsú

Teastaíonn roghanna feabhsaithe iompair agus infheistíocht shóisialta chun tionscnaimh chónaithe a bhaint amach

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
C	Príomhfhócas ar thaisteal gníomhach a chur chun cinn	Sciar na gcónaitheoirí a bhíonn ag taisteal go gníomhach gach bliain (ag siúl; rothaíocht nó ar iompar poiblí)	LCCC, CSO, NTA (agus trí chomhaireamh tródaim tráchta)	Gach 6 mhí	Bóithre agus Taisteal
C	Sa tóir ar stádas mar an chéad chathair in Éirinn atá ainmnithe ag UNICEF a thacaíonn le leanaí	Ainmniú laistigh de 9 mbliana	UNICEF	Faoi 2030	Pleanáil LCCC
C	Infheistíocht bhreise in iompar poiblí	Ciliméadar breise iompair poiblí forbartha	LCCC, NTA	Go bliantúil	Bóithre agus Taisteal
C	Athbheochan ar phríomhshráideanna chun beogacht a fheabhsú	Sceideal na sráideanna le beochan, athbhreithniú bliantúil	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
C	Athbheochan ar phríomhshráideanna chun beogacht a fheabhsú	Líon agus leibhéal úsáide moil chomhoibrithe	FÉ, bainistiú na mol faoi seach	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
C	Athbheochan ar phríomhshráideanna chun beogacht a fheabhsú	Sceideal na láithreán a ionchorpraíonn úsáidí idir an dá linn	LCCC, Luimneach 2030 DAC	Go bliantúil	Pleanáil LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le láidreachtaí eacnamaíocha a chothú

Teastaíonn comhoibriú agus tuiscint ar phríomhláidreachtaí/bearnaí chun na spriocanna eacnamaíocha a bhaint amach

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheapa	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
D	Tacú le honnmhaireoirí an Mheán-Iarthair leas a bhaint as na leibhéil arda éilimh reatha (TFC, cógaisíocht)	Sciar (%) na bhfiontar réigiúnach a dhéanann onnmhairiú go hidirnáisiúnta	LCCC, FÉ	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Tacú le héileamh ar chaiteachas pent-up san Iarthar Láir	Leibhéil líon na gcustaiméirí ag láithreacha ar leith ar fud an chontae	LCCC	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Sprioc fáis eacnamaíoch bhliantúil 4% agus fás fostaíochta bliantúil 5%	Leibhéil chaiteachais i miondíoltóirí áitiúla	LCCC, CSO, FÉ	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Díriú ar a mhéid le 95,000 post a chruthú agus fás sprice in earnálacha ardluacha go háirithe	Leibhéil fáis GVA gach bliain	LCCC, CSO, FÉ	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Féachaint lena chinntiú go ndéantar deiseanna fostaíochta a dháileadh níos cothroime	Líon na bpost nua cruthaithe in aghaidh na hearnála, go bliantúil	LCCC, FÉ	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Infheistíocht in athoiliúint i mbailte mar phríomhthosaíocht	Líon na bpost nua cruthaithe de réir suímh sa chontae, go bliantúil	LCCC, LEO	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le láidreachtaí eacnamaíocha a chothú

Teastaíonn comhoibriú agus tuiscint ar phríomhláidreachtaí/bearnaí chun na spriocanna eacnamaíocha a bhaint amach

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí(i)	Foinsí sonraí	Am	Bainisteoir sonraí
D	Sainiú na bearnaí a theastaíonn chun ionaid sonraí a fhorbairt agus a mhealladh chuig an réigiún	Sceideal na láidreachtaí agus na bearnaí	IDA, FÉ	2022	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Rannpháirtithe idirnáisiúnta a aithint le haghaidh ionaid sonraí agus dul i dteagmháil leis na gnóilíochtaí sin	Clár imreoirí idirnáisiúnta	IDA, LCCC	2022	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Plean a fhorbairt chun glacadh le Tionscal 4.0 an deich mbliana seo	Sceideal na láidreachtaí agus na mbearnaí; sceideal de dheiseanna déantúsaíochta chun cinn	IDA, LCCC	2022	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Printíseachtaí a dhéanamh lárnach d'fhás eacnamaíoch	Líon printíseachtaí; printíseachtaí mar sciar de gach post	LCCC, LEO, FÉ	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Sainiú spásanna ar leith le go bhféadfaidh gnóilíochtaí nuathionscanta TFC (cathair)	Sceideal an spáis atá ar fáil mar atá agus a dteastaíonn feabhsúcháin uaidh (díriú ar an urlár uachtarach)	LCCC, LEO, FÉ, Innovate Limerick	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	For-rochtain fostaíochta leanúnach chuig ceantair faoi mhíbhuntáiste	Na huimhreacha atá cláraithe ar chlár oiliúna	LCCC, LEO, For-rochtain an Choic Theas, LICP	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Freastal ar >30,000 duine sna 8 mbliana amach romhainn (spríoc dhaonra)	Na huimhreacha atá cláraithe ar chlár oiliúna	LCCC, CSO, DHPLG	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Tús áite a thabhairt do 'gnáthleibhéil' líon na gcustaiméirí a bhaint amach arís	Líon na gcustaiméirí sna cathracha agus sna bailte	LCCC	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le glacadh le láidreachtaí eacnamaíocha

Teastaíonn comhoibriú agus tuiscint ar phríomhláidreachtaí/bhearnaí chun na spriocanna eacnamaíocha a bhaint amach

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
D	Grúpa Oibre a bhunú chun an earnáil chruthaitheach a fhás	Grúpa oibre bunaithe faoi dheireadh 2022; tagtar le chéile go ráithiúil	LCCC, LSAD, OL, Luimneach Cruthaitheach	2022; gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Fócas ar thacaíocht a thabhairt do ghnólachtaí seachthairbheacha ó Troy Studios	Líon breise fiontar ag soláthar Troy Studios gach bliain	LCCC, FÉ, Troy Studios	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Ionad cultúir/mol cruthaitheach a fhorbairt i Lár na Cathrach	Suíomh ainmnithe faoi 2022; Próiseas an Chóid Chaiteachais Phoiblí 2023	LCCC, OL, TUS, LSAD,	2022-2025	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Coincheap na hAbhantraí Digití a fhorbairt	Ceantar aitheanta i lár na cathrach faoi lár na bliana 2022	Creative Limerick	2022-2025	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Spás gorlainne a fhorbairt sna Dugthailte do ghnólachtaí atá dírithe ar chúrsaí digiteacha	Suíomh ainmnithe faoi lár 2022; Próiseas an Chóid Chaiteachais Phoiblí 2022-2023	LCCC, FÉ, Innovate Limerick	2022-2025	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Tógáil ar scileanna atá bunaithe sa tSionainn chun freastal ar an todhchaí i gcúrsaí soghluaisteachta	Líon na bpost nua san earnáil soghluaisteachta sa tSionainn gach bliain	LCCC, FÉ, Innovate Limerick	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Bheith ar an údarás áitiúil is mó in Éirinn maidir le AVanna/soghluaisteacht aeir	Líon na bpost nua i soghluaisteacht aeir go bliantúil	LCCC, FÉ, GFT, Grúpa na Sionainne	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
D	Deiseanna gearála a bhaineann le hainmniú mar Chathair Thairisí Shlí an Atlantaigh Fhiáin	Líon na n-óicheanta leapa in óstáin áitiúla a mbíonn turasóirí WAW á n-úsáid	LCCC, FÉ, GFT, Grúpa na Sionainne	Gach 6 mhí	Pobal agus Fóillíocht LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le fás an gheilleagair ghlais

Ciallaíonn fás an gheilleagair ghlais athbhreithniú a dhéanamh ar bhunchumais, pleanáil le geallsealbhóirí

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
E	Iníúchadh a dhéanamh ar an bhféidearthacht chun feirmeacha móra gaoithe a thógáil agus a chur le chéile ag Calafort na Sionainne-Fhainge	Anailís ar bhearnaí ar láidreachtaí agus deiseanna bonnlíne; sceideal na bpríomhghníomhaithe náisiúnta agus idirnáisiúnta	LCCC, FÉ, GFT, Fuinneamh Gaoithe Éireann	H2 2021	FÉ
E	Scrúdú a dhéanamh ar indéantacht saoráid an Chalafoirt chun hidrigin a ghineann feirmeacha gaoithe amach ón gcósta a phróiseáil, a stóráil agus a dháileadh	Anailís ar bhearnaí ar láidreachtaí agus deiseanna bonnlíne; sceideal na bpríomhpháirtithe idirnáisiúnta	LCCC, FÉ, IDA	2022	FÉ
E	Forbairt braisle/mol taighde maidir le fuinneamh in-athnuaite amach ón gcósta agus fuinneamh mara	Anailís ar bhearnaí ar láidreachtaí agus deiseanna bonnlíne; líon na bhfontar a thacaíonn le fás gaoithe amach ón gcósta ar an gcósta thiar	LCCC, FÉ, IDA	Go bliantúil	FÉ

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le fás an chultúir agus na féiniúlachta

Chun cultúr agus féiniúlacht a fhás, cuir an timpeallacht agus na hacmhainní ar fáil do thallann áitiúil le go mbeidh rath air Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
F	Oíche Chultúir Rialta (cf. An Chéad Déardaoin)	Líon na n-imeachtaí a reáchtáiltear go míosúil; líon an lucht freastail	LCCC, óstaigh imeachtaí (Tithe Tábhairne, Bialanna srl.)	Míósúil	Pobal agus Fóillíocht LCCC
F	'Crios Gorlainne' nua do Cheantar na nDugaí a chur chun cinn	Comhairliúchán poiblí ar thionscnamh; Forbairt máistirphlean don cheantar; Sruthanna maoinithe a fháil; líon na bhfiontar atá bunaithe sa cheantar agus fás	LCCC, FÉ, GFT, LEO, Innovate Limerick	2022; gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
F	Tionscail Chruthaitheacha Luimnigh a Fhás agus stádas Chathair Dearaidh UNESCO a bhaint amach	Líon na bpost sna tionscail chruthaitheacha; ainmniú stádais faoi lár na 2020idí	Troy Studios; LCCC, FÉ, LEO, UNESCO	Gach 6 mhí	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
F	Tacú le fás an mhiondíola ó thaithí	Líon na miondíoltóirí a bhfuil tairiscint ó thaithí acu sa chathair agus sa chontae	LCCC	Démhíósúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
F	Feabhsú ar 'tairseach' nó pointí 'fáilte' na cathrach chun ómós áite a fheabhsú agus a éascú	Sceideal deiseanna tairsí aitheanta; uimhir ghníomhaithe sa bhliain	Luimneach 2030 Nuashonrú Eatramhach, LCCC	Gach 6 mhí	Pleanáil LCCC
F	Cruises Street mar thástáil le haghaidh deiseanna aníos / bia lasmuigh	Treochtaí i líon na ndaoine; meon i measc miondíoltóirí agus cuairteoirí; éileamh ar spás atá ar fáil; coinneáil na n-eintiteas atá i gceist	LCCC, LEO, Cumann Tráchtála Luimnigh	Ráithiúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le fás an chultúir agus na féiniúlachta

Chun cultúr agus féiniúlacht a fhás, an timpeallacht agus na hacmhainní a sholáthar do thallann áitiúil le go mbeidh rath air
Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Coincheap	Tionscnamh
F	Méadú agus feabhsú ar Mhargadh an Bhainne	Maoiniú faighte faoi dheireadh 2022; Próiseas Caiteachais Phoiblí faoi 2023; treochtaí líon na ndaoine; meon i measc miondíoltóirí agus cuairteoirí; éileamh ar spás atá ar fáil; coinneáil na n-eintiteas atá i gceist	Fáilte Éireann, LCCC, LEO	2024; ráithiúil ina dhiaidh sin	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
F	Conair oidhreachta a fhorbairt	Conair aitheanta go luath in 2022; lorg bealaigh faoi dheireadh 2022; meon i measc miondíoltóirí agus cuairteoirí	Fáilte Éireann, LCCC	2022; gach 6 mhí ina dhiaidh sin	Pobal agus Fóillíocht LCCC
F	Ceannaire geilleagair oíche a bhunú	Ceapachán faoi lár 2022	Fáilte Éireann, LCCC	R2 2022	Pobal agus Fóillíocht LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn daoine a ullmhú don todhchaí

Cabhróidh rochtain ar theicneolaíocht agus oiliúint a fheabhsú le daoine a ullmhú don todhchaí

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheapa	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
G	Rolladh amach straitéiseach na mol fiontair/digiteach/comhoibrithe	Láithreacha moil i mbailte a aithint; líon na mol a forbraíodh; líon na ndeasc sealaíochta atá ar fáil; Ráta áitíochta bliantúil	FÉ, LEO, LCCC, LDA	Go bliantúil	Forbairt Eacnamaíochta LCCC
G	'Straitéis Pobal Cliste' a chur chun cinn i gcomhar leis an gClár um Litearthacht Dhigiteach	Plean don Litearthacht Dhigiteach a fhorbairt agus a ghlacadh; líon atá cláraithe ar chlár litearthachta digití	LCCC, Grúpaí Pobail, Bunscoileanna agus Meánscoileanna	Go bliantúil	Pobal agus Fóillíocht LCCC
G	Clár for-rochtana ilbhliantúil laistigh de bhunscoileanna agus meánscoileanna áitiúla i gceantair faoi mhíbhuntáiste	Líon na ndaltaí a bhíonn gafa leo go bliantúil	LCCC, Bunscoileanna agus Meánscoileanna Luimnigh, Grúpaí Pobail	Go bliantúil	Pobal agus Fóillíocht LCCC
G	Comhoibriú leanúnach ar fud na nInstitiúidí Ardoideachais agus an tionscail ar fud earnálacha agus na sochaí sibhialta	Líon na ndaltaí a bhíonn gafa leo go bliantúil; líon na dtionscal a mbíonn baint acu leo go bliantúil	OL, TUS, MIC, LCCC, Fostóirí Móra, FÉ, IDA	Go bliantúil	Oideachas agus Foghlaim LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn athbheochan an chladaigh

Cruthóidh athbheochan ceannach isteach an phobail, fás fiontair, agus tairiscint turasóireachta níos láidre

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Am	Bainisteoir sonraí
H	Forbairt Glasbhealaí leathnaithe a nascann lár na cathrach leis an réigiún níos leithne: Luimneach mar 'Cathair Tairisí an Atlantaigh Fhiáin'	Líon na gciliméadar breise d'fhéarbhealaí a forbraíodh; líon úsáideoirí na bhféarbhealaí go seachtainiúil; meon i measc úsáideoirí agus gnólachtaí	LCCC	2022; monatóireacht ráithiúil ina dhiaidh sin	LCCC
H	Síneadh ar chlárchosán lár na cathrach	Méadrú breise ar chlárchosán; líon na ndaoine a théann i láthair ag príomhláithreacha i rith na seachtaine agus ag an deireadh seachtaine; meon i measc úsáideoirí agus gnólachtaí	LCCC	2023; monatóireacht ráithiúil ina dhiaidh sin	LCCC
H	Forbairt ionad gníomhaíochta spóirt uisce	Iníúchadh ar an spás atá ann cheana féin, feabhsuithe bonneagair riachtanacha; measúnú ar éileamh ón margadh; cás tástála d'fhorbairt phíolótach ag suíomh sonrach	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	2022-2023; monatóireacht bliantúil ina dhiaidh sin	LCCC
H	Iompar uiscebhunaithe	Iníúchadh féidearthachta, measúnú ar fheabhsuithe riachtanacha; measúnú ar éileamh ón margadh; líon na bhfiontar a oibríonn sa spás; líon na dturas a rinneadh	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	2022-2023; monatóireacht gach 6 mhí ina dhiaidh sin	LCCC
H	Áiseanna poiblí ionchorpraithe i scéimeanna cosanta tuilte	Líon na n-áiseanna poiblí atá corpraithe i scéimeanna cosanta tuilte, infheistíocht iomlán	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	2022-2023; monatóireacht bhliantúil ina dhiaidh sin	LCCC

Monatóireacht a dhéanamh ar dhul chun cinn maidir le cathair/contae inbhuanaithe a fhorbairt

Is éard atá i gceist le cathair/contae inbhuanaithe gluaiseacht a spreagadh agus seirbhísí a sholáthar gar don bhaile

Próiseas monatóireachta agus meastóireachta do phríomhthionscnaimh

Coincheap	Tionscnamh	Táscairí	Foinsí sonraí	Uainiú	Bainisteoir sonraí
	Cur i bhfeidhm Straitéis GBI Luimnigh	Cur i bhfeidhm na straitéise; líon breise kmanna a forbraíodh ar líonraí glasa/gorm; leibhéal an éilimh i measc úsáideoirí; meon i measc úsáideoirí/gnólachtaí	LCCC, Uiscebhealaí Éireann	2022-2023;	Pobal agus Fóillíocht LCCC
	Glasú uirbeach a mhéadú (trí spriocanna a chur i bhfeidhm)	Spriocanna socraithe don ghlású riachtanach ar láithreáin i bhforbairt; leibhéal comhlíonta i measc forbróirí; meon i gceantair áitiúla	LCCC, LDA, Luimneach 2030 DAC	Ar dheonú pleanála; leath bealaigh tríd; ar chríochnú	Pleanáil LCCC
	Tuilleadh forbartha agus feabhsaithe ar Ghlasbhealaí straitéiseacha agus áitiúla	Líon na gciliméadar breise d'fhéarbhealaí a forbraíodh; líon úsáideoirí na bhféarbhealaí go seachtainiúil; meon i measc úsáideoirí agus gnólachtaí	LCCC	2022; Monatóireacht go ráithiúil ina dhiaidh sin	LCCC
	Taisteal gníomhach a chur chun cinn trí thréscailteacht fheabhsaithe do shiúlóirí agus rothaithe agus bonneagar gaolmhar feabhsaithe	Líon na ndaoine ar phríomhbhealaí artaireacha iompair ghníomhaigh; líon na rothaithe a úsáideann bonneagar go seachtainiúil; meon i measc úsáideoirí agus pobail áitiúla	LCCC	2022; monatóireacht ráithiúil ina dhiaidh sin	LCCC
	Aistriú go pleanáil ar scála pobail ar aon dul leis an gcoincheap comharsanachta '15 nóiméad'	Beartas pleanála; treochtaí in iarratais phleanála laistigh de 15 nóiméad ó phríomhsheirbhísí	LCCC, LDA, Luimneach 2030 DAC	Bliantúil	Pleanáil LCCC

English	Irish
Countrywide Opportunities	Deiseanna ar fud na Tíre

English	Irish
County Limerick opportunity sites for growth	Láithreáin deiseanna fáis Chontae Luimnigh
Limerick City Centre	Lár Chathair Luimnigh
Limerick County	Contae Luimnigh
Key Town	Eochairbhaile
Towns > 1,400 people	Bailte >1,400 duine
Large Villages > 500 people	Sráidbhailte Móra > 500 duine
Existing Rail-line	Líne Iarnróid Reatha
Disused Rail-Line	Líne Iarnróid as Úsáid
Existing train stations	Stáisiúin traenach reatha
Neighbouring towns (Outside Limerick)	Bailte máguaird (Iasmuigh de Luimneach)
Port	Port
Airport	Aerfort
Motorway	Mótarbhealach
National Primary	Príomhbhóthar Náisiúnta
National Secondary	Bóthar Náisiúnta den Dara Grád
Regional	Bóthar Réigiúnach

English	Irish
Confirmed Mixed-Use Development	Forbairt Ilchineálach Dheimhnithe
Potential Mixed-Use Development	Forbairt Ilchineálach Fhéideartha
Confirmed Commercial Development	Forbairt Tráchtála Dheimhnithe
Potential Commercial Development	Forbairt Tráchtála Fhéideartha
Public Realm Improvement	Feabhsú Fearainn Phoiblí
Pedestrian Bridge Connections	Ceangail leis an Droichead Coisithe
Educational	Oideachasúil
City Animation Partnerships	Comhpháirtíochtaí Beochana Cathrach
Living City Streets Projects	Tionscadail Sráideanna Cathrach Beo
Living City Laneways Projects	Tionscadail Lánaí Cathrach Beo
Georgian Innovation District	Ceantar Nuálaíochta Seoirseach
Living Limerick City Centre Area	Limistéar Lár Chathair Luimnigh Beo
Existing Cultural / Civic Amenities	Conláistí Reatha Cultúrtha / Cathartha
Existing Green Space	Spás Glas Reatha
Existing Boardwalk	Clárchosán Reatha
Ardhu Ryan Site	Láithreán Ardhu Ryan
Ennis Road Maternity Hospital Site	Láithreán Ospidéal Máithreachais Bhóthar na hInse
Arthurs Quay	Cé Artúir
UL City Campus	Campas Cathrach UL
King Johns Castle	Caisleán Luimnigh
Merchants Quay Enhanced Civic Space	Spás Cathartha Feabhsaithe Ché na gCeannaithe
Opera Square	Cearnóg Opera
Milk Market	Margadh an Bhainne
Georgian Innovation District	Ceantar Nuálaíochta Seoirseach

Cleeves Riverside Quarter	Ceathrú Cois Abhann Cleeves
Westfields Wetlands	Bogaigh na nGort Nua Thiar
Floating Data Centre	Ionad Snámhshonraí
Bannatyne Mills	Muilte Bannatyne
Bishops Quay	Cé an Easpaig
Colbert Quarter	Ceathrú Cholbaird

English	Irish
The Waterfront	Éadan le hUisce
King's Island (Englishtown)	Oileán an Rí (an Baile Gallda)
Artur's Quay	Cé Artúir
Georgian Neighbourhood	Comharsanacht Sheirseach
Irishtown	An Baile Gaelach
The Colbert Quarter	Ceathrú Cholbaird
The Limerick Docklands	Ceantar Dugaí Luimnigh
Opera Square	Cearnóg Opera
Moyross	Maigh Rois
Castletroy / Annacotty	Caladh an Treoigh/ Áth an Choite
Dooradoyle / Raheen	Tuar an Daill / an Ráithín

English	Irish
David St	Sráid an Dáibhisigh
Georgian Core	An Croílár Seoirseach
People's Park	Páirc an Phobail
Refer to LDA Masterplan for Colbert Quarter	Féach Máistirphlean an LDA maidir le Ceathrú Cholbaird
Hyde Rd.	Bóthar de hÍde
Ballysimon Rd.	Bóthar Bhéal Átha Síomoin
Kennedy Park	Páirc Uí Chinnéide
Indicative only	Táscach amháin

English	Irish
Westfield Wetlands	Bogaigh na nGort Nua Thiar
Ted Russell Dock Operational Port	Port Oibríochtúil Dhuga Ted Russell
Ballynaclough River Green Link	Nasc Glas Abhainn Bhaile na Cloiche
Subject to flood risk assessments	Faoi réir measúnuithe riosca i gcás tuilte

English	Irish
Regional Road	Bóthar Réigiúnach
Existing Rail Line	Líne Iarnróid Reatha
Existing Rail Station	Stáisiún Iarnróid Reatha
Existing Cycle route	Rotharbhealach Reatha
Proposed Cycle Route	Rotharbhealach a Bheartaítear
Possible Future Cycle Road	Rotharbhóthar Féideartha Amach Anseo
Blue Network	An Líonra Gorm
Green Spaces	Spásanna Glasa
Green Routes	Bealaí Glasa

Potential Future Green route	Bealach Glas Féideartha Amach Anseo
High Tech / Manufacturing Campus	Campas Ardteicneolaíochta / Déantúsaíochta
Local Centre	Ionad Áitiúil
District Centre	Lár an Cheantair
New Residential	Cónaithe Nua
Lands identified by Residential Settlement Capacity Audit	Tailte arna sainaitheint ag Iniúchadh Acmhainne Lonnaíochta Cónaithe

English	Irish
Regional Road	Bóthar Réigiúnach
Motorway	Mótarbhealach
Existing Rail Line	Líne Iarnróid Reatha
Existing Cycle route	Rotharbhealach Reatha
Proposed Cycle Route	Rotharbhealach a Bheartaítear
Blue Network	An Líonra Gorm
Green Spaces	Spásanna Glasa
Green Routes	Bealaí Glasa
Primary Routes	Príomhbhóithre
Potential Future Green route	Bealach Glas Féideartha Amach Anseo
High Tech / Manufacturing Campus	Campas Ardteicneolaíochta / Déantúsaíochta
Local Centre	Ionad Áitiúil
District Centre	Lár an Cheantair
New Residential	Cónaithe Nua
Lands identified by Residential Settlement Capacity Audit	Tailte arna sainaitheint ag Iniúchadh Acmhainne Lonnaíochta Cónaithe

English	Irish
Regional Road	Bóthar Réigiúnach
National Road	Bóthar Náisiúnta
Motorway	Mótarbhealach
Existing Cycle route	Rotharbhealach Reatha
Proposed Cycle Route	Rotharbhealach a Bheartaítear
Blue Network	An Líonra Gorm
Green Spaces	Spásanna Glasa
Green Routes	Bealaí Glasa
Primary Routes	Príomhbhóithre
Potential Future Green route	Bealach Glas Féideartha Amach Anseo
High Tech / Manufacturing Campus	Campas Ardteicneolaíochta / Déantúsaíochta
Local Centre	Ionad Áitiúil
District Centre	Lár an Cheantair
New Residential	Cónaithe Nua
Lands identified by Residential Settlement Capacity Audit	Tailte arna sainaitheint ag Iniúchadh Acmhainne Lonnaíochta Cónaithe

English	Irish
Resilient Connected Inclusive Communities	Pobail Ionchuisitheacha Cheangailte Athléimneacha
A River City	Cathair Abhann

A Historic City	Cathair Stairiúil
Sustainable Innovative Competitive Economy	Geilleagar Iomaíoch Nuálach Inbhuanaithe
A Green Region	Réigiún Glas

English	Irish
Thomondgate Moyross Caherdavin Ennis Road	Sparr Thuamhan Maigh Rois Cathair Dháibhín Bóthar na hInse
Corbally King's Island	An Corbhaile Oileán an Rí
Ballysimon Singland Garryowen Rhebogoe	Béal Átha Síomoin Saingeal Garraí Eoin An Réabóg
Annacotty Castletroy Plassey	Áth an Choite Caladh an Treoigh Plassey
Janesborg Southhill Crossagalla	Baile Shinéad An Cnoc Theas Na Crosa Geala
Ballinacurra South Circular Road Dock Road	Béal Átha na Cora An Cuarbhóthar Theas Bóthar an Duga
Dooradoyle Raheen Mungret	Tuar an Daill Raithean Mungairit

English	Irish
Legend	Gluais
Sports and Leisure	Spóirt agus Fóillíocht
Education	Oideachas
City Services	Seirbhísí Cathrach
A liveable Historic City	Cathair Stairiúil Inchónaithe
Transport and Active Travel	Iompar agus Taisteal Gníomhach
2.5 km radius/ City Centre	Ga 2.5 ciliméadar/ Lár na Cathrach
2.5 km radius / Suburb	Ga 2.5 ciliméadar/ Bruachbhaile
Arterial Road	Bóthar Artaireach
Railway	Iarnród

English	Irish
Implementation	Cur i bhFeidhm

	English	Irish
p.148	A. Quality housing	A. Tithíocht ardchaighdeán
	Identify infill potential in city and towns	Inlónadh féideartha i gcathracha agus bailte a shainithint
	Set apartment targets for city (development plan)	Spriocanna árasán a shocrú don chathair (plean forbartha)
	Identify 30% homes target for towns/village centres (NPF)	Sprioc 30% tithe do láir bhailte/shráidbhailte a shainithint (NPF)
	Audit existing land bank	An bunachar talún reatha a iniúchadh
	Focus on infill development	Fócas ar fhorbairt inlonta
	Achieve medium-term target	Sprioc mheántéarmach a bhaint amach
	Achieve long-term targets	Spriocanna fadtéarmacha a bhaint amach
	Achieve 30% of homes outside city	30% de thithe a bheith lasmuigh den chathair a bhaint amach

	Align transformational sites plans with housing targets	Pleananna suímh bhunathraithe a ailíniú le spriocanna tithíochta
	Upgrade, modernise and densify areas containing social housing stock	Limistéir ina bhfuil stoc tithíochta sóisialta a uasghrádú agus a nuachóiriú agus dlús a chur leo
p.148	B. City as neighbourhoods	B. Cathair mar chomharsanachtaí
	City Centre Traffic Management Plan	Plean Bainistíochta Tráchtála Lár na Cathrach
	Connected Neighbourhood Implementation	Comharsanacht Nasctha a Chur i bhFeidhm
	Management of 'meanwhile' condition	Bainistiú an choinníll 'idir an dá linn'
	Key interventions at hinge points – linking neighbourhoods and developments	Príomh-idirghabháil ag pointí inse – comharsanachtaí agus forbairtí a nascadh
p.148	C. Enhancing liveability	C. Feabhsú inchónaithe
	Meanwhile Uses plan	Plean Úsáidí Idir an dá linn
	Agree priority streets	Sráideanna tosaíochta a chomhaontú
	Audit bus frequency	Iniúchadh ar mhinicíocht busanna
	Review co-working spaces in town	Spásanna comhoibrithe sa bhaile a athbhreithniú
	Implement Meanwhile Uses on key transformational sites	Úsáidí Idir an dá Linn a chur i bhfeidhm ar phríomhláithreáin bhunathraithe
	Reanimation of key streets	Athbheochan na bpríomhshráideanna
	Develop 10 min test case	Cás tástála 10 nóiméad a fhorbairt
	Develop 1-2 test cases	1-2 chás tástála a fhorbairt
	Seek and achieve the first Irish UNICEF-designated child friendly city	An chéad chathair in Éirinn atá ainmnithe ag UNICEF a thacaíonn le leanaí a lorg agus a bhaint amach
	Implement 10 min frequency strategy between high density sites as developed	Straitéis minicíochta 10 nóim. a chur i bhfeidhm idir láithreáin ard-dlúis mar a fhorbraítear iad
	Roll out co-working spaces across towns, develop smart campuses in city	Ár spásanna comhoibrithe a thabhairt isteach ar fud bailte, campais chliste a fhorbairt sa chathair
p.149	D. Embrace and grow economic strengths	D. Láidreachtáil geilleagracha a chothú agus a fhás
	Plan for Creative Sector	An Plean don Earnáil Chruthaitheach
	Target 1-2 FDI wins p.a., spillover	Spríoc 1-2 Bhua IDE sa bhliain, iarmhairt
	3-5 FDI wins, spillover	3-5 Bhua IDE sa bhliain, iarmhairt
	Continued FDI and spillover success	Rath leanúnach ar IDE agus iarmhairt
	Mobility – identify players	Soghluaisteacht – imreoirí a shainiú
	Target 3-5 FDI wins p.a., spillover	Spríoc 3-5 Bhua IDE sa bhliain, iarmhairt
	5-10 FDI wins, spillover	5-10 mBua IDE, iarmhairt
	Review ICT presence, growing firms	Athbhreithniú ar láithreacht TFC, gnóthais a fhás
	Target 5-10 FDI wins p.a., spillover	Spríoc 5-10 mBua IDE sa bhliain, iarmhairt
	Continue growth of ICT target becoming national lead for gene editing (plan)	Borradh leanúnach ar an spríoc TFC agus an ceannaire náisiúnta á dhéanamh dinn i leith modhnú géinte (plean)

p.149	E. Growing the green economy	E. An geilleagar glas a fhás
	Refine existing Mid West Plan	Plean reatha an Mheán-larthair a chuíchóiriú
	Money point 1	Gob na Muine 1
	Money point 2	Gob na Muine 2
	Develop Foynes Road	Bóthar Fhainge a Fhorbairt
	Realise Fynes Road	Bóthar Fhainge a Fhíorú
	Retro-fitting-plan	Plean iarfheistithe
	Retro-fitting-implement	Iarfheistiú a chur i bhfeidhm
p.149	F. Grow culture and identity	F. Cultúr agus aitheantas a fhás
	Monthly culture nights	Oícheanta míosúla cultúir
	Wider application	Cur i bhfeidhm níos fairsinge
	Cruises street test case	Cás tástála Shráid an Chrúisigh
	Public arts plan	Plean ealaíon poiblí
	Embed art Develop Culture Centre and culture in schools, higher education, entertainment, and as attraction for Key Point FDI	An Ealaín a leabú Ionad Cultúir agus an cultúr a fhorbairt i scoileanna, ardoideachas, siamsaíocht, agus mar dhíol spéise do IDE Príomhphointe
	Culture Centre planning	Ionad Cultúir a phleanáil
	Expansion and enhancement of the Milk Market	Margadh an Bhainne a fhairsingiú agus a fheabhsú
	Key focal point	Príomhphointe fócais
	Ryder Cup	Corn Ryder
p.150	G. Prepare people for the future	G. Daoine a ullmhú don todhchaí
	Identify areas with digital skills gaps	Limistéir ina bhfuil bearnaí scileanna digiteacha a shainaithint
	Prepare Digital Literacy Plan	Plean don Litearthacht Dhigiteach a ullmhú
	Assess co-working/digital hub alignment	Ailíniú comhoibrithe/moil dhigitigh a mheasúnú
	Preparation and Implementation of a Smart Communities Strategy	Straitéis Pobal Cliste a Ullmhú agus a chur i bhfeidhm
	Align digital hubs with enterprise spaces, community needs	Moil dhigiteacha a ailíniú le spásanna fiontraíochta, riachtanais an phobail
	Multi Year Outreach Programme for primary and secondary schools in disadvantaged households	Clár Ilbhliana For-rochtana do bhunscoileanna agus meánscoileanna i dteaghlaigh faoi mhíbhuntáiste
	Continued collaboration across HEIs and industry across sectors and civil society	Comhoibriú leanúnach ar fud na nInstitiúidí Ardoideachais agus an tionscail i measc earnálacha agus na sochaí sibhialta
p.150	H. Reanimate the waterfront	H. An téadan le hUisce a athbheochan
	Planning: Establishing Limerick as a 'Wild Atlantic Gateway City'	Pleanáil: Luimneach a bhunú mar 'Chathair Thairsí an Atlantaigh Fhiáin'
	Audit existing city centre boardwalk	Cárchosán reatha lár na cathrach a iniúchadh
	Expanding Greenways vs Implementation	Glasbhealaí a fhairsingiú vs a chur i bhfeidhm
	Expand Boardwalk to match and increase demand	An Clárchosán a leathnú chun freastal ar éileamh agus é a mhéadú

	Development of water sports activity centre and enhancement of urban swimming opportunities	Ionad gníomhaíochta spóirt uisce a fhorbairt agus deiseanna snámha uirbigh a fheabhsú
	Public amenities incorporated in flood defence scheme	Áiseanna poiblí mar chuid den scéim cosanta tuilte
p.150	I. Develop a sustainable city and county	I. Cathair agus contae inbhuanaithe a fhorbairt
	Implementation of the Limerick GBI Strategy	Cur i bhfeidhm Straitéis GBI Luimnigh
	Review active travel routes	Bealaí taistil ghníomhaigh a athbhreithniú
	Agree and set Urban Greening Targets	Spriocanna Glasaithe Uirbigh a aontú agus a shocrú
	Develop routes between high density areas	Bealaí a fhorbairt idir limistéir ard-dlúis
	All new developments to meet the highest levels of energy performance	Tá na leibhéil is airde feidhmíochta fuinnimh le baint amach ag gach forbairt nua

English (p.151 -157)	Irish
Connected Neighbourhoods	Comharsanachtaí Nasctha
Suburban Public Realm Audit/ Condition Survey	Iniúchadh ar an bhFearann Poiblí Fo-Uirbeach/ Suirbhé ar Bhail
Suburban Public Accessibility Improvements	Feabhsuithe Inrochtaineachta Poiblí Fo-Uirbeacha
Cycling and Walking infrastructure to City Environs / Polycentric City (Greenways)	Bonneagar Rothaíochta agus Siúil go Purláin na Cathrach / an Chathair Illárnach (Glasbealaí)
City Centre Lighting Strategy	Straitéis Soilsithe Lár na Cathrach
Parking Audit	Iniúchadh Páirceála
Parking Strategy	Straitéis Páirceála
Parking Strategy Implementation	Cur i bhFeidhm na Straitéise Páirceála
City Centre Public Realm New Interventions (Hinge Points)	Idirghabháil Nua i bhFearann Poiblí Lár na Cathrach (Pointí Inse)
City Centre Public Realm Accessibility Improvements	Feabhsuithe ar Inrochtaineacht an Fhearainn Phoiblí i Lár na Cathrach
Prepare Tactical Urbanism Strategy	Straitéis Uirbeachais Oirbheartaíochta a ullmhú
Launch of Tactical Urbanism Proposals Design Competition	Comórtas Dearaidh Tograí Uirbeachais Oirbheartaíochta a sheoladh
Pilot Programme Implementation	Clár Píolótach a Chur i bhFeidhm
Tactical Urbanism Implementation (Meanwhile)	Uirbeachas Oirbheartaíochta a Chur i bhFeidhm (Idir an dá linn)
Consolidation of Proposals (Permanent)	Moltaí a Chomhdhlúthú (Buan)
'Meanwhile' Condition	An Coinníoll Idir an dá linn
Quays Hinge Points (Connecting the Waterfront to the Georgian Neighbourhood and providing the landing to Cleaves Bridge)	Pointí Inse na gCéanna (an tÉadan le hUisce a cheangal leis an gComharsanacht Sheoirseach agus an léibheann a sholáthar go Droichead Cleave)
Barrington/ Wolfe Tone Hinge Points (Connecting Colbert Quarter to the Docklands)	Pointí Inse Barrington/ Wolfe Tone (Ceathrú Cholbhaird a cheangal leis na Dugthailte)
College Connector	Nascaire an Choláiste
St. Nessans/ Ballinacurra Connector: targeted hinge points with active transport respite/	Nascaire Naomh Neasán/ Bhéal Átha na Cora: pointí insí spriocdhírithle le faoiseamh/ luchtú

charging connecting Colbert Quarter to south city inner suburbs and Mungret)	iompair gníomhach ag nascadh Cheathrú Cholbhaird le bruachbhailte i ndeisceart na cathrach agus Mungairit)
City Centre Neighbourhood: World Class Waterfront	Comharsanacht Lár na Cathrach: Éadan le hUisce den Chéad Scoth
Public Realm Priority Plan 1: Quays	Plean Tosaíochta an Fhearainn Phoiblí 1: Céanna
Public Realm Priority Plan 2: Docks	Plean Tosaíochta an Fhearainn Phoiblí 2: Dugaí
Shannon, Sarsfield and Thomond Bridge Pedestrian Improvements	Feabhsúcháin do Coisithe Dhroichead na Sionainne, Dhroichead an tSáirséalaigh agus Dhroichead Thuamhan
Potato Market/ Hunt Museum Area Improvements	Feabhsúcháin Limistéar Mhargadh na bPrátaí/Mhúsaem Hunt
Docklands / Atlas Avenue Interventions	Idirghabháil na nDugthailte/ Ascaill Atlas
Lower Cecil Street/ Shannon Street/ Bedford Road Interventions	Idirghabháil Shráid Cecil Íochtarach/ Shráid na Sionainne/ Bhóthar Bedford
Cleeves pedestrian bridge	Droichead Coisithe Cleeves
Dooradoyle / Raheen Neighbourhood	Comharsanacht Thuar an Daill/ an Ráithín
Mungret Masterplan Lands Development	Forbairt Tailte Mháistirphlean Mhungairit
Raheen Employment Lands Development with 'Urban Edge' Policy to IDA Lands	Forbairt Tailte Fostaíochta an Ráithín le Beartas 'Imill Uirbigh' do Thailte an IDA
Ballykeeffe Site Development	Forbairt Shuíomh Bhéal an Chaoith
Mungret St. Nessans 'Gateway' Sites A and B Development	Forbairt Láithreáin 'Táirsí' A agus B Mhungairit/ Neasáin
St. Nessans/ Ballinacurra Connector: Colbert Quarter to south city inner suburbs and Mungret)	Nascóirí Naomh Neasán/ Bhéal Átha na Cora: Ceathrú Cholbhaird go bruachbhailte laistean den chathair agus Mungairit)
Dooradoyle Crescent Centre Intensification Site	Láithreán Treisithe Ionad Corrán Thuar an Daill
Crescent Centre Parking Plan	Plean Páirceála Ionad an Chorráin
Irishtown: Project 1- Design District	An Baile Gaelach: Tionscadal 1- Ceantar Dearaidh
Old Clare Street Design District Masterplan	Máistirphlean Ceantair Dearaidh Shean-Shráid an Chláir
Design Competition	Comórtas Dearaidh
Old Clare St. Site Assessmby	Tionól Láithreán Shean-Shráid an Chláir
Design District Development	Ceantar Dearaidh a Fhorbairt
'College Connector' Phase 1: Meanwhile Condition	'Céim 1 de Nascaire an Choláiste': an Coinníoll 'Idir an dá linn'
'College Connector' Phase 1: Milk Market/ St. Johns Sq/ LSAD)	'Nascáirí an Choláiste Céim 1: Margadh an Bhainne/ Cearnóg Naomh Eoin/ LSAD
'College Connector' Phase 2: Cathedral Sq /LSAD/ Clare St. Park/ Pa Healy Road/ UL Greenway	'Céim 2 Nascaire an Choláiste: Cearnóg na hArdeaglaise/ LSAD/ Páirc Shráid an Chláir/ Bóthar Pa Healy/ Glasbhealach Ollscoil Luimnigh
2.5 King's Island Connectivity	2.5 Nascacht Oileán an Rí
Public Realm Priority Plan for King's Island	Plean Tosaíochta an Fhearainn Phoiblí d'Oileán an Rí
Improved Pedestrian and Cycling Infrastructure, King's Island perimeter	Bonneagar Feabhsaithe do Choisithe agus Rothaíochta, imlíne Oileán an Rí
Enhancement of riverside amenities offer	Feabhsú na tairisceana áiseanna cois abhann

Improved Pedestrian connectivity, King's Island South and St. Mary's Park	Nascacht fheabhsaithe do choisithe, Oileán an Rí Theas agus Páirc Mhuire
Feasibility of Thomond Weir conversion	Indéantacht thiontú Chora Thuamhan
Thomond Bridge Pedestrian Improvements	Feabhsúcháin do Choisithe ar Dhroichead Thuamhan
Design and procurement of pedestrian bridge	droichead coisithe a dhearadh agus a sholáthar
Construction of pedestrian bridge	Tógáil droichead coisithe
O'Dwyer's bridge pedestrian and Cycling improvements	Feabhsúcháin do choisithe agus rothaíochta ar Dhroichead Uí Dhuibhir
3.6 City Square and Arthur's Quay Streetscape	3.6 Cearnóg na Cathrach agus Sráid-Dreach Ché Artúir
Arthur's Quay Masterplan	Máistirphlean Ché Artúir
City Square Design Development	Forbairt Dearaidh Cearnóg na Cathrach
Development of UL City Centre Site	Suíomh Lár Cathrach UL a fhorbairt
Redevelopment of former Debenhams Site	Athfhorbairt ar iar-láithreán Debenhams
Streetscape Improvements / Traffic Management / Road Design	Feabhsuithe Sráid-Dreacha / Bainistíocht Tráchtá / Dearadh Bóthair
City Square Construction	Tógáil Cearnóg na Cathrach
Potential Waterfront Cultural Centre	Ionad Cultúrtha Féideartha Éadan le hUisce
4.5 Georgian Neighbourhood	4.5 Comharsanacht Sheirseach
Parking Strategy	Straitéis Páirceála
Public Realm Improvements and Street Greening	Feabhsúcháin ar an bhFearann Poiblí agus Glasú Sráide
Tactical Urbanism / Trial pedestrianisations	Uirbeachas Oirbheartaíochta / teorannú do choisithe a thriail
Masterplan for Georgian Neighbourhood	Máistirphlean don Chomharsanacht Sheirseach
Public Engagement	Rannpháirtíocht an Phobail
7.5 A connected Docklands	7.5 Dugthailte nasctha
Public Realm Priority Plan: The Dockland Neighbourhood	Plean Tosaíochta an Fhearainn Phoiblí: Comharsanacht na nDugthailte
Feasibility Study	Staidéar indéantachta
Ballynaclogh River - Pedestrian and Cycling Facilities	Abhainn Bhaile na Cloiche - Áiseanna Coisithe agus Rothaíochta
Cycling and Pedestrian Facilities to Dock Road/Waterfront Green route	Áiseanna Rothaíochta agus Coisithe go Bóthar an Duga/an Glasbhealach Éadan le hUisce
New DL entrance at Atlas Avenue	Bealach isteach nua go DL ar Ascaill Atlas
Management of Docklands to protect functioning port while increasing public connectivity	Bainistiú ar na Dugthailte chun an calafort feidhme a chosaint agus nascacht phoiblí a mhéadú
Increased active travel connectivity and public realm improvements to city core and regionally to Dooradoyle / beyond	Nascacht taistil ghníomhach mhéadaithe agus feabhsuithe ar an bhfearann poiblí go lár na cathrach agus go réigiúnach go Tuar an Daill/níos faide i gcéin
Public Realm Improvements connecting Docklands to Colbert and People's Park	Feabhsúcháin ar an bhFearann Poiblí a cheanglaíonn na Dugthailte le Páirc Cholbhaird agus Páirc an Phobail
8.1 Monabraher / Knockalisheen River Park	8.1 Páirc Abhann Mhóin na mBráthar/ Chnoc an Lisín

Consolidation of Moyross local centre with high-quality housing provision, local services and amenities	Ionad áitiúil Mhaigh Rois a chomhdhlúthú le soláthar tithíochta ar ardchaighdeán, seirbhísí agus taitneamhachtaí áitiúla
Feasibility Study	Staidéar indéantachta
Land assembly of green spaces adjoining Monabraher Knockalisheen river park	Cóimeáil talún de spásanna glasa in aice le Páirc Abhann Mhóin na mBráthar/ Chnoc an Lisín
Design Development & Procurement	Forbairt Dearaidh agus Soláthar
Monabrahe / Knockalisheen River Park Site Development	Forbairt Láithreán Pháirc Abhann Mhóin na mBráthar/ Chnoc an Lisín
9.1 Groody River Green Wedge	9.1 Ding Ghlas Abhainn na Grúdan
Hospital site in Towlerston lands and Residential site in Ballykeeffe	Láithreán ospidéal i dtailte Thamhlachtan agus láithreán cónaithe i mBéal an Chaoith
Land assembly of green spaces adjoining Groody River	Cóimeáil talún de spásanna glasa in aice le hAbhainn na Grúdan
Public Realm Plan for Groody River Valley	Plean Fearainn Phoiblí do Ghleann Abhainn na Grúdan
Pedestrian and Cycling upgrades to Groody Valley	Uasghráduithe do Choisithe agus Rothaíocht go Gleann na Grúdan

kpmg.ie

Is de chineál ginearálta an fhaisnéis atá anseo agus níl sé beartaithe chun aghaidh a thabhairt ar imthosca aon duine aonair nó aonáin ar leith. Cé go ndéanaimid ár ndícheall eolas cruinn tráthúil a sholáthar, ní féidir ráthaíocht a thabhairt go bhfuil an fhaisnéis sin cruinn ón dáta a bhfaightear í nó go leanfaidh sé de bheith cruinn sa todhchaí. Níor cheart d'aon duine gníomhú ar fhaisnéis den sórt sin gan comhairle ghairmiúil chuí tar éis scrúdú críochnúil a dhéanamh ar an gcás áirithe.

© 2022 KPMG, compháirtíocht Éireannach agus ballghnólacht den eagraíocht dhomhanda KPMG de bhailiúcháis neamhspleácha atá cleamhnaithe le KPMG International Limited, cuideachta phriobháideach Shasana faoi theorainn ráthaíochta. Gach ceart ar cosaint.

Is trádmharcanna iad ainm agus lógó KPMG a úsáideann ballghnólachtaí neamhspleácha eagraíocht dhomhanda KPMG faoi cheadúnas.